

ཡུལ་དེ་དེ་པོ། ལམ་དེ་དེ་ལྟར་ཡུལ་ན་ཡུལ་ཆེན་པོ་ཡུལ་ན་
ཡུལ་ལྟེན་པོ་ན་ཡུལ་དེ་ཆེན་པོ་ཡུལ་ཡུལ་པོ་ཁོ་ཁོ་ལྟེན་པོ་ཁོ་ཁོ་

༡༡། ལྷི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གི་བཀའ་ཚོས་ཟབ་གསལ་གསུང་གི་
ཉིང་ཁྱ་བཟུགས་སོ། །

མཆོག་པ་ལོ། ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
མེད་ཀྱིས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལྷིག་ཁང་།

མེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྒྲིའི་ཡང་།

SJRB-0144

ནམ་ཀུལ་གྲུ་ཚང་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་པར་གཞི་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

མེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཅོས།

མེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༡༥ ལྷ་ ༥ པར་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས།

༢༠༢༠ ལྷ་ ༡ པར་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

མེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཏུ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་ཏུ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གསལ་བཤད།

འགོང་ས་འཁྲབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་ཚོམ་དང་བཀའ་ཁྲིད་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་དེབ་ཁག །རང་
རིགས་སྤྱན་རློང་གྲིས་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཐུབ་ཆེད་ཀྱབ་ཤ་བཞེས་བསྐྱར་དང་། དེབ་གསུགས་གསར་
བསྒྲིགས་བྱས་པ་མ་གཏོགས་མ་ཕྱི་རང་སོར་བཞག་ཡོད་ལ། ལྷ་སྒྲིག་པ་སོགས་ཕྱག་དེབ་ནང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ།

༡༡། །སྤྱི་ལོ་ལྔ་པོ་དང་སྔ་ལྟུང་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པོ་མཆོག་
གི་བཀའ་ཆོས་ཟབ་གསལ་གསུང་གི་ཉིང་ཁུ་
བཞུགས་སོ། །

ཕབ་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པོ། རྣམ་བྱ་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པོ་ཡར་འཕེལ།

སྤྱི་ལོ་ལྔ་པོ་ལྟུང་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པོ་མཆོག་གི་མཆོག་ལོན་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པོ་མཆོག་གི་མཆོག་
དཔར་བསྤྱི་ལོ་ལྔ་པོ།

ཐབ་གསལ་གསུང་གི་ཉིང་ཁ།

སྐྱེ་བཅར་ནས་བར་རྒྱལ་བ་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སླིང་གྲ་ཚང་གི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ནས་
སྤེལ་བ་དག་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༣༥ གྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་བར་ཐངས་དང་པོར་དེབ་གངས་ ༢༠༠༠ དཔར།

འབྲེལ་ཡུལ་ཞལ་བུང་།

NAMGYAL MONASTERY

P.O. Mcleod Ganj-176219

Dharamsala Distt Kangra (H.P.) INDIA

Tel: 01892-221492 Fax: 01892-221410

E-mail: namgyalmonastery@gmail.com

www.namgyalmonastery.org

དཀར་ཆག

ཕབ་སྐྱར་ཞུ་བ་པོའི་ཕྱོན་སྒྲིབ་།.....	༡
༄། བྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ལོའི་ཚེ་འཕུལ་དུས་ཆེན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་གསུང་ཚོས་སྐབས་སུ་བསྐྱེལ་བའི་བཀའ་ཚོས།.....	༡
༡ ཚེས་བརྒྱད་ཁག་གི་ལྷ་གྲུབ་དང་། ཚེས་གྱི་ཕན་ཡོན་སྟོར།.....	༡
༢ བྱི་དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས་གྱིས་ནང་སེམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་མི་ཐུབ་ཚུལ།.....	༤
༣ ཚེས་ལུགས་མཐུན་ལམ་དང་། ཚེས་གྱི་དགེ་མཚན་སྟོར།.....	༧
དང་། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་གྲུབ་གྱི་ཟབ་བྱད་སྟོར།.....	༡༤
༤ རང་ཚོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོན་གསུམ་བྱེད་གལ་ཆེ་ཚུལ་སྟོར།.....	༡༥
༥ བསྐྱར་བ་སྤྱིའི་ལྷ་བ་བཀའ་བཏགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་སྟོར།.....	༡༦
དང་པོ། བྱི་ནང་གི་ལྷ་བའི་བྱད་པར་དང་། ཚེས་གྱི་ཕན་ཡོན།.....	༡༩
༡ བྱག་རྒྱ་དང་པོ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ།.....	༡༩
༢ བྱག་རྒྱ་གཉིས་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་བ།.....	༢༠
༣ བྱག་རྒྱ་གསུམ་པ། ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ།.....	༢༡
དེ་བྱག་རྒྱ་བཞི་པ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ།.....	༢༢
གཉིས་པ། སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མའི་འགྲེལ་པ།.....	༢༣
༡ བྱག་སྐབས་ལུལ་ངོས་བཟུང་བ།.....	༢༣
༢ སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་.....	༢༤
༣ དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་.....	༢༥
དེ་ཚེས་དཀོན་མཆོག་.....	༢༧

ཅེ་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར།	༥༦
ཆེ་སྐབས་འགོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད།	༧༡
གསུམ་པ། ནང་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།	༧༦
༄༅། ཁྱོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་བཞུགས་སོ།།	༡༡༤
༄༅། ཁྱོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མའི་བཀའ་ཁྲིད།	༡༣༡
སྐབས་དང་སོ། དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཅའ་བ།	༡༣༡
སྐབས་གཉིས་པ། བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར་བ།	༡༤༠
སྐབས་གསུམ་པ། མཐའ་མར་ཉིན་མཆོན་ཀྱན་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་བ།	༡༥༠
སྐབས་བཞི་པ། ཀྱན་ཀྱང་བཏུན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྡོ་བ།	༡༥༡
༄༅། །ལམ་གཙུག་རྒྱུ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་ཕ་བ་བཞུགས་སོ།།	༡༥༩
༄༅། །ལམ་གཙུག་རྒྱུ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་བཀའ་ཁྲིད་བཞུགས་སོ།།	༡༥༥
མཆོད་བརྗོད་དང་། བཅུ་པར་དམ་བཅའ་སྡོད་ལྷན་ཉན་པར་སྐྱེལ་བ།	༡༥༧
ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲིབ།	༡༦༠
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ།	༡༦༥
ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའི་སྒྲིབ།	༡༦༩
༄༅། །ཐོ་སྦྱོང་ཚིག་བརྒྱད་མ་བཞུགས་སོ།།	༡༧༧
༄༅། །ཐོ་སྦྱོང་ཚིག་བརྒྱད་མའི་བཀའ་ཁྲིད་བཞུགས་སོ།།	༡༧༩
ཀུན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིབ།	༡༨༡
ཁུན་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིབ།	༡༨༤

ཕབ་སྐྱར་ཁུ་བ་པོའི་སྒོན་སྒྲིང་།

སྐྱ་མཆན་དཔེ་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་བཞད། །

གསུང་ཆངས་དབྱངས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་བྱབ། །

བྱགས་བྱམས་བཅེས་འགྲོ་ཀུན་བྱ་བཞིན་བསྐྱངས། །

མགོན་ཆེ་མེད་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོར་འདུད། །

ཅེས་སྒྲོགསུམ་གྲུས་བྱག་སྒོན་དུ་བཏང་སྟེ། ལྷར་བཅས་མིང་ཞིའི་གཙག་རྒྱུ། ཡིད་ཅན་
ཀུན་གྱི་མ་འབྲིས་པའི་མཛའ་བཞེས་ཆེན་པོ། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན། ས་སྒྲིང་ལྒྱལ་
བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་དུས་རྒྱལ་བ་
ཐམས་ཅད་ལས་བཀའ་བྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་འབྲེན་པ་ཆེན་པོ་འཕགས་མཆོག་མི་ཡི་རྣམ་རྟེན་
ལ་གོང་ས་ལསྐྱབས་མགོན་ལྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་མཐའ་
ལྷས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་དད་པ་དང་བསོད་ནམས། ཁམས་དང་མོས་པ། དབང་པོ་དང་
བག་ལ་ཉལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་འཆམས་པར་དད་ལྡན་སྟེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་གསོས་སྟན་
དང་། ཐེ་ཆོམ་ཅན་ལ་སོམ་ཉིའི་བྱ་བ་གཅོད་པའི་རལ་གྱི། འོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་མོངས་སྟན་
སེལ་བའི་སྣང་བྱེད། ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བའི་བདུན་ཅི་དམ་པར་འགྱུར་བའི་ཟབ་གསལ་གསུང་
གི་ཉིང་ཁུ་ཅ་ཆེ་འི་སྟེང་ཅིག་སྟེ་འགྲོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གོ་སྐལ་དུ་སྟོན་སྟོལ་མཛད་པའི་ཁོངས་
ནས་ད་ལན་བྱེ་ལོ་ ༡༠༠༥ ལོའི་སྟེལ་རྒྱ་ཆོས་བཙུང་དུས་ཆེན་སྐབས་གནས་མཆོག་མཆོ་པརྒྱར་
བསྐལ་བའི་བཀའ་བསྟོན་དང་། བྱེ་ལོ་ ༡༠༠༦ ལོའི་ཆོ་འབྲུལ་དུས་ཆེན་གྱི་འཁྲུངས་རབ་གསུང་
ཆོས་སྐབས་སུ་བསྐལ་བའི་ནང་ཆོས་རྒྱ་སྟོན། བྱེ་ལོ་ ༡༠༠༠ ལོར་བསྐལ་བའི་ཇེའི་གསུང་རྟོགས་

བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་དང་། གྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོར་བསྐུལ་བའི་རྗེའི་གསུང་ལམ་གཙོ་ནས་གསུམ་
དང་། བཀའ་གདམས་དགེ་བཤེས་སྐུང་འཇུག་པ་དོན་རྒྱུ་མཛད་པའི་སྐོ་སྦྱོར་ཆོག་བརྒྱད་
མའི་བཀའ་ཁྲིམ་བཅས་ཐུགས་གྱི་བརྒྱུད་བྱུངས་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་གནང་བ་ནམས་སྒྲ་
འཛིན་འཁོར་ཐག་ནས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་བསྐྱར་གྱིས་ཟབ་གསལ་གསུང་གི་ཉིང་ཁུ་ཞེས་པའི་ཕྱག་
དེབ་འདི་ཉིད་ལེགས་བསྐྱེགས་ཞུས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་ལྟ་བུ་དང་དགེ་མཚན་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ཆོས་བརྒྱད་པན་
ཚུན་མ་ཐུན་ལམ་དག་སྤང་ནོར་བུའི་འོད་གྱིས་ཁྱབ་པར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་ཁག་
ནས་གསུངས་པའི་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་དང་། ཡ་རབས་བྱང་བདེན། བཟོད་བསྐྱན་དང་རང་བྱིམས་སྤྱང་
བ། མི་ཆེད་སྤྱིང་པོ་བདེ་བ་སྦྱབ་སྤྱངས་སོགས་གྱི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ཚོངས་ཐུན་སེལ་བའི་སྒྲོན་
མེ་ལྟ་བུ་རྗེ་སྤྱིད་ཅིག་རྗེ་ལྟ་མ་ཡིས་བྱ་ལ་བཅེ་བ་བཞིན་སྦྱལ་གནང་མཛད་ཡོད།

ལྷག་པར་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གྱི་ཟབ་ཁྱད་དང་། རང་ཆོས་ལ་སྤར་གྱི་ལམ་དང་
ལུགས་སློབ་དང་། དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་ལྟ་བུ་མིན་པར་དབང་རྒྱུ་ཆོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་
བཞིན་ནང་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱས་ཐོག་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་
ནང་བ་ཞིག་བྱེད་གལ་ཆེ་བའི་བཀའ་སློབ་རིམ་བསྐུལ་དང་། ཡང་སྒྲོས་བསྐྱན་པ་སྤྱིའི་ལྟ་བ་བཀའ་
བཏགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མའི་ཐོག་ནས་ནང་བ་ཆད་ལྡན་ཞིག་ཡོང་
ཐབས་དང་། གྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་དང་། ལྷག་པར་བསྐྱན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐོ་སྦྱོབས་འགོ་དང་། ཐེག་
ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་སྐོ་སེམས་བསྐྱེད་བཅས་གྱི་ཐོག་ནས་ནང་བའི་ལྟ་སྒྲོམ་སྦྱོད་གསུམ་དང་། དེས་
འབྱུང་དང་། བྱམས་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སོགས་གྱི་སྒྲོང་ལས་བཅུམས་ཏེ་ཟབ་གནང་
ནམས་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཆོག་ཉུང་གོ་བདེའི་ལམ་ནས་ཟབ་གསལ་གསུང་བཟང་འི་སྤྱིད་ཅིག་
བསྐུལ་གནང་མཛད་པ་ནམས་རྒྱ་ཆེད་མང་ཆོགས་རྒྱན་གྱིས་བར་གསུམ་ཆང་མས་ནང་ཆོས་ལ་
སློབ་གཉེར་དང་། རང་ཆོས་གྱི་གོ་རྟོགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་གལ་ཆེ་བའི་བཀའ་སློབ་དང་། ཡང་
སྒྲོས་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་བ་ཞིག་དང་། རང་བ་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞིག་བྱེད་དགོས་པའི་

བཀའ་སློབ་རིམ་ཐེབས་ཀྱི་དགོངས་གཞིའི་ཆ་གས་འབྲུབ་སྒྲུབ་དང་། སྤྱི་ཚེས་ལྔ་པོར་ས་ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་གཞུང་དཀའ་ཁུར་གྱི་ཆ་གས་ཙམ་གསལ་བྱེད་མཛད་པའི་ནང་གི་མཆོག་ཏུ་སྐྱུར་བ་གསུང་གི་མཛད་པའི་ཁོངས་ནས་བཀའ་སློབ་རིམ་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཆེད་དུ་ཕབ་བསྐྱུར་དང་དཔར་བསྐྱུན་ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན།

རྒྱལ་སྐོར་གྱི་ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་རིགས་ལས་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་མོ་མཆོ་ལགས་དང་། རྣམ་གྲུ་དགེ་བཤེས་སློབ་ཐབས་གྲགས་པ་ལགས་རྣམས་གཉིས་ནས་ཞུ་དག་ངེས་འདོངས་ཞིབ་ཚགས་ཐོག་ལས་སྒྲིལ་གྱི་བཀའ་སློབ་གནང་བ་དང་། སྐུ་བཅར་རྣམས་པར་རྒྱལ་བ་མན་བདེ་ལེགས་བཤད་སློབ་གྲུ་ཆོད་གི་ཤེས་ཡོན་སྒྲིལ་ཆོགས་ནས་འགྲོ་གྲོན་ནར་གཏོང་མཛད་པ་བཅས་ལ་གྲུས་པས་སྤྲོད་དབུས་ནས་བཙོས་མིན་གྲགས་མེ་བཀའ་ཁུར་སྒྲིལ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

འདིར་འབད་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཅི་མཆིས་འདེན་མཆོག་ལྔ་པོར་ས་ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མཐའ་སྐྱུས་བསྐྱུན་འགྲོའི་མགོན་དཔུང་དམ་པར་སྐྱེ་ཆེ་ལཞབས་བད་ཅོ་ཇེ་ཆོས་བདུན་གྱི་རོ་བོར་བརྟན་ཅིང་། རྒྱལ་སྐོར་གྲགས་བཞེད་སྐྱུན་གྱིས་འབྲུབ་བཤེས་སྐྱུན་དབུ་མའི་ལས་ཀྱི་འཕྲུག་རོགས་ནས་ཐོད་དོན་བདེན་མཐའ་སྐྱུར་དུ་གསལ་ཏེ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་མཛོམས་ཀྱི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྒྲོན་ལ་ཅི་དགར་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། ལྔ་པོར་ས་ལྷུབས་མགོན་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ནས་མཐའ་མེ་སྤྲོད་བར་གནས་ཤིང་བསྐྱུན་འགྲོར་སྐྱུན་པ་དང་། དམ་ཆོས་བདུན་ཅིའི་བྱིན་རྒྱལ་སྐོར་འདི་སྤྲོད་ལ་འཕྲུག་ཅིང་། འགྲོ་གྲུན་ཆེ་རབས་གྲུན་ཏུ་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བསྐྱོས་མཉམ་བཞེན་མེས་སུ་བཅུང་སྤེལ་བཅུ་ལམ་ལུ་རིམ་པར་བཟོད་དེ་ཟུང་འཕྲུག་རྒྱལ་བ་དོ་ཇེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ལ་སྐྱུར་དུ་རིག་པའི་བསྐྱོ་སྒྲིལ་མཆོམས་སྤྱོད་དང་བཅས་གྲུས་རྣམས་གྲུབ་བསྐྱུན་ཡར་འཕེལ་བས་བྱེ་ལོ་ ༢༠༠༩ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༠ དགེ་བཤེས་།

༡༡། །ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོའི་ཆོ་འབྲུལ་དུས་ཆེན་གྱི་འབྲུང་ས་
རབས་གསུང་ཆོས་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་བའི་བཀའ་ཆོས།

གང་གིས་སྤྲུགས་བཅེ་ཉིད་བསྐྱུང་ནས། །

ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱིད། །

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །

གོ་ཉམ་དེ་ལ་བྱུག་འཆའ་ལོ། །

༡༡ ཆོས་བསྐྱུད་ཁག་གི་ལྟ་བུ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སྟོར།

དེ་རིང་འདིར་བོད་ཆེད་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཉིན། བས་རྒྱུན་ཆོ་འབྲུལ་རྒྱ་བའི་
སྐབས་འདིར་ལྟ་ས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོར་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་
དུས་མཆོད་ཚུགས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ང་རང་ཆོ་འདིར་བཅུན་གྱོལ་བ་ཆགས་ཏེ་གནས་
པའི་རིང་ལའང་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ལོ་བསྟར་ཆགས་སུ་འདི་ལྟར་ཚུགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་
རིང་ཆོ་འབྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཆེགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས། བས་རྒྱུན་
སྟོན་གྱི་བྱུག་སྟོལ་ལ་སྟོན་པའི་བཀའ་བློན་པོ་བ་དང་། སྟོན་པའི་སྐྱེ་གསུང་སྤྲུགས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་པོར་རྒྱ་རབས་འཆད་ཉན་གྱིད་པའི་བྱུག་སྟོལ་ཡོད་པ་རེད།

ད་ལན་འདིར་ང་རང་ཆོ་བོད་མི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བོད་དང་ཆོས་བསྐྱུད་

གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱད་ཀྱི་མི་སྣ་ཡང་འཛོམས་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་
སོག་ཡུལ་ནས་ཡོང་བའི་ཆོས་བྱེད་སེར་སྒྱ་གང་འཆོམས་ཤིག་ཀྱང་འདིར་ཡོད་
ཅིང་། སོག་པོའི་ཡུལ་ཁག་ནས་ཡོང་བ་དེ་དག་ང་ཚོ་བོད་དང་ཆོས་བརྒྱད་གཅིག་པ་
ཆགས་ཡོད། དེ་མིན་རྒྱ་ནག་དང་ཐའེ་ཐའེ་སོགས་ནས་རྒྱ་རིགས་གང་འཆོམས་
ཤིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་ཀོ་རི་ཡ་དང་། ཉི་ཉོང་། མེ་ཉི་ན་མི་སི་ཡང་འགའ་
ཞིག་ཡོད་པ་བཅས་སྟོན་པའི་རྗེས་འབྲངས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཆོས་ཁྱབ་དེ་དག་ཡུལ་
ཁག་མི་འབྲ་བ་ནས་འདི་ལྟར་འབྱོར་ཡོད་པ་རེད།

དེ་མིན་བྱབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ལྔ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་
ཅིང་། བ་མེས་ནས་ཆོས་བརྒྱད་མི་འབྲ་བ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཁག་ནས་ཡོང་བ་སྟེ། དེར་
གི་དུས་སུ་འཛོམས་གྲིང་འདི་བཞིན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱལ་ས་སྤྱི་
ཞིང་། བན་ཚུན་གྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ལས་སྤྱི་པོའི་ཐོག་ནས་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་
ཡོད། གནས་ཚུལ་དེའི་འོག་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་དེ་འབྲར་དོ་སྤང་
སྟེབས་པ་དང་། དེའི་ནང་ཆོན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་དོ་སྤང་བྱེད་མཁན་མང་
པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་རིང་འདིར་བྱེད་རང་ཚོ་བྱབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡུལ་ཁག་ནས་ཡོང་བའི་
ཆོས་ཕྱོགས་གང་འཆོམས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེ་རིང་འདིར་སྟོན་པའི་རྗེས་
འབྲ་གྱི་དུས་ཆེན་འདིའི་ཐོག་ང་རང་ཚོ་འདིར་འཛོམས་པའི་སྐྱབས་སུ། ཐོག་མར་
སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་འབྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་རིང་སྟོན་ཉན་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེ་
རིང་ཡང་ཅུང་ཟད་ཁྱེས་ན་བསམ་པ་བྱེད་བྱུང་།

འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྲོད་ཏུ་པལ་ཆེར་འདས་པའི་ལོ་སྟོང་ཐལ་གསུམ་ཅམ་གྱི་
དུས་ནས་ད་ལྟ་བར་ཆོས་རྒྱལ་མང་པོ་ཞིག་བྱང་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་ལུགས་འགའ་ཞིག་
པལ་ཆེར་བྱལ་ཐེན་པ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་མང་པོ་ཞིག་ད་ལྟ་འང་ཐུ་མ་ཐུད་གནས་
ཡོད། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་འདྲ་སོ་སོས་དད་པ་བྱེད་ལུལ་གྱི་ཆོས་དེའི་རྒྱབ་རྟེན་ལྟ་
བྱུང་གྱི་འབྲེལ་བ་འདད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རིགས་ཤིག་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བྱུང་གྱི་
འབྲེལ་བ་འདད་དེ་ཅམ་རྒྱལ་འདོན་མ་བྱས་པར་ཐད་ཀར་དད་པ་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་
འགྲོ་མཁན་གཅིག་བཅས་ཁག་གཉིས་ཡོད། ལྟ་བྱུང་ཡོད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་དེ་དག་ལ་
འབྲེལ་བ་འདད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། དེ་གའི་གཞུང་གི་རྣམ་གཞག་ཡོད་སྟབས་
ཐབ་པ་ཡོད་ལ། ཐབ་པ་ཡོད་པས་ན་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་མིས་དེར་དོ་སྤངས་བྱེད་པ་
ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལྟ་བྱུང་ཡོད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་དེ་དག་བརྟན་པ་
གནས་ཀྱི་ཡོད།

དེར་གྱི་དུས་སུ་ཆ་བཞག་ན། ཐོན་རྒྱ་གར་དུ་ཐུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ལྟ་
བྱུང་ཡོད་པ་མང་པོ་ཞིག་དུས་ད་ལྟ་འང་རྗེས་འཇུག་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ས་ཡ་
མང་པོ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་དང་། འཛིན་ཡི་ཆོས། ཁ་ཆེའི་ཆོས། བར་
སིག་གི་ཆོས་ལྟ་བུ་ལྟ་བྱུང་ཡོད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་མང་པོ་ཞིག་ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་
འདིའི་སྤྲོད་ཏུ་ཡོད་བཞིན་པ་རེད། དེ་དག་གིས་མི་མང་པོར་རེ་བ་སྤྲོན་མཁན་ཞིག་
དང་། དཀའ་ངལ་འཕྲད་སྐབས་སེམས་ཤུགས་སྟེལ་བའི་རྒྱུ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་རེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དད་པ་གཅིག་བྱ་དང་། བསམ་སྒོ་འཁོར་རྒྱ་
དོག་སོ་ཆགས་སྐབས་རྟོག་བྱ་ཡང་རུང་ཐད་ཡོད་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཡོངས་ནས་

འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་པན་ཐོགས་ཡོད་བཞིན་པ་འདི་ལྟར་རེད། །

ཁ། ཕྱི་དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས་ཀྱིས་ནང་སེམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་མི་
ཐུབ་ཚུལ།

ད་ལྟ་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་པའི་ནང་དུ་སྟེབས་ཡོད་ལ། དངོས་པོ་ཡར་
རྒྱས་ཏེ་ལས་པ་ཕྱིན་དང་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་རྗེས་
འབྲེལ་གྱིས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྤྱག་བསྐལ་མང་པོ་ཞིག་སེལ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་།
མ་ཐུན་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་བསྐྱབས་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱིར་བཏང་མིའི་འཆོ་བའི་
མ་ཐུན་རྒྱུན་མི་ཆེ་སྟབས་བདེ་རུ་འགྲོ་བར་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་
ཕྱི་དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས་ཞེས་པ་འདི་གཙོ་བོ་རང་ཆོའི་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་
ན་ཆད་དང་། མ་ཐུན་རྒྱུན་མ་འཛོམས་པའི་དཀའ་ངལ་དང་། འགལ་རྒྱུ་། སྤྱག་བསྐལ་
དེ་དག་སེལ་རྒྱ་ཞིག་དང་། ལུས་ཀྱི་བདེ་ཐང་། དེ་བཞིན་མ་ཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་པོའི་
འོག་མི་ཆེ་སྟབས་བདེ་ཡོང་བར་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ལས་གཞན་དུ། ནང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་འབྱུང་བ་དེར་ཕྱི་དངོས་
པོའི་ཡར་རྒྱས་ཀྱིས་སེལ་མི་ཐུབ་པ་དེར་ཏེ་ཅང་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད། དངོས་པོ་
ཡར་རྒྱས་ཏེ་ཅང་ཆད་མཐོ་པོར་སྟེབས་མཁན་ཆོའི་ནང་ལའང་ནང་སེམས་མ་སྦྱིད་
པ་ཆགས་སྐྱབས། མི་ཆེ་དེ་ཏེ་ཅང་མ་སྦྱིད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། འབྱོར་ལྡན་མ་ཐུན་
རྒྱུན་གང་ཅིའི་ཆ་ནས་ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ནང་བསམ་སྒྲོའི་ཐོག་ནས་མ་སྦྱིད་
པ་ཆགས་ཏེ་སེམས་འཁྲུགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ང་ཆོར་མཐོང་རྒྱ་ཡོད།

དེར་རྒྱ་ནག་སྐུམ་ས་ཆེན་པོའི་ནང་ཆ་བཞག་ཀྱང་། ཕྱི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཏེ་
ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོ་འགྲོ་ཡི་ཡོད། དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དེར་
སྐུམ་ས་རྒྱ་ཡི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་འང་ཚོགས་ཁག་ཅིག་སྤྲུག་པོ་ཆགས་ཤིང་། ཡང་
ཚོགས་ཁག་ཅིག་སྤྱི་པོ་དང་། དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བཅས་དབུལ་སྤྲུག་གི་ཁྲད་
པར་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། འབྲོར་ལྡན་ཆོར་ཡང་རྩི་ཙམ་གྱིས་མཐུན་རྒྱུན་
ལེགས་པོ་ཡོད་ཀྱང་ནང་སེམས་ནས་ཚོག་མི་ཤེས་པ་དང་། བྱང་བདེན་དང་། ཡ་
རབས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུས་པས་མ་འདད་བའི་སྐུམ་ས་སྒྲོག་ཟ་རུལ་སྤྲངས་ཞེས་བ་དེ་
དག་གིས་སྤྱི་པོ་ཆོར་དཀའ་ངལ་ཏེ་ཅང་འཕར་མ་འཕྲད་བཞིན་ཡོད།

མདོར་ན་མཐུན་རྒྱུན་འདྲིམས་པོ་ཡོད་མཁན་ཆོར་ཡང་སེམས་ཀྱི་ནང་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་སྦྱིད་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། འཕྲལ་སེལ་མཐུན་རྒྱུན་འདྲིམས་པོ་དང་།
དབུལ་འབེལ་པོ་ཆགས་སྐུམ་ས་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ནང་ད་གཟོད་རང་ཉིད་སྤྲུག་པོ་
ཡིན། སེམས་ཁྲལ་བྱེད་དགོས་པ་མེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། ལོ་རྒྱུ་
མེལ་ནས་འདི་ལྟར་འགྲོ་སྐུམ་ས་ཐོག་མར་སྤྲུག་པོ་ཆགས་སྐུམ་ས་ཀྱི་ཨ་གསར་ཡོལ་
བའི་ཆེ། སྒྲར་ཡང་སེམས་ནང་སྤྲུག་དོག་དང་འབྲན་སེམས་ཀྱང་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པའི་ཐོག་
ནས་དཀའ་ངལ་སྒྲོན་མ་ཞིག་སྤྲུག་པ་དང་། བསམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ནང་ཚོག་མི་ཤེས་པའི་
དབང་གིས་དཀའ་ངལ་མང་པོ་འཕྲད་ཡོང་གི་ཡོད།

དེར་བརྟེན་ཕྱི་དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས་དང་། དབུལ་དངོས་གཅིག་ཕྱའི་ཐོག་ནས་
ནང་བསམ་སྒྲུབ་བདེ་སྦྱིད་ཡོང་མི་ཐུབ། ནང་བསམ་སྒྲུབ་ཐོག་ནས་བདེ་སྦྱིད་ཡོང་བ་
དེ་ཡང་། བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་ནས་བདེ་སྦྱིད་བསྐྱབ་དགོས་པ་

ལས། སེམས་འབྲུགས་པའི་མི་དེས་དདུལ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་སེམས་འབྲུགས་པ་དེ་
ཞི་བ་དང་། སེམས་ནང་ནམ་ཏྲོག་གི་རྒྱུན་པས་སྤྱག་བསྐལ་མང་པོ་ཡོང་བ་དེ། དདུལ་
གྱི་ཐོག་ནས་སེལ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་ད་ཆ་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་
ཙུ་གཅིག་པའི་སྐབས་སུ་འདྲེ་ཆོས་བརྒྱད་པལ་མོ་ཆེས་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་མི་ལ་
དཀའ་ངལ་འབྲངས་སྐབས་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་སེམས་ལ་བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོར་བ་སྤྱིན་
མཁན་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

མདོ་དོན་སྟོང་པོ་ནི་ང་རང་ཆོ་རང་གཞན་རོགས་གསུམ་སུ་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན་
ནའང་ཆང་མ་སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་རྒྱ་
མཚན་བཞོད་མི་དགོས་པར་ཆང་མའི་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་དེ་རེད། སྤྱག་བསྐལ་
མི་ཡོང་བ་དང་བདེ་སྤྱོད་ཡོང་བ་ཞེས་བ་ནི། འདོད་པ་ཡོད་པ་ཅམ་མ་ཟད་འདོད་པ་དེ་
བསྐྱབ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ར་ཆོ་ཆང་མར་ཡོད། སྤྱི་པའི་ཉིན་ནས་བཟུང་མི་ལྟ་ཅི་སྟོས།
སྟོག་ཆགས་སེམས་ལྡན་ཆང་མར་རང་ཉིད་འཆོ་བའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ལ། ད་དུང་དེ་
ལས་རྒྱ་ཆེ་དུ་སྟོས་ཏེ་བཤད་ན། སེམས་མེད་བཅས་པོ་ལྟོན་གིང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
ལའང་རང་ཉིད་འཆོ་བའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དེ་དག་སྟོད་དང་བཅུད་
ཅེས་ཏེན་དང་བརྟེན་པ་ཆགས་སྐབས་སྟོད་ཀྱི་མཛེས་སྤྱག་དང་བཞོད་པ་ཡིད་དུ་འོང་
བའི་ཆ་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་པན་བ་ཞིག་དང་།
སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཐད་ཀར་སྟོད་ཀྱི་སྟོ་ལ་སོགས་ལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
འཆོ་དགོས་གིང་། ང་ཆོ་མི་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་སྟོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་དགོས་པ་དེ་
ཏ་ཅང་གི་གསལ་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་སྟོད་ཀྱི་བཞོད་པ་དེ་དག་སེམས་ལྡན་ནམས་

ཀྱི་རྟེན་གཞི་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ལ། སེམས་མེད་བེམ་པོར་ཆ་བཞག་ནའང་པལ་ཆེར་
འཆོ་བའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་རེད་དམ།

དེས་ན་ང་རང་ཆོ་སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་མཁན་དང་། བདེ་བ་འདོད་མཁན་གྱི་
སེམས་ལྷན་ནམས་ལྟ་བུ་སྒྲིམ། རང་གྲུབ་ཅམ་ཉིད་ནས་འཆོ་བའི་ཐོབ་ཐང་ཉན་ཉན་
ཡོད། འཆོ་ནས་མི་ཆོ་སྤྱག་ལ་སྦྱེལ་བ་ཞིག་ཡོད་གི་འདུག་ན། དེ་ར་ཆོས་ངེས་པར་
དུ་སེལ་དགོས་པ་ལས། སྦྱིར་བཏང་བཤད་ན་མི་ཆོ་སྤྱག་ལ་སྦྱེལ་བའི་དོན་དུ་སྦྱེས་
བ་ཞིག་མིན། ང་རང་ཆོ་མི་ཆོ་གྲུབ་པའི་དགོས་དོན་དེ་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་དོན་དུ་རེད་ཅེས་
བརྗོད་ཆོག་པ་ཞིག་རེད།

མདོར་ན་སྤྱག་བསྐལ་སེལ་རྒྱ་དང་བདེ་བ་བསྐྱབ་རྒྱའི་ཐོབ་ཐང་ར་ཆོ་ཆང་མར་
ཡོད། སེལ་རྒྱའི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་དང་། བསྐྱབ་རྒྱའི་བདེ་བར་གཙོ་བོ་ལུས་ཆོར་ལ་
བརྟེན་པའི་བདེ་སྤྱག་ཅིག་དང་། གཙོ་བོ་སེམས་ཆོར་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྤྱག་ཅིག་
བཅས་གཉིས་ཡོད་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གསལ་པོ་རེད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
གལ་ཆེ་ཆུང་བཅི་དགོས་བྱུང་ན། སེམས་ལ་བདེ་སྦྱིད་ཡོད་ན་ལུས་པོའི་དཀའ་ངལ་
དེ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ལུས་པོའི་བདེ་སྦྱིད་དམ་ལུས་པོའི་བདེ་
ཉམས་ངེས་སེམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དེ་ཉིད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་ཐུབ་པ་ང་ཆོར་ཏ་ཅང་
གི་གསལ་པོ་རེད། ང་རང་ཆོར་སེལ་རྒྱའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། བསྐྱབ་རྒྱའི་བདེ་བར་
གཙོ་བོ་ལུས་ཆོར་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་དང་། གཙོ་བོ་སེམས་ཆོར་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་
ཡོད་པའི་ནང་ནས་འགངས་ཆེ་བ་དེ་སེམས་ཆོར་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཡིན་པ་ཏ་ཅང་
གསལ་པོ་རེད།

དེང་ཚན་རིག་དང་། གཙུ་མོ་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཐོག་ཨེམ་ཇེས་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་
སྐབས་ལུས་ཁམས་བདེ་ཐང་ཡོང་བ་དང་། ཉན་རིགས་སྡོན་འགྲོག་བྱེད་པ། ཉན་
གྱིས་མཉམ་ཡང་ནད་དེ་གང་མགྲོགས་དྲག་སྦྱེད་ཐུབ་པར་སེམས་གི་ལྟ་སྤྲུགས་དེས་
ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེང་སང་སྡོན་པའི་ཚན་རིག་གི་ཐོག་ནས་ར་སྡོད་གསལ་པོ་
ཞིག་བཤད་གྱི་ཡོད། དེས་ན་ནང་སེམས་ཞེས་པ་འདི་ཞིབ་སྤྲོ་ཞིག་ར་རང་ཚོས་སོ་
སོའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་སྦྱིར་ར་རང་ཚོ་
ལུས་དང་འཕྲད་སྐབས་ལུས་དེ་དང་དེ་རིག་པ་དང་། རིག་པ་ཙམ་མིན་པར་རིག་པའི་
ཇེས་སུ་དེར་བཟང་རན་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ར་རང་
ཚོའི་སྤྱོད་བས་བྱུང་གི་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་། དེའི་ཇེས་སུ་རྟོག་པས་
འདི་འདིལོ་འདི་བཟང་པོ་རེད། འདི་རན་པ་རེད། འདི་ལུང་མ་བསྟན་རེད་ཅེས་བརྗོད་
པ་ལྟ་བུ་རྟོག་པས་རྣམ་དབྱེ་བྱེ་བའི་ཐོག་ནས་བདེ་སྤྲུག་གི་ཚོར་བ་མང་པོ་ཞིག་ར་
ཚོར་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་རིགས་གི་འགྲེལ་བཤད་ཇི་ཅི་བཞིན་དང་། སྦྱིར་དེའི་རོ་
བོ་ད་ལྟ་ར་ཚོ་མིས་ཇི་བཞིན་བཤད་མི་ཐུབ་ཀྱང་། ར་རང་ཚོར་སྤྱོད་བ་ཉིན་རེ་བཞིན་
དུ་ཡོང་གི་ཡོད། ཇི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དབང་པོའི་ཤེས་པས་ལས་ཀ་མི་བྱེད་
ཀྱང་། ཡིད་སློ་རྟོག་པས་ཇི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འད་བདེ་སྤྲུག་གི་ཚོར་བ་སྤྱོད་
བ་སོགས་ལས་ཀ་ཏ་ཅང་མང་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད། ར་རང་ཚོའི་ཡིད་སློ་རྟོག་པ་ཞེས་པ་
འདི་བརྗོད་བ་ཆགས་གྱི་ཡོད་ལ། འདུ་ཤེས་གཡེར་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ཏ་
ཅང་གི་བྱུང་པོ་རེད།

མདོར་ན་ནང་བསམ་སྒྲིལ་ཐོག་ནས་ནམ་ཏྲོག་འབྲེལ་མེད་སྤྱི་ས་པས་སེམས་ལ་
དགའ་སྤང་དང་། སེམས་མ་སྤྱིད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་ཅིང་། བསམ་སྒྲིལ་
འགྱུར་བ་ཞེས་པ་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཏ་ཅང་སྤྱར་པོ་དང་། ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་
ནས་ནམ་ཏྲོག་གི་རྒྱུ་པས་སེམས་མ་སྤྱིད་པ་ཡོད་པ་དེ་ནམ་ཏྲོག་ལ་བཟོ་བཅོས་
ཤིག་རྒྱབ་སྐབས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་མ་སྤྱིད་པ་དེ་ཡང་སེལ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་
ཡོད།

ལུས་ནད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆ་བཞག་ན། ནད་དེ་འཕྲོག་ན་དེ་ག་ལེར་བྲག་
དགོས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་སེལ་མི་ཐུག། བསམ་སྒྲིལ་ནང་མ་སྤྱིད་པ་ཡོད་པ་
དེ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཕྱོགས་ཡུན་ཅམ་ཞིག་གིས། སྒོ་ལ་སེམས་ཏ་ཅང་མ་སྤྱིད་པ་
ཡོད་པ་དེ་ཚུ་ཆོད་སྐར་མ་དང་། སྐར་ཆ་ཁ་ཤས་ནང་འགྱུར་བ་ཆ་ཆང་ཐེབས་ཏེ།
ཡང་སེམས་ལ་སྤྱིད་སྤང་ཡོང་བ་དེ་འབྲེལ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད། སེམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མ་སྤྱིད་
པ་ཡོང་བ་དེ་ནང་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སེམས་མ་སྤྱིད་པ་དེ་ཉུང་དུ་
གཏོང་རྒྱ་ཞིག་དང་། སེམས་ཞི་བ་དེ་བག་ཐེབས་ཡོང་བ་དང་། སེམས་ལ་སྤྱིད་
སྒོ་བས་སྤེབས་པ་འདིར་ང་ཆོས་ཐབས་ཤེས་ཤིག་ཁྱེད་དགོས་པ་ཡིན། །

ག ཆོས་ལུགས་མཐུན་ལམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དགོ་མཆོན་སྒྲོལ།

སྤྱིར་བཏང་བ་ཤད་ན་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྱིང་གི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དད་པ་ཞེས་པ་
དེས་འབྲེལ་དུ་དབྱེ་མང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་བཟང་དུ་འགྲོ་བའི་སྐད་ཆ་
ཞིག་མེད་པར་ནང་སེམས་སྤྱིད་དུ་བྱིན་པ་དང་། དེས་རྒྱུན་པས་དཀའ་ངལ་འབྲས་

སྐབས་གདོང་ལེན་བྱེད་པར་བྱས་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཁག་དེ་
དག་གིས་དུས་ད་ལྟའང་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྲེང་གི་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་པན་ཐོགས་
ཡོང་གི་ཡོད།

དེས་ན་སྤོན་ལ་རིམ་པ་དང་པོ་དེར། ང་རང་ཆོ་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྲེང་དུ་ཡོད་
པའི་ལྷ་བྱུང་དང་འབྲེལ་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཁག་དེ་དག་ཆང་མར་ང་ཆོས་གྲུས་བཅི་བྱ་
རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱུ་མཆན་གང་ཞེ་ན། ང་རང་ཆོ་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྲེང་མི་
དུང་ལྷུང་བྱུག་ཅུ་ལྟག་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་དུ་ཆོས་ལུགས་འབྲུ་མིན་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་།
ཆོས་ལུགས་འབྲུ་མིན་ཡོད་པའི་མི་དེ་དག་དང་ང་ཆོ་མཉམ་དུ་འཆོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།
འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྲེང་གི་མི་དུང་ལྷུང་བྱུག་ཅུ་ལྟག་ཙམ་ཡོད་པ་ཆང་མ་ཆོས་ལུགས་
གཅིག་བཅོས་ཏེ་ཆོས་ལུགས་མི་འབྲུ་བ་དེ་དག་ལས་ཁ་ཤས་སྐྱབ་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་
འགྲོ་རྒྱུ་གས་ཀྱིས་ཞེས་བརྗོད་དེ་པར་གདན་འདྲེན་བྱ་རྒྱུ་དང་། འགའ་ཞིག་རིམ་
བཞིན་གཟུང་མིག་དམར་ནང་འགྲོ་བྱུང་ཆོ་གཟུང་མིག་དམར་གྱི་སྤྲེང་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་གས་
ཀྱིས་ཞེས་ང་ཆོས་བརྗོད་བྱུང་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། ང་ཆོ་ཆང་མ་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྲེང་
མཉམ་དུ་སྤོད་དགོས་པ་ཡིན།

ལྷུང་སྐབས་བཟང་ལུགས་བཟང་གི་དུས་སྐབས་ལ་ཡིན་ན། ཤར་ཕྱོགས་པ་ཆོ་
ཤར་ཕྱོགས་ལུང་པའི་ནང་དུ་བསྐྱད་པ་དང་། ལུབ་ཕྱོགས་པ་ཆོ་ལུབ་ཕྱོགས་ལུང་
པའི་ནང་ལ་བསྐྱད་ཅིང་། ལུང་ཕྱོགས་པ་ནམས་ལུང་ཕྱོགས་ལུང་པའི་ནང་ལ་བསྐྱད་
པ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་པ་དེ་དག་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུང་པའི་ནང་ལ་བསྐྱད་ནས་སོ་སོ་རང་
འཆོ་ལྷ་བྱུ་བྱས་ཏེ་དེ་ལྷུང་སྤོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེའི་སྐབས་སུ་རྟོག་ཏུ་གང་ཡང་མེད།

དེང་འཛམ་གླིང་འདི་དེ་ལྷ་བྱུང་སྤང་ལ་འདུག་འདོད་ཡོད་ཀྱང་སྤྲོད་ཐུབ་ཐབས་མེད་
ལ། འཛམ་གླིང་གི་ཁོར་ལུག་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྤངས། དེ་བཞིན་ཤེས་
ཡོན་གྱི་གནས་སྤངས་མང་པོ་ཞིག་གི་འོག་ནས་ང་ཚོ་ཆང་མ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་
འབྲེལ་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་ལས། ཁེར་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསྐྱུན་མི་
དགོས་པ་དང་། བན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་མི་དགོས་པར་སྤྲོད་
ཐུབ་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད། དེ་འབྲེལ་དངོས་ཡོད་གནས་སྤངས་ཀྱི་འོག་ནས་ང་ཚོ་
ཆང་མ་དུས་ནམ་ཡིན་ཡང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། དེ་འབྲེལ་གནས་སྤངས་ཀྱི་འོག་ནས་ང་ཚོ་རིགས་རྩས་དང་། དཔེར་ན་མི་
རིགས་དཀར་ནག་གི་དབྱེ་བ་བྱེ་བ་ལྷ་བྱུ་མི་རིགས་ཀྱི་ཚོས་གཞིའི་ཐོག་ནས་དབྱེ་བ་
བྱེ་བ་དང་གཅིག་རིགས་རྩས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབྱེ་བ་བྱེ་བ་དང་གཅིག་དེ་བཞིན་ཚོས་
ལུགས་འབྲེལ་མིན་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དབྱེ་བ་བྱེ་བ་གཅིག་དེ་བཞིན་
དབྱེལ་ལྷུག་གིས་དབྱེ་བ་བྱེ་བ་དང་གཅིག་གལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བ་སོགས་ཡོད་
ཀྱང་དེ་དག་དུས་ཚོད་ཡོལ་བའི་སྐད་ཆ་རེད།

ང་ཚོ་ཆང་མ་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྲོད་དུ་བསྐྱད་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་ཚོགས་ཚུང་ཚུང་
ཞིག་གི་ནང་དུ་འཁོ་བ་དང་། མི་ཆེ་འདི་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོ་
དགོས་པ་ཏུ་ཅང་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད་སྟབས། རང་བཞིན་གྱིས་བསམ་སྒྲུབ་ནང་
སྤྲོད་གཅིག་སྤྲུག་གཅིག་གི་བསམ་སྒྲུབ་ཞིག་སྤྲེལ་བ་ཀྱི་ཡོད་ལ། འདི་ལྟར་ཆེ་ས་ནས་
བསམ་སྒྲུབ་བྱེད་ན། འཛམ་གླིང་གི་ཤར་རུབ་སྟོབྱ་བྱང་ཆང་མ་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་
གཅིག་ལ་ཏུ་ཅང་སྟོས་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཆགས་ཡོང་བས། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་

འདིའི་ཐོག་ནས་སྤྱིད་གཅིག་སྤྱིད་གཅིག་གིས་སྤྱིད་ན་ཆང་མ་སྤྱིད་པོ་ཡོང་བ་ཞིག་
དང་། སྤྱིད་ན་ཆང་མར་དཀའ་ངལ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་དེ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་
བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་
དུ་བྱས་ཏེ་ང་ཆོའི་ཆོས་དང་ཁོང་ཆོའི་ཆོས་ཞེས་དབྱེ་བ་བྱེ་བ་དེ་དུས་ཆོད་ཡོལ་བའི་
སྐད་ཆ་རེད། ང་ཆོས་ཆོས་ལུགས་ཆང་མར་གྱས་པ་བྱ་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་འགངས་
ཆེན་པོ་རེད། ཉན་རྒྱན་འཛམ་གླིང་གང་སར་སླེབས་སྐབས་ངས་རྟག་པར་དེ་བཤད་
ཀྱི་ཡོད་ལ་བསམ་པ་རྣམ་དག་ཡིན།

དེར་བརྟེན་རིམ་པ་དང་པོར། དེ་རིང་ང་ཆོའི་དུས་ཆོད་འདིར་སྟོན་པ་བཙམ་
ལུན་འདས་ད་ལྟ་བུའགས་ཡོད་ན་འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་ལུགས་ཆང་མར་བཅི་བཀྱར་
གནང་གི་རེད། དེ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ནི། བཙམ་ལུན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱི་མེས་
འབྲུག་གི་གདུལ་བྱའི་ནང་ཁམས་དང་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས་ན། བཙམ་ལུན་
འདས་ཀྱིས་ཁམས་དང་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་ངོས་འཛིན་གནང་སྟེ།
ཁམས་དང་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་བཙམ་ལུན་འདས་རང་ཉིད་ལ་དད་པ་
བྱེད་མཁན་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་རིགས་ཅན་ལ་དེའི་སྒོ་
དང་འཆོམས་པའི་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་མདོ་སྟེ་པའི་ལྟ་བུ་བྱ་བ། གཞན་ཡང་
སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བུ་བྱ་བ། དབྱ་མ་བའི་ལྟ་བུ་བྱ་བ་དེ་དག་བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་རང་གི་
གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེར་བསྟན་ནས་ལྟ་བུ་མི་འདྲ་བ་དེ་
ལྟར་གསུངས་ཡོད་པ་ལས། བྱེད་རང་གི་ཁམས་དང་མོས་པར་རན་མིན་ཟེ་ལྟར་ཡང་
བྱེད་ལྟ་བུ་འདི་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་གསུངས་མེད།

དེ་བཞིན་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པས་ན། ཉན་ཐོས་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་
བྱར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་
པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་ཐེག་པའི་ནང་ལ་འང་རྒྱ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ལམ་ལ་གཙོ་བོར་མོས་པ་ཡོད་པ་
དེ་དག་ལ་རྒྱ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པ་བརྟན་པོའི་
ཐོག་ནས་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་ཐུབ་མཁན་ལ་འདོད་ཡོན་ལམ་བྱེད་ཀྱི་གསང་
སྤྲུལ་གྱི་ཐེག་པ། དེ་ལ་འང་དབྱེ་ན་བྱ་རྒྱུ་དང་། སྟོད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། རྣལ་
འབྱོར་ལྷ་མེད་རྒྱུད་བཅས་བཞི་དང་། ཡང་ན་གྱི་ཡུ། ལྷ་པ། ཡོ་ག་མ་རྒྱ། ཨ་རྒྱ། ཨ་
ཉི་ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ཐེག་པའམ་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་
དག་བཙུག་ལྡན་འདས་རང་ཉིད། ཞེས་མ་ཁྱུས་ན་ཞལ་བདེ་པོ་བྱས་ཉེ་འདྲ་མིན་དེ་
དག་གསུངས་པ་ཞིག་མིན།

གང་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ནི། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་
པས། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་འཆོམས་པ་སྟེ། གང་ལ་གང་པན་དང་
གང་ལ་གང་འདོད། གང་ལ་དེ་འཆོམས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཆོས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད།
དེར་བརྟན་དེ་རིང་བཙུག་ལྡན་ཐེབས་པ་ཡིན་ན་འཇམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ཡེ་
ཤུའི་ཆོས་པ་ཆོས་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལ་བརྟན་ནས་ཁོང་ཆོར་པན་གྱི་ཡོད་ལ། འཇིག་
རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའི་ཐོག་ནས་སེམས་ལ་པན་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་
པན་གྱི་ཡོད་པས་ན་བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་འགྲིགས་འདུག་གསུངས་པ་ལས་
དེར་དགག་པ་སྟོན་གྱི་མ་རེད།

དེས་ན་ང་ཚོ་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྤྲེང་གི་ཚོས་ལུགས་ཚང་མ་མཐུན་པོ་བྱེད་
རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་མིན་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབྲུག་པ་བརྒྱབ་པ་
དེ་དག་ཏུ་ཅང་གི་སེམས་སྦྱོར་པོ་རེད། ལྷག་པར་ཚོས་ལུགས་གཅིག་གྱུར་ཞིག་གི་
ནང་ནས། དཔེར་ན། ཡེ་ཤུ་གཅིག་གྱུར་ཞིག་གི་ནང་ཡེ་ཤུའི་རྣམ་དག་ཚོས་ལུགས་
དང་། ཡེ་ཤུའི་ཚོས་ལུགས་གསར་མ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་འབྲུག་པ་བརྒྱབ་པ་ལྟ་
བུ་དང་། ཁ་ཆེའི་ནང་དུ་ཆ་བཞག་ནའང་། སུ་ནི་དང་ཤི་ཡ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་
འབྲུག་པ་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཏུ་ཅང་གི་བསམ་རྒྱུ་དོག་བྲགས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་
ང་རང་ཚོ་མཐུན་པོ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཏུ་ཅང་གི་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་ཅུམ་མ་ཟད་ཚོས་ལུགས་མེད་མཁན་གྱི་རིགས་ཏེ། ཚོས་ལ་དགག་པ་རྒྱག་
མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ང་ཚོས་དེར་གྲུས་བཅི་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཁོ་རང་གི་
ཁམས་དང་མོས་པའི་དབང་གིས་ཚོས་ལ་དད་པ་བྱེད་རྒྱུ་པར་བཞག་སྟེ། ཚོས་ལ་
སྦྱོན་དུ་བལྟས་ཏེ་དགག་པ་རྒྱབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་རང་དབང་དུ་འདོག་རྒྱུ་ལས་དེར་
སྤང་པོ་ཁྱོད་ལོག་ལྟ་ཅན་རེད། ཁྱོད་པར་རྒྱགས་ཤིག་ཅེས་བཤད་རྒྱུ་མིན་པར་མི་
གཅིག་པ་རེད། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྲེང་དུ་ཡོད་པའི་ང་ཚོ་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་གི་མི་རེད།
མཐུན་པོ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག

དེ་འབྲེལ་ཚོས་བརྒྱད་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བསྐྱེམས་བརྒྱབ་ཏེ་
བཤད་ན། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྲེང་གི་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཚོས་བརྒྱད་མི་འབྲ་བ་འདི་
དག་གི་ནང་དུ་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་སྦྱེས་བྱར་འདོད་མཁན་གྱི་
ཚོས་བརྒྱད་གཅིག་དང་། རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་སྦྱེས་བྱ་མི་འདོད་པར། རྒྱ་དང་འབྲས་

བྱུངས་ལས་དང་འབྲས་བྱེད་ཐོག་ནས་འགྱུར་བ་སྣ་ཆོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པར་འདོད་
མཁན་གཅིག་བཅས་བསྐྱེད་ན་སྡེ་ཆོན་མི་འབྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་
བཀོད་པ་སོ་འདོད་མཁན་གཅིག་དང་། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་སོ་མི་འདོད་མཁན་
གཅིག འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་སོ་མི་འདོད་མཁན་དེའི་ནང་དུ་འང་རྟག་གཅིག་རང་
དབང་བའི་བདག་འདོད་མཁན་གཅིག་དང་། བདག་མི་འདོད་མཁན་གཅིག སངས་
རྒྱུ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་སོ་མི་འདོད་ལ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་བ་
ཞེས་པའི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདག་ཀྱང་མི་འདོད་པ་རེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་
བོའམ་རྩ་བ་གང་ལ་སྟུག་གམ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་རྟེན་
འབྱུང་གི་ལྷ་བ་རེད། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི་ནམ་རྒྱུན་ངས་བརྗོད་
ཀྱི་ཡོད། སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་སོ་ཚུར་བསྐྱེད་ན་ལྷ་བ་དང་སྟོན་པ་གཉིས་
ཏེ། ལྷ་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་ལྷ་བ་དང་། སྟོན་པ་འཆེ་བ་མེད་པ་དེ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་
རེད།

སྟོན་པ་འཆེ་བ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱི་ཐོག་ནས་དང་། ལྷག་པར་
འཇན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལྷ་བྱུར་ཆ་བཞག་ན། འཆེ་བ་མེད་པའི་ལྷ་སྟོན་ཏེ་ལས་པ་
ཞིག་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཆོས་ལུགས་ཆང་མའི་ནང་དུ་བཟོད་པ་དང་། ཆོག་ཤེས། དེ་
བཞིན་རང་ཁྱིམ་ས་རང་སྤང་བྱ་རྒྱུ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་བཅས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དེ་
དག་ལྷ་བྱུར་ཡོད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆང་མའི་ནང་དུ་ཉམས་ལེན་དེ་དག་བཤད་ཀྱི་
ཡོད།

ང་། ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ལྷ་བྲུབ་ཀྱི་ཟབ་བྱུང་སྐོར།

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་ནས་འཆེ་བ་མེད་པ་གསུངས་པའི་ཙ་བ་སྟོང་ཇེ་ཡིན་ལ།
སྟོང་ཇེ་དེ་ཡང་རྒྱ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་མིན་པར་སེམས་ལྷན་མཐའ་དག་སྟུག་བསྐལ་ལས་
བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟོང་ཇེའི་སྟོ་སྦྱང་རྒྱ་ཞིག་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་གྱི་བྱུང་ཚུལ་ངོ་
མ་དེ་བཤད་སྐབས། གཞན་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བར་མི་བཟོད་པའི་སྟོ་དེ་ཙམ་
ཞིག་མིན་པར་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐལ་སེལ་རྒྱུའི་སྟོང་སྟོབས་འདེན་མཁན་གྱི་སྟོང་ཇེ་
མད་དུ་བྱུང་བ་དེ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་གྱི་སྟོང་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

དེས་ན་སྟོད་པ་འཆེ་བ་མེད་པ་དེ་ཙ་བ་སྟོང་ཇེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་སྟོང་ཇེའི་བསམ་
པས་ལུས་དག་གི་སྟོད་ལམ་ཐོན་པ་དེ་དག་འཆེ་བ་མེད་པའི་སྟོད་པ་རེད། བཞུ་
སེམས་དང་། གཞོད་སེམས། འཁོན་འཛིན། ཞེ་སྤང་ལྷ་བྲུའི་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་
ཐོན་པའི་ལུས་དག་གི་སྟོད་པ་དེ་དག་འཆེ་བའི་སྟོད་པ་རེད། འཆེ་བ་མེད་པའི་སྟོད་
པ་ཞེས་པའི་ཙ་བ་སྟོང་ཇེའི་བསམ་པ་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་དེར་ཉམས་ལེན་
བྱེད་རྒྱུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་དུ་གཟུང་དགོས་པས་སྟོད་པ་འཆེ་བ་མེད་པ་དེ་རང་
ལྟགས་ཀྱིས་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན། སྟོང་ཇེའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡང་། རྟེན་
འབྱུང་གི་ལྷ་བའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བཤད་སྐབས་ཀྱི་ཡོད།

མདོར་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་
གསུངས་ཀྱི་ཡོད་པས་འདིག་རྟེན་བཞེད་པ་པོའི་རྣམ་གཞག་དེ་བདེ་པོ་མེད། དེ་
བཞིན་བདེ་སྟུག་ཡོངས་སྟོད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དང་། སེམས་ཅན་སོ་སོར་ཆ་
བཞག་ན་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བ་ཞིག་བཤད་ནའང་བདེ་པོ་

མེད། རྟེན་འབྲུང་གི་ལྟ་བུའི་རོས་ནས་གཟིགས་སྐབས་འདིག་རྟེན་བཞེད་པ་པོའི་རྣམ་
གཞག་དེ་དང་། འབྲུང་བ་མེད་པ་རང་དབང་བའི་བདག་དེའི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་
འདྲིལ་ཐབས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་
པ་དེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཤིག་དང་། མདོར་ན་
རྟེན་འབྲུང་གི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གཅིག་ལུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་ལུགས་འདི་ཡིན་ཞིང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་རང་ཉིད་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་རྒྱ་དང་
རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། རྒྱ་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་
ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི་མེད།

བཅོམ་ལྷན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱང་ཐོག་མར་ང་རང་ཆོ་དང་མཚུངས་པར་ཐ་མལ་
པའི་སེམས་ཅན་ཞིག་རིམ་བཞིན་ཞེ་ས་མ་ཞུས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟོབ་པ་ལས་
ཀྱི་གནས་སྐབས་ནས་ཐུགས་རྒྱད་ལ་འབྲུང་བ་ཐེབས་ནས་རིམ་གྱིས་ཐུགས་རྒྱད་
ཀྱི་སྟོན་མཐའ་དག་བཅོམ་ཞིང་ཟད་པ་དང་། སྟོན་བཅོམ་པའི་དབང་གིས་གཟིགས་
པའམ་མཐེན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞིག་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཡོང་བས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྤངས་
རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཐུགས་ཤིག་རིམ་གྱིས་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་
ལྟོས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ང་རང་ཆོ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་རང་ཉིད་ཐེ་བའི་སྟོག་ཆགས་
སེམས་ལྷན་དེ་དག་ཆང་མ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱིས་འབྲུང་བའི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་
དང་། བྱི་སྟོན་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱིས་འབྲུང་བའི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་
དང་། རང་བཟུང་གི་སེམས་ཅན་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱིས་འབྲུང་བའི་

ཐོག་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་
ཞིག་ཡིན་པས་ཐོག་མ་འདིའོ་ཞེས་འཛོག་རྒྱ་དཀར་ཞིང་། གནས་སྐབས་བྱེ་བྲག་པ་
ཞིག་ལ་ཐོག་མ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཅ་བའི་རྒྱུན་གྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ཐོག་
མ་འཛོག་རྒྱ་དེ་དཀར་བ་ཡིན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
ཞེས་པའི་ལྟ་རྒྱུ་ལ་དེའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་ཤད་དེ་སླེབས་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལྟ་བ་ཡོད་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་ཤིག་ཡིན་པ་དེ་ང་ཆོས་ངེས་པར་དུ་
ཤེས་དགོས།

ལྷག་པར་ང་རང་ཆོ་བོད་པར་ཆ་བཞག་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་ཉ་
ལས་པ་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན།
སྟོན་ལ་ལྟོས་ཨང་། ངས་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་གཏོང་གི་ཡིན་ཞེས་བཞེད་ན་ལས། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ལམ་སང་བཞེད་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་འདུག་ཅིང་།
ཆོས་ཞེས་པ་དེ་གང་ཞིག་རེད་དམ་ཟེར་ན། ཆོས་ཆོས་རེད་ཅེས་བཞེད་ན་ལས།
གཞན་བཤད་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མི་འདུག་གས།

ཡང་སྒྲོས་ང་ཆོར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡོད་ཅེས་བཞེད་ཀྱང་དེ་ཙམ་ངོ་མཆར་
ཆེ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། དགོན་མཆོག་གསུམ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་དེར་བསམ་སྒྲོ་
གཏོང་དགོས་པ་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བྱུང་མིན་དེར་ཡང་
བསམ་སྒྲོ་ཞིག་གཏོང་དགོས། དགོན་མཆོག་གསུམ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གི་
གཞི་ཅ་དེའི་ནང་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་གང་འདྲ་བྱས་ནས་རེད་དམ།

བརྟེན་ནས་འབྱུང་སྐྱེས་གང་འབྲེལ་ཡིན་མིན། རྒྱ་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་
རྒྱས་མིན། རྒྱ་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་། དགེ་འདུན་དགོན་
མཆོག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་ང་ཆོས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ང་རང་ཆོ་ཆོས་
ལ་དད་པ་ཡོད་པ་གཅིག་ལྟུང་མི་འགྲིག་པ་ལ། དད་པ་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ་ལེགས་པོ་
ཞིག་ཤེས་དགོས། དེར་བརྟེན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱིས། དབུ་མ་ཅ་བ་
ཤེས་རབ་ལས།

གང་གིས་སྤྱགས་བརྟེན་ཉེར་བཟུང་ནས། །

ཞེས་སྤྱགས་བརྟེན་བ་ཆེན་པོ་འཕམ་སྤྱགས་ཟླ་ཆེན་པོ་དེའི་དབང་གིས་གང་གི་དོན་
དུ་སྟོན་སྤྱགས་བརྟེན་ཅིང་། བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོག་པ་བསགས།
མཐར་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སྤྱགས་ཟླ་ཆེན་པོ་ཁོ་ནའི་དབང་
གིས་དུས་དང་ཅུམ་པ་ཀུན་ཏུ་གདུལ་བའི་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་མཁན་ཞིག་དང་།
བརྟེན་བ་དེའི་དབང་གིས་བསྐྱལ་པ་ནས་བསྐྱལ་པའི་རིང་བརྟེན་བ་སྟོང་ཟླ་ཆེན་པོ་ལ་
གོམས་པར་མཛད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐར་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་
ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

སངས་རྒྱས་ནས་གྲང་བརྟེན་བ་སྤྱགས་ཟླ་ཆེན་པོའི་གོང་བུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱགས་ཟླ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་ངམ་གོང་བུར་གྱུར་མཁན་ཞིག་
གིས་དུས་དང་ཅུམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་རྒྱ་དེ་ཆོས་ཉིད་
ཡིན། དཔེར་ན་ང་རང་ཆོ་རང་དང་རང་མཉམ་གྱི་མི་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། མི་དངོས་
གནས་ཐང་གནས་སེམས་པ་བཟང་པོ་སྤྱི་སེམས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། མི་ལམ་

ཚུན་ཆད་དུས་ནས་དུ་ཡང་གཞན་ལ་པན་པ་བསྐྱབ་སྐྱའི་བསམ་སྒོ་ཡོང་བ་ཞིག་
ཡོང་གི་རེད།

དངོས་གནས་སྤྱི་མཐས་ཡོད་པ་དང་། གཞན་པན་གྱི་བསམ་སྒོ་ཡོད་པའི་མི་
ཞིག་ལ་སྤྱི་མཐས་རེ་བ་གང་ཞིག་བརྒྱབ་ཀྱང་འཕྲལ་དུ་དེར་རོགས་རམ་བྱེད་པ་ཞིག་ནས་
དུའང་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་བསྐྱལ་པ་ནས་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་གཞན་ལ་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་བརྟེན་པའི་སྒོ་དེར་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་གོམས་
མཁན་ཞིག་ལ། གོམས་པ་མཐར་མོན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པར་
ཞེས་མ་ཁྱུས་ན་རང་དབང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟེ། ནམ་དུ་ཡང་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་
ཞིག་ང་ཚོའི་མི་ཚེ་གཅིག་གི་ནང་ལ་བལྟས་ཀྱང་གང་འཆོམས་ཤེས་སྟབས་པ་དང་།
ཆོད་དཔག་བྱེད་སྟབས་པ་ཞིག་ཡོད། དེར་བརྟེན།

གང་གིས་སྤྱགས་བརྟེན་ཉེར་བཟུང་ནས། །

ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱིང་། །

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །

ཞེས་པ་ལྟར་གཞན་པན་སྐྱབ་སྤངས་དེ་ཡང་། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཏྲག་པ་རང་
བྱུང་གི་སྤྱི་མཐས་བྱ་བས་ཉེ་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན། ཁོ་རང་གིས་བདེ་སྤྱིད་
ལྟན་པའི་འཛིག་རྟེན་ཞིག་བཀོད་ན་འགྲིགས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་འཛིག་རྟེན་ཞེས་
པ་དེ་རང་རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་རྒྱ་རྒྱུན་གང་
གི་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་སེལ་བའི་ཐོག་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་
ལས་ཐོལ་བ་མཛད་རྒྱ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད། སྤྱག་བསྐྱལ་ཡོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་སེལ་

རྒྱ་དང་། བདེ་བ་འཛོམ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་བསྐྱབ་རྒྱ་དེ་མཐར་གཏུགས་ན་སེམས་དུལ་མ་
དུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོ་འཇམ་གླིང་འདིའི་སྤྲང་གི་
དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཏེ་ཅང་ཕྱིན་པའི་མཐུན་རྒྱུན་དེ་དག་ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་། མི་ལ་
སྤྲུག་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་བསམས་ཏེ་མཐུན་རྒྱུན་དེ་དག་བསྐྱབས་པ་མིན།

ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་ལ་པན་བདེ་བསྐྱབ་རྒྱའི་དོན་དུ་མཐུན་རྒྱུན་སྐྱབ་པ་
ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཏེ་རང་རང་སོ་སོར་ཆ་བཞག་ན། དཔེར་ན། ལག་རྩལ་པའི་མི་
ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་། དེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་ལ་པན་བདེ་བསྐྱབ་བསམས་ནས་
ལག་རྩལ་སྦྱངས་པ་མིན་ན་ཡང་། རང་ཉིད་ཀྱི་འཆོ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཆེད་དོན་
དུ་ལས་ཀ་བྱས་པ་དང་། ཆོང་ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་གཞན་ལ་སྐྱད་ཆ་སྟན་པོ་བཤད་པ་
དང་། བགད་མོ་བགད། ཁ་མཁས་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་འོག་ནས་སོ་སོའི་དོན་དེ་འབྲུབ་པ་
ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

འཇམ་གླིང་འདིའི་སྤྲང་གི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་དང་། འབྲུལ་ཆས་ཡར་རྒྱས་
ཀྱིས་མཆོན་པ་དེ་དག་ཆང་མ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་ལ་གཞོད་པ་སྐྱེལ་འདོད་ཀྱི་བསམ་
པའི་ཐོག་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ན། སལ་ཆེར་དེ་ཙམ་ཡོང་གི་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ང་
ཆོད་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་པའི་མཐུན་རྒྱུན་དེ་དག་གཞོད་པའི་བསམ་པས་བྱང་བ་
སལ་ཆེར་མིན། པན་པའི་བསམ་པས་ཡོང་བ་ཞིག་གསལ་པོ་རེད། མའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་
རྒྱུན་པས་དམག་འབྲུག་དང་། ལྷ་གེ རྒྱ་ཡམས་ལྷ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་གཞོད་པའི་
བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ནས་ཡར་གཏུགས་ན་འཇམ་གླིང་འདིའི་སྤྲང་གི་བྱ་མི་ཤེས་པ་དང་། མི་

འདོད་པའི་རྒྱུན་པར་ཐམས་ཅད་དང་དྲུག་མས་ནས་བྱེད་མཁན་ཞིག་མེད་ཅིང་། སྤྱི་
 ཞིག་ཡིན་ཡང་ལེགས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམས་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། སྤྱག་པ་
 ཞིག་བྱུང་ན་བསམས་ནས་བྱེད་མཁན་སྤྱ་གཅིག་ཀྱང་མེད། འོན་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་
 སྤྱག་བསྐལ་རྩ་ཡི་གཉེར་མ་ལྟར་འཛད་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་དག་གང་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཡོང་གི་
 ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྫོང་ས་པ་དང་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད། སེལ་རྒྱུའི་
 སྤྱག་བསྐལ་དེ་ཡང་རྫོང་ས་པའི་དབང་གིས་ཡོང་བ་དང་། མ་རིག་པ་དང་མི་ཤེས་
 པའི་དབང་གིས་ཡོང་བས་ན། སྤྱག་བསྐལ་སེལ་རྒྱུ་དེ་ནི་ལྟར་བྱས་ཏེ་སེལ་དགོས་
 སམ་ཞེ་ན། མི་ཤེས་པ་སེལ་བའི་རྩོག་ནས་སྤྱག་བསྐལ་སེལ་དགོས།

དབང་ལྷན་པ་རང་ཚོ་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྲེང་གི་མཐོང་ཚོས་ལ། མིའི་སྤྱི་ཚོགས་
བདེ་སྤྱིད་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོང་བར་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དགོས་ཤིང་། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་
མེད་པའི་ཚོངས་པ་ལྷུ་བསྐྱེགས་ནས་བསྐྱད་ན་མྱོ་གོས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་མི་སྲུབ་
ལ། ལུང་བ་ཡར་རྒྱས་དེ་བས་ཀྱང་གཏོང་མི་སྲུབ། དེར་བརྟེན་འཛམ་གླིང་གང་སར་
ཚོངས་པས་ལུང་གི་ཡོད་པས་ན། ཚོངས་པ་སེལ་རྒྱུའི་ཤེས་ཡོན་དགོས་ཞེས་འཛམ་
གླིང་ཀུན་ལ་བྱུགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ལྟར་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་འདི་ཡང་དེ་
བཞིན་ཡིན། མ་རིག་བཤམ་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡོང་གི་ཡོད་པས་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཤེས་པ་སེལ་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད་ལ། མི་ཤེས་པ་ལ་
རིགས་གཉིས་ཡོད། རྒྱ་མཆོན་རྣམས་སྤང་ཞིག་གིས་ངས་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་འདྲིན་
མཁན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་རྩོད་གཅིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ལོག་རྟོག་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

ཡང་མི་ཤེས་པ་ཅེས་གྱི་མི་ཤེས་པ་གཅིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་མ་རྟོགས་པའི་

སྒོ་ཙམ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཙམ། རྫོང་ས་ཙམ་དེ་ཡིན། རྫོང་ས་ཙམ་ཞིག་དང་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་པའི་རྫོང་ས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱལ་པ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྫོང་ས་པ་དེ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེས་པ་ལྟར་སྤང་བྲངས་ཏེ་དེར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་བྲས་ཤིང་།
མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ལོར་འབྱུང་ཅུང་ཟད་ཤོར་ཡང་དེ་ཙམ་ཐལ་ཆ་གང་ཡང་
མེད། བསམ་སྒྲིལ་ནང་དུ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྲས་ན་ཡག་པོ་རེད་བསམ་པའི་རྒྱ་མཚན་
ལྟར་སྤང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པ་ལྟར་སྤང་འདྲེན་མཁན་གྱི་ལྟ་བ་ཞིག་སྤེབས་
སྐབས་མགོ་ལོག་ཆེན་པོ་ཅེད་ཡོང་གི་ཡོད། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱེ་གྱིས་མཛད་པའི་རྩ་བ་
ཤེས་རབ་ལས།

གང་གིས་སྐྱལ་པ་བཅེ་ཉེར་བཟུང་ནས། །

ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་སྐྱལ་
བསྐྱེད་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། མི་ཤེས་པ་དེར་རྫོང་ས་ཙམ་ཞིག་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
རྫོང་ས་པ་ཞིག་སྤེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་རྫོང་ས་པ་དེར་ལྟ་བ་ཞེས་བཤད་ཀྱི་
ཡོད། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་དེ་སེལ་རྒྱུའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་
རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་གང་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། ལྟ་
བ་འདྲ་མིན་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། མཐར་གཏུགས་སྐབས་འཛིག་ལྟ་དང་། མཐར་ལྟ།
ལོག་ལྟ་ཞེས་པའི་ལྟ་བ་དེ་དག་དང་། མདོར་ན་རྟོག་ཏུ་བཟོ་མཁན་སྐྱལ་ཤོས་ལྟ་དཔ་
དེ་དག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ལོག་ལྟའི་དབང་གིས་བདེ་བ་འདོད་ནས། རང་ཉིད་ལ་བདེ་
སྤྱིད་ཡོང་བའི་དོན་དུ་འཕྲོག་བཅོམ་བྲས། སྐྱལ་རྒྱུན་བཤད། མགོ་སྒྲོར་བཏང་བ་དེ་

ལོག་ལྷ་ལྷ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

ཡང་དེ་ཡོང་བ་དེ་ཡང་མཐར་གཏུགས་སྐབས། ང་ཞེས་བརྗོད་ན་རང་གཅིག་ལྷ་
དང་། དེ་ཡང་ཆགས་སྒྲུང་པའི་གཞོན་པའི་ང་ཞེས་ཚུགས་སུ་བ་ཞིག་ང་ཚོའི་
ཚོར་ཤར་གྱི་ཡོད། ཤར་བ་ལྷ་དེ་ལྷ་བུའི་ང་དེ་བདེ་སྤྱིད་ཡོང་རྒྱུའི་དོན་དང་། སྤྱག་
བསྐྱེད་མི་ཡོང་བའི་དོན་དུ་བསམ་སྒྲོལ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་སྒྲུང་གི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་དེ་
དག་སྒྲེབས་ཡོང་གི་འདུག་ཅིང་། དེར་བརྟེན་འདིག་ལྷ་ཞེས་གསུངས་བ་ལྷ་བུ་དེ་དག་
གི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་མཐར་ལྷའི་དབང་གིས། དཔེར་ན་རྟག་པར་ལྷ་བ་
ཞེས་བ་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་ཕྱག་སྟོང་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲོལ་བུ་ཚོར་མ་བརྟག་མ་དཔུང་
པའི་སྒྲོ་ལྷན་སྒྲེས་དེ་འབྲེལ་གྱིས་མི་ལ་རྟོག་བྱ་བ་ཐོབ་ཡང་ང་ཚོར་ཡོང་གི་ཡོད།

མདོར་ན་ང་ཚོ་ཐོངས་འཇུག་གཙོ་བོ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་འདི་ཚོའི་གྲས་
གྱིས་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་དང་། དེའི་སྟོན་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་བ་དེ་ཡང་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་ཡོང་རྒྱ་མེད་ལ། རྒྱ་མེད་
བ་ལས་ཡོང་རྒྱ་མེད་ཅིང་། རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲུང་བ་ཤད་སྐབས་རྒྱ་མེད་བ་ལས་ཡོང་
རྒྱ་མེད། དེས་པར་དུ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་རེད། རྒྱ་དེ་ཡང་རྟག་པའི་རྒྱ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་རྒྱ་མེད་ཅིང་། རྒྱ་དེ་ཉིད་རྟག་པ་འཇུར་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་
འབྲས་བུ་འཇུར་བ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་མེད། དེ་ནི་མི་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་ཡོང་
དགོས་ཤིང་། མི་རྟག་པའི་རྒྱ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཡོང་བར་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཞེས་
གསུངས་བ་ལྷ་ར་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་བྱེད་ལས་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་
གིས། རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་

འབྲ་བ་ཡོང་བ་དེ་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་རེད།

རྒྱ་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་ལོག་ལྷས་རྒྱ་འབྲས་མི་མཐུན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འདོད་
བ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་། བདེ་བའི་རྒྱ་ལས་ལྷོག་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཡོང་བའི་རྒྱ་ལྷར་
ཐངས་ན་དེའི་འབྲས་བྱར་བདེ་བ་ཡོང་རྒྱ་མེད་ཅིང་སྤྱག་བསྐལ་ཡོང་གི་ཡོད། ཕྱིན་
ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་རྫོག་བྱ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད། ལྷ་བ་དེ་སེལ་རྒྱ་དེ་གང་
ཞིག་རེད་དམ་ཞེན། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དབྱུང་།

གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །

འགག་བ་མེད་པ་སྦྱེ་མེད་པ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་རྟོན་པ་གང་གིས་རྟེན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཏེ། རྟེན་འབྱུང་གི་
རྣམ་གཞག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་དེ་དག་སེལ་ཐབས་གནང་གི་
ཡོད། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ལྷ་བའི་རྫོངས་ཅོམ་གྱི་ལྷ་བ། སེམས་ལ་ཆ་བཞག་ན་ངན་
པ་ལྷ་བྱ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ངེས་པ་ལྷར་སྤང་འབྲེན་མཁན་གྱི་ལྷ་བ་ལོག་རྟོག་གས། ལོག་
རྟོག་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་དེ་སེལ་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་
དགོས་སམ་ཞེན། བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཞེས་པ་དེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་
ཡོང་བ་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཞེས་པ་འདི་བདེ་བ་ཡོང་རྒྱའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་། སྤྱག་བསྐལ་
ཡོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཐོག་ནས་མི་འདོད་པའི་སྤྱག་
བསྐལ་གྱི་རྒྱ་དེ་སྤངས་ཤིང་། འདོད་པའི་བདེ་བའི་རྒྱ་ཚུར་བསྐྱབ་པ་བཅས་སྤང་སྤང་
དེ་ལྟར་བྱ་དགོས། དེར་བརྟེན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་དེ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བ་གསུངས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་དེ་དག་
སེལ་ཐབས་གནང་བ་རེད།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་རིམ་པ་དང་པོར། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་
འབྱུང་ཞེས་པ་དེ་གསུངས་ཡོད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་དེ་ཉ་ལས་པའི་ནམ་
དཔྱིད་ཅན་གྱི་གསུང་དངོས་གནས་ཆགས་ཡོད། རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ར་ཆོར་
ངོ་འཕྲོད་རྒྱ་འདུག་ལ། མཐོང་ཆོས་ལ་ཕྱོད་རྒྱ་དང་། མཐོང་ཆོས་སུ་ར་འཕྲོད་རྒྱ་
ཡོད་ཅིང་། མཐོང་ཆོས་ལ་ར་འཕྲོད་རྒྱ་ཡོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བ་དེ་
གསུངས་སྐབས། དེ་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་པའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་སྤྲེལ་བས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་
ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་པའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་སྤྲེལ་བས་སྐབས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་
འབྱུང་གི་གོ་བ་ཞིག་དེས་བྲངས་ཡོང་གི་འདུག་ལ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་
འབྱུང་གི་གོ་བ་ཞིག་སྤྲེལ་བས་སྐབས་དེར་རང་དབང་བ་མེད་པའི་གོ་བ་ཞིག་ཀྱང་
སྤྲེལ་བས་ཡོང་གི་ཡོད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་གདུལ་བྱ་རིགས་
ཅན་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་དང་། ཀུན་གྱི་མཐུན་
སྤང་དུ་གྲུབ་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་དེ་
གསུངས་པ་རེད།

དེ་ནས་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྷ་པ། བདེན་པ་བཞི་གསུངས་པ་དེ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
རྟེན་འབྱུང་དེ་གཞིར་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་བདེ་སྤྱད་གི་འབྲེལ་བ་ཤད་བསྐྱོན་སྐབས་
བདེན་པ་བཞི་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཅུང་ཙམ་ཞིབ་ཆགས་སུ་བཏང་སྐབས། རྟེན་
འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ནམས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། ལུགས་འབྱུང་ལྟོག་གི་རྟེན་

འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རི་ལྟར་བྱས་ཏེ་
ཡོང་གི་ཡོད་མེད་དེ་གསུངས་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲུང་དེ་
གསུངས་པས་དེར་གོ་བ་ལེགས་པོ་ཞིག་ཆགས་ན། དེ་ནས་སློ་ཅུང་ཟད་སྤྲིན་སྐབས་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲུང་གི་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲུང་གི་ལྟ་བ་ཤ་མོ་དེ་སྤེབས་ཡོང་
གི་ཡོད། དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་སྤྲོན་ལ་རགས་པ་དེ་སེལ་བ་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་དེས་བ་རྟེན་སྐབས་ལོག་ལྟ་དེ་སེལ་ཡོང་གི་རེད།

དེ་ནས་ཡར་ཕྱིན་ནས་ད་དུང་ལྟ་བ་དེ་རི་ཟམ་ཏུ་འགོ་སྐབས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
མཐར་ལྟ་དང་འཇིག་ལྟ་སྤྲ་རགས་དེ་དག་ལས། ཐོག་མར་རགས་པ་དེ་དག་སེལ་བ་
དང་། དེ་རྗེས་སྤྲ་བ་དེ་དག་སེལ་བ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཞེས་བ་དེ། དངོས་གནས་སྤྲིད་བ་གསུམ་ན་དེ་
ལས་སྟོན་པའི་གཏམ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དངོས་པོའི་གནས་རྩིས་གཏན་ལ་བབ་པ་ལ་
ལྟ་བ་དེ་ལས་སྟོན་པ་མེད། དཔེར་ན། དེང་སང་ང་ཚོ་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྲོད་གི་ཆོས་
ཀྱི་སྐད་ཆ་པར་ཞོག འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྲོད་གི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟངས་དང་།
དེ་བཞིན་ཁོར་ཕྱག་གི་གནས་སྟངས། མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས། ད་ལྟ་དང་
མ་འོངས་པའི་མི་རབས་ཀྱི་གནས་སྟངས་གང་གི་ཐོག་ཏུ་འདྲེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྲུང་བའི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་བསམ་སློབ་བཏང་ན། དངོས་ཡོད་གནས་རྩིས་ཤེས་པ་ལ་
ཏ་ཅང་གི་པན་ཐོགས་ཡོད།

ང་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྐབས་འཕྲལ་མིག་མདུན་གྱི་གནས་སྟངས་དེ་མཐོང་བ་

ལས། དེའི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་པན་ཚུན་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་བ་དེ་དག་སྤང་མེད་དུ་བཞག་པས་
མ་མཐོང་ཞིང་། དེ་མ་མཐོང་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འབྲེལ་མེལ་གྱི་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་
པ་ཅུང་ཤས་ཤིག་མཐོང་བ་ལས། དེ་ཉིད་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལ་དེ་མ་མཐོང་བའི་སྐབས་སུ་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱུ་ལ་ལ་རན་
པའི་ཐབས་ཤེས་སྤྲད་བྱུང་གི་མི་འདུག། མགོ་ལོག་ཅིང་བ་མང་པོ་ཞིག་བསམ་རྒྱ་
རྒྱུང་བྲགས་པ་དང་། མིག་རྒྱུང་བྲགས་པའི་ཐོག་ནས་མགོ་ལོག་ཅིང་གི་འདུག།
དེ་གང་གིས་ལན་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་མ་ཤེས་ཤིང་། བརྟེན་
ནས་བཀྲམས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་བསམ་སྒོ་དེ་མ་འཁོར། ལྟོས་བྱུང་གི་རང་བཞིན་དུ་
མ་མཐོང་བའི་ཆ་ནས་ཡོང་གི་ཡོད།

ཐྱོགས་གཞན་ཞིག་དང་། ཚིག་གཞན་ཞིག་གིས་ཐོག་ནས་བཤད་ན། མདོར་ན།
དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱུ་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་
དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱུ་ལ་དེར་ཉག་ཉག་རན་པའི་བྱེད་ཐབས་ཤིག་བྱས་ན་འདོད་དོན་
དེ་ཉིད་འབྲུབ་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། མི་ལ་སེམས་གནག་ཅིག་བྱེད་དགོས་བྱུང་ཡང་།
སེམས་གནག་བྱེད་སྐྱེད་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱུ་ལ་རྟེན་འབྱུང་ལྟོས་བྱུང་གི་རང་
བཞིན་ཆ་ཆང་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སེམས་གནག་གི་ལས་ཀ་ཞིག་བྱས་ན་དེ་རུས་པ་
ཐོན་པ་ཡོང་གི་རེད། ལེགས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན་དེ་བས་ཀྱང་དངོས་ཡོད་
གནས་རྒྱུ་ལ་ཆ་ཆང་རྟོགས་པའི་ཐོག་ནས་བྱེད་ཐབས་ཤིག་སྤྲད་པ་ཡིན་ན། དེ་
དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱུ་ལ་ལ་རན་པའི་བྱེད་ཐབས་ཤིག་ཆགས་པ་རེད། དངོས་ཡོད་
གནས་རྒྱུ་ལ་ལ་རན་པའི་བྱ་བ་དེའི་འབྲས་བྱ་ཡང་འདོད་པ་སྤང་ཡོང་བ་གསལ་པོ་

རེད།

དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ནང་། ལོག་ལྟ་ཞེས་པ་དེར་སྐྱོ་འདོགས་ལོག་ལྟ་
དང་། སྐྱར་འདེབས་ལོག་ལྟ་ཞེས་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་རེད།
སྐྱོ་འདོགས་ལོག་ལྟ་ཞེས་པ་དེ་གང་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་
ལས་བརྒལ་བའི་ནམ་ཉིད་གིས་སྐྱོ་བཏགས་ནས་བཅོས་པ་དེ་དངོས་པོའི་གནས་
ཚུལ་མིན་ཞིང་། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལས་བརྒལ་བ་དེར་སྐྱོ་འདོགས་ལོག་ལྟ་
ཞེས་བཤད་ལ། དེས་ཕྱང་གི་ཡོད། དེར་རེ་བ་སྟོང་བ་སྐྱེབས་པ་རེད། དཔེར་ན་
ལེགས་ས་ནས་བཤད་ན་རེ་བ་སྟོང་བ་སྐྱེབས་ཀྱི་རེད། རེ་སྟོང་གིས་ཡོང་རྒྱ་གང་
ཡང་མེད་ཅིང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལས་ཆད་བརྒལ་བའི་ལྟ་སྟངས་ཤིག་གིས་
བལྟས་ཡོང་སྐབས་དེ་ནི་སྐྱོ་འདོགས་ལོག་ལྟ་རེད། དེ་ཡང་ལོག་ལྟ་ཡིན། ལོག་ལྟ་
གང་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། སྐྱོ་བཏགས་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལས་བརྒལ་བའི་
ལྟ་སྟངས་ཤིག་ཡིན་སྐབས་སྐྱོ་འདོགས་ལོག་ལྟ་རེད། སྐྱར་འདེབས་ལོག་ལྟ་ཞེས་
བཅོད་སྐབས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལས་ཆད་ནས། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འདི་
འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་དེ་འདྲ་ཞིག་མེད་བསམ་སྟེ་དཔྱད་པའི་
ལོག་ལྟ་དེ་ནི་སྐྱར་འདེབས་ལོག་ལྟ་རེད།

དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་མེད་ཅེས་སྐྱར་བ་བཏབ་ན། དངོས་
ཡོད་གནས་ཚུལ་ལས་བརྒལ་བ་རེད། སྐྱོ་འདོགས་ལོག་ལྟ་དང་སྐྱར་འདེབས་ལོག་
ལྟ་གཉིས་ཀ་ལོག་ལྟ་རེད། ལོག་ལྟས་འདོད་དོན་སྐྱབ་མི་སྟབས་མཐོན་ན། ཆོག་དེས་
གང་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མ་ཉིགས་པར། དངོས་

ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་མ་རན་པ་ཞིག་བྱས་ན་འདོད་དོན་འབྱུང་གི་མེད། ཆོས་སྤིང་གི་
བྱ་བ་དང་། དཔལ་འབྱོར་གི་བྱ་བ། ཚན་རིག་གི་བྱ་བ། འཛོད་བསྟེན་གི་བྱ་བ། ཁོར་
ཡུག་གི་བྱ་བ་སོགས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཐོག་
ནས་འགོ་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཉིང་ཞའོ་མིང་གིས་དངོས་ཐོག་བདེན་འཆོལ་ཞེས་པ་དེས་རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བ་
ལྟ་བུ་ཞིག་བཤད་གི་ཡོད། དེ་དག་དག་འགོ་ཡི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་མོད། ཡིན་རྒྱ་དེ་
ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་འདི་དངོས་ཐོག་བདེན་འཆོལ་དངོས་གནས་
རེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་མི་འདོད་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་དེ་
གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ཞིག་ཡིན་པ། དེ་གང་ལ་ལྟོས་པ་དེ་དག་
ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱུག་བསྐལ་སེལ་རྒྱུའི་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། རྒྱ་མ་ཆང་བ་
མེད་པ་ཞིག་གྲུབ་ན་སྤྱུག་བསྐལ་དེ་སེལ་གྱུབ་གི་རེད། བསྐྱུབ་རྒྱུའི་བདེ་བ་དེ་ཡང་རྒྱ་
རྒྱུན་གང་ལ་བརྟེན་པ། བན་ཚུན་གང་ལ་ལྟོས་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་
ཐབས་ཤེས་ཆ་ཆང་ཞིག་བྱས་ན། འདོད་པའི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་འབྱུང་ཡོང་གི་ཡོད།
དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་དངོས་
ཡོད་གནས་ཚུལ་ཤོད་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེས་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་
དེ་ཉ་ཅང་གི་བྱ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཉ་ལས་པའི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་
མ་དུལ་བའི་སེམས་འདིས་སྤྱུག་བསྐལ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། དུལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་
བདེ་སྦྱིད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་པལ་ཆེར་ང་ཚོའི་ཉིན་རེའི་འཆོ་བའི་ནང་དུ་འང་ཤེས་གྱུབ་
པ་ཞིག་རེད།

དཔེར་ན། ཉིན་ཞིག་རང་ཉིད་སེམས་སྦྱིད་པོ་ཞིག་ཡོད་ན། དེའི་སྐབས་སུ་མི་
ཞིག་གིས་དེ་རིང་མགོ་ལོག་ཏུ་ཅང་ཅི་དུ་སོང་། ཆག་སྒོ་བསྐྱངས་འདུག་ཅེས་བརྗོད་
ཡང་། དེ་དག་ཏུ་ཅང་ཐབས་སྟུག་རེད། འོན་ཀྱང་ཨ་ཁུ་ཙམ་རེད་ཅེས་བསམ་སྒོ་ཞིག་
འཁོར་གྱི་རེད། ཡང་ཉིན་ཞིག་ཞོགས་པ་ནས་སེམས་མ་སྦྱིད་པ་ཞིག་ཡོད་ན། རང་
ཉིད་ཀྱི་དགའ་ཉེ་ཞིག་གིས་བགད་མོ་བགད་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཁྲིས་སུ་ཡོང་ན་ཡང་།
ཅ་མ་སིང་བསམ་པ་ཞིག་སེམས་ལ་བྱུང་གྱི་ཡོད། སེམས་སྦྱིད་མ་སྦྱིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་
ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་འགྲོ་ཡི་འདུག། སེམས་སྦྱིད་པོ་དང་སེམས་བག་ཐེབས་པོ་ཞིག་
ཡོད་ན་རྒྱུན་དུ་ཞིག་འཕྲད་ཡང་། དེར་གདོང་ལེན་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་
མ་ཐུན་པ་ཞིག་བྱེད་སྟུག་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་ཡོད་ན་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
ཀྱིས་གདོང་ལེན་བྱེད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། སེམས་འཁྲུགས་པའི་དབང་གིས་
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལས་བརྒྱལ་བ་ཞིག་གིས་སྒོ་འདྲོགས་དང་། ཡང་ན་སྐྱར་
འདེབས་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྐྱངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཡོང་སྐབས། འདྲོད་པའི་
དོན་འབྲུག་རྒྱ་མེད།

དེར་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྱང་དམག་འཁྲུག་གིས་མཆོན་པའི་ལས་ཀ་མང་པོ་ཞིག་
ཡང་ན་སྒོ་འདྲོགས་ལོག་ལྟ་དང་། ཡང་ན་སྐྱར་འདེབས་ལོག་ལྟའི་དབང་གིས་དངོས་
ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་མ་རན་པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་བྱས་པའི་འབྲས་བྱུང་། འདྲོད་དོན་
ཀྱི་ཆབ་ལ་མགོ་ལོག་ལུང་པ་གང་སྟེལ་བ་ཞིག་ང་ཚོའི་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད། དེས་ན་
སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཉིན་འབྱུང་ཞེས་པའི་ལྟ་བུའི་དེ་བཞད་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ནས་བཞད་ཡང་། དེ་ལག་ལེན་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་འབྱེད་པ་ལ་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྱང་གི་བྱ་

བ་གང་གི་ཐོག་ཏུ་འང་དེ་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་འབྱེད་དགོས་པ་ཞིག་དང་། འབྱེད་
ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། འབྱེད་ན་དེས་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དངོས་ཡོད་གནས་
ཚུལ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་པབ་རྒྱའི་ལྟ་
བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་རྟེན་འབྱུང་དང་། སྦྱོང་པ་སྦྱིང་རྗེ་ཙམ་
གྱུར་བའི་འཆེ་བ་མེད་པའི་སྦྱོང་པ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།
དེ་འབྲེལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི། སྟོན་པ་བཀའ་ཁྲིན་ཅན་དེས་ཐོག་མར་བདེན་
བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས་པ་དེ་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ལ་ཡོངས་བསྐྱགས་བྱས་ཏེ་
གསུངས་པ་ཞིག་རེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་དེ་དག་གདུལ་བྱ་ལས་དག་ནམས་ཀྱི་
ངོར་གསུངས་པ་ཞིག་པལ་ཆར་ཡིན་ས་རེད། བྱ་ཚོད་ལུང་པོའི་རི་གཙོ་བོར་གྱུར་
བའི་གནས་དེ་དག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་མདོའི་
རིགས་ཤིག་དང་། ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་གནས་ངེས་མེད་ཏུ་གསུངས་པའི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོའི་མདོ་དང་། དེ་བཞིན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལ་
སོགས་པ་མདོ་སྡེ་སྟོར་གཅིག་བཅས་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་བྱས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་གཞུང་ནང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད།

ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་རྒྱ་
འབྲས་རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བུ་དེ་གཙོ་བོར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་བཞི་མི་
རྟག་བརྟུ་བྱ་སོགས་ཀྱི་སྟོར་གསུངས་ཡོད། ཆོས་འཁོར་བར་པའི་སྐབས་སུ་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དང་། བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱུ་ཙམ་གྱི་གདགས་གཞི་

ལ་བརྟེན་པའམ། ཡང་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་ཟླ་མོ་དེ་གསུངས་
ཡོད་ཅིང་། དེས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཟླ་མོས་དེའི་བར་དུ་གཏན་ལ་པབ་པ་རེད།

དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོའི་སྐབས་སུ། ཡུལ་ཅན་གྱིས་
པའི་ངོས་ནས་ཟླ་རགས་གྱི་རྣམ་གཞག་གང་འཆམས་གྱིག་གསུངས་ཡོད་ས་རེད།
ཁྱོགས་གཅིག་ནས་གསང་སྒྲགས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་འགྲོ་སྐྱེད་དེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་
སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་ཡུལ་སྙིང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དབྱིས་བྱིན་པ་གྱིས་
པའི་ཐོག་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཉམས་ལེན་
བྱེད་ཐབས་གྱིག་གསུངས་ཡོད། དེར་དགྱི་རྒྱུའི་འབབ་སྟེགས་གྱི་རིམ་པ་གཅིག་ནི།
འཁོར་ལོ་ཟླ་མའི་སྐབས་ནས་འོད་གསལ་རགས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཁམས་བདེ་
གཤེགས་སྙིང་པོ་ཞེས་པ་དེ་དག་གསུངས་གྱི་ཡོད། འདི་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་འོད་
གསལ་གྱི་སྙིང་ནས་དགྱི་སྙིངས་གྱིག་གསུངས་ཡོང་གི་འདུག་ཅིང་། དེ་པལ་ཆེར་
སྒྲགས་གཞུང་གི་མཆམས་སྟོར་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན་ནམ་སྟེ།

དེ་ནས་ཡང་སྒྲགས་གྱི་གཞུང་དེ་དག་གསུངས་པ་རེད། སྒྲགས་གཞུང་དེ་དག་
གདུལ་བྱ་ལས་དག་ཆེས་ཉུང་ཤས་གྱི་འགྲོ་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་བྱ་རྒྱུ་
ལྟ་བུར་མཆོན་ན། བྱ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུ་སྟེ་འགྲའ་ཞིག་བཙུང་ལྟར་འདས་ཆགས་བྲལ་
དག་སྟོང་གི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཐོག་ནས་གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན། ཐུབ་པ་དམ་ཆོག་
གསུམ་བཞོན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་རང་ཉིད་
བདག་བསྐྱེད་སྟོམ་སྐབས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དག་སྟོང་གི་རྣམ་ཅན་དེ་ཉིད་
གསལ་བཏབ་ནས་སྟོམ་པ་གསུངས་གྱི་ཡོད།

དེ་ནས་ཡར་རིམ་བཞིན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པ་མི་འབྲ་བ་ཞིག་ཡོད་སྟབས། དེ་
ལྟའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ད་པ་ལ་མ་ཐུན་པའི་རྒྱུན་དེར་ཡང་ལྟ་ཡི་རྣམ་པ་དང་། ལྟ་སྦྱོའི་རྣམ་
པ། ལྟ་སྦྱོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བཟབ་ནས་སྒྲིའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་
ཡོད། དེ་འབྲའི་སྒྲིའི་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་སྟགས་དང་བཅས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཞིག་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རོང་ཐེག་པ་
མི་འབྲ་བ་དེ་དག་གསུངས་པ་རེད། དེ་འབྲའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
རྒྱལ་བའི་གསུང་དེ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོང་བ། ཡོངས་སུ་ཆང་བ། མ་ཆང་བ་མེད་པ་
འདུས་པ་ཞིག་དཔལ་རྒྱ་ལེན་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱིས་འཛིན་པ་གནང་གི་ཡོད།

ལྟག་པར་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྦྱབ་བྱོན་ནས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་
ཀྱི་བསྟན་དོན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་མཛད་ནས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཛད་འགན་
དེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་གི་རྟེན་འབྱུང་སྤྱོད་ལྟར་ལ་འབེབས་རྒྱ་གཙོ་བོར་
མཛད་ནས། ཁོང་གིས་རིགས་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མཛད་པ་རེད། དཔལ་
མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྦྱབ་ཀྱི་སྟགས་མེ་བཀའ་བྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་དཔལ་རྒྱ་ལེན་པའི་
ཆོས་སྤེ་ཆེན་པོར་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་སྟགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆང་བ་བསྟན་པ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་དེ་དག་འཛིན་སྦྱོང་སྤེལ་གསུམ་གནང་བ་རེད།

དེ་ནས་དུས་རབས་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་རིང་དཔལ་རྒྱ་ལེན་ནས་མཁས་པའི་
དབང་པོ་ཟམ་མ་ཆད་ཅིང་བར་མ་ཆད་པར་རིམ་པར་སོན་ནས་དེ་དག་གིས་བསྟན་
པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་ནས། རིམ་པས་རྒྱ་ནག་དང་། ཕྱི་རི་ལྗང་སོགས་ཀྱི་
ཡུལ་ཁག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དར་ཞིང་། དེ་ནས་རྒྱ་ལེན་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་དེ་

པལ་ཆེར་རྒྱ་ནག་ལ་དར་བ་དང་། དེ་རྗེས་བོད་ལ་དར་འཕེལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཞིག་
ཡིན་ནོ། །

༣། ཉང་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་དགལ་ཆེ་ཆུང་སྒོར།

བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་ལེན་ནས་
བརྒྱད་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྒྲགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆང་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། ང་ཚོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཐེག་པ་ཆེ་
ཆུང་སྒྲགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆང་བ་དཔལ་ལྷན་ལེན་ནི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་མ་མེད་པ་དེ་
ཆཇ་ཡོད། བོད་རང་ལ་དུས་སྔ་ཕྱི་དང་། གནས་དུས་མི་འབྲེ་བའི་ཁྱད་པར་ལས་སྔ་
འགྲུར་རྒྱུ་མ་དང་། གསར་མ་ལ་རྫོ་ཐོ་བཀའ་གདམས་པ། དེ་བཞིན་བྲག་རྒྱ་པའམ་
བཀའ་རྒྱུད་པ། གཞན་ཡང་ས་སྐྱ་བ། དེ་ནས་རིམ་པས་བཀའ་གདམས་གསར་མ་རི་
བོ་དགེ་ལྡན་པ་ཞེས་གཙོ་ཆེ་བ་དེ་དག་ཡིན། དེ་མེན་གྱི་བྱ་ལུགས་དང་། རྫོ་ལུགས་
ཉེ་རྫོན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་བཅས་དེ་དག་གིས་མཆོན་པས་ཆོས་བརྒྱད་མང་པོ་ཞིག་
བྱུང་ཡོད། སྐབས་བརྒྱད་ཤིང་ཉ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་
ཡོད་པ་རེད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཏུགས་ས་དཔལ་ལྷན་ལེན་ནས་བརྒྱད་པ་
གསལ་པོ་རེད།

ང་རང་ཆོ་བོད་ལ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྫོ་སྒྲིབ་བྱས་པ་ཡིན་ན།
སྒྲིབ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྫོ་སྒྲིབ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དཔལ་ལྷན་ལེན་ནི་ཆོས་
བརྒྱད་དེ་ཡང་རྫོ་ཤེས་པ་བྱས། དེ་ནས་བོད་ལ་མར་སླེབས་སྐབས་སྔ་འགྲུར་དང་།

གསར་མ། མདོར་ན་ས་དག་བཀའ་རྒྱུང་རྫོན་དང་བཅས་སའི་ཆོས་བརྒྱད་དེ་དག་
གི་འགྲོ་སྐྱེད་ས་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད། དེ་ནས་རྫོགས་བཀའ་གདམས་སའི་འབྲོམ་སྟོན་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོས།

ངོ་མཆར་བཀའ་ནི་སྡེ་སྟོན་གསུམ་པོ་དེའི།

གདམས་ས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱིས་མཛད་པ་ཡི།

བཀའ་གདམས་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་སྤང་བ་འདི།

འགྲོ་བ་གང་གིས་བགྲང་ཀྱང་དོན་ཡོད་འགྲུར།

ཞེས་ངོ་མཆར་བཀའ་ནི་སྡེ་སྟོན་གསུམ་པོ་དེའི། །གསུངས་པ་དེས། ང་རང་ཆོ་
སངས་རྒྱས་སའི་ཆོས་པ་ཞིག་གིས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱའི་གནད་མཐར་ཐུག་དེ་དག་
སྡེ་སྟོན་གསུམ་ལ་གཏུགས་ཤིང་། སྡེ་སྟོན་གསུམ་ནང་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་
བའི་བཀའ་སྡེ་སྟོན་གསུམ་ནས་ང་ཆོའི་འདོད་དོན་བསྐྱབ་བྱ་གནས་སྐྱབས་མཛོན་
མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས། ངེས་ལེགས་དེ་ལ་ཡང་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དེ་དག་བསྐྱབ་རྒྱའི་ལམ་དང་ཐབས་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
དེ་དག་ཞིབ་རྒྱས་མདོ་སྡེ་ནས་གསུངས་ཏེ། ང་རང་ཆོས་ནམ་རྒྱུན་བཀའ་འགྲུར་
ཞེས་བོད་ལ་འགྲུར་བའི་བཀའ་འགྲུར་བུ་ཉི་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོས་
ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱའི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྲུར་ནང་དུ་ཡོད་
ཅིང་། དེ་ཚུར་སྡེ་ཆོན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ན་འདུལ་བ་དང་། མདོ་སྡེ། མཛོན་པ་ཞེས་སྡེ་
སྟོན་གསུམ་གྱི་ནང་སུ་འདུ་ཡི་ཡོད།

ངོ་མཆར་བཀའ་ནི་སྡེ་སྟོན་གསུམ་པོ་དེ།

གདམས་པ་སྦྱིས་བྱ་གསུམ་གྱིས་མངོན་པ་ཡི། །

ཞེས་སྡེ་སྔོན་གསུམ་ནང་གསུངས་པའི་གདམས་པ་དེ་དག་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་
གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་ལམ་སྟོན་ལྟ་བུ། བོད་གངས་ཅན་སྤྲོངས་
གྱི་གནས་སྤངས་དེ་ཟུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་མེད་མེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་པའི་
ཆོས་གཅིག་གིས་དཀར་འཇམ་ཡུག་གཅིག་ཏུ་བྱུང་པ། དཔེར་ན། བོན་དང་བཅས་པ་
རིམ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་པར་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཆགས་སྟབས། དེ་འབྲེལ་
གནས་ཚུལ་དང་བསྟན་ནས་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་ལམ་འཇུག་པ་བདེ་པོའི་ཐོག་ནས་
ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་རིམ་པ་ཞིག་རྩོམ་ཞིང་ལྟ་གཅིག་དེའི་པོ་ཀ་རས་སྦྱིས་བྱ་གསུམ་
གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྟུས་ནས་བསྟན་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད།

བཀའ་གདམས་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་སྤང་བ་འདི། །

འགྲོ་བ་གང་གིས་བགྲང་ཀྱང་དོན་ཡོད་འགྲུག། །

ཞེས་བཀའ་གདམས་གཞོན་ནུའི་ཞོར་བུའི་སྤང་བ་དང་། བཀའ་གདམས་ཀྱི་
གཞུང་དེ་དག་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་ལྟར་འགྲོ་བ་སློ་མཆོག་དམན་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་
གང་གིས་ཉམས་ལེན་བྱས་ཀྱང་། རང་རང་གི་ཐད་ཀའི་འདོད་དོན་སྦྱུང་བའི་ལམ་ཆ་
ཆང་ཞིང་། གསལ་ལ་མ་ཞོར་བ་བཀོད་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།

བཀའ་འགྲུར་ཞེས་པ་ནི་རང་རང་ཆོའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་སྟོན་པའི་གཞུང་
གཙོ་བོ་ནི་ཡིན། བཀའ་འགྲུར་གྱི་ནང་སྡེ་སྔོན་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་གསུངས་པ་དེ་
དག་གོ་བདེ་པོའི་ཐོག་ནས་བསྟན་པའི་གཞུང་ནི་བསྟན་འགྲུར་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ལྷ་སྦྱུང་
ཡབ་སྲས་སོགས་པཎ་བྱུང་བཅུ་བདུན་གྱིས་མཆོན་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པའི་

དབང་པོ་དེ་དག་གིས་མཛད་པའི་གཞུང་དང་། དེ་བཞིན་གྲུབ་ཆེན་ས་རྩ་ཉ་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་གིས་མཛད་པའི་གཞུང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་འབྲེལ་འབྲེལ་མིན་པོད་ལ་
བསྐྱར་བ་དེ་དག་ང་ཚོའི་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་རོ་ཅོག་བསྟན་འགྱུར་ཕུ་ཉི་ཉིས་བརྒྱ་
ཉི་ཕུ་ཅ་གངས་ཞིག་ཡོད་པའི་གཞུང་དེ་དག་བཀའ་འགྱུར་གྱི་འབྲེལ་པ་ཆགས་ཡོད།

ང་རང་ཚོ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ས་དང་། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་གང་དུ་ཡིན་
ཡང་བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་ཞེས་དགོན་པ་མང་བོའི་ནང་དུ་ཡོད་ལ། ཁྱིམ་ཆང་
དེ་འབྲེལ་ནང་དུ་འདྲེལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ཞེས་ཅ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་
བདག་ཉར་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་དག་ལ་ང་ཚོས་འདྲེལ་ཤེས་འདོགས་སྤངས་དེ། དེ་དག་ང་
ཚོའི་སློབ་དེབ་ཡིན་བསམས་པའི་འདྲེལ་ཤེས་བཞག་དགོས། དེ་དག་ཕྱག་མཆོད་
འབུལ་བྱེད་ས་ཡིན་ཞེས་ཐལ་བའི་དགྱིལ་དུ་ཡར་བཞག་སྟེ། ལོ་གཅིག་གི་ནང་ལ་
ཐེངས་རེ་ཅ་རྩལ་བྱིས་དང་རྩལ་སྐྱབ་ལྟ་བུ་ཞུས། ཞབས་བརྟན་བྱེད་མཁན་སྟོག་
བདེ་པོ་ཞིག་ཆེད་ན་དེ་དག་གིས་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་དག་སྟོག་གནང་བ་
ལྟ་བུ་ལས། དེ་སློབ་དེབ་ཡིན་བསམས་པའི་འདྲེལ་ཤེས་ང་ཚོར་ཡོང་གི་མི་འདུག་པས་
དེ་ནི་ཁོར་འཁྲལ་རེད། བཀའ་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་དེ་ང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་
སའི་སློབ་དེབ་དེ་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་དང་། བསྟན་འགྱུར་པོད་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཕུ་ཅ་
གངས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སློབ་དེབ་ཁ་གསལ་ཞིང་། གོ་བདེ་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡིན་
བསམ་པ་ཞིག་བྱ་དགོས།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པས་མཛད་པའི་གཞུང་དེ་དག་བཀའ་འགྱུར་བསྟན་
འགྱུར་གྱི་འབྲེལ་བཤད་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ། མདོར་ན་རང་གི་སྒྲ་མ་དང་།

རང་ཉིད་ཀྱི་དགོན་པའི་བྱུང་དཔེ་ཡོད་པ་དེ་དག་མཐར་གཏུགས་སྐབས། དཔེ་ཆ་དེ་
ལྷོག་ནས་བསྟན་འགྲུར་དང་། དེ་བརྒྱུད་ནས་བཀའ་འགྲུར་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་
དགོས་པ་ལས། བཀའ་འགྲུར་བསྟན་འགྲུར་གྱི་གོ་བ་ཆགས་པ་ལ་གང་ཡང་མི་པན་
པའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་འདུག་ན། དེ་དཔེ་གོག་ཡིན་པས་ཉ་ལས་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། བཀའ་
འགྲུར་བསྟན་འགྲུར་ལ་ཡང་གཏུགས་ན། དེའི་དོན་ཤེས་ཐུབ་མཁན་ཞིག་དང་། དེའི་
དོན་དག་དོག་འི་ལ་ནས་གསུངས་ཐུབ་པའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་འདུག་ན་དཔེ་ཆ་དེ་ཆད་
ལྡན་རེད། དེ་ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅིང་། ང་རང་ཆོས་བཀའ་འགྲུར་བསྟན་
འགྲུར་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་བྱུང་མཆོད་འབྲུལ་བྱེད་ས་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བཅི་བ་ལས། དེ་
སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ས་ཞིག་ལ་ཉ་ལས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ང་ཆོར་ཆགས་ཀྱི་
འདུག

ཟླ་ས་ཟླ་ཆང་ཆོས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐད་ཀའི་ཡིག་ཆའི་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུ་ལྷོག་ནས་
བསྟན་པ་ལས། སར་བསྟན་འགྲུར་ལ་གཏུགས་ཤིང་། དེ་ཡང་བཀའ་འགྲུར་ལ་ཞིབ་
གཏུགས་བྱེད་མཁན་རེ་བྱང་ཡོད་ན་ལས། དེ་ཙམ་ཡོང་གི་མི་འདུག་པས་དེ་དག་ང་
ཆོའི་ཞོར་འཁྲུལ་རེད་འདུག་ཅིང་། མདོར་ན། གོང་དུ་ཞུས་པའི།

ངོ་མཆར་བཀའ་ནི་ཤེ་སྟོད་གསུམ་པོ་དེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ངོ་མཆར་བའི་བཀའ་དེ་ཉིད་ངོ་མཆར་བའི་བཀའ་ཡིན་
པ་བལྟས་ན་ཤེས་པ་ལས། ཡ་གིའི་མཆོད་གཤོམ་ནང་དུ་སྒྲིག་བ་དེས་ངོ་མཆར་བའི་
བཀའ་ཡིན་པ་ཤེས་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པས་ཅ་ཆེན་པོ་
རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་མོངས་དད་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དེ་ཅ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་བལྟས་ནས་

སྒྲིག་པ་དང་། བསམ་སྒྲོ་བཏང་སྟེ་ངེས་པ་རྟེན་ནས་དེ་རྩ་ཆེན་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་པ་
ལས། རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་རྩ་ཆེན་ཡིན་ཤིང་གྲས་ན་བྱུང་གང་ཡང་མེད།
ཇི་རིམ་པོ་ཆེས།

བསྟན་པའི་ངང་ཚུལ་ཤེས་ནས་སྟོན་པ་ལ། །

ཡིད་ཆེས་རྟེན་པས་རྟག་ཏུ་གང་བར་ལོག། །

ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཏ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྤྱིར་བསྟན་པ་རེ་རེའི་ཆེ་བ་
དང་། འཇོམ་གྱིང་འདིའི་ནང་གི་སྟོན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཆེ་བ་མེད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་
བརྗོད་རྒྱ་འདུག་མོད། འོན་ཀྱང་སྟོན་པ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

གང་ཞིག་ཀུན་ལ་སྟན་པ་གཏན་བཙུག་ཞིང་། །

འཁོར་བའི་འདས་ལས་འགོ་བ་བྱངས་མཛད་པ། །

དོན་བཞིན་སྟོན་པ་དེ་ལ་བྲག་འཆལ་ཏེ། །

ཞེས་དོན་བཞིན་སྟོན་པ་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་ཇི་རིམ་པོ་ཆེས་རྟེན་
འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་།

ཁྱོད་ཀྱི་ཇེས་སུ་སྟོན་པ་ལ། །

རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་རིང་དུ་བྱུང། །

ཉེས་ཀུན་རྩ་བ་ལྟོག་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་དང་། དོན་བཞིན་གཟིགས་ནས་ལེགས་གསུངས་པ། ཞེས་སྟོ་བཏགས་
ཀྱང་མེད་ལ། ཆད་ལྟ་ཡང་མེད་པ། སྤྱིར་འདེབས་ཀྱང་མེད་པ། མདོར་ན་ཆད་ལྟ་གི་
སྟོན་གཉིས་དང་བལ་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་གཟིགས་ཤིང་། ཁོང་དུ་

ཆུད་ནས་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་སྟབས་དོན་བཞིན་གཟིགས་ནས་ཞེས་དང་། གསུང་
པའི་སྐབས་སུའང་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཆོམས་པ། ཐབས་མཁས་
པའི་ཐོག་ནས་བསྟན་གྱི་ཡོད་པས་ན། དོན་བཞིན་གཟིགས་ནས་ལེགས་པར་
གསུངས་པ་རེད་འདྲག་ཅིང་། མ་རན་བཞིན་དུ་ཟུ་ཚུགས་བརྒྱབ་པ་དང་། དེར་མི་
ཆུད་བཞིན་དུ་དབང་ཡོད་བཅོན་བཀའ་བཏང་བ་ལྟར་མིན། དེར་བརྟེན།

དོན་བཞིན་གཟིགས་ནས་ལེགས་གསུངས་པ། །

ཁྱོད་ཀྱི་ཐེས་སུ་སྟོན་པ་ལ། །

རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་རིང་དུ་གྱུར། །

ཉིས་ཀུན་ཅ་བ་ལྟོག་ཕྱིར་རོ། །

ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པས། །

ཡུན་རིང་ངལ་བ་བསྟེན་བྱས་ཀྱང་། །

ཕྱི་ཕྱིར་སྟོན་ནམས་པོས་པ་བཞིན། །

བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བརྟན་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་ན། ང་ཆོས་དཔེ་ཆར་བལྟ་རྒྱ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་
དང་། བསྟན་པའི་ངང་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སྟོན་པ་ལ་དད་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན།
ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཆགས་པ་རེད། དེ་མིན་ང་ཆོའི་སྟོ་ལགས་ཀྱིས་
བརྗོད་ཀྱི་འདྲག་ཅེས་དང་། ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་ཟེར་གྱི་འདྲག་ཅེས་དད་པ་བྱས་ན།
དད་པ་དེ་ནི་མོངས་དད་ཀྱི་དད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷན་དད་ཞེས་པ་དེ་རེད།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉམས་ལེན་

བྱེད་པ་ལ་དབང་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ཞེས་པ་དེའི་ལུགས་ཀྱི་དད་པ་སྐྱེ་བ་
ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་དད་པ་བྱེད་སའི་ཡུལ་དེར་དད་པ་བྱས་ན་དེ་ལ་ཁེ་དང་དགེ་
མཆོན་གང་ཞིག་འདུག་གས། དད་པ་བྱེད་སའི་ཡུལ་དེས་གསུངས་པ་དེར་རིགས་
པའི་གཞོན་པ་ཡོད་མེད། མྱོང་བ་དང་འགལ་གྱི་འདུག་གས་མི་འདུག་དེ་དག་ལ་
བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས། དེ་མྱོང་བ་དང་མི་འགལ་བ་མ་ཟད་རིགས་པ་དང་འགལ་གྱི་མི་
འདུག་ལ། དེར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་ཞིག་འདུག་བསམ་པའི་ངེས་པ་རྙེད་སྐབས། དེ་
སྟོན་མཁན་གྱི་སྟོན་པ་དེར་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད། དེས་ན།

ཨེ་མའོ་སྟོན་པ་ཨེ་མའོ་སྐྱབས། །

ཨེ་མའོ་སྐྱ་མཆོག་ཨེ་མའོ་མགོན། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ལེགས་གསུངས་པའི། །

སྟོན་པ་དེ་ལ་བདག་ཕྱག་འཆོལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེར་ཏ་ཅང་གི་གནད་འགག་འདུག་ཅིང་། ཨེ་མའོ་སྟོན་པ་ཨེ་
མའོ་སྐྱབས། །ཞེས་དོན་བཞིན་སྟོན་མཁན་གྱི་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། སྟོན་པ་འདྲ་
འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བའི་སྟོན་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

དེ་མིན་གསུང་པ་པོའི་དགོངས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་། མར་གསུངས་སྐབས་
གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་། ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་དང་བསྐྱུན་ནས་
གསུངས་པ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད། གང་ཟག་ཆོད་ལྷན་ཡིན་ན་ཡང་། དེས་
གསུངས་པ་དེར་ཏག་ཏག་རན་དང་མ་རན་སྐབས་རེ་རིགས་པས་གཞོན་པ་ཡོང་བ་
དེ་འདྲ་ཡང་ཡོང་གི་རེད།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་དོན་བཞིན་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཨེ་མའོ་སྟོན་པ་ཞེས་
སྟེ་བ་ལྷ་མེད་པའི་སྟོན་པ། ཨེ་མའོ་སྟོན་པ་ཨེ་མའོ་སྟེ་བས། །ཞེས་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་
པ་རགས་ཇི་བཞིན་མཁུན་ཅིང་གཟིགས་པའི་སྟོན་པ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན།
སྟེ་བས་བསྟེ་བ་མེད་པ་རེད་ཡོང་བ་ཡིན།

ཨེ་མའོ་སྟོན་པ་ཨེ་མའོ་སྟེ་བས། །

ཨེ་མའོ་སྟེ་བ་མཆོག་ཨེ་མའོ་མགོན། །

ཞེས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུང་མཁན་དེ་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་གི་
ཆོས་ལུགས་བརྒྱ་པ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁོ་ན་ལས་མེད་ཅིང་།
དེས་ན་སྟེ་བ་ལྷ་མེད་པ་རེད་འདུག དེ་བཞིན་རང་གཅེས་འཛིན་ཡལ་བར་དོར་ཞིང་།
གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་དང་དུ་སྒྲུངས་ནས། རང་ལས་གཞན་གཅོ་ཆེ་བར་བྱེད་
དགོས་ཞེས་པའི་བསྟེ་བ་བྱ་དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་གི་ནང་དུ་མ་གཏོགས་
གཞན་དུ་མེད་པས་དེ་ཉ་ལས་པའི་རྩ་ཆེན་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་ཨེ་མའོ་སྟེ་བ་མཆོག་
ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་འདི་དང་བྱི་མ་རྣམ་པ་གཏན་དུ་སྟོང་གཏན་བཅོམ་སའམ།
ཡིད་གཏན་འཕེར་བའི་སྟེ་བས་སྟེ་བ་མེད་པ་ཆགས་སྟབས། ཨེ་མའོ་སྟེ་བ་མཆོག་ཨེ་
མའོ་མགོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྱུང་རང་དབང་གི་སྟོན་པ་
འདོམས་པར་མཛད་པ་དེ་རྩ་ཆེན་དུ་བྱས་ཏེ་སྟོན་པ་སྟེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་ཤེས་
དགོས་པ་ཡིན།

ཨེ་མའོ་སྟེ་བ་མཆོག་ཨེ་མའོ་མགོན། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ལེགས་གསུངས་པའི། །

སྟོན་པ་དེ་ལ་བདག་ཕྱག་འཆོལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེར་གནད་འགག་འདུག དེ་འདྲི་སྟོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ང་རང་ཆོ་བོད་གངས་ཅན་གྲོངས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉམས་ལེན་གྱི་ད་
མཁན་ཀྱི་ཆོས་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་རེད། ལག་པར་སློང་བ་བརྒྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་པར་འགྲོ་མིན་ཐེ་ཆོས་རེད། ང་ཆོའི་ཁ་ཆེའི་ཆོས་གྲོགས་ཆོར་
ཡང་སློང་བ་འབྲེར་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་ཟད་སློང་རྟོག་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་ཡོད་ལ། དེ་དགོན་
མཆོག་གི་མཆན་མི་འདྲ་བ་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་ཟེར། དེས་ན་ཁ་ཆེ་
ཆོས་སློང་བ་བཟང་རྒྱ་ཡོད་གི་འདུག་ལ། དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོགས་པ་ཆོས་ཀྱང་སློང་བ་
བཟང་རྒྱ་ཡོད་གི་འདུག་པས་སློང་བ་འཛིན་པ་ཙམ་གྱིས་ནང་པའི་ཆོས་པ་ཡིན་པའི་
ཁྱབ་པ་གང་ཡང་མེད། དད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། ངས་ངོ་ཤེས་པའི་ཡེ་
ཤུའི་ཆོས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ཅིང་། དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་བསམ་སྐྱབས་དངོས་
གནས་མིག་ཆུ་ཁྱུག་ཁྱུག་ཏུ་གཏོང་མཁན་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད། གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་
དད་པ་བརྟན་པོ་རེད། དད་པ་ཅེ་གཅིག་པ་རེད། ཁ་ཆེའི་ནང་དུ་འདྲེན་དེ་བཞིན་ཨ་ལ་
ཞེས་བརྗོད་སྐྱབས་ཏུ་ཅང་དད་པ་བྱེད་མཁན་ཡོད་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཆོས་
སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེའི་དད་པ་ཙམ་ལ་ནང་པའི་དད་པ་ཆགས་
སྤུབ་མིན་ཐེ་ཆོས་རེད།

ནང་པའི་དད་པ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་བཞིན་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་དེ་དང་། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཞེས་པ་དེར་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་སྟེ། དེའི་ཐོག་ནས་དེ་གསུང་མཁན་དེ་སྟོན་
པ་ཉག་གཅིག་ལས་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་སྟོན་པ་ལ་དད་པ་སྦྱེ་བ་
ཞིག་བྱང་ན། ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་འབྲེལ་དད་པ་དེ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་དད་པ་ཡིན་པ་རེད། ང་ཚོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་
གྲོགས་དང་བཅས་པའི་དད་པ་ཡོང་བར་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་ཡོང་དགོས་པ་ལས། རང་
དགར་མི་གཞན་གྱིས་དད་པ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ལད་སྒྲོས་གྱིས་དད་པ་བྱས་ན་ཡོང་
ཐུབ་ཐབས་མེད།

ང་ཚོས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་པ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ལུབ་སྟོགས་པ་ནང་པའི་ཆོས་ལ་དོ་
སྣང་བྱེད་མཁན་གྱི་ཆོས་གྲོགས་ཆོས། སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱར་ཉ་ཅང་དོ་སྣང་ཡོད་ཅིང་།
ང་ཚོ་ཤར་སྟོགས་པ་བོད་པ་དང་། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་མི། དེ་མིན་རྒྱ་རིགས་
ཆོ་བཅས་དད་པ་བྱུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱར་དེ་ཅུ་ལྟོ་སྣང་མི་
འདུག།

དཔེར་ན། ང་རང་གི་ཉམས་སྦྱོང་ལ་ཆ་བཞག་ན། བོད་རིགས་དང་། དེ་བཞིན་
རྒྱ་རིགས་དེ་འབྲེལ་དབང་སྐྱར་ཞེས་བརྗོད་ན་དགའ་པོ་དང་། རླུང་རིལ་རིལ་ལྟ་བུ་
བྱས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤད་བརྒྱབ་ན་ཉོབ་མདངས་བསྟན་པ་དང་། ཨ་སྟོང་
རྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ། གཉིད་སྟོག་རྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དད་པ་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་
ལས་དེ་མིན་འདི་ལྟར་བསྟན་ཀྱི་ཡོད།

མགོ་མེར་ཆོས་གྲོགས་ཆོར་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ན། སྤྱི་ཕབ་འབྲུལ་འཁོར་ནང་
དུ་བཅུག་ནས་ཨེ་བྲག་ ཟེན་ཟེས་བརྒྱབ་ནས་ཨེ་བྲག་ཁོང་ཆོར་དོ་སྤང་ཆེན་པོ་ཡོད།
དེར་བརྟེན་ང་རང་ཆོས་སློབ་སྦྱོང་ལ་དོ་སྤང་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཉན་ཉན་ཉུང་བྲགས་འདུག་སློབ་
སྦྱོང་བྱ་རྒྱུར་ངེས་པར་དོ་སྤང་བྱེད་དགོས། བྱིད་རང་ཆོ་བོད་ནས་ཡོང་མཁན་ཆོར་
ཆ་བཞག་ཀྱང་དེ་དེ་བཞིན་རེད། ངེས་པར་དུ་དཔེ་ཆ་བཟུ་རྒྱུར་དོ་སྤང་དང་། སློབ་
སྦྱོང་བྱ་རྒྱུར་དོ་སྤང་བྱ་རྒྱུ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ཆ། བསྟན་པ་སྤྱི་འེལ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་འེལ་སྒྲོལ།

འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐལ་བ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ཞེས་པའི་ལྟ་བ་
བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཞེས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་སྤྱི་འེལ་སྒྲོལ་སྤངས་
ཤིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

དེས་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་སྐད་ཅིག་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་
པ་དེར་བསམ་སྒྲོ་ངེས་པར་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། མི་རྟག་པ་རགས་པ་དེ་ཉིད་
པལ་ཆེར་དུད་འགྲོས་ཀྱང་ཤེས་ཀྱི་རེད། མི་རྟག་པ་སྤྱི་འེལ་དེ་བསམ་སྒྲོ་མ་བཏང་ན་
ཤེས་ཐབས་མེད། དེ་རྒྱུན་ཀྱི་མི་རྟག་པའམ་རགས་པའི་མི་རྟག་པ། ང་ཆོ་འེལ་སྒྲོལ་
ཆོས་ལ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱུ་མཆོད་དུ་བྱས་ཏེ་འདི་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། ཐ་མ་རྒྱུན་ཞིག་
རྒྱུ་ཡོད་པའི་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེར་སྐད་ཅིག་སྐད་
ཅིག་གིས་འགྲུར་བ་འགྲོ་རྒྱུ་ཞིག་མེད་ན་དེ་ཡོང་ཤེས་ཐབས་མེད།

འདི་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་ན། འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་དེ། ཉིན་རེ་བཞིན་
འགྱུར་བ་ཞིག་ཐེབས་པ་ལས། ཉིན་གཅིག་ཉིན་གང་འགྱུར་བ་མི་འགྲོ་བར་འདི་ལྟར་
སྟོན་རྒྱ་ཞིག་ཡོང་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། དཔེར་ན་ལོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་དེ་
ང་ཚོས་མཐོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་ཤིང་དང་། ང་རང་ཚོའི་ལུས་ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་།
ལོའི་ནང་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་དེ་ང་ཚོས་དངོས་སུ་མཐོང་གི་ཡོད། དེའི་འགྱུར་བ་འགྲོ་
བ་དེ་ཁྲ་རེའི་ནང་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཡི་མེད་ན། ལོ་གཅིག་གི་ནང་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཤེས་ཀྱི་
མ་རེད། ཁྲ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་རིང་ལ་འགྱུར་བ་རྩ་བ་ནས་མ་ཕྱིན་པར། ཁྲ་བ་བཅུ་
གཉིས་ཕྱིན་པའི་མཐུག་དེར་སྒོ་བྱར་དུ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོང་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཁྲ་
བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་གི་འགྱུར་བ་དེ། ཁྲ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་འགྱུར་བའི་དབང་
གིས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཅུ་པའི་ནང་གི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དགུ་པའི་ནང་གི་འགྱུར་བ།
དེ་བརྒྱད་པའི་ནང་གི་འགྱུར་བ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད།

དེར་བརྟེན་ཁྲ་བ་གཅིག་གི་འགྱུར་བ་དེ་བདུན་ཕྲག་བཞིའི་ནང་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཡི་
རེད། བདུན་ཕྲག་གཅིག་གི་ནང་གི་འགྱུར་བ་དེ་ཞག་མ་བདུན་གྱི་ནང་དུ་འགྱུར་བ་
འགྲོ་ཡི་ཡོད། ཞག་མ་བདུན་གྱི་ནང་གི་འགྱུར་བ་དེ་ཉིན་མཆོན་གཅིག་གི་ནང་ལ་
འགྱུར་བ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། ཉིན་མཆོན་གཅིག་དེ་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་ནང་དང་། ཚུ་
ཚོད་གཅིག་དེ་སྐར་མ་གཅིག་གི་ནང་ལ། སྐར་མ་གཅིག་དེ་སྐར་ཆ་གཅིག་གི་ནང་ལ་
འགྱུར་བ་འགྲོ་ཡི་ཡོད། དེ་ལྟར་རྟག་ཏུ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཞིག་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་
འགྱུར་བ་རགས་པ་དེ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ལས། སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་
འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་མེད་ན། ང་ཚོའི་མཐོང་ཚོས་ལ་ཡོད་པའི་འགྱུར་བ་དེ་

ཡོང་ཤེས་ཐབས་མེད། དེར་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། དེ་རེད། ཡིན་དང་ཡིན་བསམ་པ་
ཞིག་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་སྒོ་ལ་ཤར་གྱི་ཡོད། བསམ་སྒོ་མ་བཏང་ན་ཤེས་གྱི་མ་རེད།

ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་བས་ཀྱང་རྟོག་བླ་ཆ་རྩ་
ཕྱིན་པ་རེད། མི་རྟག་པ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འབྱུང་འགྲོ་བ་ཞིག་ཆགས་སྐབས།
འབྱུང་རྒྱ་དེ་སྤྱིར་བཏང་ང་རང་ཆོས་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་བཤད་ན། མཐུན་རྒྱུན་
ཟད་ཅིང་འགལ་རྒྱུན་འབྲང་ན་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྐད་
ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པའི་འབྱུང་བ་དེ། འགལ་རྒྱུན་འབྲང་པའི་དབང་གིས་
འཛིག་པ་རེད་དམ་ཞེན་དེ་ལྟར་མིན། དེ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་དེ། རང་
སྤྱི་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་གྱིས་བྱས་པ་ལས། སྤྱི་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དེས་མ་བྱས་པར་བྱས་
འབྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ཞིག་གི་དབང་གིས་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་དེ་མ་རེད། དེས་ན་
རྒྱ་ཡི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་ཡི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཉེ་
བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་འདི་རྒྱ་ཡི་གཞན་དབང་ཅན་རེད། རྒྱ་གང་གི་གཞན་དབང་
ཅན་རེད་དམ་ཞེན། མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད།

མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་བྱི་སྟོད་གྱི་བཀོད་པར་ཆ་བཞག་ཀྱང་། མ་རིག་པའི་
གཞན་དབང་ཅན་དང་། རང་བཟུང་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོར་ཆ་བཞག་ཀྱང་། མ་
རིག་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ན། དེ་བཟུ་མི་ཤེས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་
པ་དེ་ཏུ་ཅང་གསལ་པོ་རེད།

མདོར་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་
ཅན་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་ཞེས་ང་ཆོས་མཐོང་བ་དེ་རེད། ཉོན་མོངས་ཞེས་བ་དེ་སྤྱེས་

སྐབས་རང་མ་སྦྱིད་པ་དང་། གཞན་མ་སྦྱིད་པ། འཕྲུལ་དུ་མ་སྦྱིད་པ། དུགས་ལ་
གཞོད་ཡོང་མཁན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ན་བཟ་མི་
ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟུག་
བསྐྲུལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དེར་བསམ་སྒྲོ་བ་ཉར་ན། དེ་ཡིན་དང་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་
གི་ངེས་པ་རྙེད་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་སུ་མཆི་ས་ཡིན་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཙམ་
མིན་པར། བསམ་སྒྲོ་བ་ཉར་ན་དེ་དངོས་གནས་རེད། དེ་ལས་འགྲོ་ས་མི་འདུག་
བསམ་པའི་ངེས་པ་རྙེད་རྒྱ་ཡོད། དེས་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་
བཅས་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྲུལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཞེས་
གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་རེད།

ང་ཆོས་མ་བརྟག་མ་དབྱུང་པའི་རང་ནས་བརྗོད་སྐབས། ཐ་སྙད་འཇུག་སའི་
དོན་འདི་དང་འདི་ཞེས་ལུལ་སྟེང་ནས་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བ་ཞིག་ལ། བརྟག་ཅིང་དབྱུང་ན་
མེད་པ། དེ་ལ་བདག་མེད་སྤྲ་རགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དཔེར་ན་རགས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་ང་རང་ཆོའི་སྒོར་ང་ཞེས་པ་ཞིག་ཤར་གྱི་ཡོད། ང་ཞེས་པ་འདི་
བསམ་སྒྲོའི་ནང་ང་ཞེས་པ་ཞིག་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ། དེ་ནས་ང་ཡི་ལུས་དང་། ང་ཡི་
སེམས། ང་ཡི་ཁང་པ། ང་ཡི་གཉེན་ཞེས་བཤད་གྱི་ཡོད། གཉེན་ཉི་དུ་རྒྱ་ཁོར་ལོངས་
སྟོད། ལུང་པོ། མིག་ན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སུ་ཡི་རེད་དམ་ཞེ་ན། ང་ཡི་རེད་ཅེས་
བརྗོད་ཅིང་། གཞན་གྱི་ལུས་དང་། བདག་གི་ལུས་ཞེས་དབྲེ་བ་བྲེ་རྒྱ་ཡོང་གི་རེད།

དེས་ན་ལུས་དང་སེམས་ཞེས་པ་འདི་སུ་ཡི་ལུས་དང་སེམས་རེད་དམ་ཞེ་ན།
ང་ཡི་རེད་ཅེས་བརྗོད་སྐབས་ང་དེ་དབང་སྦྱར་མཁན་དང་། ང་ཡིས་དབང་བསྐྱར་བྱ་

ལུས་དང་སེམས་ཤིག་ཡོད་པ་ར་ཆོའི་སྒོར་ཤར་གྱི་ཡོད་ཅིང་། ར་སྒྲོབ་རྒྱ་དང་། ར་
ཡི་ཆེ་སྒྲོབ་རྒྱ། ར་ལ་ཕན་ཐོགས་རྒྱའི་དོན་དུ་ལུས་གཏུབ་དགོས་ཀྱང་གཏུབ་གྱི་ཡོད་
ལ། སྙིང་བརྩེ་པོ་སྒྲོག་དགོས་ཀྱང་སྒྲོག་གི་ཡོད། ད་ལྟ་སྐད་པ་བརྩེ་པོ་སྒྲོག་རྒྱ་མེད་པ་
ལས་དེ་ཡང་བརྩེ་པོ་སྒྲོག་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ཡང་བརྩེ་པོ་སྒྲོག་རྒྱའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།
གཅིག་བྲས་ན་ར་ཆོས་ཆོས་བྱེད་མི་དགོས་པར་སྐད་པ་བརྩེ་པོ་སྒྲོག་སྟེ་ཉོན་མོངས་
སྒྲེ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་ཤོས་ཡིན།

མདོར་ན་ར་རང་ཆོས་ར་སྒྲོབ་རྒྱ་དང་། ར་ཡི་ཆེ་སྒྲོབ་རྒྱ། ར་ཡི་བདེ་སྦྱིད་སྒྲོབ་
རྒྱ། ར་ལ་སྦྱག་བསྐྱལ་མི་ཡོང་བ། ར་ཡི་ཆེ་བསྐྱིད་རྒྱའི་དོན་དུ་ལུས་སྒྲོས་གཏོང་གི་
ཡོད་ལ། ར་པ་པ་གཏུབ་དགོས་ན་ར་པ་པ་གཏུབ་པ་དང་། ལག་པ་གཏུབ་དགོས་ན་
ལག་པ་གཏུབ། མགོ་གཏུབ་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ན་གང་ཞིག་བྱེད་བྱེད་ཡོད་དམ་མི་
ཤེས། དེ་ད་ལྟ་ཁག་པོ་རེད། ར་ཡི་དོན་དུ་ལུས་བསྐྱེད་པ་དང་གཏུབ་པ་དེ་ལྟ་བུས་
ཆོག་གི་ཡོད་ལ་བྱེད་གྱི་འདེད་ཡོད། དེ་བཞིན་ར་ཡི་སེམས་ཞེས་བཤད་སྐབས།

སྟོགས་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་དང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤིག་དང་། མི་རྣམས་དཔྱོད་བྱ་པོ་
ཞིག་གི་རྣམ་དཔྱོད་རང་ལ་སྦྱིན་རྒྱའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོད་ན། ལེན་པོད་པ་ལྟ་བུ་
ཞིག་འདུག་ཅིང་། རང་གི་རྫོངས་པའི་སྒོ་དེ་པར་སྤྱད་ཅིང་། རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་སྒོ་
ཞིག་ཚུར་ལེན་རྒྱ་བྱུང་ན། ར་ཡི་ཁེ་ཕན་གྱི་དོན་དུ་ར་ཡི་སེམས་སྦྱོར་པ་དེ་པར་
བཞག་སྟེ། རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་སེམས་ཤིག་ཚུར་ལེན་རྒྱ་ཡོད་ན་སྒོར་བརྩེ་པོ་དང་པ་ལྟ་
བུ་ཞིག་མི་འདུག་གས།

ངམས་ངམི་དོན་དུ་ལུས་བརྗེ་པོ་སློག་པ་དང་། ངམི་དོན་དུ་སེམས་བརྗེ་པོ་
སློག་ཏུ་ཞིག་སློར་འཆར་གཤམས་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅིང་། དེའི་གཞི་རྩ་དེར། ང་ཞེས་པ་དེ་
ལུས་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅིམ་ཞིག་ལ་མི་བྱ་བར། ང་ཞེས་པ་དེ་ལུས་
སེམས་ལ་དབང་སྐྱར་མཁན་གྱི་རྗེ་འཁོལ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལུས་སེམས་དེ་འཁོལ་པོ་ལྟ་བུ་
དང་། ང་དེ་རྗེ་པོ་ལྟ་བུ་བྱས་སྟེ་རྗེ་པོ་དེ་འཁོལ་པོ་ལ་པར་མི་སྟོས་ཤིང་། འཁོལ་པོ་དེ་
རྗེ་པོར་ཚུར་སྟོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་རྗེ་འཁོལ་ལྟར་རང་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་སློར་ཤར་
མཁན་ཞིག་འདུག་ཅིང་།

དེ་འབྲེལ་ང་དེ་རྩ་གཙོད་བྱས་ན་ལུས་ཀྱི་སྤང་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་ལ། སེམས་ཀྱི་
སྤང་ནས་ཀྱང་རྟེན་རྒྱ་མེད། གང་དུ་བསམ་སློབ་བཏང་ཡང་ང་ཞེས་པ་དེ་རྩ་བ་ནས་རྟེན་
རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། ང་ཞེས་པ་སྟོས་མེད་རང་དབང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡོད་པ་སློར་ཤར་བ་དང་། སློལ་ཤར་བ་ལྟར་ཡོད་པ་རེད་བསམས་ནས་བྲན་གྱི་ཡོད་
པས་ན། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས།

བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་བྱུང་བ་མེད་ཅེས་དང་། འོ་ན་
བདག་ཇི་འདྲ་རེད་དམ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་བདག་གཞན་ཡོད་པས་བདག་ཡོད་ཅེས་
བརྗོད་ན།

ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །

བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་སྤང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །

ཀྱན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྲོ། །

གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅམ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། མདོར་
ན་དབང་བསྐྱར་བྱའི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་པོ་བཏག་ཅེས་བཏགས་
ཅམ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཁྱད་མཆར་ཞིག་ཆགས་སོང་ངམ། དངོས་ཡོད་གནས་
ཚུལ་ལ་འཁོལ་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟླ་བོ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། བསམ་སློ་ཞིག་
བཏང་ན། སློ་དེས་རི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་མེད་པ་དེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། དེས་
མཆོན་པའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། འདི་དང་འདི་ཞེས་
མཛུ་བ་མོ་བཅུགས་ས་ཞིག་པར་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སློར་འཆར་གྱི་འདུག་ཀྱང་།
བསམ་སློ་བཏང་བ་ཡིན་ན་གཏན་ནས་མེད་པ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད།

དེར་བརྟེན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་
བསྐྱལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་
ཞེས། དེ་ལྟ་བུའི་མ་དུལ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་བྱེད་མཁན་མ་རིག་པ་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་སྦྱངས་ཟིན་པའམ་ཟད་སོང་ན། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཙོམ་
སོང་ན་གཏན་དུ་བདེ་བ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ་དག་ལ་
བརྟག་དབྱེད་བཏང་སྟེ་དེས་པ་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བརྟག་དབྱེད་བཏང་སྟེ་ཤེས་
དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། སྤྱིར་ཆོས་སྤྱི་དང་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་
སྟོན་རེད་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། ། །

དང་པོ། ཕྱི་ནང་གི་ལྷ་བའི་བྱང་པར་དང་། ཆོས་ཀྱི་པན་ཡོན།

སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ལོ་ཉིས་ལྷོང་ལྷ་བརྒྱའི་གོང་དུ་
སྟོན་པ་བཀའ་བྲིན་ཅན་ཉིད་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱབས་ལྷམས་ཤིང་། རིས་
བཞིན་བྲིས་ནས་བྲིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཐར་མཛོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་ཉེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པར་བསྐྱོར་བར་མཛད། དེ་རྗེས་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་
འཛིན་མཁན་ཡོངས་གྲགས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྲེས་ཆེན་ཀུན་གྱི་གཙུག་ཕྱང་ལྷ་བྱ་
བསྟན་པ་འདི་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་པ་ལྷར་གྲགས་པ་དབའ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབས་
དང་། དེ་བཞིན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་
དེ་ཤི་རི་ལྟ་དང་། ཐའེ་ལན་ཤི། འབར་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གི་
ཡུལ་དང་། ཀོ་རི་ཡ། ཉི་ཨོང་། སེ་ཉི་ནམ་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་ནས་ཐད་
ཀར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་སུ་རིམ་པས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་དར་འཕེལ་བྱུང་
ཞིང་། དེ་ནས་ཆེན་པོ་ཨོར་གྱི་ཡུལ་ཁག་ལ་དར་འཕེལ་བྱུང་སྟེ་ཡོངས་གྲགས་བྱས་
ན་ལོ་ཉིས་ལྷོང་ལྷ་བརྒྱ་གྲག་ཕྱིན་པ་རེད།

སྟོན་པའི་རྗེས་འབྲུག་པ་ནམས་ལ་རང་རང་སོ་སོའི་གནས་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་
འཕེལ་གྱིན་སྐྱོར་ཆོགས་ཤིག་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། ད་ལྟ་འབྲེལ་བའི་སྐབས་སུ་འང་བོད་
གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་སུ་ཆ་བཞག་ན། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉ་ཅང་ཉག་ཕྱིའི་
སྐབས་སུ་བསྐྱེད་ཡོད། ཡིན་ནའང་བོད་གངས་ཅན་ལྷོངས་དང་ཆོས་བརྒྱུད་གཅིག་
བྱུང་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ལ་དྲགས་ནས་ཤར་མོན་བར་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཁུལ་དེ་
དག་ལ་འང་འདས་པའི་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གངས་དེའི་རིང་ལ་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་།

མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱིས་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད།

ང་རང་ཆོས་སངས་རྒྱས་བཙུགས་པ་ལྟར་འདས་ནི་རང་གི་སྟོན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་དད་པ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ལ། ད་ལན་གནས་མཆོག་མཆོ་བསྐྱར་སྟོན་པ་བཙུགས་པ་ལྟར་གྱི་བསྟན་པ་འདིར་མ་སྤྱད་དང་རྩ་འཁུལ་གྱི་ཐོག་ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཆོ་དད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གནས་འདིར་འདུས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཆོ་ཆང་མས་སངས་རྒྱས་བཙུགས་པ་ལྟར་འདས་པ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ལ། ང་ཆོའི་ཁ་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་ནི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྗོད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་ཞེས་པ་དེ་ཡང་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྗོད་གྱི་ཡོད་པ། དེ་དག་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་། དེའི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཡིན་པ། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ནམ་བྱེད་ལས་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱས་པར་ལུས་མཁའ་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད།

དེར་བརྟེན་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ཆོས་ལུགས་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། ངས་ཆོས་ལུགས་ཆང་མར་གྱུས་ཞབས་བྱེད་གྱི་ཡོད་ལ། ས་གནས་གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་ས་གནས་དེའི་ཉིན་རྒྱུའི་ལྷ་ཁང་དང་། ཡེ་ཤུའི་ལྷ་ཁང་། ཁ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་། གུ་རུ་རྩེ་མའི་ལྷ་ཁང་སོགས་སུ་ནམ་ཡིན་ཡང་གོ་སྐྱབས་ཡོད་ན་གྱུས་ཞབས་བྱས་ཏེ་འཕྲོ་ཡི་ཡོད། ཆོས་ལུགས་དེ་དག་ཆང་མས་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་དུ་མི་འབྱུང་བླག་ས་ཡ།

བྱེ་བ་མང་པོར་ལོ་བརྒྱ་ལྷན་སྒྲིལ་མང་པོའི་རིང་པན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་
ཡིན་ཡང་པན་ཐོགས་ཡོང་བཞིན་པ་རེད། མ་འོངས་པར་ཡང་པན་པར་འགྱུར་བ་
རེད། དེས་ན་གྲུས་ཞབས་བྱེད་ལོས་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་ཅིང་། གྲུས་ཞབས་མཆོན་
བྱེད་དུ་ངས་ནམ་རྒྱུན་འགོ་ཡི་ཡོད།

ཆོས་ལུགས་འབྲེལ་མཉམ་པར་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཚང་མས་བྱམས་པ་དང་།
སྤྱི་མཇུག་ལ། ཆོག་ཤེས། དེ་བཞིན་རང་ཁྱིམ་སྤྱི་བསྐྱབས་པ་སྤྱད་རྒྱ་བཅས་ནི་
ཚང་མའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུའི་ནང་དུ་ཡོད་ཅིང་། མི་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། འཛིག་
རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་དང་མི་འདོད། སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་འདོད་དང་
མི་འདོད་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ཁྱད་པར་ཡོང་གི་ཡོད། དད་བ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་མཇུག་
བྱེད་པ། བྱམས་པ་སྦྱོར་བ་བཅས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་བཟོས་པར་དེ་དག་ཐུན་མོང་བ་
རེད།

དཔེར་ན། རང་གི་དཀོན་མཆོག་ལ་དད་བ་བྱེད་རྒྱ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན། རས་ངོ་
ཤེས་པའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་དེ་འབྲེལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་གི་བསྟོད་པ་རོལ་མོ་
དང་བཅས་ཉེ་འདོན་སྐབས་མིག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དུ་བཏང་སྟེ་དད་བ་ཏུ་ལས་པ་བྱེད་
མཁན་དེ་འབྲེལ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ཏུ་ཅང་གི་ཡག་པོ་རེད། རང་གི་སྟོན་པར་དད་པ་ལ་
ཆ་བཞག་ན་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་དང་། ཁ་ཆེའི་ཆོས་པ། ཉེན་རྒྱུའི་ཆོས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་
ནའང་། ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་རང་གི་སྟོན་པར་ཅེ་གཅིག་པའི་དད་བ་ཏུ་ཅང་ལུགས་
ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་འབྲེལ་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་བཞིན་བྱམས་པ་དང་། སྤྱི་མཇུག་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་སྐབས་རེ་རེ་ཆོ་

བོད་པའི་ཚོས་པ་ལས་སྟག་པ། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཚའི་བདེ་སྲིད་ལྟོས་བཏང་གིས་ཉམ་
 ཐག་སྐྱབས་མེད་མགོན་མེད་དང་། ཉན་པ་སོགས་ལ་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་མཁན་ངོ་
 མཚར་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག དཔེར་ན། ཀ་ལི་ཀ་ཏར་མ་ཏར་གྱི་རེ་སི་ཁོང་ལ་
 ཆ་བཞག་ན། དངོས་གནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་སའི་ཚོས་ལུགས་དེའི་ནང་
 དུ་བྱམས་པ་དང་། མྱིང་ཇེ། གཞན་དོན་བསྐྱབ་རྒྱ་གསུངས་པ་དེ་དག་དངོས་སུ་ལག་
 ལེན་དུ་བསྟར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དགོན་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བསྟད་དེ་སློན་ལས་བརྒྱབ་པ་
 གཅིག་ཤུ་མིན་པར། དངོས་སུ་ཉམ་ཐག་སྐྱབས་མེད་མགོན་མེད་ཁྱི་འབྲུམ་མང་པོར་
 སོ་མང་པོའི་རིང་ལ་གཞན་པན་བསྐྱབས་ཏེ་ཏ་ལས་པའི་བྱས་ཇེས་ཅན་ངོ་མཚར་སྟེ།
 བའི་གནས་རེད་ལ། བྱམས་དང་མྱིང་ཇེ་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་དེ་དག་
 ཚོས་བརྒྱད་ཆང་མའི་ཕུན་མོང་བ་རེད།

ལྷ་པར་གཙོ་བོ། ཚས་ལྷགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་འདི་གཞིན་བཞོན་པ་པོ་
 འདོད་ཅིང་། རྟག་པ་རང་ལྷ་པོ་གྱེས་བྱ་ཞེས་པ་ཞིག་འདོད་ཀྱི་ཡོང་། རྟག་པ་རང་
 ལྷ་པོ་གྱེས་བྱས་འདི་གཞིན་ཀྱི་མྱོད་བཟུང་ཚར་མ་བཞོན་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། རྟག་པ་
 རང་ལྷ་པོ་གྱེས་བྱ་དེར་དད་པ་བྱས་ཏེ་དེའི་རྗེས་སུ་བསྐབ་ན་མཐར་འདེ་སྤྱིད་ཐོབ་
 སྟབས་པ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་འགོ་བ་ཞིག་ཡོང་། དེ་བཞིན་སུ་ཉེགས་
 གངས་ཅན་པའི་ནང་གངས་ཅན་ལྷ་བཅས་པ་དང་། གངས་ཅན་ལྷ་མེད་པ་ཞེས་པ་
 གཉིས་ཡོད་ཅིང་། གངས་ཅན་ལྷ་མེད་པས་སྤྱི་གཙོ་བོ་ཞེས་རྟག་པ། གཙོ་ག་ལྷ། ལྷ་
 ལྷ་པོ་གྱེས་བྱས་ཀྱི་ཞིག་ཡིན་ས་རེད། དེའི་དབང་ལས་ཤར་པ། དེའི་རོལ་པ་
 ལྷ་ལྷ་ཞིག་བཞད་པ་ལས་འདི་གཞིན་བཞོན་པ་པོ་མི་འདོད་པ་རེད།

དེ་བཞིན་གཅེར་བྱ་པས་འཛིན་ཆེན་བཞོད་པ་པོ་པལ་ཆེར་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་
བུའི་འཛིན་ཆེན་བཞོད་པ་པོ་མི་འདོད་པར་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་
རེད་ཅེས་འདོད་པའི་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་གསེས་
སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ། འཛིན་ཆེན་བཞོད་པ་པོ་མི་འདོད་མཁན་གྱི་སྤེ་ཆོན་དེའི་
ནང་མི་འབྲ་བ་ཞིག་ལ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལས་དོན་
གཞན་པའི་བདག་མི་འདོད་ཅིང་། གྲངས་ཅན་པར་ཆ་བཞག་ནའང་། བདག་ཤེས་
རིག་གི་སྦྱེས་བྱ་ཞེས་པ་ཞིག་འདོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་གིས་མཆོན་ཆོས་ལུགས་ཆང་
མས་ཕྱང་པོ་ལ་དབང་སྦྱར་མཁན་གྱི་བདག་རང་རྒྱ་བ་ཕྱང་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ།
ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བ་དེ་འབྲ་ཞིག་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་འདོད་ཀྱི་ཡོད།

སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་
པའི་བདག་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་། སངས་རྒྱས་
པའི་ཆོས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་མཆོམས་ནི། ཕྱང་པོ་ལས་
དོན་གཞན་པའི་བདག་འདོད་མཁན་དེ་དག་ ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་
ཆོས་དང་། ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མི་འདོད་པའི་ཆོས་ལ། སངས་རྒྱས་
པའི་ཆོས་ཞེས་པལ་ཆེར་བརྗོད་ཆོག་པ་ཡིན། ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་
མེད་ཅེས་ཕྱང་པོར་དབང་སྦྱར་མཁན་གྱི་བདག་ཇེ་པོ་ལྟ་བུ། རང་བཅོན་པ། རང་རྒྱ་
བ་ཞིག་མེད་ཅེས་འདོད་དོ། །

༡༩ བྱུག་རྒྱ་དང་པོ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ།

བཙུག་པ་ལྟ་བུ་ཡི་ཆོས་ལ་ལྟ་བུ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གསུངས་
ཤིང་། དེ་ཡང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་
བསྐྱེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་
བཅས་ལ། ལྟ་བུ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་
པ་ནི་དམ་སྤྱག་དང་འབྲ་བར་འདའ་མི་རུང་བར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཀྱི་
ཙུ་བ་བཞི་པོ་དེ་ཡིན།

དེ་ཡང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
འདུས་བྱས་ནི་འདུས་ཤིང་བྱས་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། རྒྱ་རྒྱུ་འདུས་པའི་ཐོག་ནས་བྱས་
པའམ་སྤྱབ་པ་སྟེ། དོན་དེ་ཉིད་སྤྱབ་རྒྱ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ཙུ་ཙུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བ་ཅིང་། རྒྱ་
མེད་ལས་བྱུང་བ་མིན་ལ། མི་མ་སྤྱན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མིན། མི་མ་སྤྱན་པའི་རྒྱ་
རྟག་པ་ལས་ཀྱང་བྱུང་བ་མིན། མ་སྤྱན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ཞིང་། མ་སྤྱན་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་
ཙུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྣ་ཆོགས་པ་འདི་བྱུང་བ་ལས་གཞན་བཞུགས་པ་པོ་གང་
ཡང་མེད། རྒྱ་པའི་ཆོས་རྒྱ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ཞིག་གསུངས་
ཀྱི་ཡོད། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་ཞེས་པ་དེ། རྒྱ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལས་ཆོས་
ལུགས་གཞན་སྤྱི་ཀྱང་བརྗོད་ཀྱི་མེད། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྤྱབ་ཀྱི་གསུང་
དང་། མདོ་སྤེལ་མང་པོའི་ནང་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་ཐོན་
ཀྱི་འདུག་ཅིང་། དེས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཚུལ་འདི་དམིགས་བསམ་ལ་ཞིག་ཐོན་
ཡོང་གི་ཡོད།

སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཚུར་བསྐྱེད་ན། ལྟ་བུ་རྟེན་འབྱུང་དང་། སྟོང་

པ་འཆེ་བ་མེད་པ་གཉིས་ལས། སྟོང་པ་འཆེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་། འཆེ་བ་མེད་
ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་རྗེས་རྩ་བ་བྱས་ཏེ་ཀུན་ལ་པན་བདེ་བསྐྱབ་རྒྱ་
དང་། ཐ་མ་པན་བདེ་སྐྱབ་མ་ཐུབ་ཅུང་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་ནི་འཆེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་
དེ་རེད། སྟོང་རྗེ་རྩ་བར་གྱུར་པའི་འཆེ་བ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། སྟོང་རྗེ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། འཆེ་བ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དེ་སྟོན་པའི་བཀའ་
རེད་ཅེས་བརྟེན་པ་ཅམ་མིན་པར། དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སྟོང་རྗེ་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཐོག་ནས་འཆེ་བ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་སྟོང་པ་དེ་ཐོན་ཡོང་
གི་ཡོད། སྟོང་པ་འཆེ་བ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་བ་བརྟེན་དེ་ལྟ་བུ་ཅིག་གི་ཐོག་ནས་འཆེ་བ་
མེད་པ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟའི་ལྟ་བུ་བདེ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཞེས་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཡིན། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ནང་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་འཆེ་བ་མི་བྱེད་པའི་སྟོང་པ་དེ་ཐོན་ཡོང་གི་
ཡོད། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་བཀའ་སྐབས་བྱུང་བ་མཐའ་གོང་
འོག་གི་གཏིང་ཟབ་ཆད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོང་གི་ཡོད།

ནང་པའི་བྱུང་མཐའ་ཆང་མས་བཞེད་པའི་རྟེན་འབྲུང་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲུང་
ཡིན་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་ཤད་དེ་ཉིད་
ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲུང་ཞེས་པ་ཞིག་གསུངས་
ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲུང་སྟེ། བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའི་རྟེན་འབྲུང་ཅམ་མ་
ཡིན་པར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲུང་ཞེས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་དང་། བརྟེན་
ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲུང་ལ། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲུང་

ཞེས་པ་དེ་དང་། དེ་ཡང་ཟབ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་སྐྱབས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྱུང་ངམ། ཡང་ན་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་
འབྱུང་བཅས། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་ལ་གཉིས་བཤད་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱིར་རྟེན་འབྱུང་ལ་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་ཞེས་པའི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་
འབྱུང་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་བཤད་ཅིང་། བརྟེན་ནས་
བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་ལ། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བའི་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གཅིག་དང་། རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
པའི་རྟེན་འབྱུང་གཅིག་བཅས་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་ཡོད། དེ་དག་ནི་ནང་པའི་རྟེན་འབྱུང་
ཞེས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྲད་ཆོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད།
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལྟ་བུ་དེ། ཆོས་ཁས་མི་ལེན་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཡང་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་ན། མི་ཆེ་གཅིག་གི་ལས་
ཀ་མང་པོ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ནུས་དཔྱོད་ཡངས་པོ་ཆགས་པར་བན་ཐོགས་ངེས་
པར་དུ་ཡོང་ས་རེད། དཔེར་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་དང་། མི་གཞན་གྱི་གནས་
ཚུལ་གྱི་ཐོག་ལ་བལྟས་ཀྱང་པལ་ཆེར་གསལ་པོ་རེད། དེ་ཡང་དཀའ་ངལ་མང་པོ་
ཞིག་ཡོང་བའི་གནད་འགག་ཅིག་ནི། དེའི་སྐྱབས་སུ་ང་རང་ཆོའི་འདོད་པའི་བདེ་
སྤྱིད་དང་། མི་འདོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དེ་འདོད་བྱ་ཆེར་མ་སྤྱན་མོང་བ་ཡིན་ནའང་།
དེའི་སྐྱབས་སྤངས་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤང་ངོར་ཐབས་ཤེས་འདི་བྱས་ན་ལེགས་ཤོས་རེད་
བསམ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་གི་ཐོག་ནས་འགྲོ་ཡི་ཡོད། ཐབས་ཤེས་བསྟན་སྤངས་
དེ་ཡང་འདོད་པའི་བདེ་སྤྱིད་དང་། མི་འདོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་།

དེ་རྒྱུན་དུ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ་དེ་མ་མཐོང་བར། རང་གི་སྒོ་རོང་འཆར་བའི་རྒྱུན་
ཚུགས་བྱུང་བ་ཞིག་བསྟན་ནས། དེ་གཞིར་བཞག་གི་ཐོག་ནས་བདེ་སྲིད་བསྐྱུང་བ་
དང་སྤྱག་བསྐྱུང་སེལ་རྒྱུ་འདི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱུང་གིས་མཆོན་པའི་དོན་གང་
ཞིག་ཡིན་ཡང་། རྒྱུ་རྒྱུན་དུ་མ་ཆོག་པ་པའི་སྤྱང་ནས་བྱུང་བ་ལས། རྒྱུ་རྒྱུན་གཅིག་
གི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེར་བརྟེན་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་རྒྱུ་
རྒྱུན་དུ་མ་ཆོག་པ་པའི་སྤྱང་ནས་ཡོད་བ་ཞིག་ལ། རང་གི་སྒོ་རོང་རྒྱུ་རྒྱུན་གཅིག་
གིས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་སྐབས། དེ་གཞིར་བཞག་གིས་བདེ་བ་བསྐྱུང་བ་རྒྱུ་དང་།
སྤྱག་བསྐྱུང་སེལ་རྒྱུ་འདི་ཐབས་ཤེས་ལྷུ་ཚུགས་རྒྱུ་བ་སྟེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དོན་
དངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་རན་ཞིང་འཆོམས་པོ་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད།

དཔེར་ན། རང་རང་ཆོ་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྱང་གི་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྟོང་གི་
སྲིད་བྱུས་དང་། དེ་བཞིན་ཁོར་ལུག་གི་གནས་ཚུལ། གཞན་ཡང་སྲིད་དོན་གྱི་གནས་
ཚུལ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་། མང་པོ་ཞིག་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་ལྟ་ཚུལ་ཞིག་ཁྱེད་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་
ཏན་ཏན་རན་པ་ཡོད། རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བ་འདི་མེད་པར། སྐབས་འཕྲལ་ངོ་གདོང་གང་
གི་སྤྱང་ཆོད་དེ་གཞིར་བཞག་གི་ཐོག་ནས་ཕྱིན་ན། མང་པོ་ཞིག་དངོས་ཡོད་གནས་
ཚུལ་དང་མ་རན་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་འདུག རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་ཞེས་པ་འདི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་སྟེ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འབྲེལ་བ་འདྲ་རྒྱུ་
མཁན་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟ་ཞུས་པ་དེ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ཞེས་པ་དེ་རེད།

རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲུང་ཞེས་པ་དེས། དངོས་སེའི་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ནའང་། དེ་
རྒྱ་རྟེན་དུ་མའི་ཐོག་ནས་འབྲུང་བ་སྣ་ཆོག་གས་དེ་དག་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་
འདུས་བྲས་ཞེས་པ་འདི། རྒྱ་རྟེན་དུ་མ་ཆོག་གས་པའམ་འདུས་པའི་ཐོག་ནས་བྲས་
ཤིང་བྲུབ་པ་ཞིག་ལ་འདུས་བྲས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་འདུས་བྲས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་པའི་
མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་ནི། རྟག་པ་ལ་དགག་སྐྱ་སྐྱར་ནས་དུས་རྒྱུད་དུ་རྟག་པ་བརྟན་པ་
འབྲུང་བ་མེད་པར་བསྐྱད་མཁན་ཞིག་ལ་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་དགག་སྐྱ་
སྐྱར་ནས་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་མི་རྟག་པ་དང་། དེ་ཡང་
རྟག་པ་མིན་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་རྟག་པའི་ཕྱོག་ཆེར་ཅེས་
ནས་མི་རྟག་པ་ཞེས་རྟག་ཏུ་མི་བརྟན་པ། རྟག་ཏུ་མི་ཕྱོད་པ་སྟེ་རྟག་ཏུ་འབྲུང་ཀྱི་ཡོད།
རྟག་ཏུ་འབྲུང་རྒྱ་དེ་གང་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། འབྲུང་བ་འགོ་རྒྱུའི་རྟེན་གསར་པ་
ཞིག་འཕྲད་པའི་ཐོག་ནས་འགོ་ཡི་ཡོད་དམ། དེ་མིན་གཞན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འབྲུང་
བ་འགོ་ཡི་ཡོད་དེར་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས། འབྲུང་བ་འགོ་བ་དེ་འབྲུང་བ་འགོ་རྒྱུའི་
རྟེན་གསར་པ་ཞིག་འཕྲད་པའི་ཐོག་ནས་འབྲུང་བ་འགོ་ཡི་ཡོད་ན། གལ་ཏེ་རྟེན་དེ་
མ་འཕྲད་ན་འབྲུང་བ་མི་འགོ་བར་བསྐྱད་པ་ཞིག་ཡོང་སྟེད་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ང་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་འདི་དཔེར་ན་དུས་བཞིའི་འབྲུང་བར་
ཆ་བཞག་ན། ད་ལྟ་ང་ཆོ་དགུན་ཁའི་དུས་ཆོད་རྫོགས་ཏེ། དེ་ཕྱིད་ཀྱི་དུས་ཆོད་ཤར་
སྐབས་ཤིང་གི་མདོག་དང་། རིའི་སྟེང་གི་གངས་སོགས་མདོན་གསལ་དོད་སེའི་
འབྲུང་བ་འགོ་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་རེད། མདོན་གསལ་དོད་སེའི་ང་ཆོས་

མཐོང་ཐུབ་པའི་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་འདི། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བ་ཞིག་མེད་
ན། མངོན་གསལ་དོད་པོའི་འགྱུར་བ་འདི་དག་འགྲོ་ཐུབ་ཐབས་མེད།

དཔེར་ན། རྩའི་ནང་གི་འདམ་རྩ་དེ་དག་ད་ལྟ་མེད་ཤུར་ཤུར་ཞིག་ཆགས་
འདུག་ཅིང། མེད་ཤུར་ཤུར་ཆགས་པ་དེ་ཁ་སང་པན་ཆད་ལྡང་ཐིང་རེར་བསྐད་ཅིང།
དེ་རིང་སྒྲོ་བྱར་དུ་མེད་ཤུར་ཤུར་ཆགས་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མིན་པར་དེ་རིང་
གི་མེད་ཤུར་ཤུར་དེ་ཁ་སང་ཁ་ཉིན་དང་། བདུན་སྟག་སྟོན་ལ། ཟླ་བ་སྟོན་མ་ནས་ག་
ལེར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཞིག་ལས། སྒྲོ་བྱར་དུ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཞིག་མིན། དཔེར་ན།
ཤིང་གི་ལོ་མ་ཁ་མདོག་འགྱུར་འགྲོ་མཁན་ཞིག་ལ་པར་ཆས་བཅུགས་ཏེ་ཉིན་རེར་
འབྲ་པར་རེ་དང་། ཡང་ན་བདུན་སྟག་རེ་རེའི་ནང་པར་རེ་བརྒྱབ་ཏེ་རྗེས་སུ་ཞིབ་
བལྟས་བྱས་ན། ཡུར་གྱི་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཞིག་ང་ཚོས་མཐོང་ཐུབ་པ་ཡིན། མདོར་
ན། མངོན་གསལ་དོད་པོས་མཐོང་ཐུབ་པའི་འགྱུར་བ་དེ། འགྱུར་བ་འགྲོ་རྩའི་
གཞིའམ་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡིན། འགྱུར་བ་འགྲོ་རྩའི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་དེ་གང་
ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་དང་རྩ་ཆོད་སྐར་ཆ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྟོད་པར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་དེ་
ཡིན། དེ་ཡོང་བ་དངོས་པོའི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་། དེ་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཆོགས་པའི་
སྟངས་ཡོང་བ་ཞིག་དང་། ཕྱིའི་དངོས་པོར་ཆ་བཞག་ན། རྩལ་སྤྲ་རབ་ཆོགས་པའི་
སྟངས་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། རྩལ་སྤྲ་རབ་རེ་རེ་དེ་ནས་དུའང་གཡོ་ཁིང་འགྱུར་
བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་
ཆད། དེ་དུས་ནས་དུ་ཡང་འགྱུར་ཁིང་འགྲོ་བའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་དེ་རེད།

ཡང་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པར། རང་སྟོང་བའི་བདག་ཉིད་དང་། རང་

གི་ཤེས་པར་ཆ་བཞག་ན། ཏུས་སྐད་ཅིག་ཅིག་སྟེ་རྒྱན་གྱི་ཆ་ནས་འགྱུར་འགྲོ་ཡི་
ཡོད། ཤེས་པར་ཆ་བཞག་ཀྱང་ཆ་བསགས་ནས་ཡོང་བ་དང་། ཕྱི་ལྷན་གསལ་ཅན་ལ་
ཆ་བཞག་ཀྱང་སྟོན་གྱི་ཆ་བསགས་ནས་ཡོང་བ་བཅས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆ་
བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་ཆ་མེད་ཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་དག་ཆང་མ་རྒྱ་དང་རྒྱན་གྱི་
དབང་གིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཞིག་དང་། འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་དེ་ཡང་། དངོས་པོ་རང་
བྱུང་ཅན་ཉིད་ནས་སྐད་ཅིག་ཅན་ཡང་མི་སྟོད་པར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་
བྱུང་བ་དང་། དེ་རྒྱ་རྒྱན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་དངོས་པོའི་གཤིས་ལྷགས་སམ་
དངོས་པོའི་རང་བཞིན་རེད།

དེར་བརྟེན་རྒྱ་རྒྱན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་
འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་འདི། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་དེ་འབྲེ་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་ཤིང་རང་
བཞིན་ཅན་དུ་བྱུང་བ་རེད། འཛིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་པར། རང་
སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་རང་ཉིད་བྱུང་ཅན་ནས་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་
དང་། རང་སྐྱེས་ཅན་ཉིད་ནས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ནི་རྒྱ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་བྱས་པ་རེད། དེས་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་དེ་རེད།

ཁ། རྒྱག་རྒྱ་གཉིས་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ།

ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་འདིས་གང་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་
དམ་ཞེ་ན། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་ཟག་པ་འདིར་སྤྱིར་གོ་ས་འབྲམ་མིན་མང་དུ་
ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཟག་པར་བཞག་ན་ལེགས་
སྟུག་ དེ་ཡང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཟག་པ་

ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་དོན་དེ་གང་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་དངོས་པོ་དེ་
དང་དེ་གྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཐར་གཏུགས་ན་ཟག་པའམ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་
པ་ཞིག་དང་། རང་གྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་དེ། ཉོན་མོངས་ཡིན་མིན་རྗེ་ལྟར་
ཡང་རང་ཉིད་གྲུབ་རྒྱའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་ནང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ཞིག་པལ་
ཆེར་རེད།

དཔེར་ན། ཕྱིའི་རྒྱལ་ཕྱན་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན། རྒྱལ་ཕྱ་མོ་ཞིག་རྒྱལ་ཕྱན་ནས་
དུ་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། དབྱ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་དང་
གང་ཡིན་ཡང་། རྒྱན་ཀྱི་མཐའ་མ་ཡོད། རྒྱན་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་
བཞིན་རྒྱལ་ཕྱན་ཀྱི་རྒྱན་དངོས་པོའི་རིགས་རྒྱན་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་པོའི་
རྩས་རྒྱན་ལ་ཐོག་མ་བཞག་ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་རྩས་རྒྱན་ཡར་དེད་ན་
ཐོག་མ་པལ་ཆེར་བཞག་ཐུབ་རྒྱ་མེད། ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་བཤད་ཀྱང་དངོས་པོའི་
རིགས་འབྲའི་རྒྱན་ཐོག་མ་མེད་པ་ཞིག་དང་། འབྱུང་བ་སྣ་ཆོག་གས་ཤིག་ཡོང་བའི་
ནང་ལས་ཀྱི་རྒྱན་ཉར་ཉར་ཡོད། ལས་ཀྱི་རྒྱན་ཡོད་པས་ལས་ཞེས་པ་དེ། ཉོན་མོངས་
ཀྱི་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པས་ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་
སྟེབས་ཀྱི་ཡོད། ཉོན་མོངས་དང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་
ཅན་ཞིག་ལ་ཟག་བཅས་ཞེས་བྱའོ། །ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་གསུངས་
པ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་མཐར་གཏུགས་ན། སྤྱག་
བསྐྱལ་བའི་རང་བཞིན་རེད་ཅེས་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་སྟེ་བའི་རྒྱན་དུ་འབྲོ་མཁན་གྱི་
སྤྱག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པས་ན། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཞེས་གསུངས་

སོ། །ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད། །

སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། །

ཞེས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་དེ། རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་བྱས་
པ་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ཡི་གཞན་དབང་ཅན་རེད། སྐབས་འདིར་འབྲས་བུ་བྱེ་བྲག་པ་
ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་འདི། རྒྱ་ཡི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ན། རྒྱ་གང་གི་གཞན་
དབང་ཅན་རེད་དམ་ཞེ་ན། རྒྱ་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་ཅན་རེད། རྒྱ་མ་རིག་པའི་
གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ན། རྒྱ་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་འདིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལྟ་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ཞིག་གི་གཞན་དབང་དུ་
ཡོད་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

དེས་ན་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཟག་
བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྱག་བཅོན་པ་ཞིག་དང་། སྤྱག་བཟང་
པ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་པ་ཟག་ཚོད་ཅིང་། སྤྱག་ནས་མི་བཟང་པ་ཞིག་ཡིན་ན། འདི་
བཅོས་སུ་ཡོད་དམ་མེད། བཅོས་སུ་མེད་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་འབྱུང་བ་སྤྱད་ན་རྩོག་
བྱེད་འཛིན་པ་རེད། དེ་ལས་བཞག་ན་ལེགས་ཤིང་། བཅོས་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་
འབྱུང་བ་ཡག་པོ་ཡོད། འབྱུང་བ་སུ་མེད་པའི་ནང་གོ་སྐབས་གསལ་པ་ཞིག་བཅོལ་ཀྱི་
རེད། སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་མ་འབྱུང་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རེད། སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་
ཤེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་ཐབས་ཤིག་བཅོལ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་
ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་ཐབས་ལ་སློབ་པ་ཞིག་གྱུར་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་པ་ཞིག་

ཡོང་ཐུབ་པས་ན་སྤྱག་བསྐལ་བྲན་ན་ཡག་པོ་ཡོད།

ག། སྤྱག་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ།

དེ་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོས་
པ་ནི། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཅ་བ་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཅ་བ་ནས་མེད་པ་
ཞིག་བཟོ་ཐུབ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་འདི་གསུངས་
ཡོད། འདི་རིམ་བུ་རེད་དམ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཆགས་སྤང་གིས་མཆོན་པའི་ཉོན་
མོངས་དེ་དག་ནང་ཆོས་གཅིག་ལུ་མིན་པར་ཉིན་རྒྱ་དང་། ལུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་ནང་
འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས། གཟུགས་མེད་ཅི་ཡང་མེད་
མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ལས་
ཐར་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། རང་སའི་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའི་སྤྲོད་ཅེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་འབྲེལ་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་དེ་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་པའི་བསམ་སྒྲོས་
སྤྲོད་ཅེའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་འབྲེལ་གྱི་ཡོད།

སུ་སྟེགས་པའི་གཞུང་གི་ནང་དུ་འང་ཉོན་མོངས་ལ་སྟོན་དུ་བལྟས་ནས། དེའི་
གཉེན་པོ་བསྟེན་ཐབས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་
སྤྱག་མཐོང་དེ་དག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ནང་ཆ་བཞག་ཀྱང་། ཀ་ཀ་
ན་ལ་མིན་ཞེས་སྟེགས་པ་བདུན་ཅུ་མ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ནང་དུ་
གཞོད་སེམས་དང་། སྤྱག་དོག་སོགས་ཡོད་ས་རེད། དེས་ན་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་
ཞིག་གིས་སེམས་མ་དུ་ལ་བར་བྱེད་མཁན་གྱི་སྒྲིའི་སྟོན་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྟོན་དུ་

བལྟས་ནས་དེ་སྤོང་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

མདོར་ན། ང་རང་ཆོ་རང་རྒྱད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་མ་སྤྱིད་པ་བཟོ་མཁན་གྱི་སྒྲིའི་
སྒྲིན་ལ་སྒྲིན་དུ་ལྟ་མཁན་ནང་པ་གཅིག་བྱ་མིན་པར་ཆོས་ལུགས་མང་པོའི་ནང་
བཤད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་འདིས་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་ཙུ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་དེ་སྤོང་དགོས་པར་
འོད་མཁན་དེ་ནང་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མེད། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་
བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་གསུངས་དགོས་པ་དེ། ཉོན་མོངས་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུ་བ་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་བདག་འཛིན་ནས། ངར་འཛིན་ཞེས་པ་དེར་
ཐུག་གི་ཡོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུང་ནས་གསུངས་ཡོད།

ངར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་སྒྲོ་དོན་མ་ཐུན་ཡིན་ནམ་མིན། སྒྲོ་དོན་མ་ཐུན་ཡིན་ན། ངར་
གིས་ངེ་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་ཆེ་དེར་འགལ་སྒྲའི་སྒྲོ་དོན་
མ་ཐུན་ཞིག་མེད། སྒྲོ་དེས་སྒྲོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་དེའི་ཞེན་སྤངས་དེ་བྱིན་ཅི་
ལོག་ཡིན་ན། དེའི་ལྷོག་སྒྲའས་འགལ་སྒྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། སྒྲོ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་ཡིན་
ན་དེར་འགལ་སྒྲ་ཡོང་གི་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། དེ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་སྟབས་འཁྲུལ་བ་
འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་ཤེས་ནས། མ་འཁྲུལ་བའི་སྒྲོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་སྟབས། མ་འཁྲུལ་
བའི་སྒྲོ་དེས་འཁྲུལ་བའི་སྒྲོ་དེར་འགལ་སྒྲ་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་འཛིན་སྤངས་
འགལ་བའི་སྒྲོ་ནས་གཞོད་ཡོང་གི་ཡོད། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད།

བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོའི་ཞེན་ཚུལ་ལས་འཛིན་ཚུལ་དེ་དོན་ལ་གནས་པ་ཞིག་
དང་། ཆད་མ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་དང་འགལ་བའི་དེའི་ལྷོག་བྱིགས་ཀྱི་སྒྲོ་

ཡོང་རྒྱ་མེད། འོན་ཀྱང་རང་གྲུབ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ནི། རང་འཛིན་པའི་སྒྲོས་ཇི་
ཉམས་བཟང་བ་ཉམས་དེ་འབྲ་ཞིག་གྲུབ་ཡོད་མེད་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། རང་འཛིན་
གི་སྒྲོས་ཇི་ཉམས་བཟང་བ་ཉམས་དེ་གྲུབ་མེད་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རགས་པ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་དག་གིས་ཤེས་སྤྱབ་པ་ཞིག་རེད། དེ་
བཞིན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྷ་མོ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་རིགས་པ་དེ་དག་གིས། གང་ཟག་
གི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་དེ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱབ་སྤྱབ་པ་ཞིག་རེད།

དེར་བརྟེན་རང་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་དང་། འཁྲུལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་ཞིག་དང་། སྒྲོ་དེར་འགལ་སྒྲ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།
འགལ་སྒྲ་སྟོབས་ལྡན་ཞེས་པ་ནི། རྒྱབ་རྟེན་གྱི་ཆད་མ་ཡོད་ན་འགལ་སྒྲ་སྟོབས་ལྡན་
ཡིན་ལ། རྒྱབ་རྟེན་གྱི་ཆད་མ་མེད་ན་དེ་འགལ་བ་ཡིན་ཀྱང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་
ཆགས་གྱི་མེད།

དཔེར་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་འགལ་སྒྲ་བདེན་འཛིན་ཆགས་གྱི་ཡོད།
བདེན་འཛིན་ལ་འཛིན་པ་ཉམས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཅིང་། དེ་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་སྒྲོའི་འགལ་སྒྲ་ཡིན་ཀྱང་དེ་སྟོབས་ལྡན་མིན། བདེན་འཛིན་གྱི་ལྷོག་སྒྲ་འཕམ་
འགལ་སྒྲ་དེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཡིན་ཞིང་། བདག་མེད་པར་རྟོགས་
པའི་སྒྲོ་དེ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། རྒྱ་མཚན་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་
མཚན་ཡོད་སྟབས་ཇི་ཙམ་གྱིས་དབྱུང་ཅིང་སྒྲོམ་པ་དེའི་ཆོད་གྱིས་སྒྲོ་དེ་ལྷགས་ཆེ་
དུ་འགྲོ་རྒྱ་ཡོད། རྒྱབ་རྟེན་མེད་པ་དེར་གོམས་འབྲིས་བསྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་དང་།
གོམས་ཆའི་ཆ་ནས་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་དེར་ནམ་དབྱེད་གྱིས་དབྱུང་ནས་

བསམ་སྒོ་བཏང་ན་དེ་མི་ཚུགས་པ་ཡིན།

ང་རང་ཆོའི་སྒོའི་ནང་སྒོ་གཅིག་གི་དེའི་འཛིན་ཚུལ་དེ་དོན་ལ་གནས་པ་དང་།
ཆད་མའི་རྒྱ་བ་སྐྱོར་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པ། གནོད་བྱེད་མེད་པ། སྒོ་ཅིག་ཤོས་དེའི་
འཛིན་སྐྱངས་དེ་དོན་ལ་མི་གནས་ཤིང་། དེས་རྩི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པ་ཞིག་
ཡིན་ན། སྒོ་གཉིས་ལས་གཅིག་དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དང་། ཅིག་ཤོས་དེ་རྩུན་པའི་
དོན་ཅན་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་སྒོ་དེ་གཉིས་ཡུན་བསྐྱངས་ནས་བྱིན་ན། ཆ་གང་གི་
རིག་པ་གཉིས་ཡུན་བསྐྱངས་ནས་མཉམ་དུ་བསྡད་མི་སྤྱབ་པ་ལྟར་ག་ལེར་སྒོ་ལ་
འགྱུར་ཐེབས་པ་ཞིག་ཏན་ཏན་རེད། དེར་བརྟེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞི་གསུངས་སྐབས།
གསུམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཞེས་གསུངས། ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་འདི་ལ་སྤྱ་རགས་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་
ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱ་བ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དབུ་མ་པའི་གཞུང་དུ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་
རེད་ཅེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད།

མདོར་ན་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། དེ་
ལྟར་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ་ཞེས་པའི་ཟག་པའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་
ཞེས་པ་འདི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པ་
ངེས་ནས་སྒོ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་ན། བདེན་འཛིན་ཞེས་པ་འདི་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་
བཟོ་སྤྱབ་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་
པ་རེད། རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་རྒྱུད་སྤྱི་མ་དང་། དེ་བཞིན་དཔལ་མགོན་

འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དེ་དག་ནང་། སེམས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་
སྒྲིའི་རང་བཞིན་དེ་འོད་གསལ་པ་ཞིག་རེད་ཅེས། རྩི་མ་དེ་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་
པའི་ཆ་ནས་བྲལ་རྒྱུ་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྒྲིའི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་མ་
རེད་ཅེས་དཔེ་དང་སྐྱབ་བྱེད་མང་པོའི་ཐོག་ནས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་ཆོས་
དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས།

རྩི་ལྟར་མེ་ཡིས་དག་པའི་གོས། །

སྒྲ་ཆོགས་རྩི་མས་རྩི་མ་ཅན། །

རྩི་ལྟར་མེ་ཡིས་ནང་བཅུག་ན། །

རྩི་མ་འཆིག་འགྲུར་གོས་མིན་ལྟར། །

དེ་བཞིན་འོད་གསལ་པ་ཡི་སེམས། །

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་རྩི་མ་ཅན། །

ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་ཉོན་མོངས་བསྐྱེད། །

དེ་ཉིད་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་འདིས་རྫོ་རྒྱས་ཀྱི་གོས་རྩི་མ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་འདི་མེར་སྐྱེད་ན། རྫོ་རྒྱས་
ཀྱི་གོས་ཀྱི་སྟངས་དུ་བགོས་པའི་རྩི་མ་དེ་མེས་འཆིག་པ་ལས། རྫོ་རྒྱས་དེ་ཉིད་མི་
འཆིག་པའི་དཔེ་ལྟར། ང་རང་ཆོའི་སེམས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩི་མ་དང་
བཅས་པ་འདི། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དང་འབྲུད་ཆེ། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མེས་སེམས་རྩི་མ་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། བདེན་འཛིན་ལ་
སོགས་པ་བསྐྱེད་ནས་མེད་པར་བཟོ་བ་ལས། རང་བཞིན་ཀྱི་འོད་གསལ་པའི་

སེམས་མེད་པར་བཟོ་ཡི་མེད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེས་ན་སེམས་རང་བཞིན་གྱི་
འོད་གསལ་བ་ཞེས་པ་དེ་རེད།

ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་ནང་། སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་ཏེ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་
མཚན་དེའི་ཆ་ནས་ཀྱང་། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཟག་པ་ཞེས་པ་དེ་དག་ཆང་
མ་སྒོ་བྱར་སྟོབས་ཆེན་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཕྱག་མི་བརྟན་ཞིང་གཞི་རྩ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཡིན། དེས་ན་ཟག་པས་སྦྱེས་པའི་ཆོས་དེ་
དག་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱེད་མཁན་ཟག་པ་དེ་འགག་པའི་སྐབས། དེའི་དབང་གིས་
བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱག་བསྐྱལ་བ་དེ་དག་མེད་པ་ཆགས་སྐབས་ཀྱི་རེད། དེ་
དག་མེད་པ་ཆགས་སྐབས་སྤང་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ཞེས་པ་དེ་རེད།

ང་། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པ། སྤང་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ།

དེ་ཡང་། སྤང་ངན་ཞེས་པ་འདིར་འགྲེལ་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འགྲེལ་ཚུལ་
གཅིག་ལ་བདེན་འཛིན་དང་། དགག་བྱའི་སྟོས་པ་བདེན་གྲུབ། དེར་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་དེ་དག་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེ་སྤང་ངན་ལ་བཞག་སྟེ་དེ་
ལས་ཡོངས་སུ་འདས་པ་ཞེས་པ་གཅིག་དང་། དེ་ཉི་བར་ཞི་བའི་སྟོན་ནས་དེ་ལས་
ཡོངས་སུ་འདས་པས་ན་སྤང་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་སོ། །

དེར་བརྟེན་སྤང་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ཞེས་པ་འདི་ར་ཆོ་ཆང་མས་ཤེས་
དགོས་ཤིང་། མངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ནི། ལྟ་བུ་རྟེན་འབྱུང་དང་། སྟོང་པ་
འཆེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་བྱེད་རང་ཆོ་མང་པོས་གོ་ཡོད། རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་

འདི་ཅུང་ཙམ་གསལ་དུ་དང་ཟབ་དུ་བཏང་ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་པ།
ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྡུལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ།
ཟུང་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ཞེས་ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཞེས་པ་
འདིར་ང་ཆོས་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། །

གཉིས་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མའི་འགྲེལ་པ།

ང་ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་དགོས་པ་ཏ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བླ་
རྒྱལ་ང་ཆོ་ཆང་མས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་འདོན་བཞིན་ཡོད་ལ། བླ་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་གཙུག་པོ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཆོས་
ཆོགས་མའི་ནང་དུ་ཐོན་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །

བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

བདག་གིས་སྤྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། །

འགྲོ་ལ་བན་བྱིར་སངས་རྒྱས་འབྲུག་པར་ཞོག། །

ཅེས་པའི་རྟེན་པ་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། རྟེན་པ་བྱི་མ་གཉིས་པོས་
སེམས་བསྐྱེད་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཆོགས་བཅད་འདི་ནམ་རྒྱལ་འོ་བོ་རྗེ་དབལ་ལྷན་ཨ་
འི་ཤས་གསུངས་པ་རེད་ཅེས་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཞིག་ཡོད།

༡༽ སྐྱབས་ལུལ་ངོས་བརྩུང་བ།

སངས་རྒྱས་ཚུས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །

བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

ཞེས་པ་འདིས་སྐྱབས་འགོ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ན། སྐྱབས་འགོ་ཇི་ལྟར་བཤད་ཀྱི་
ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཚུས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། ཞེས་པ་འདིས་
གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཤེད་པའི་ཡུལ་དེ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན། དཔེར་ན། ལྷ་སྒྲུབ་ས་བ་དང་
ཡེ་ཤུ་ལྷ་བྱང་ཆ་བཞག་ན། དགོན་མཆོག་ཅེས་འཛིན་ཏེན་བཞག་པ་པོའི་དགོན་
མཆོག་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་གིས་མཆོན་པའི་ཚུས་ལུགས་སོ་སོའི་དགོན་མཆོག་
མཁུན་བཅེ་རུས་པའི་ཡོན་ཏྲན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་རྒྱ་ཆེན་པོར་ཡོད།

ང་རང་ཚོའི་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཤེད་པའི་
འདྲ་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་གཅིག་ལུས་མི་འགྲིག་ས་པར་ཚུས་
ཞེས་པ་ཞིག་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དགེ་འདུན་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཐོན་ཡོང་
གི་ཡོད། སངས་རྒྱས་དང་། དགེ་འདུན་ཡོང་བ་དེ་གཙོ་བོ་ཚུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་
ཡོད། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་བཟོ་མཁན་དེ་ཡང་ཚུས་ཡིན་ལ། དགེ་འདུན་སྐྱབ་
པའམ་བཟོ་མཁན་དེ་ཡང་ཚུས་རེད། དེས་ན་གཙོ་བོ་ཚུས་དེ་ཆགས་ཡོད།

དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་མི་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་རིམ་མཐར་སྐྱབ་སྟངས་
བཤད་ན། དང་པོ་དེ་ཚུས་དགོན་མཆོག་ཡིན། ཚུས་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་སྐྱབས་དེའི་
རྒྱུན་གྱིས་ཚུས་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་དེ། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཅེས་པ་དེ་
ཆགས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཚུས་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་དགེ་འདུན་གཉིས་པར་བཞག་པ་
ཡིན། དགེ་འདུན་གྱི་སྐྱེས་ཀ་རྗེ་ལེགས་སུ་བྱེན་ཏེ་མཐར་ཐུག་སྐྱོན་མཐའ་དག་ཟད་

ཅིང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྫོགས་པའི་དགེ་འདུན་མཐར་ཐུག་དེར་སངས་རྒྱས་
ཞེས་ཞུ་བ་རེད།

ཁ་། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག

སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། སངས་ཞེས་པ་ནི། རྫོན་
སངས་པ་དང་། ལུན་པ་སངས་པ། རྩི་མ་སངས་པ་སྟེ་མི་དགོས་པ་སྤྲུག་པ་ཞིག་མེད་
སོང་བའམ་དག་ཅིང་སངས་པ་དེར་སངས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱས་ཞེས་པ་ནི་
ལུས་རྒྱས་པ་དང་། ཡོངས་རྫོད་རྒྱས་པ། རྣམ་དཔྱད་རྒྱས་པ། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་
ཞེས་པ་ལྟར། དེ་ཚུར་སྤྲུབ་པའམ་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། བར་སེལ་ཞིང་སྤངས་པ་
དང་བྲལ་བའི་དོན་མིན་པར་ལྡན་པའི་དོན་རེད།

སངས་ཞེས་པ་དེས་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བའམ་དག་པ། མེད་སོང་བ་དང་། རྒྱས་
ཞེས་པ་ནི་ཆུབ་པ། ཁོང་དུ་ཆུད་པ། རྟོགས་པ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་
བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། སངས་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་རྫོན་ཀྱི་རིགས་སྤངས་ཤིང་མེད་སོང་བ་
དེར་སངས་ཞེས་བརྗོད་པ་རེད། སངས་ཞེས་པ་དེས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
རྒྱས་ཞེས་པ་དེས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་རེད། ཁོང་དུ་ཆུད་དགོས་པ། ཤེས་
དགོས་པ། རྟོགས་དགོས་པ། ཡོད་དགོས་པ། བཟང་པོའི་ཆ་དེ་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་
འཕེལ་བ་སོགས། མདོ་དོན་མཐར་གཏུགས་ན་ང་ཚོ་ཆང་མ་སྤྲུག་བསུལ་མི་འདོད་
ཅིང་། དེར་བརྟེན་སྤྲུག་བསུལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་མི་དགོས་ཤིང་བྲལ་དགོས་པ་དང་།
མེད་དགོས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་སྤྲུག་བསུལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའམ་བྲལ་བ་
དེར་སངས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། བདེ་སྲིད་དེ་ང་ཚོར་ཐོབ་དགོས་པ་དང་། བདེ་སྲིད་

ཐོབ་རྒྱུ་ལྟ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ང་ཚོས་བསྐྱབ་དགོས་པ་རེད། ང་ཚོར་ཡོད་དགོས་པ་
དང་ཆང་དགོས་པ་རེད། དེས་ན་རྒྱས་ཞེས་བཞུགས་ཏེ།

དེ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་ཆོག་གཉིས་པོ་དེས། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་མཐར་ཐུག་པའི་བྱེད་ཆོས་དེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པར་དང་ལྟན་
པའི་སྐྱེས་བྱུངས་གང་ཟག་དེར་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ལྟན་པའི་སྐྱེས་བྱུངས་གང་ཟག་དེར་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཞེས་བྲ། དེས་
ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་སངས་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པས་ན་སངས་ཞེས་བཤད་
ཀྱི་ཡོད་ལ། བྲལ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པས་ན་བྲལ་དགོས་པ་རེད། བྲལ་རྒྱ་མེད་ན་བྲལ་ཞེས་
བཞུགས་ཤིང་ཐབས་མེད། རྒྱས་ཞེས་པ་འདི་སྤངས་པ་ཞིག་རྒྱས་རྒྱ་ཡོད་པ་
དང་། སྤངས་མེད་པ་ཞིག་གསར་དུ་སྐྱབ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཆོན་རྒྱས་ཞེས་པ་འདི་བཤད་
ཀྱི་ཡོད།

དེར་བརྟེན་ཉག་པ་རང་བྱུང་གི་སྐྱེས་བྱུ་མེད་ཅེས་བཞུགས་པ་རེད། འཇིག་རྟེན་
བཞོད་པ་པོའི་དགོན་མཆོག་རང་བཞིན་གྱིས་མཐུན་བཅེ་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་མེད།
མཐུན་བཅེ་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་མ་ཐིན་པ་ཞིག་ག་ལེར་ཐབས་ཤེས་དང་
འབད་བཅོན་བྲས་ཏེ་མཐུན་བཅེ་རྒྱས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ལས།
འབད་བཅོན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་མཐུན་བཅེ་རྒྱས་པ་མཐར་ཐུག་ཅིང་།
སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་མེད། སངས་
རྒྱས་ཞེས་པ་འདི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་གསར་དུ་སྐྱབ་པ་ཞིག་ལས་རང་གི་ངང་
གིས་ཡོང་ཐབས་མེད།

ཡོན་ཀྱང་ཡེ་གདོད་མའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་པའམ་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པ། སྐྱབ་ཞེས་བདག་ཉིད་དམ་སྐྱབ་བཞི་
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམས་པའི་སྤྲེང་ནས་བསམ་སྒོ་གཏང་རྒྱ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་གནས་
ཚུལ་ཐ་དད་རེད། ད་ལྟ་ཞུས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཞེས་པ་འདི། སངས་རྒྱས་
ཞེས་པའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་མངའ་བའི་སྐྱེས་བུའམ་གང་ཟག་
དེར་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

དེ་འབྲེལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་དེ། རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་ཞིག་དང་།
རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟའི་སངས་རྒྱས་
དེ་རིམ་བཞིན་ཡོང་དགོས་པ་ཞིག་རེད། རྟོན་མཐའ་དག་སངས། ཡོན་ཏན་མཐའ་
དག་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོང་བར་རྟོན་སྣ་རེ་ནས་སངས་སངས་ཀྱིན་དང་། ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་
རེ་ནས་རྒྱས་ཀྱིན་དུ་འགྲོ་དགོས།

དཔེར་ན་སྐྱས་གདང་ལྷ་བཙུ་ཐམ་པ་ཡོད་པའི་སྐྱས་འཛེགས་ཤིག་འཛེགས་
དགོས་ལྷང་ཆེ། སྐྱས་གདང་རེ་རེར་གོམ་པ་རེ་རེ་སྒྲིམ་ཏེ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། མཐའ་
མ་སྐྱས་ཐང་ལྷ་བཙུ་ཐམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྫོགས་ཏེ་ཐོག་ཁར་སྐྱེབས་པའི་དཔེ་
ལྟར་སྐྱས་གདང་རེ་རེ་བཞིན་འགྲོ་དགོས་པ་བཞིན། སྤངས་པའི་རིགས་ཐོག་མར་
འགོ་ཚུགས་ནས་རྟོན་གྱི་རིགས་སྤང་བུ་སྤོང་དགོས་པའམ་བྲལ་དགོས་པ་ཞིག་ཐོག་
མར་ཐོབ་ཡོང་སྐབས། སྤང་བུ་སྤོང་རྒྱ་དེ་ཡང་གཉེན་པོ་སྐྱེས་ཤིང་སྒྲོ་བྲོས་རྒྱས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཞིག་སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བུ་སྤོང་བ་ལས། སྤང་བུ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་
རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་སྤང་བུ་སྤོངས་པའི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོང་གེས་ཐབས་མེད།

སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་བྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་འདྲིན་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་
བའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་ཐག་ཆོད་པ་རེད།

ག། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་

སྤང་བྱ་སྤོང་རྒྱས་མཁན་གྱི་ད་ལྟ་ང་རང་ཆོའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་
དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་ན་ལམ་སེང་སྤང་བྱ་སྤོང་བྱལ་རྒྱ་མེད། དེ་རིམ་བས་
རྒྱས་པ་ཆེ་རུ་དང་། བོམས་འདྲིས་རིམ་གྱིས་ཆེ་རུ་བྱིན་པས། སྤང་བྱ་གང་ཡང་རུང་
བ་ཞིག་དངོས་སུ་སྤོང་བྱལ་བའི་རྒྱས་པ་ཆ་ཆོད་ཐོབ་པའི་སྐབས། སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་
དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྐྱབ་ཡོང་གི་ཡོད། སྤང་བྱ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྤོང་བའི་
དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་བྱལ་བའི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་སྐྱེས་སྐབས་དེར་
འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་བྱ་གང་རུང་སྤོང་རྒྱས་པའི་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་
སྐབས་སོ་སྐྱེ་བྱིས་པའི་ས་ལས་འཕགས་ཤིང་། བྱིས་པ་ལས་གོང་མར་གྱུར་ཞིང་།
དེ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་པའམ་དེ་ལས་ལྷག་པ་རེད། དེར་བརྟེན་འཕགས་པ་ཞེས་པ་
འདི་ཁྱད་རུ་འཕགས་པ་ཞེས་པ་དེ་རེད། ཁྱད་རུ་འཕགས་པའམ་གོང་མར་གྱུར་པ།
གཞན་ལས་ལྷག་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་འདི། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོག་
མ་འགོ་ཚུགས་པའི་སྐབས་དེར་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཞེས་པ་དེ་ཆགས་པ་
ཡིན། །

ང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག

སྒོ་བ་པ་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་སྡོན་སོང་གི་ཐོག་ནས། མི་སྒོ་བ་པའི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཞེས་པ་དེ་མཁུག་མཁའ་མཐར་ཐུག་དེར་ཐོབ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡོང་བ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཅེས་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ཡོང་དགོས། བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་རེད། བྲལ་བ་དེ་དངོས་སུ་འབྲེན་ཡོང་མཁན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་འགོག་ལས་གཉིས་ཞེས་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཅིག་དང་། བྲལ་བ་དེ་དངོས་སུ་འབྲེན་མཁན་གྱི་གཉེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཡོང་བ་དེ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དང་། དེ་འབྲེའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཡོང་བ་དེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་བཅས་ཡིན། ཅུ་རྒྱུ་ར་རང་ཆོའི་གོ་རིམ་ནི། སངས་རྒྱས། ཆོས། དགེ་འདུན་བཅས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་གང་ལགས་ཤེ་ན། བསྟན་པ་གཅིག་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་བྱུང་རིམ་བཞི་སྐབས་ཐོག་མར་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་མཛད་ནས་སྟོན་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་སྐབས། དེ་ནས་ཁོང་གིས་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་བསྟོར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡོང་དགོས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་བསྟོར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་དང་སྟོན་ལས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འབྲེགས་པའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་དེ་བྱུག། བསྐབ་པ་གསུམ་

གི་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་དེ་དག་རིམ་བཤུ་ལེགས་སུ་བྱིན་པའི་སྐབས་སྤངས་
རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དེ་ངོ་མ་ཆགས་པ་རེད། དེ་ཆགས་སྐབས་རང་རྒྱ་
ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་དག་འདུན་ཆགས་པ་ཡིན། མདོར་ན་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་
བཞེན་ནས་དག་འདུན་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ན་གསུམ་པ་དེར་བཞག་སངས་རྒྱས།
ཆོས། དག་འདུན་བཅས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བཞག་པ་རེད།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །

ཞེས་པ་འདིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེས་གཙོ་བོ་
ཆོས་དཀོན་མཆོག་དེ་ཤེས་དགོས། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཅེས་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་
དང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་
བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་འདིས་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། བྲལ་བའི་ཡོན་
ཏན་དེ་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཆན་ནས་གཞི་རྩ་དེའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས། ལུང་
རན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ཞེས་པ་འདི་མཐར་ཐུག་གི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན། ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་འདི་རང་བཞིན་གྱི་ངི་མ་དེ་དག་སྒོ་བྱར་བ་ཡིན་
པ་ཤེས་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་གནས་
ལུགས་ཇི་བཞིན་མཐུན་པའི་སྒོ་དེ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུང་བའི་གཉེན་པོར་
དངོས་སུ་སྐྱེས་སྐབས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་
ཤེས་དགོས།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །

བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐབས་སུ་མཆོ། །

ཞེས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་སྒྲོན་བྱང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆུབ་པ་སྟེ།
བྱང་ཆུབ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་
བྱང་ཆུབ་བཅས་བྱང་ཆུབ་ལ་གསུམ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་འདིའི་བྱང་ཆུབ་ནི་པལ་
ཆེར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན།

བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

ཞེས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཡི་ཡིན་ཞེས་དུས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་དང་། འདིས་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་བཤད་ཀྱི་ཡོད། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དོན་
དུ་ཞེས་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་བཤད་པ་རེད།

བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

ཞེས་པ་འདིའི་སྐྱབས་འགོ་ནི་དེ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པ་ཡིན་ན། སེམས་བསྐྱེད་
དང་མ་འབྲེལ་ན་ཐེག་པ་སྐྱེན་མོང་གི་སྐྱབས་འགོ་དང་། གཤམ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད།

འགོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འབྲུབ་པར་ཤོག །

ཅེས་པའི་ཆོག་འདི་དང་འབྲེལ་ན། ཐེག་ཆེན་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགོ་
སྟེ། འགོ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་ཐེག་ཆེན་སྐྱེན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགོ་རེད། འགོ་བ་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
ཞེས་བརྗོད་ན། ཆོས་དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། བྱང་
ཆུབ་བར་དུ་ཞེས་དགོས་པ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་དོ། །

བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

ཞེས་པའི་བདག་ནི་ཞེས་པ་དེ་སྤྱིར་བཏང་བཤད་ན། ངས་བདག་གམ་ངས་བྱང་

ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས། དགེ་འདུན་གསུམ་པོ་དེར་སྐྱབས་
སུ་མ་ཆེའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་རེད།

ཅ ། བྱི་ནང་གི་བྱང་པར།

གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་
དང་འབྲེལ་ནས་བསམ་སྒྲོག་ཏེ་དགོས་པ་སྟན། བདག་ཅེས་པ་དེ་རིམ་ཡོད་དམ།
ནས་རྒྱན་ང་ཆོས་ང་མཆོ་བསྐྱར་འགྲོ་ཡི་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ང་མཆོ་བསྐྱར་
སྐྱབས་ཡོད། དཔེར་ན། ད་ལྟ་བྱེད་རང་ཆོའི་ངོས་ནས་ཆ་བཞག་ན། ང་མཆོ་བསྐྱར་
སྐྱབས་ནས་བཀའ་ཆོས་ལྷུ་ཡི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་རེད། དེ་ཆོད་མ་རེད། དེ་བདེན་པ་
རེད། ང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། ང་རང་མཆོ་བསྐྱར་སྐྱབས་ནས་དེ་རིང་འདིར་མི་མང་པོ་
མཉམ་དུ་འདུས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ན་བདེན་པ་རེད། ང་ཞེས་
པ་དེ་གང་ལ་བརྗོད་ཀྱི་འདུག་གམ། འདི་ལ་བསམ་སྒྲོག་ཏེ་དགོས། བྱི་བ་དང་ནང་
པའི་བྱང་པར་འདི་ནས་འབྱེད་དགོས། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲོ་མའི་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ལས།

བདག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སྐྱབ་འགོག་བྱི་ནང་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སྐྱབ་མཁན་དེ་ཆོས་འདི་ལས་བྱི་
རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་། བདག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་མཁན་དེ་ཆོས་འདི་པ་
ཡིན། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནི་ངར་འཛིན་པ་དེ་རེད། བདག་ཏུ་ལྟ་བུའི་ཞེན་ཡུལ་
བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་འགོག་མཁན་དེ་ནང་པའི་ཆོས་རེད། སྐྱབ་མཁན་དེ་ཆོས་འདི་ལས་
བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རེད། དེར་བརྟེན།

བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མ་ཆེ། །

ཞེས་པའི་བདག་དེ་གང་དུ་འདུག དེར་བསམ་སྒྲོག་ཏེ་དགོས། རྒྱ་གར་ནང་དུ་
ཆ་བཞག་ན། ལོ་སྟོང་ལྷག་གསུམ་ཅམ་གྱི་མཆམས་ནས་བདེ་བ་འདོད་མཁན་གྱི་ང་
སྟེ། ང་བདེ་བ་འདོད་ཀྱི་འདུག ང་སྤྱག་བསུལ་འདོད་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་མི་ལམ་ཚུན་
ཆད་དུ་ཡོང་བའི་ང་ཞེས་པ་དེ་གང་དུ་ཡོད་མེད་བཟླ་དབྱང་བྱས་པ་རེད།

ང་ཞེས་པ་དེར་བཟླ་དབྱང་བྱས་ན། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་སྒོ་ལྷན་སྦྲེས་ལ་
ངའི་མིག་གི་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་།
མིག་རྒྱད་ནས་མཐོང་ཡང་མིག་གིས་ང་དང་མ་འབྲེལ་བར་མིག་གཅིག་བྱས་མཐོང་
ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་
ཡོད།

དེ་བཞིན་ངའི་ལུས་འདི་ང་རེད་བསམ་གྱི་མེད་ཀྱང་། ལུས་འདི་ན་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་ང་ན་གི་འདུག་ཅེས་དང་། ལུས་འདིའི་ནད་བླག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་བླག་སོང་
ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ལུས་དང་ང་དེ་གཅིག་པ་ཡང་མིན་ལ། ཅུ་བ་ནས་འབྲེལ་
མེད་དོན་གཞན་ཞིག་ཀྱང་མིན། དེ་བཞིན་ང་རང་ཆོའི་སྒོ་ལ་ང་ཡི་ལུས་དང་ང་ཡི་
སེམས་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། ལུས་དང་སེམས་དེ་ཁྲད་ཆོས་བྱས་ཏེ་ཁྲད་ཆོས་དེ་སྤྱི་
ཡི་ལུས་དང་སྤྱི་ཡི་སེམས་རེད་དམ་ཞེས་བརྗོད་ན། གཞན་གྱི་ལུས་དང་སེམས་
ཡིན་པ་བཅད་རྒྱུའི་དོན་དུ་ང་ཡི་ལུས་དང་། ང་ཡི་སེམས་ཞེས་སྤྱར་སྐབས་ང་ཡི་
ལུས་སེམས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་དེ་ཁྲད་གཞི་དང་། ལུས་སེམས་
གཉིས་པོ་དེ་ཁྲད་ཆོས་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒོར་འཆར་རྒྱུ་ཡོད། དེ་བཞིན་ཆད་མ་རྣམས་འབྲེལ་
ལས།

མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་དང་། །

ཞེས་པ་ལྟར། ང་ཡི་ལུས་ལས་མཆོག་གསལ་ལྟག་པ་ཞིག་སྟོང་མཁན་བྱང་ན་ང་
ཡི་ལུས་ཀྱས་ཤིང་འཁོགས་པ་དང་། ཅད་ཅན་གྱི་ལུས་དེ་པར་སྤྲད་དེ། ཅད་ཅེད་
གཞོན་ཀྱའི་ལུས་ཤིག་ཚུར་ལེན་རྒྱ་བྱང་ན་ལེན་བསམ་པ་ཞིག་སྟོར་འཆར་གྱི་ཡོད།

མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་དང་། །

ཞེས་ང་རང་ཚོའི་སྟོ་ལྟན་སྟེས་ལ་ལུས་སེམས་ཀྱི་བདག་པོ་རྒྱབ་མཁན་ང་དེ་
ཁེ་ཕན་གྱི་དོན་དུ་ང་ཡི་ལུས་འདི་པར་གཏོང་དགོས་བྱུང་ཡང་པར་བཏང་བསམ་པ་
ཞིག་སྟོར་འཆར་རྒྱ་ཡོད། ང་ཡི་ལུས་སེམས་འདི་ལས་ལྷག་པའི་ལུས་སེམས་གཞན་
ཞིག་སྟོང་མཁན་བྱང་ན་སྤང་བསམ་པ་ཞིག་སྟོར་སྟེབས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ང་དེ་དབང་
རྒྱར་མཁན་ལོངས་སྟོང་པ་པོ་དང་། ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་དབང་བསྐྱར་བྱ་དང་
ལོངས་སྤྲད་བྱ་ཞིག་སྟོར་ཤར་གྱི་ཡོད།

དེ་བཞིན་ང་གཞོན་ཀྱའི་སྐབས་ལ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་ཡོད་ལ། ང་སྤྱོད་ན་བའི་
སྐབས་སུ་ཞེས་བཤད་རྒྱ་ཡོད། གཞོན་ཀྱའི་ལུས་དེ་དང་ད་ལྟའི་ལུས་འདི་ཐ་དང་
ཡིན་ནའང་། ད་ལྟའི་འདི་ལ་ཡང་དབང་མཁན། གཞོན་ཀྱའི་དེ་ལ་ཡང་དབང་མཁན་
གྱི་ང་ཞིག་བསྟན་ཡོད། ང་ལོ་བཅའི་སྐབས་སུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ང་ལོ་ལྟའི་སྐབས་
ལ། ང་ཨ་མའི་ཁོག་པ་ནས་སྟེས་པའི་སྐབས་སུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་འབྲང་ཆོར་བཤད་
རྒྱ་ཡོད།

ད་ལྟའི་ལུས་འདི་ཨ་མའི་ཁོག་པ་ལས་སྟེས་པ་མིན་ལ། ལུས་གོག་པོ་སྟོ་
ལགས་ཀྱི་ལུས་འདི་ཨ་མའི་ཁོག་པ་ལས་སྟེས་པ་མིན། ང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ད་ལྟ་ལོ་

བདུན་ཅུ་ཐམ་པ་སློ་ལགས་ཞེས་པ་དེ་ཆགས་པ་རེད། ད་ལྟའི་སློ་ལགས་ཀྱི་ལུས་འདི་
མངལ་ནས་སྐྱེས་པའི་སྐྱབས་མེད། ལུས་འདིའི་རྒྱན་དེ་ཡོད་པ་ལས་ད་ལྟའི་མོ་
བདུན་ཅུའི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་ལུས་འདི་མའི་མངལ་ནས་བཙས་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་ལུས་དེ་མིན་ནའང་། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ང་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ཞེས་བཤད་རྒྱ་
ཞིག་ཡོད།

དེ་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་སྐབས་ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་དབང་བསྐྱར་བྱ་རེད།
དབང་བསྐྱར་བྱའི་ཁོངས་ནས་དབང་སྐྱར་མཁན་དེ་འཛོག་ཤེས་ཐབས་མེད། ཁོངས་
སྒྲོད་པ་པོ་དེ་འཛོག་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། དེས་ན་ཁོངས་སྒྲོད་པ་པོ་འམ་དབང་སྐྱར་
མཁན་དེ་དབང་བསྐྱར་བྱ་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་དགོས་སོ་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་དེ་
འཁོར་གྱི་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སུ་སྟོགས་པའི་བྱུང་མཐའ་ཆོས། སྤང་བོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་
བདག་ཅིག་བཤད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་བྱུང་མཐའི་ནང་གལ་ཏེ་ང་ཞེས་པ་འདི་
ལུས་འདི་ཡང་མིན་ལ། སེམས་དེ་ཡང་མིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ལུས་དང་སེམས་དེ་
དག་པར་བཞག་ཏེ། ང་འདི་རེད་ཅེས་མཐུ་བ་མོ་བཙུགས་ནས་ཉིད་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་
དགོས་པ་ལ་དེ་ཉིད་རྒྱ་མེད་ཅིང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ང་ཡི་ལུས་ན་བ་དང་གསོས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ང་ན་བ་དང་ང་གསོས་པ་འཛོག་སྐབས་ཀྱི་ཡོད། སྤང་བོ་ལས་དོན་གཞན་
པའི་བདག་གལ་ཏེ་སྤང་བོ་ལས་ཡན་འགར་དུ་ཡོད་ན། སྤང་བོ་དར་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་
ནས་ང་དར་རྒྱུད་འཛོག་མི་ཤེས་ཤིང་། སྤང་བོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ང་ཞིག་བཞག་
ན་འཛོག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དང་འགལ་བ་མ་ཟད། བསམ་སྒྲོ་ལོགས་པོ་ཞིག་བཏང་ན།

ཉ་ཅང་མི་བདེ་བ་ཞིག་ཆགས་འགྲོ་ཡི་ཡོད།

དེས་ན་ནང་ཞེས་པ་འདི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་ཡོད་དགོས་ལ། སྤང་
པོའི་སྤྱི་ལ་མེད་པ་ཐག་ཚད་པས་སྤང་པོའི་ནང་ལ་ཡོད་དགོས་པ་ཞིག་དང་། སྤང་
པོའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ལའང་། ཡོད་ཚུལ་ནི་སྤང་པོ་ལྔ་ཡི་གསེབ་ནས་ང་ཞིག་ངེས་པར་
དུ་ཡོད་དགོས་ཞེས་དེ་འདྲའི་བྱུང་མཐའ་ཞིག་འཛིན་ནས་བསྟན་ཕྱིན་ཆད་སྤང་པོའི་
གསེབ་ནས་ང་ཞིག་རྟེན་ཐབས་མེད། དེ་ལྟར་རྟེན་ན་ང་དེ་དོན་གྱི་ངོས་ནས་སེམས་
ལུས་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་བྱུང་དགོས་པ་ཡིན།

སྤྱི་ནང་གི་ཚོས་གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་བཤད་
ཅིང་། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་བྱས་ན་ང་དེ་སྤང་པོ་ལྔའི་ནང་ནས་རྟེན་དགོས། དེ་འཛོག་
པའི་སྐབས་མགོའི་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྟེན་མཐིལ་བར་ང་ཡིན་པ་ཞིག་འཛོག་བྱུང་རྒྱ་
མེད་པ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། ཤེས་པའི་ནང་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་ཤིང་། ཤེས་
པའི་ནང་ལའང་སྒྲོ་ལྔའི་ཤེས་པར་འཛོག་དགོས་བྱུང་ན། གཉིད་ཁུག་པའི་གནས་
སྐབས་ལ་ང་མེད་ཅེས་འདོད་དགོས་པས་དེ་ཡང་བདེ་པོ་མེད། ཡང་ན་མི་ལམ་གྱི་
ཤེས་པ་དེ་ཡང་མི་ལམ་འགག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ང་མེད་ཅེས་བརྗོད་དགོས་པས་
དེ་ཡང་བདེ་པོ་མེད། ཡང་ན་བྲན་མེད་དུ་རྒྱལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་འཕམ།
སེམས་མེད་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་འདྲ་འཛོག་དགོས་བྱུང་ན། རྒྱལ་བ་སངས་
པའི་གནས་སྐབས་ལ་ང་དེ་མེད་ཅེས་བརྗོད་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁག་པོ་ཡིན།

མཐར་གཏུགས་ན་འཆི་སེམས་སྤྲ་མོ་དེ་ཉིད་ལས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ས་མེད་
ཅིང་། དེ་ང་བཞག་ན་འཆི་སེམས་སྤྲ་མོ་འགག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ང་འགག་ཅེས་

བརྗོད་དགོས་པས་དེ་ཡང་ཁག་པོ་རེད། དེས་ན་ཤེས་པའི་ནང་ནས་ཤེས་པ་ཟུ་
རགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྤེལ་ནི་ལྟར་དབྱད་ཀྱང་། ང་དེ་འཛོག་ཟུབ་རྒྱ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་
རེད། དེས་ན་དབྱེ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མི་
འདོད་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། དོན་གྱི་ངོས་སམ་ཡུལ་སྟེང་ནས་བྱུང་བར་བཞེད་
པའི་ལུགས་གཅིག་བཅས་ལུགས་གཉིས་ཡོད། ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་དོན་གྱི་
ངོས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་བཞག་བྱིན་ཆད། ང་དེ་ཡང་ཕྱང་པོའི་ནང་ནས་འཛོག་དགོས།
མཆོན་གཞིའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་སེམས་
ཅམ་པའི་གཞུང་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་འཛོག་པ་དང་།
ཀུན་གཞིའི་རྒྱན་ཞེས་པ་དེ་འབྲའི་ཐོག་ནས་གང་ཟག་ཅེས་པ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད།

དབྱེ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་དང་། ལྷག་པར་སློབ་དཔོན་
སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱུ་བྱ་ལི་ཏའི་ནང་ཏ་ཅང་གསལ་པོར་གསུངས་པ་
བཞིན་ང་ཞེས་པ་དེ་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། རྟེན་ནས་བཏགས་
དགོས་དོན་མེད་ཅེས་གསུངས། ང་དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་ཡོད་ན་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཏགས་དགོས་མེད་ཅེས་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད། ང་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ང་དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་མེད་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་རེད་
ཅེས་གསུངས་ཡོད།

ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུབ་རྒྱ་མེད་པ་དང་། དོན་གྱི་ངོས་
ནས་བྱུབ་པ་ཞིག་མི་བཞེད་པ། དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུབ་པ་མེད་པས་ན། བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་ལས་མེད་པ་ཞིག་གམ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་མིང་རྒྱང་།

བཏགས་ཡོད་ཅམ་གྱི་མིང་ཅམ། བད་ཅམ། ཐ་སྙད་ཅམ་ཞེས་པའི་བཀའ་འགྲུར་གྱི་
ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ནང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་ཡང་དོན་ཡོད་གི་ཡོད།
ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ། བད་ཅམ། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཞེས་གསུངས་གྱི་
ཡོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་། བཏགས་ཡོད་
མིང་རྒྱུ་ཅམ་ཞིག་ལས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཐར་ཐུག་དེ་
རེད།

ཆོས་ནམས་དོན་གྱི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་འདི་
བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཏུ་ཅང་བདེ་བོ་ཆགས་གྱི་ཡོད།
བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ན་དོན་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་མེད། དོན་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་
མེད་པར་རྒྱུན་གྱིས་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས། སངས་རྒྱལ་པས་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་གོ་བ་མཐར་ཐུག་འདིའི་སྟེང་ནས་སྟེབས་གྱི་ཡོད།
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་འདི་ངོས་གཅིག་གི་སྐད་ཆ་རེད། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་རེད། བརྟེན་ནས་བཏགས་
པའི་མིང་རྒྱུ་ཅམ་ཡིན་སྟབས། དོན་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རེད། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་འདི་
ཆགས་གྱི་ཡོད།

ད་ལྟ་ངས་ཁྱེད་གོས་པ་དེ་ང་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ང་ཟེར་བའི་དགོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་ང་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཡི་ཡོད། ངས་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཡི་ཡོད། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་
བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཡི་ཡིན་ཞེས་པའི་ང་དེ་བཙལ་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་ཅིང་། བརྟེན་

ནས་བཏགས་ཅམ་ཁོན་དང་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཅམ་ཞིག་རེད། དེ་སྤྱིར་སངས་
རྒྱས་པའི་ལྷ་བ་དང་། ཡང་སྒོས་དབུ་མ་པའི་ལྷ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་
འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་པ་འདི་རེད། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ལ་
གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ་ལས།

སྤྱིས་བྱ་ས་མིན་རྒྱུ་མ་ཡིན། །

མེ་མིན་རྒྱང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །

རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱན་མིན་ན། །

དེ་ལས་གཞན་ན་སྤྱིས་བྱ་གང་། །

སྤྱིས་བྱ་ཁམས་བྱག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །

ཡང་དག་མ་ཡིན་ངེ་ལྷ་བར། །

དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །

འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཁིང་བདག་མེད་པ་ཞེས་པའི་
གོ་བ་མཐར་ཐུག་འདི་རེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཅམ་ཞིག་ཡིན་
པས་སྟོང་ཁིང་བདག་མེད་པ་རེད། དེས་ན་བདེན་འཛིན་ཞེས་པ་དེ་གཞི་ཅ་མེད་པ་
དང་རྒྱབ་ཉེན་གྱི་ཆད་མ་མེད་། གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་ལས་དེར་སྤྱུབ་བྱེད་མེད་ཅིང་།
གོམས་པའི་དབང་གིས་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལས། བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་སྤྱི་རྒྱ་
ཡོད་པ་དང་། སྤྱིས་ནས་གོམས་རྒྱ་ཡོད་པ། གོམས་ནས་གསལ་སྣང་ཐོན་རྒྱ་ཡོད་པ།
གསལ་སྣང་ཐོན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོང་གི་

ཡོད། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཞིང་བདག་མེད་པ། མུང་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་
བ་ཞེས་པ་འདི་གསུངས་པ་རེད། སྤྱིང་པོ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ནང་། སེམས་ལ་སེམས་མ་
མཆིས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ནང་པའི་
ཆོས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཤེས་དགོས།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོག་གས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །

བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

ཞེས་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་པ་ནི་རེ་བ་བཅོལ་བའམ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚློ་གཏང་
བཅོལ་ས་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཡི་ཡིན། དེ་ལ་ལྟོས་ཀྱི་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ཀྱི་ཡིན། སྐྱབས་སུ་
ཆུད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་འདི་གས་པ་ལས་སྐྱོབ་མཁན་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་བརྟེན་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་
བརྗོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་སྤངས་ལ་འདར་གཉིས་སྟེ། རྒྱ་སྐྱབས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་
དང་། འབྲས་སྐྱབས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་གཉིས་ལས། རྒྱ་སྐྱབས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
བ་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་འདྲན་ཤུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་ཅིང་སོ་སོ་བ་རེད།
དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རྟོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་། དེ་བཞིན་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་སོགས་ཡོངས་གྲགས་བཅིས་ན་འཕགས་
པའི་དགེ་འདུན་རེད། ཁོང་རྣམས་དང་ཁོང་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གྲུབ་ཟིན་པ་རེད། དེ་དག་ང་རང་ཆོ་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་
རེད། དེ་དག་ལ་ང་རང་ཆོའི་མི་འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལས་ཐར་
བའི་དོན་དུ་དེ་དག་ལ་ཚློ་གཏང་བཅོལ། དེ་དག་ལ་སྤྱིང་ཁོང་རུས་པའི་གཉིང་ནས་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེར་རྒྱ་སྐྱབས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཞེས་

བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱ་སྐབས་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་དགོས་དོན་སྤྱང་པོ་ནི། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་
སུ་འགྱུར་རྒྱ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྐྱེས་པའི་ཐོག་ནས་དགེ་
འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱ། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དེའི་རྒྱན་རི་བཟང་དུ་
བྱིན་པའི་མཐར་མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་སངས་རྒྱས་འཕགས་པར་
འགྱུར་རྒྱ་ཞིག་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཞག་ནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བས་ན། འབྲས་སྐབས་
ཀྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་རང་གི་ཐོབ་བྱར་ཁས་ལེན་པའི་ཐོག་ནས་རང་གི་ཐོབ་
བྱར་བྱུར་པ། མ་འོངས་པ་ན་རང་གིས་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་རང་གིས་
ལམ་སློམ་ནས་ཐོབ་རྒྱའི་འབྲས་བྱུར་བྱུར་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ན། འབྲས་སྐབས་
ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ།

ཆ རྒྱབས་འགྲོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ།

བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐབས་སུ་མཆི།

ཞེས་པས་སྐབས་འགྲོ་བ་ཤད་པ་རེད། གཞན་ཡང་སྤྲུགས་དང་འབྲེལ་ནས་
བཤད་ན་སྒྲ་མ་དང་། ཡི་དམ། མཁའ་འགྲོ་བཅས་རྩ་གསུམ་ལས། བྱིན་རྒྱལ་གྱི་
འབྲུང་གནས་སྒྲ་མ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡི་དམ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྩ་བ་མཁའ་
འགྲོ་ཆོས་སྤང་ཞེས་དང་། ཡང་ན། རྒྱ་དེ་ཉིད་སྐྱེད་དགེ་འདུན། གསུང་དམ་ཆོས།
ཐུགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྒྲ་མ་དེ།

སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སྒྲ་མ་ཆོས།

དེ་བཞིན་སྒྲུ་མ་དག་འདུན་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲུ་མ་དེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་
དམ་ཙམ་གསུམ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་
རེད། གཞན་ཡང་ཙམ་དང་། རྒྱུད་དང་། ཐེག་ལེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་མང་པོ་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། ཕྱི་ཡི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ཉན་གི་སྐྱབས་འགྲོ།
གསང་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོག་གས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །

བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

ཞེས་པ་དེས་སྐྱབས་འགྲོ་བ་ཤད་ཅིང་། འདིས་ཕྱི་ནང་གི་བྱད་པར་དང་། ཐུབ་
མཐའ་གོང་འོག་གི་བྱད་པར་ཡང་ཤེས་ཡོང་གི་ཡོད།

བདག་གིས་སྤྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་ཆོག་གས་རྣམས་ཀྱིས། །

འགྲོ་ལ་མན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འབྲུབ་པར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདིས་སེམས་བསྐྱེད་བཤད་ཀྱི་ཡོད། སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ནི་སེམས་
རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། སེམས་རྒྱ་བསྐྱེད་ཅེས་པ་དེ་ཡང་། སེམས་གཟུགས་
ཅན་གྱི་ཆོས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་སོགས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་སེམས་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱད་པར་ཤར་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། ཉན་རང་
གི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་དུ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྒྲོ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། རང་ཉིད་
སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་ན་བསམ་པ་ཞིག་དང་།
དགོས་པ་རང་གཅིག་ལུའི་ཆེད་དུ་དམིགས་པས་ན་རྒྱ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཆགས་པ་རེད། དེ་

བཞིན་རང་གི་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཅུང་པ་འདི་གོ་འཕང་དེ་ཡང་། ཉན་སྒྲིབ་ཅམ་སྤངས་པའི་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྷན་པ་ཡིན་སྟབས། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་རྒྱ་རྒྱུང་རེད།

ཐེག་ཆོན་གྱིས་རང་གཅིག་ཤུའི་ཆེད་དུ་བསམ་པ་མ་ཡིན་པར། འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་ཞེས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞེས་བརྗོད་པས་ན། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་ཡིན་སྟབས་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་རེད། དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་སྦྱོར་བ་ཡང་ཕྱིན་དུག་གི་སྦྱོར་བ་ལ་བསྐྱབས་ནས། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐའ་ལྷག་གི་འདོད་དོན་འབྱུབ་རྒྱུ་ལྟོ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་བསྐྱབས་པས་ན་སྦྱོར་བ་ཡང་རྒྱ་ཆེ་བ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་རྒྱ་ཆེ་བ་རེད། འདི་ལ་ཐེག་པ་ཆོན་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ནི་རང་གཅིག་ཤུའི་ཆེད་དུ་བསམ་པ་མ་ཡིན་པར་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཤིང་སེམས་པས། སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་ཡིན། དེ་རི་འབྲ་རེད་དམ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་དོན་བྱ་ཡི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་སྒྲུབ་བཅའེ་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་མི་སྒྲུབ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་མེད་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་

ཐོབ་པར་བྱ་ཡི་ཡིན། དེའི་སྐད་དུ་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་
སེམས་བསྐྱེད་སྐབས། དེ་སེམས་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་དེ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་ལམ་ལ་སློབ་སྐྱབས། ལམ་མམ་བཟོད་པར་བགྱིས་པ་ན་
ཐེག་པ་ཞེས་དང་། ཐེག་པའམ་ལམ་གྱི་ནང་ནས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ཞེས་བཤད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་བདག་གིས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པའི་བདག་
ཅེས་པ་དེ་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར། མིང་ཙམ་གྱི་བདག་གམ་མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་
ཙམ་གྱི་བདག་དེ་ཡིན་ལ། མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱི་བདག་དེས། མིང་རྒྱུང་
བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱི་སྦྱིན་སོགས་ལ་བསྐྱབས་ནས། མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་
གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱི་ནམ་
མཁའི་མཐར་ཐུག་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྦྱབ་རྒྱ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད།
དེ་ལྟར་ན།

བདག་གིས་སྦྱིན་ཆོགས་བགྱིས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། །

ཞེས་བརྗོད་ན་ཅུང་ཙམ་ལེགས་པ་ཡོད། རམ་རྒྱན་ང་རང་ཆོའི་ཁ་ལ་བདག་
གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །ཞེས་བརྗོད་མཁན་ཡོང་གི་
འདུག་ཅིང་། བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །ཞེས་བརྗོད་
ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དེ་ཚུད་ཀྱི་མེད། སྦྱིན་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་སྤེའི་ནང་
བཟོད་པ་སློམ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་བ་བཅས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དེ་དག་བསམ་སློ་
བཏང་ན།

བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །

ཞེས་བརྗོད་ན་འགྲིགས་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་གྱིས་ང་ཡོད་མེད་བསམ་སྒོ་བཏང་
སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་བཅུད་གཅོད་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཆ་མཐུན་
ལྟ་བུ་ཞིག་བསགས་ཡོང་གི་ཡོད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྗེས་མཐུན་པའམ་ཕྱོགས་སུ་
འགྲོ་ཡི་ཡོད། ང་ཡོད་མེད་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་དང་། ལུང་སོ་ལྟ་ཡོད་མེད་དང་།
སངས་རྒྱས་ཡོད་མེད། སེམས་ཅན་ཡོད་མེད་བསམ་སྒོ་བཏང་ཆེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་ཡི་ཡོད། དེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱོགས་
སུ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན།

བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། །

ཞེས་བརྗོད་ན་སྦྱིན་པ་སོགས་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཅམ་དུ་མ་ཟད།
བདག་ཡོད་མེད་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་འདྲ་ཞིག་
བསགས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐེ་བའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་
འགྲོ་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན།

བདག་གི་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། །

ཞེས་བརྗོད་ན་ཅུང་ཟད་རྒྱ་ཆེ་དུ་ཕྱིན་པ་རེད། མདོར་ན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཆར་གྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བརྗོད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཆོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པས་ན། བདག་གི་སྦྱིན་སོགས་
བགྱིས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་བརྗོད་ན་ལེགས་པ་ཡོད།

འགྲོ་ལ་མན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་བར་ཤོག་ཅེས་

དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་རང་ཉིད་སྤྱད་པ་སྤུལ་ལས་ཐར་
བའི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་ཅམ་མ་ཡིན་པར། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཁོ་
ནར་པན་པའི་ཆེད་དུ། འགྲོ་ལ་པན་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་འབྲུག་པར་ཤོག། །ཅེས་པའི་
ཆོག་འདི་ཡིན་པས། དེ་རིང་ནས་ཁྱེད་རང་ཆོ་སངས་རྒྱུས་ཆོས་ཆོགས་མ་འདོན་
སྐབས་མཁུན་མཁུན་པ་ཆོས་མཁུན་དགོས་མེད་ཀྱང་། ཁྱེད་རང་ཆོ་མ་ཤེས་མཁན་
ཆོས་ངས་འགྲེལ་བ་ཤད་བརྒྱབ་པའི་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་ཞེས་པ་དང་། ལྟ་བ་བཀའ་
རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཞེས་པ་དེ་དག་སངས་རྒྱུས་ཆོས་ཆོགས་མའི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་
ཏེ། འདི་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད། དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
ཆོས་རོ་སྟོད་བྱས་པ་ཡིན།

གསུམ་པ། རང་ཆོས་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ།

དེ་ཡང་། ང་རང་ཆོ་མང་པོ་ཞིག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་།
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རོ་མ་ཤེས་པར་སྟོད་ཀྱི་ཡོད། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་བྱས་མ་
བྱས་སོ་སོའི་རང་དབང་རེད། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་བྱས་པ་ཡིན་ན་བསམ་པ་རྣམ་
དག་གེད་དགོས་པ་དེ་ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཆོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་བསམ་སྒྲོ་
ཡར་རྒྱས་མ་ཕྱིན་པར་སྟོད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད།

ང་རང་ཆོ་འཕམས་སྒྲོ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འབྲུར་བ་དེ་ཅམ་མི་འགྲོ་བ་དེ་གང་གིས་
ལན་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། བསམ་སྒྲོ་མ་བཏང་བས་འབྲུར་བ་མ་ཕྱིན་པ་རེད། བསམ་
སྒྲོར་འབྲུར་བ་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་འདི་ལོ་རྒྱས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་བསམ་སྒྲོ་འབྲུར་རྒྱ་

མེད་པར་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་བསམ་སྒོ་འགྲུར་དགོས་པ་ཡིན། བསམ་སྒོ་བཏང་
ནས་བསམ་སྒོ་འགྲུར་བ་ལ། བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་དེར་གོམས་འདིས་དགོས་པ་དང་།
གོམས་འདིས་ཡོང་བ་ལ་སྒོ་བ་དགོས། སྒོ་བ་ཡོང་བར་ཡོན་ཏན་མཐོང་དགོས་པ་
རེད།

བསམ་སྒོར་འགྲུར་བ་ཐེབས་ན། ཁེ་དང་ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་ཡོད་པ་
དང་། བསམ་སྒོར་འགྲུར་བ་མ་ཐེབས་ན་གྲོང་དང་སྒྲོན་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་
ཤེས་དགོས། སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒོ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱུང་ན། སྦྱིད་པའི་སྦྱིད་
འགོ་ཞིག་ཚུགས་ཀྱི་འདུག་བསམ་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པ་ཞིག་ཡོད་ན། སེམས་ལ་
འགྲུར་བ་གཏོང་རྒྱ་དོན་གཉེར་བྱེད་ཀྱི་རེད། དོན་གཉེར་བྱས་ན་ཉལ་བའི་སྐབས་
སུའང་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་ལ། མི་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་འང་བསམ་སྒོ་
གཏོང་རྒྱ་ཡོད། དཔེར་ན། ཟག་པ་རྒྱན་གཏོང་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུའང་ཆོས་ཀྱི་བསམ་
སྒོ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད། ཁ་ལག་ཟ་བའི་སྐབས་ལ་ཡང་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་། རེ་
བཅུ་ན་མི་ལས།

ང་རེ་འགའ་ཟ་ཞིང་ཟ་ཞིང་སྒྲོམ། །

ཟ་ཞིང་ཟ་ཞིང་སྒྲོམ་ཅ་ན། །

ཐོས་ཆད་ཆོགས་འཁོར་དུ་འགྲོ་བའི་གདམས་པ་ཡོད། །

ང་རེ་འགའ་ཉལ་ཞིང་ཉལ་ཞིང་སྒྲོམ། །

ཉལ་ཞིང་ཉལ་ཞིང་སྒྲོམ་ཅ་ན། །

ཉལ་ཆད་འོད་གསལ་དུ་འགྲོ་བའི་གདམས་པ་ཡོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་ཤེས་ན་དེ་ལྟར་རེད། བསམ་མ་ཤེས་ན་ཉིན་གཅིག་གི་དུས་ཚོད་པལ་མོ་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་གོས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱས་ཏེ་འགོ་རྒྱ་རེད། དུས་ཚོད་ཐུང་དུ་ཞིག་གི་རིང་ཁ་འདོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་རིང་ལའང་སེམས་ཆགས་སྤང་གི་དབང་དུ་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་རང་ཚོའི་ཉམས་སྲོང་དང་རྒྱས་ཡོད་ཤིང་ལྟག་རེད།

དཔེར་ན། ཚོང་རྒྱུ་མཁུན་ལ་ཆ་བཞག་ན། པལ་ཆེར་ཚོང་རྒྱུ་རྒྱའི་བསམ་སྒྲོ་ལེགས་ཤོས་དེ་ཁ་འདོན་བྱེད་སྐབས་སུ་འཁོར་གྱི་མི་འདུག་གས། ཉིན་མའི་གྲང་ལ་ཇ་འཐུང་བ་དང་ཁ་ལག་ཟ་བར་འགོ་སྐབས་ཇ་འཐུང་རྒྱ་དང་ཁ་ལག་ཟ་རྒྱའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་འཁོར་བ་དང་། མི་ཞིག་ཐུག་ཀྱང་དེའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་འཁོར་གྱིན་ཡོད། ཁ་འདོན་བྱེད་སྐབས་ལྟོད་ལྟོད་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་སང་ང་ལ་ཁེ་བཟང་འདི་ཐུང་། དེ་རིང་ཁེ་བཟང་ཡོང་བར་འདི་བཙོང་ནའང་ཡག་པོ་འདུག་ འདི་གོང་ཅུང་ཟད་སྤང་ནའང་ཡག་པོ་འདུག་བསམ་པ། ཁ་འདོན་བྱེད་སྐབས་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་གྱི་ཡོད།

མིག་ཟུམ་ཟུམ་བྱས་ཏེ་ཁ་འདོན་བྱེད་སྐབས་དགོས་པའི་དམིགས་ཅན་བྱ་རྒྱའི་བསམ་སྒྲོ་དང་། ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་རྒྱ་པལ་ཆེར་ཁག་པོ་རེད། ལྟོད་ལྟོད་ཡོད་སྐབས་བསམ་སྒྲོ་མི་འཁོར་དགུ་འཁོར་ཆང་མ་འཁོར་ནས་གཞན་ལ་སེམས་ནག་བྱེད་རྒྱ་དང་། ཁོ་ངའི་ལག་པར་ཉིན་གཅིག་སྐབས་ཀྱི་རེད། སྐབས་སོང་ན་ལྟོད་མོ་ལྟོས་ཤིག་བསམ་པ་འབྲལ་མར་བྲན་པ་དང་། ལྟོད་འཆིམ་ཞིག་ལས་མ་ཐུང་རུང་རྒྱུ་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་དང་། ཁ་སང་མི་ཞིག་དང་ཁ་ཚོད་ཤོར་ཡོད་ན། ཁ་སང་ངས་འདི་བྲན་མ་སོང་ཁོ་རྗེས་སུ་ཐུག་ན་འདི་དང་འདི་

བརྗོད་བསམ་བ་དེ་ཡང་བྱ་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཉིན་གཅིག་གི་དུས་ཚོད་ལལ་མོ་ཆེ་
ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་
གཉེན་པོ་བསྟེན་པའི་གོ་སྐབས་དེ་ཁ་འདོན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་
ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་བྱིན་ན་སྟོང་པོ་གང་ཡང་མེད།

དེ་ནས་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད། དཔེར་ན། ང་
ད་ལྟ་འདིར་ཡོད་རྒྱ་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བཞུད་ནས་ཆོས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ལུས་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གོས་ན་བཟའ་ཞིག་གྲོན་ཡོད་ཀྱང་། བསམ་སྒྲོའི་ཟུར་དུ་འཛིག་རྟེན་
ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་སྤྲོ་འདྲེས་ནས། ངས་ཆོས་འཆད་བཞིན་པ་འདི་ནི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་
གི་ཡོད་དམ། གཞན་གྱིས་གང་ཞིག་བསམ་གྱི་ཡོད་དམ། གཞན་གྱིས་བསྟོད་ར་
གཏོང་གི་མེད་དམ། ཡང་གཞན་གྱིས་སྤྲད་ར་གཏོང་གི་མེད་དམ་བསམ་བ་ངའི་སྒྲོའི་
ཟུར་ལ་བྱན་ན་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་རེད།

དེར་བརྟེན་ནང་གི་ནམ་རྟོག་འདི་སྟངས་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་ཏ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་
རེད། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་དེ་ཡང་ཉིན་གཅིག་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་ཡོང་རྒྱ་མེད་ལ། ལྷ་མར་
སྐབས་འདུག་ཞུས་ནས་ཡོང་རྒྱ་མེད། དར་ལྷོག་བཀའ་སྤྲུལ་ནས་ཀྱང་ཡོང་རྒྱ་མེད།
དར་ལྷོག་བཀའ་སྤྲུལ་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་ཞིག་སྟེ་ཡི་ཡོད་ན། འདི་གར་དར་ལྷོག་ཏ་
ལས་པའི་མང་པོ་འདུག་པས་དེ་རིང་ང་རང་ཆོའི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ས་རེད།
དེ་ནི་དདུལ་འཕྲོ་བརྒྱག་ལྟ་བུ་ལས་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་རེད།

དངོས་གནས་སེམས་ལ་འགྱུར་བཅོས་ཐེབས་པ་ནི་རང་ཉིད་གྱིས་བསམ་སྒོ་
བཏང་སྟེ་སེམས་ལ་བསྐྱུར་བཅོས་གཏོང་དགོས་ཤིང་། བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་དེ་ཡང་

སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་ཟེར་རྒྱལ་གཉིས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་ཀར་ཟེར་རྒྱལ་ཞེས་པའི་སྐད་ཆ་དེ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་དེ་གཙོ་པོ་ཟེར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐོག་ནས་བྲལ་བ་ཐོབ་དགོས། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་སྤང་བྱ་སྤང་དགོས་ཤིང་། སྤང་བྱ་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཆང་མ་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་ཤུག་རེད། སྤགས་ཀྱི་ལྷགས་དང་མདོ་ལྷགས་གང་ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་སློང་པོ་སྤང་བྱའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྲལ་ཡོང་བ་ལས་ཆེར་རེད། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

མདོར་ན་སངས་རྒྱས་བཙུན་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་
རྒྱ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། དེ་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ནང་ལ་མེད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་
དད་པ་བྱས་ཏེ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། དོན་ཅུང་བྱ་ཅུང་། དངོས་གནས་བྱམས་པ་དང་།
སྤྱིང་རྩེ། བཟོད་བསམ་སྒྲུབ་རྒྱ་དེ་དག་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་མིའི་ནམ་དུས་
ཀྱི་ཅལ་དེས་མཐའ་དང་ལུ་མེད་པའི་བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་ས་ཡོད་པ་དེ་སལ་ཆེར་ནང་
པའི་ཆོས་རེད། དེའི་ནང་ཆོན་ནས་དཔལ་རྒྱ་ལེ་ཁའི་ཆོས་བརྒྱད་དེ་ཏ་ལས་པ་ཞིག་
རེད། དཔལ་མགོན་པས་གསུངས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་དེ་དག་ང་
ཆོས་ལེགས་པོ་ཞིག་བསྟན་ན། ང་ཆོའི་སྐད་པས་འདད་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། བསམ་
སྒྲུབ་ཏ་ལས་པ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད། བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་རྒྱ་དེ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

མོས་ཁ་ནས་ཤེད་ཚུ་པ་ས་མེ་པ། མོས་ཕུས་ཤི་ཤེད་ཚུ་ཕུག་པ་མོས་ཚུ་དང་
བཟོེ་དང་ཕུག་ཚུ་དེ་མོ་ཕུས་ཤི་མེ་ནས་ཕུག་ཚུ་དེ་དག་མེ་ར་ཞིག་ཡིན་ཤུང་དེ་ཙམ་

གལ་ཆེན་པོ་མིན། ཡག་པར་བྲེང་བ་ཞིག་ཁྲིར་ནས་མཆི་བཟང་བ་དང་། གཟུངས་
སྒྲགས་བཟང་བ་དེ་དག་དག་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོས་ཤིག་རེད། ཡག་པོ་ཡིན་ཡང་དེ་ཙམ་
གལ་ཆེན་པོ་མིན། དེ་དག་གལ་ཆེན་པོ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ངས་ནམ་རྒྱུན་ལྷན་
པ་དེ་རེད། དཔེར་ན། ཁྱེད་རང་ཆོ་མཆོ་བསྐྱེད་མཆོ་བསྐྱེད་རྒྱུ་བ་བཞིན་པའི་སྐབས་
ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་འཕྲད་ན། རྒྱ་དཀར་ནག་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཆོང་གི་གནས་ཚུལ་
སོགས་ལེགས་དང་ཉེས་ཀྱི་སྐད་ཆ་མང་ཙམ་བཤད་ནས་འགྲོ་ཡོད། གཅིག་གིས་
མཐོས་བྲགས་འདུག ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་སྐད་བྲགས་འདུག་ཅེས་དང་། སྐད་ཆ་གང་
འཆོམས་ཀྱི་ཆ་བཞིན་པོ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ན་རོགས་པ་འདྲ་མི་འདུག་གས་པར་
ཚུར་ལྟ་ཙམ་རེ་བྱས་ཏེ། སྐད་ཆ་ཐུབ་ཆེན་དེ་འདྲ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཡིན་རྒྱ་
བསྐྱེད་བར་འགྲོ་ཡོད། བསྐྱེད་བར་འགྲོ་བཞིན་དག་གི་སློན་ནས་སྒྲིག་པ་བསགས་
པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སློན་ནས་སྒྲིག་པ་བསགས་པ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ཞི་མཆི་བསྐྱེད་ཀྱི་
ཞེས་ཁ་ནས་མཆི་བཟང་བཞིན་དུ་ལེགས་ཉེས་བཤད་རྒྱ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ནང་
ནས་ལེགས་འདུག་ཉེས་འདུག་ཅེས་ཡིད་དུ་འོང་བར་ཆགས། ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་
སྤང་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་ས་རེད། དེར་བརྟེན་དག་གི་ཆོས་དེ་ཡང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་
དེ་ཙམ་གལ་ཆེན་པོ་མ་རེད།

འོན་གང་ཞིག་གལ་ཆེན་པོ་རེད་དམ་ཞེ་ན། སོ་སོའི་སེམས་ལ་བརྟག་དཔྱད་
དང་། སེམས་ལ་བྱ་ར་བྱས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཤིག་སྐྱེ་ཡི་འདུག་ན་འཕྲལ་དུ་
དེར་གཉེན་པོ་བསྟེན། དག་པའི་སྐྱོ་ཞིག་སྐྱེ་ཡི་འདུག་ན། དེར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་ཐོག་
ནས་ད་དུང་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེལ་རྒྱ་དེ་འདྲ་ག་ལེར་གོམས་ན། ལྟོ་ཆས་བ་བའི་

སྐབས་སུ་ཡང་དགེ་སེམས་སྦྱེས་སྐབས་པ་དང་། དཔེར་ན། གཅིན་པ་གཏོང་བར་བྱིན་
ཀྱང་དགེ་སེམས་ཀྱི་ངང་ནས་བྱེད་སྐབས་པ་དང་། གཉིད་ཉལ་ཀྱང་དགེ་སེམས་ཀྱི་ངང་
ནས་བྱེད་སྐབས་པ། གོམ་པ་ཞིག་སྟོན་ཀྱང་དགེ་སེམས་ཀྱི་ངང་ནས་བྱེད་སྐབས་པ་ལྟ་བུ་
གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་དགེ་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱེད་སྐབས་པ་དང་། མདོར་ན་སྤྲུགས་
ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་ན་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་དང་། མཐོང་ཐོས་བློ་གསུམ་
ཆང་མ་ལྟ་ཡི་རྣམས་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་པ་འགྲོ་སྐབས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཏ་ཅང་
ལེགས་པོ་ཡོད།

མདོར་ན་ང་རང་ཆོས་ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཏ་ཅང་གི་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད།
ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་བྱེད་རྒྱ་ཡོང་བར་ཆོས་བྱེད་སྐྱངས་ཤེས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཁག་པོ་
རེད། དོན་གང་ཡང་མི་ཤེས་ཀྱང་ཁ་ནས་ཨོ་མཾ་པཎྜི་པཎྜི་ཨཱ་ཤཱ་ཞེས་བརྗོད་ཤེས་ཀྱི་རེད།
བསམ་སྟོན་གཏོང་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ན། དོན་དེ་མ་ཤེས་ན་གང་ཞིག་བསམ་སྟོན་གཏོང་
དགོས་སམ། དེར་བརྟེན་ཆོས་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་པར་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོང་པོ་ཞིག་མ་
ཤེས་ཐབས་མེད་ཡིན།

དེས་ན་ངས་པར་དུང་རང་ཆོས་སྟོབ་སྟོང་བྱེད་རྒྱ་དང་དོན་བྱེད་དགོས།
དཔེ་ཆ་བལྟས་ཏེ་ཆོས་བསྐྱབ་རྒྱུར་དང་དོན་བྱེད་དགོས། ངས་ནམ་རྒྱུན་བཤད་ཀྱི་
ཡོད། དཔེ་ཆ་ལྟ་རྒྱུར་ཆ་བཞག་ཀྱང་ཡི་དམ་གྱི་རྣམས་འབྱོར་དེ་ཆོ་ཡག་པོ་རེད། དེ་
མིན་ཆོག་པོ་ཏི་གཅིག་འདོན་པ་དང་། གཞན་ཡང་བསྐྱང་གསོ་འདྲ་ཆབ་པེ་ཆོབ་པེ་
མང་པོ་ཞིག་འདོན་ནས་སྤྲུག་དང་རིལ་བུ་བཀོལ་བ་དང་། ཡང་ན་མརྟ་མ་ཡ་ཞེས་པ་

གསར་བདེ་འཛིགས་གསུམ་སྒོ་ཐོག་ནས་འདོན་སྤྱོད་པ་ཞིག་ལ། ད་དུང་
སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལེགས་པོ་ཞིག་ངོ་མ་ཤེས་པར་
ནང་བ་ཡིན་པ་མིན་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་དཔེ་ཆ་སྒོ་བ་སྟོང་གེད་སྤྱོད་དེ་ཏ་ཅང་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྷག་པར་གཞུང་ཆེན་བརྟ་སྤྱོད་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བཅ་སྤྱོད་
ཆོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ས་དགེ་བཀའ་རྩྱུང་རིས་ལྷ་མ་མཆིས་པས་སྟོང་འཇུག་པ་ཏ་
ཅང་ལྷ་ཡི་ཡོད་པས་ཡག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་སྟོང་འཇུག་གི་ཤེས་རབ་ལེའུ་ཡག་པོ་
ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་བ་མཐའི་གཞུང་གར་འཆོམས་ཤིག་མ་བལྟས་ན། ཤེས་རབ་
ལེའུ་འཇུག་འབྲེལ་སྐྱམ་པོ་ཞིག་སྤྱོད་ཤེས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ལེའུ་འཇུག་པོ་དོན་ཁོང་དུ་ཆུང་
སྤྱོད་ཏ་ཅང་གི་ཁག་པོ་རེད། ཤེས་རབ་ལེའུ་ལེགས་པོ་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་སྤྱོད་ཏ་
གྱུ་མཐའི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས། དཔེར་ན། གངས་ཅན་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ཤེས་
དགོས་ལ། རིག་གེད་མཐའ་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ཤེས་དགོས། དེར་བརྟེན་ལྷ་སྟེགས་པའི་
བྱ་བ་མཐའ་ཡག་པོ་ཞིག་མ་ཤེས་ན། སྟོང་འཇུག་གི་ཤེས་རབ་ལེའུ་ཡག་པོ་ཤེས་
ཐུབ་སྤྱོད་ཁག་པོ་རེད།

၂၀၃

ནང་གསེས་ཀྱི་དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་བྱང་པར་རྣམས་ལེགས་པོ་ཞིག་མ་ཤེས་ན།
ཤེས་རབ་ལེའུའི་དོན་ཆ་ཆང་ཞིག་ཤེས་སྟབ་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་གྱིས་
མཐའ་ཤེས་དགོས་པ་དེ་ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ལྷ་འགྲུར་རྩིང་མར་ཆ་བཞག་ན། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲོང་ཆེན་པའི་གསུང་བཟླ་རྒྱ་དེ་
ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྷིང་ཐེག་དང་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ལྷ་རྒྱ་དང་དོད་
ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡག་པོ་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་ལས་སྒྲོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་བཟླ་རྒྱ་གལ་
ཆེ་ལ། ཡིད་བཞིན་མཛོད་དང་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ལེགས་པོ་ཞིག་ཤེས་པར་ཆོས་ཉིད་
མཛོད་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཐེག་མཆོག་མཛོད་དང་། ཆོས་དབྱིངས་མཛོད།
མན་ངག་མཛོད། ཆོག་བདུན་མཛོད་དེ་དག་ལ་སྟོབ་སྟོང་བྱེད་རྒྱ་ཉ་ཅང་གི་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་དག་གི་བྱང་ཆོས་ལེགས་པོ་ཤེས་པར་གྱིས་མཐའ་མཛོད་ཤེས་
དགོས། དེར་བརྟེན་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲོང་ཆེན་པའི་མཛོད་བདུན་ལ་དང་དོད་ཅུང་ཟད་
བྱས་ན་དེ་ནི་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད།

དབང་བརྒྱ་ཆར་སྟོང་ཆར་ལྷ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལས་ཀྱང་གཞུང་ཆེན་དེ་
དག་བཟླ་རྒྱ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དེའི་ནང་ཆོན་ནས་གྲུབ་མཐའ་འདི་དག་ཡག་པོ་ཞིག་
ཤེས་ན། ཕྱི་ནང་གི་བྱང་པར་དང་། རང་སྤེའི་གྲུབ་མཐའ་གོང་ལོག་གི་བྱང་པར། ཐེག་
པ་གོང་ལོག་གི་བྱང་པར། མདོར་ན་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་དང་། མཐར་སྟག་རྩོགས་པ་
ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་འགྲོ་སྐྱངས་ཆ་ཆང་ཞིག་ཤེས་སྟབ་པ་བྱུང་ན།
དངོས་གནས་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་བྱང་ཤེས་སྟབ་པ་ཞིག་དང་། ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་
ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོང་སྟབ་པ་ཡིན། དེས་ན་དཔེ་ཆ་བཟླ་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་

རེད།

མདོར་བསྟན་ནས་ཞུས་ན། ད་ལན་ང་རང་ཆོར་མི་ལུས་ཐོབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཇུག་ཆོས་འཆད་ཉན་བྱེད་རྒྱ་དང་། ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་མེད་མི་རུང་
གི་དབང་པོ་དེ་དག་ཆང་བའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད། དེ་འདྲི་གོ་སྐབས་
བཟང་པོ་ཡོད་པའི་ལུས་ཉེན་དེ་ཡང་། སྐྱེས་བྱིན་ཆད་ལ་འཆི་བར་ངེས་ནས་འཆི་
ངེས་པ་མེད་པ། དེ་རིང་ང་རང་ཆོ་འདིར་འདྲོམས་པའི་མི་འདི་དག་ད་ནས་བཅིས་
པའི་ལོ་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་ལ་མི་གཅིག་ཀྱང་མི་སྟོད་པ་ཐག་ཆོད་ཅིང་། དེ་རིང་འདིར་
ཡོད་པའི་སྤྱ་གྲུ་མར་སྒྲར་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཡང་ལོ་བརྒྱ་སྟོད་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། དེ་
རིང་ནས་བཅིས་པའི་ལོ་གཅིག་བྱིན་མཆོམས་སྤྱ་དེ་རིང་འདྲོམས་པའི་མི་ཆ་ཆང་
ཡོད་མེད་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ན་གང་འཆོམས་ཤིག་རྫོགས་འགོ་བ་དང་། དེ་ནས་ལོ་
བརྒྱ་བྱིན་ན་འདིའི་ནང་ནས་མི་མང་པོ་ཞིག་རྫོགས་འགོ་ཡི་རེད། འདི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་
མཐའ་མ་འཆི་རྒྱ་དང་། འཆི་རྒྱ་དེ་ཡང་ནམ་འོང་ངེས་པ་མེད་པ་ཐག་ཆོད་པ་རེད།

འཆི་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ཆོ་འདིའི་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ཇི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་།
དེས་པན་པ་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད། འཆི་བའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ཞེས་པ་དེས་ཟིན་
སྐབས། ང་རང་ཆོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་འདི་ཆོ་བྱི་མར་འགོ་ཡི་ཡོད་སྐབས།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟེང་དུ་དགེ་བའི་བག་ཆགས་ཤིག་ཡོད་ན་དེས་པན་པ་ལས། དེ་
མིན་ཆོ་འདིའི་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ཇི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་དེས་མི་པན་པ་གསལ་པོ་
རེད།

ང་ལ་ཆ་བཞག་ན། ལྷ་མའི་མིང་དང་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་མིང་ཞིག་ཡོད། ཡིན་

ནའང་ང་ལི་བའི་ཉིན་མོ་དེར་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆེ་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་སྟན་
གསལ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཐོར་ཁོངས་སྤྱོད། གཉེན་ཉེ་དུ་རྩི་ཅམ་བཟང་པོ་ཡོད་ཀྱང་
དེ་ཐམས་ཅད་འཛོག་རྒྱུ་ལས་གང་ཡང་མེད། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་མན་པ་ནི་ང་རང་
གསོན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ནང་བྱམས་སྟོང་རྩེ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་སྟོན་
པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་སྣ་བྱ་ཞིག་འཛོག་ཨེ་ཐུབ་
བལྟས་ཏེ། དགེ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེས་མན་པ་ལས་གཞན་
མན་པ་གང་ཡང་མེད།

དེར་བརྟེན་ང་རང་ཆོ་རུང་གཞན་རོགས་གསུམ་སུ་ཡིན་ནའང་། སྦྱེས་པའི་
མཐའ་མ་ལི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཐག་ཆོད་པས་འཆི་བའི་སྐབས་སུ་འགྲོད་པ་མི་སྦྱེས་པ་ཞིག་
བྱེད་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་རང་ཆོ་ཆོས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་
གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། དེ་ལོག་ལྟ་ཁོ་ནའི་ངང་ནས་གཅིག་བྱས་ན་ལི་མདོག་ཁ་པོ་
རེད། ཡིན་ནའང་ཆོས་མེད་མཁན་གྱི་མི་དེ་དག་སྦྱིད་པ་ཞིག་གང་ཡང་མེད། སྤྱི་མོ་
སི་ཏ་ལི་ལི་བའི་སྐབས་དང་། མའོ་ཅི་རྒྱུ་མྱོངས་སྐབས་ཆགས་སྣང་དང་རེ་དོགས་
ཁོ་ནའི་ངང་ལ་འགྲོ་བ་ཞིག་ལས་སྦྱིད་པ་གང་ཡང་བྱུང་མེད།

འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་གི་མི་རྒྱ་ཆེན་དང་། དབང་ཆེན། སྟོབས་ཆེན་དེ་དག་ལི་
སྐབས་ཐ་མལ་བ་བྱི་ལི་བ་ལྟར་ལི་བ་ལས་གང་ཡང་མེད། དེ་ལས་གསོན་པའི་རིང་
ཆེ་སྟོན་བཏང་གིས་བྱ་བྲལ་དང་། ཆེ་སྟོན་བཏང་གིས་ཉམས་ལེན་ལེགས་པོ་ཞིག་
བྱེད་མཁན་དེ་དག་འཆི་ཁར་བག་ཐེབས་པ་དང་། གདེང་ཁེལ་བའི་ངང་ནས་འགྲོ་
མཁན་ཡོང་གི་ཡོད།

དེས་ན་ང་རང་ཆོས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེན་དཀའ་བསམས་ནས་ཆོས་བྱ་
དགོས་པར་ཐག་བཅད། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་བྱ་བ་ས་པར་ཐག་བཅད། རྟེན་དཀའ་བ་
ཞེས་པ་འདི་ཆེ་འདི་ལ་བྱ་དགོས་པར་ཐག་བཅད། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམས་ནས་
ནམ་བཞག་གཏན་གྱི་འདུན་མར་པན་པའི་སྒོ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པས་ཆོས་
བྱ་དགོས་པར་ཐག་བཅད། ཆོས་དེ་ཡང་སང་བྱ་གནངས་བྱའི་རང་དུ་མ་ལུས་པར་ད་
ལྟ་ཉིད་ནས་བྱ་དགོས་པར་ཐག་བཅད། འཆི་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ཆོས་ཁོ་ན་ལས་
གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་པས་ཆོས་ཁོ་ན་བྱ་བར་ཐག་བཅད། དེ་ཡང་བཀའ་
གདམས་གོང་མ་ཆོའི་གསུང་འགྲོས་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་སྒོ་ཕྱག་ཆོས་ལ་གཏད། ཆོས་
ཕྱག་སྒྲུང་ལ་གཏད། སྒྲུང་ཕྱག་འི་ལ་གཏད། འི་ཕྱག་གྲོག་པོ་སྐམ་པོ་ལ་གཏད་ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དང་། མདོར་ན། རྩེ་བཅུན་མི་ལས།

མི་མེད་ལུང་པའི་བྲག་ཕྱག་ཏུ།

སྒྲུང་པོ་འི་བའི་སྒོན་ལམ་འདེབས།

འགྲོ་བའི་དོན་ལ་ཐེབས་པར་འོག།

ཐེབས་ན་བསམ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒོ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་གིས་ཆོས་བསྐྱབ་དགོས། ང་རང་
ཆོས་ཆེ་སྒོས་བཏང་གིས་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། ད་ལྟ་
ཉིད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་གོས་ཀྱི་ལས་ཀ་ཁྱེད་མ་ཆ་ཁྱེད་ལེར་བཞག་སྟེ་རི་ཁྲོད་འགྲིམས་
དགོས་ཞེས་བཤད་ཀྱི་མེད། དེ་འདྲའི་གང་ཐག་སེང་གེ་ལྟ་བུ་ཆེ་དང་སྐྱབ་པ་མཉམ་
པར་འགྲོ་བུ་བ་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ནི་རྩེས་སུ་ཡི་རང་གི་གནས་ཡིན་

བས་ཏ་ཅང་གི་ཡག་པོ་ཡིན་ནའང་། ང་རང་ཚོ་མང་ཚོགས་པལ་ལོ་ཆེས་དེ་ལྟར་བྱ་
ཐུབ་པ་ཁག་པོ་རེད།

དེར་བརྟེན་སོ་སོའི་ཆེ་འདིའི་ལྷ་གོས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་ལ། སྤྱི་ཚོགས་
ཡར་རྒྱས་འགོ་བར་ལྷ་གོས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས། ལྷག་དོན་ང་ཚོ་བོད་ལ་ཡོད་
མཁན་ཆེ་ཡིན་ན། ང་རང་ཚོ་བོད་ལ་དེང་སྐབས་རྒྱ་རིགས་མང་པོ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད་
ལ། ཏུ་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་སླེབས་ཡོང་གི་ཡོད། ང་རང་ཚོ་བོད་པ་ཚོས་ཀྱང་ཁུམ་སྟེ་
མ་བསྐད་པར་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ལས་ཀ་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་ཐོག་ད་
དུང་ཤྱགས་རྒྱབ་དགོས། ཟ་ཁང་དང་ཆོང་ཁང་འཛིན་དགོས་པ་རེད། དེ་འབྲེལ་འབད་
བཅོན་བྱ་རྒྱ་ཏ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཐོག་ཏུ་དེང་རྒྱ་ནག་གི་
སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་མིང་ཅི་མ་རེད། ལག་ལེན་ངོ་མའི་ཐོག་མ་རྩའི་རིང་
ལུགས་སྟེང་ལ་འགོ་ཡི་ཡོད། དེར་བརྟེན་རང་ཉིད་སྟེར་སོ་སོས་རང་དོན་རང་གཅེས་
བྱས་ཏེ་རིག་པ་བསྐྱེས་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ད་ལྟ་ངས་གོ་ཐོས་ལ་ཁྲིང་ཏུ་ཏུ་དང་། མང་ཏུ་དང་། བེ་ཅིང་དེ་འབྲར་བོད་པའི་
ཟ་ཁང་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག་པས་ཏ་ཅང་གི་ཡག་པོ་རེད། དེ་བཞིན་བོད་
པའི་སྤྲན་གྱི་ཆོང་ཁང་དེ་འབྲེལ་ཡང་ཡོད་འདུག་པ་དེ་ཆོ་ཏ་ཅང་གི་ཡག་པོ་རེད། རྒྱ་མི་
འགའ་ཤས་ཀྱིས་ང་ཚོ་བོད་པར་དགའ་པོ་དང་ཤ་ཆ་བྱས་ཏེ་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་
ཡོང་གི་འདུག་ལ། བོད་པའི་དཔལ་འབྱོར་དེ་བོད་པ་རང་ངོས་ནས་ཤྱགས་བསྐྱེད་
ནས་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་འགོ་བར་རེས་པར་འབད་བཅོན་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་
རེད།

དེ་དང་དེས་མཆོན་པའི་ཆེ་འདིའི་ལྷོ་གོས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་རྩལ་
དང་། ཉམ་པ། གཡོ་སྐྱུ་འབྲས་པ་དེ་འདྲ་མི་བྱེད་པར་བྱང་པོ་དང་རྒྱ་འབྲས་དཔང་
འཕེར། བདེན་པ་བདེན་སྤྱབ་ཀྱི་མི་ཆེ་སྐྱེལ་སྤངས་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་ཀ་
བྱེད་སྤངས་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དབུལ་ཁོ་ནར་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་རྩལ་སྤྱོད་པ་དང་།
ཉམ་པ་བཤད་པ། རྒྱུ་མེད་ལུང་སྤངས་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཐོག་ནས་དཔལ་འབྱོར་
ཡོད་ཀྱང་ཅི་པན། མིང་ཆད་དན་པ། སོ་སོ་ངོ་ཆ་བ། སེམས་མ་སྦྱིད་པ། གནོད་ལེན་
དགོས་པ། སྤྲིག་པ་དང་འབྲེལ་ནས་བསགས་པས་ན། སྐྱེ་བ་བྱི་མ་སྤྲིག་པའི་ཕྱང་པོ་
འབྱེད་ནས་འབྲོ་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

དེས་ན་ལས་འབྲས་རྫོག་པ་མ་ཡིན་པར་ལས་འབྲས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་གི་ཐོག་
ནས་ལྷོ་གོས་ཐབས་འཆོལ་གྱི་ལས་ཀ་བྱ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་རང་ཆོ་
སོ་སོས་ལས་རྒྱ་འབྲས་དཔང་འཕེར་གྱི་ལྷོ་གོས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱས་ཆེ། བསོད་ནམས་
བསགས་ཡོང་བས་ན་རང་ལྷགས་ཀྱིས་བྱ་བ་ལས་འབྲོ་ཡག་པ་ཡོང་གི་རེད། ང་རང་
ཆོ་བོད་པའི་ནང་སྤྱིད་སྤྱུག་ཁོད་སྟོམས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཡོད་མཁན་ཆོ་ག་ལེར་
སྤྱ་སྤྱེས་པ་མཁྱོགས་པ་འདྲུག་ཅིང་། བསོད་ནམས་མེད་པ་དེ་དག་སྐབས་རེ་བཙས་
བསྐྱར་བཏང་སྟེ་བགོ་བཤའ་རྒྱབ་སྟེ་རྒྱུ་མེད་ལུང་ཆེན་གཡོགས་ཀྱང་། ཉིན་
ཤིང་ནས་ཁག་པོ་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་བྱེད་རང་ཆོ་བོད་ནས་ཡོང་མཁན་ཆོར་
བཤད་རྒྱ་འདྲུག་ལ། ཡང་འགའ་ཤས་སྐྱོ་པོ་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཁ་ཤས་བགོ་བཤའ་
བརྒྱབ་ནས་གཅིག་པ་ཡིན་ནའང་སེམས་ཅན་ཤི་བ་དང་། འོ་མ་ཡང་ཡག་པོ་མི་ཡོང་
པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདྲུག་ཅིས་བརྗོད་ཀྱི་འདྲུག་ བསོད་ནམས་ཆེ་ཆུང་ཞེས་པ་དེ་ཉན་

ཉན་ཡོད་ས་རེད།

ང་རང་ཚོ་བོད་པ་བཅན་གྱིས་བ་རྣམས་རྒྱ་ས་ཡོད་པ་ས་དང་གནམ་ལས་མེད་
བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། འདི་ལྟར་འགྲིག་ས་ཅམ་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད།
དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ད་དུང་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ང་ཚོ་བོད་པ་གཞིས་
ཆགས་ཡོད་ས་པལ་མོ་ཆེ་ཡུལ་བ་རྒྱ་གར་བ་སྤྱོད་དེ་དག་དང་བསྐྱར་ན་པལ་ཆེར་
བོད་པ་ལྟོ་ཆས་ཟ་སྐྱངས་ཁ་སྤྱིད་པ་དང་། འགྲོ་སོང་གཏོང་སོང་ཆེ་བ་ཡོད། དེ་བསོད་
ནམས་ཆེ་ཆུང་གིས་ཉན་ཉན་ཡིན་ས་རེད། དེར་བརྟེན་བསོད་ནམས་གསོག་རྒྱ་དེ་
གལ་ཆེན་པོ་རེད། ལྷག་པར་བོད་བསྐྱན་སྤྱི་ལྷན་སྤྱི་འོས་ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་བསོད་
ནམས་གསོག་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་ནས་ལུས་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ནས་ཆོས་བྱས་ཞེས་པ་འདི་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་
ཆོས་ཞེས་པ་འདི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྱུང་གི་འགྲོ་སྐྱངས་འདི་ཡིན་སྐབས།
རང་རང་སོ་སོས་དགེ་བའམ་རྒྱ་བཟང་པོ་བསམགས་ཏེ་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཡོང་བ་
ཞིག་བྱ་དགོས། འཕྲལ་དུ་མངོན་མཐོ་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལ་བསྐྱབས་ཏེ་བྱི་མ་མངོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་སྐབས་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་དང་།
དེའི་ཐོག་ནས་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་ནས་
མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་
ཡིན། ལམ་ལ་བསྐྱབས་ནས་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཐོབ་དགོས་པ་ཞིག་དང་། རྒྱ་དང་
འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྱུང་གི་འགྲོ་སྐྱངས་ཡིན་སྐབས་འགྲོ་སྐྱངས་འདི་ལྟར་འགྲོ་རྒྱུ་ལས།
རང་གི་ཉམས་ལེན་མ་བྱས་པར་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཡོང་བ་ཞེས་པ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་

མེད།

དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་འདིའི་ལྟོ་གོས་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོང་
བར། དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ནས་པར་རྒྱགས་ཚུར་རྒྱགས་བྱས་ཏེ་ལྟོ་གོས་ཡོང་བའི་
ཐབས་ཤེས་བྱ་རྒྱ་ལས། ཉམ་བཟང་ནས་ལྟོ་གོས་ལེགས་པོ་ཡོང་བར་ཤོག་ཅེས་
བརྗོད་ནས་པན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་ནས་ཞག་གཏན་དུ་སྦྱིད་པ་ཞིག་
ཡོང་བར་སྦྱིད་པོ་ཡོང་བར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བརྒྱབ་སྟེ་སྦྱབ་སྤུལ་ཐབས་མེད།
རང་ངོས་ནས་ནམ་ཞག་གཏན་ཀྱི་འདུན་མ་སྦྱབ་རྒྱའི་ཉམས་ལེན་བྱ་དགོས། ཉམས་
ལེན་གྱི་སྦྱིང་པོ་གང་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་རྒྱ་དང་།
བྱམས་པ་དང་སྦྱང་ཇེ་ཅ་བར་གྱུར་པའི་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱོམ་རྒྱ། སྦྱང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱོམ་རྒྱ་དེ་གཉིས་རེད། དེ་ཏ་ཅང་གི་གཤམ་
ཆེན་པོ་རེད། འདི་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་སྤེལ་ཡིན། ང་རང་ཆོ་སྤང་
བའི་ཅ་བ་དེ་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་
བདེན་འཛིན་གཉིས་ཡིན་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྲུར་དང་། དགོངས་འབྲེལ་བསྟན་
འགྲུར་པོ་ཉི་ལྷམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དེ་དག་བསྟོག་ན་ཤེས་ཀྱི་རེད། རང་གི་ཉམས་སྦྱོང་
གི་སྦྱང་ནས་ཀྱང་ཤེས་སྤུལ་པ་ཞིག་རེད།

ཕྱང་ལ་སྦྱོར་མཁན་གྱི་ཅ་བ་དེ་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་དང་།
བདེན་འཛིན་གཉིས་པོ་ཡིན་སྟབས་དེའི་གཉིན་པོ་དེ་ཡང་བྱམས་པ་དང་། སྦྱང་ཇེ་ཅ་
བར་གྱུར་པའི་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དང་། སྦྱང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་གང་ཡང་འབྲོས་མེད། ང་རང་གི་ངོས་ནས་

ཆ་བཞག་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་དེར་གང་ཐུབ་ཀྱིས་གོམས་འདིས་བྱེད་
ཁུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ལྷོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་གང་ཐུབ་ཀྱི་གོམས་འདིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
པན་ཡང་པན་གྱི་འདུག་ཅིང་། ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་པན་གྱི་ཡོད་བཟོ་འདུག ལྷོང་ཉིད་ཀྱི་
ལྟ་བ་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་མེད་ཀྱང་། དེའི་སྤྱོད་ཀས་མ་ཐུན་
པའི་སློ་ཞིག་འདི་ལྟར་གོམས་སྐབས་ཉན་ཉན་ཁྱད་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག ལྷོང་འཇུག་
ལས།

བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་རྟ་བཞོན་ནས། །

བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོ་བལ། །

སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྦྱིད་ལུག་འཇུག། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་ལས།

རི་སྤྱིད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་། །

འགོ་བདེ་སྤྱིད་གནས་སྐྱུར་པ། །

དེ་སྤྱིད་བདག་ནི་གནས་སྐྱུར་ནས། །

འགོ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སེལ་བར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་བསམ་སློ་ཞིག་འཁོར་ཐུབ་ན། རྣམས་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་
དུ་དངོས་གནས་སྦྱིད་པའི་སྦྱིད་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། རང་གཞན་དོན་གཉིས་མཐར་
ཕྱིན་པ་ཡོང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
ལ་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དང་། ལྷོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་
པོ་རེད། ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་དེ་རེད།

རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་བྱ་དགོས་ལ། ཆང་མས་རྩར་ཐག་གིས་ཉམས་ལེན་
གནང་དགོས། ཆོགས་བསགས་རྒྱ་ཡང་འདི་རེད། བྱང་རྩབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྟོང་
ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྟོམ་ན་ཆོགས་བསགས་པ་འདི་ལས་ལྟག་པ་མེད། སྤྱི་བ་བ་སྦྱོང་བ་
ཡང་འདི་ལས་ལྟག་པ་མེད། ཡིག་བརྒྱ་འབྲུམ་ཐེར་གཅིག་བཟངས་ཀྱང་སྤྲིག་པ་དག་
མིན་ཐེ་ཆོམ་རེད། མིག་རྒྱ་ཁྲུལ་ཁྲུལ་བྱས་ཏེ་བྱང་རྩབ་ཀྱི་སེམས་བསྟོམ་ན་སྤྲིག་པ་
དག་མ་དག་ཐེ་ཆོམ་མེད། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྟོམ་ན་སྤྲིག་པ་དག་མིན་དང་། བསོད་
ནམས་བསགས་མ་བསགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཤེས་སོང་ངམ། འདི་ལྟར་ཡིན་ནེས་
བཀའ་བསྩལ་ཏོ། ། །

༣༡། རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་བཞུགས་སོ། །

ཨོ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག འདིག་རྟོན་མཐོ་རིས་བྱང་གྲོལ་ལྷ་བའི་མིག །སྲིད་
ལམ་འབྲམས་བས་དུབ་པའི་ངལ་གསོའི་གནས། །བདེ་ལེགས་རྩ་བ་རིན་ཅན་སྒྲ་མ་
དང་། །རྩེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་གྱི་ཞབས་ལ་འདུད། །འབད་བ་རྩུང་དུས་སྒྲུབས་
ཆེན་ཆོགས་སྤྱད་ལ། །དགོ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་མཆོག་ཏུ་གསུངས། །ཁྱད་པར་རང་
གིས་སྟོན་བྱས་དགོ་བ་ལ། །སྒྲོམ་སེམས་བྲལ་བས་དགའ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ན། །སྟོན་
བྱས་དགོ་བ་གོང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་བསྐྱབ་ཕྱིར་
དང་། །དགོས་བ་གཞན་ཡང་མང་དུ་མཐོང་བས་ན། །སེམས་བྱོད་དགའ་བ་འདི་ལྟར་
བསྐྱེད་ན་ལེགས། །དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་བ་མང་དུ་བཅུལ། །བར་དུ་གཞུང་ལུགས་
ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར། །

ཐ་མར་ཉིན་མཆོན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས། །ཀུན་ཀྱང་བསྟན་བ་རྒྱས་པའི་
ཆེད་དུ་བསྟོས། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་རིན་
ཆེའི་རྩེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །སྒྲང་དོར་གནས་ལ་ཀུན་ནས་འཐོམས་པའི་
ལུན། །ཡང་དག་ཐོས་པའི་སྟོན་མེས་མ་བསལ་བར། །ལམ་མི་ཤེས་ན་ཐར་པའི་གྲོང་
མཆོག་ཏུ། །འདུག་པར་འགྱུར་བ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་མི་པམ་
ཆོས་རྩེ་དང་། །འཛམ་གླིང་རྒྱན་བྱག་མཆོག་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི། །གཞུང་ལ་

ཐོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་རེས། །ཆོམ་པར་མ་བྱས་ཀྱན་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས། །ཚུལ་
འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་འདྲིན་ཆེའོ་ཟླ་བ་ཚུན་མཁུན་
པའི་གཏེར། །ཁྱད་པར་ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་དངོས་པོ་ཡི། །དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་སྒོ་གཅིག་སྤྱ། །ཡང་དག་རིགས་པའི་གཞུང་གི་དཀའ་གནད་ལ། །འབད་བ་དུ་
མས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྦྱངས། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་
གདལ། །

བཀའ་འདྲིན་ཆེའོ་ཟླ་བ་ཚུན་མཁུན་པའི་གཏེར། །མདོ་སྒྲགས་གཞུང་ལ་ངལ་བ་
མང་བྱས་ཀྱང་། །ཟབ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་དང་སྦྱ་བ་ན། །གང་ཡང་མ་བསྐྱབས་ཅི་
ཡང་མི་ཤེས་པའི། །ལྟ་བའི་ཚུལ་ལས་རིང་དུ་མ་སོང་བར། །མཐོང་ནས་ལྷག་པར་སྦྱ་
སྦྱབ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །ཟབ་མོ་འབྱེད་པའི་སྤྱ་བའི་རིགས་ལམ་ནས། །ཡང་དག་ལྟ་
བ་འདེན་པའི་གནད་ཀྱན་ལ། །ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པར་བྱས། །ཚུལ་
འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་འདྲིན་ཆེའོ་ཟླ་བ་ཚུན་མཁུན་
པའི་གཏེར། །འདི་ན་རྩོགས་སངས་རྒྱས་སུ་བཟོད་པ་ལ། །ཟབ་མོ་དོ་ཟླ་བ་དང་
པར་ཕྱིན་ཐེག་ །རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་གསང་སྒྲགས་པར་ཕྱིན་ལས། །ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་
འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཉི་མ་རྒྱ་བ་ལྟ་བུར་ཀྱན་ཏུ་གྲགས། །ཆོག་དེ་བདེན་པའི་
ཆོག་ཏུ་འདོད་བཞིན་སྤྱ། །

ཟབ་མོའི་ཐེག་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས། །འཆོལ་བར་མི་བྱེད་མཁས་པའི་ཁྱར་
འཛིན་པ། །དེ་འདྲ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་རྒྱལ་
པོ་གང་། །ཤིན་ཏུ་སྤང་དཀའ་གོང་ན་མེད་པའི་ལམ། །

འདི་འདྲ་ཡིས་བར་འདོར་བ་ཀྱི་མཐོ་མཆར། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་བའི་ཐེག་པ་
མཆོག་ །སངས་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་དཀོན་པའི་རྫོང་ཐེག་ །དངོས་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་གཏེར་
གྱུར་ཟབ་མོ་དེར། །ཞུགས་ནས་འབད་པ་མང་པོས་རིང་དུ་སྦྱངས། །རྩལ་འདི་
བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་འདུག་ཆེའོ་རྩེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་
གཏེར། །རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རྩལ། །མི་ཤེས་དེ་ཡིས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་
མེད་རྒྱུ། །

རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ཐག་བཅད་ཀྱང་། །དམ་བཅའ་ཅམ་དུ་ཟད་པར་
ལེགས་མཐོང་ནས། །གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལེགས་པར་བྱུང་བ་དང་། །

དཔྱད་བཟང་གིས་ཞུས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་སོགས། །བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་
སྤྱི་དང་བྲེ་བྲག་གི། །རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལ་རིང་དུ་འདིས་པར་བྱས། །

རྩལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་འདུག་ཆེའོ་རྩེ་
བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །རྒྱུད་སྡེ་གཉིས་པ་སྦྱོད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི། །གཙོ་བོར་
གྱུར་པ་རྣམ་སྤང་མཛོན་བྱང་གི། །རྒྱུད་ལ་སྦྱངས་པས་སྦྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས། །གང་
ཡིན་དེ་ཡང་ལེགས་པར་ངེས་པར་བྱས། །

རྩལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་འདུག་ཆེའོ་རྩེ་
བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི། །གཙོ་བོ་
དཔལ་ལྷན་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུ། །བཤད་རྒྱུད་རྫོང་ཅེ་མོ་ལ་སོགས་ལ། །སྦྱངས་
པས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཕྱོང་། །

རྩལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་འདུག་ཆེའོ་རྩེ་

བཙུན་མཁུན་པའི་གཏེར། །བཞི་བ་རྣམ་འབྱོར་སྒྲན་མེད་པ་ལ། །

འབགས་ལུལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཉི་མུ་ལྟར། །ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་པ་རྒྱད་
འདུས་པ་དང་། །རྣམ་འབྱོར་པ་རྒྱད་ཀྱི་རྡོར་བདེ་མཆོག་གི། །ཅུ་རྒྱད་བཤད་པའི་རྒྱད་
ལ་སོགས་པ་དང་། །མདོ་རྒྱད་གཞན་དང་བཤད་སློལ་མི་འདྲ་བའི། །ཤིང་ཉིའི་སློལ་
ཆེན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད། །གསལ་བྱེད་བྱི་མ་མེད་པའི་འོད་ལ་སྦྱངས། །ཚུལ་
འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་བྱིན་ཆེའོ་ཟླ་བཙུན་མཁུན་
པའི་གཏེར། །དེ་ནས་གདལ་བྱའི་སྒོ་ཐུན་སེལ་བའི་མཆོག། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་
ཤྱགས་བྲག་རྒྱན་རིང་གི། །དད་པ་བརྟན་པོས་གཞུང་ལུགས་གདམས་པ་རུ། །

འཆར་ཕྱིར་གསོལ་བཏབ་རྒྱ་ཆོགས་ཀུན་ལ་འབད། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་
མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་བྱིན་ཆེའོ་ཟླ་བཙུན་མཁུན་པའི་གཏེར། །དེ་ལྟར་
འབད་བས་ལྷ་སྦྱབ་ཐོགས་མེད་ལས། །རིམ་བཞིན་བརྒྱད་པའི་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་
ལ། །ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངེས་པ་རྟེན་གྱུར་བས། །ཟབ་མོའི་གཞུང་མཆོག་མར་ཕྱིན་
གདམས་པར་ཤར། །

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་བྱིན་ཆེའོ་ཟླ་བཙུན་
མཁུན་མཁུན་པའི་གཏེར། །བྱང་ཕྱོགས་འདི་ན་ཆད་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །སྦྱངས་
དང་མ་སྦྱངས་དུ་མ་མགོན་གཅིག་ཏུ། །མདོ་དང་སྡེ་བདུན་ཀུན་ལ་བྱང་ཚུབ་
ཏུ། །བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་རིམ་པ་ཡོད་མིན་ཟེར། །

འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲང་པོ་ལ། །དངོས་སུ་འདི་ཅོམས་འདི་ནི་
མ་འོངས་དུས། །འཕྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། །གསུང་གི་གནང་བ་བསྟུལ་

བཤང་ཆད་མར་བྱེད། །དེ་ནི་མི་རིགས་སྤྱ་བའི་ཕུལ་བྱང་དུ། །མཐོང་ནས་ལྷག་པར་
ཚུལ་དེར་དབྱེད་པ་ན། །རྣམ་ཐོལ་དོན་དུ་གཉེར་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ཆད་མར་
བསྐྱབས་ཤིང་དེ་ལས་དེ་ཡི་ནི། །བསྐྱན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་འཇུག་དོགས་སུ། །ངེས་
པ་གཉིང་ནས་རྟེན་པས་ཐེག་གཉིས་ཀྱི། །ལམ་གྱི་གནད་ཀུན་འདིལ་བར་རིགས་
ལམ་ནས། །ལེགས་པར་ཐོན་པས་ལྷག་པར་དགའ་བ་རྟེན། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་
མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་ངིན་ཆེའོ་ཇེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཉེར། །དེ་
ནས་བྱང་ས་མདོ་སྤེལ་བྱ་གཉིས་པོ། །ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་རབ་འབད་
པས། །མི་པམ་ཆོས་རྗེའི་གཞུང་དང་རྗེས་འབྲང་གི། །གཞུང་ཀུན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
གདམས་པར་ཤར། །

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་ངིན་ཆེའོ་ཇེ་
བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཉེར། །ལྷག་པར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་གསུང་རབ་ཆོགས། །བསྐྱེགས་
པའི་གོ་རིམ་ཉིད་ལས་ལམ་གྱི་གནད། །ཀུན་ལ་ངེས་སྟེར་བསྐྱབ་པ་ཀུན་བདུས་
ལ། །བརྟེན་ནས་མདོ་སྤེལ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་སོགས། །སྦྱ་སྦྱབ་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་
མཆོག་དུ་མའི་དོན། །ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལེགས་པར་མཐོང་། །ཚུལ་འདི་
བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་ངིན་ཆེའོ་ཇེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་
གཉེར། །

དེ་ནས་བསམ་གཏན་བྱི་མ་རྣམ་སྤང་ནི། །མདོན་པར་བྱང་རྒྱབ་སངས་རྒྱས་
གསང་བ་ཡིས། །ལེགས་པར་བཤད་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། །

ལམ་གྱི་གནད་ཀུན་ལེགས་པར་གདམས་པར་ཤར། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་

མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་ཆེ་བཙུན་མཁའ་པའི་གཏེར། །དཔལ་
ལྷན་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་ལམ་གྱི་གནད། །ཉིང་ལའི་ན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པར་མཐོང་
བ་ནི། །ཅུང་ཟད་སྒྲ་ཡང་ལམ་དེར་ཟབ་མོད་དོན། །སྒྲོམ་ཚུལ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་
བཤེས་ཆོན་ནི། །

སངས་རྒྱས་གསང་བས་ཙུ་བཤད་ཆ་མཐུན་རྒྱད། །རྒྱད་སྟེ་གསུམ་གྱི་ཟབ་
མོད་ཉམས་ལེན་རྣམས། །སྒྲོམ་རིམ་རི་བཞིན་བཤད་པས་སྒྲོ་ཐུན་བསལ། །ཚུལ་
འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་ཆེ་བཙུན་མཁའ་
པའི་གཏེར། །ཐུབ་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ། །དཔལ་ལྷན་རྣམ་འབྱོར་
ལྷན་མེད་པའི་རྒྱད། །དེ་ཡི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཟབ་པ། །དཔལ་ལྷན་གསང་བ་
འདུས་པའི་རྒྱད་རྒྱལ་ལ། །སྒྲ་བའི་དཔ་བ་ལྷ་སྒྲུབ་འདི་སྐད་གསུང་། །ཙུ་བའི་རྒྱད་དུ་
ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ནི། །མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱ་ཡིས་བཏབ་སྟེ་གནས། །དེ་
ཕྱིར་བཤད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །ལྷ་མའི་མན་ངག་ལས་ནི་ཤེས་བྱར་
གསུངས། །ཚུལ་དེ་གནད་དུ་བཟུང་ནས་མན་ངག་གི་མཐར་ཐུག་མདོར་བྱས་སྟོང་
བསྐྱུས་རྣམ་གཞག་སོགས། །འདུས་པ་འཕགས་པའི་སྒྲོར་གྱི་སྒན་ཀྱན་ལ། །རིང་དུ་
འདིས་པར་བྱས་ཏེ་ཙུ་བའི་རྒྱད། །སྒྲོན་མེ་ལྷ་བྱར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ། །བཞེན་
ནས་བཤད་རྒྱད་ཆེན་པོ་ལྷ་དང་ནི། །ལེགས་པར་སྐྱར་ལ་འབད་བ་ཆེན་པོས་
སྐྱུངས། །

སྐྱུངས་པས་འདུས་པའི་རིམ་གཉིས་སྟེ་དང་ནི། །ཁྱད་པར་རྫོགས་པའི་རིམ་
པའི་གནད་ཀྱན་རྟེན། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་

འིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བཅུན་མཁེན་པའི་གཏེར། །དེ་ཡི་མ་སྤྱ་ལས་བདེ་དབྱེས་དུས་འཁོར་
སོགས། །རྒྱུད་སྡེ་མང་པོའི་གནད་དོན་གདམས་པར་ཤར། །དེ་དག་བདག་གིས་
གཞན་དུ་བཤད་པས་ན། །

འདིར་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ལ་སྒྲོ་ཙམ་ཞིག་ །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་
ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་འིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བཅུན་མཁེན་པའི་གཏེར། །

དེ་ལྟར་གདམས་པའི་གཏེར་དུ་གྱུར་པ་ན། །ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་ལས་
དང་ནི། །སྤྱན་མོང་མིན་པའི་ལས་ཀྱི་རིམ་བཤགས། །གནད་བསྐྱུས་ཆང་བའི་ལས་
ལ་འདིས་པར་སྦྱངས། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་
གདལ། །བཀའ་འིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བཅུན་མཁེན་པའི་གཏེར། །རྒྱལ་སྤྱི་སྒྲོན་ལས་གསྐྱེད་
ལྷུང་རྣམས་ནི། །དམ་ཆོས་འདྲིན་པའི་སྒྲོན་ལས་ནང་འདུས་པར། །གསུངས་ཕྱིར་
དག་ཅ་ཅི་སྟེད་བསགས་པ་ནི། །ཀུན་གྱི་སྤྱད་སྤྱོད་བསྐྱུས་ཀྱིས་པའི་ཆེད་དུ་
བསྐྱེས། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་འིན་ཆེན་ཆོས་
ཀྱི་བཅུན་མཁེན་པའི་གཏེར། །རང་གི་དག་བ་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་ཕྱིར་དང་། །རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་
པའི་སྤྱལ་བཟང་མང་པོ་ལ། །འདུག་སྒྲོ་མ་ཞོར་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། །རང་གི་
ཁྱོགས་བ་བཞེད་བ་འདི་བྱས་སོ། །དེ་ལས་ཐོབ་པའི་དག་བའི་ཁྱོགས་རྣམས་
ཀྱིས། །རིམ་བཤད་ཡིས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཀྱིས། །སྤྱབ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྒྲོན་མེད་
བཟུང་ནས། །རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལས་ལ་འདུག་པར་ཤོག། །།

༣༡། །རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མའི་བཀའ་ཁྲིད།

སྐབས་དང་པོ། དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཅ་ལ་བ།

རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་འདིས་བོད་གངས་ཅན་གྲོངས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེ་
ཆུང་སྤྲུགས་དང་བཅས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདིའི་ཉམས་ལེན་རི་ལྟར་བྱེད་
དགོས་མིན་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན། ཉམས་ལེན་བྱེད་སྐབས་ཞེས་བརྗོད་
སྐབས། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལས་སྒོམ་བྱུང་གི་ཐོག་ནས་རྟོགས་བཤམ་ཉམས་
སྒྲོང་སྒྲེས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དེར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་དུ་འགོ་དགོས་ཤིང་།
ཐོས་པའི་ཡུལ་གཞུང་རི་འབྲུག་ལ་སྤྱད་དགོས་མིན་དང་། དེ་ཡང་རྩ་བ་མདོ་
སྤྲུགས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་རྗེ་རིན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོབ་གཉེར་སྒྲོན་སྐབས་དེ་དག་
གསུངས་ཀྱི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་བོད་གངས་ཅན་གྲོངས་ཀྱི་རིས་སྤྱི་མ་མཆིས་པའི་མཁས་བླ་བ་གཉིས་
ལྟན་ཀྱི་སྒྲེས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནང་ལུགས་དེ་ཡང་། ཐེག་པ་བོད་འོག་གས་
མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྤྱད་སྟེ། དེ་དག་ནས་གསུངས་པའི་ལམ་དེ་
དག་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་ནས་འདི་ལྟར་འགོ་བ་འདི་
མཁས་པའི་འགོ་སྐབས་ཡིན་པ་རེད། དེ་རྩིས་བོད་གངས་ཅན་གྲོངས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེ་

ཆུང་སྐྱལ་སྐྱེས་དང་བཅས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟར། ཐེག་
པ་ཆེ་ཆུང་སྐྱལ་སྐྱེས་དང་བཅས་པ་ཆང་བ་ཡིན་ལུགས་ཅི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། སློབ་
གཉེར་སྦྱོར་སྦྲངས་དང་། སློབ་གཉེར་སྦྱོར་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་འགྲོ་སྦྲངས་
བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཡོད་པ་ཤེས་བྱ་བ་ཅིང་། དེར་བརྟེན་
རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་འདི་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོ་སློང་ལྟ་བུ་
དང་། ང་རང་ཆོ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཡང་།
བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྦྲངས་དེ་ཡང་འདིའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་
དགོས་པ་ཞིག་ང་ཆོས་ཤེས་པར་བྱས་ན་དེ་ཡག་པོ་མེད་དམ་སྟེ།

འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ནི། བོད་གངས་ཅན་གྲོང་ས་ཀྱི་མཁས་
པའི་དབང་པོའི་ནང་ནས་མཇུ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་
བ་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་སློབ་གཉེར་དང་། སྐྱབ་པ་ཉམས་
ལེན་ཅི་ལྟར་གནང་བ་དེ་དག་རང་གིས་རང་རྣམ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་ནི་རྟོགས་
བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་འདི་ཡིན་ལ། རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་འདི་ལུང་རྒྱུ་
ལས་བཤད་རྒྱན་མེད་ཅིང་། དེས་ན་བཤད་པའི་ཁྱིད་རྒྱན་གང་ཡང་མེད། ངའི་ལུང་
རྒྱུ་དེ་འབྲས་སྦྲངས་ཆོས་སྦྱོད་རབ་གསལ་ནང་དུ་རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་
ཡོད་པས། དེས་ན་ངའི་རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་
ཆོས་སྦྱོད་རབ་གསལ་གྱི་ལུང་ཐོབ་ཡོད་ཅིང་། དེར་བརྟེན་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་
མདུན་ནས་ཐོབ་པ་རེད། དེ་མིན་ནི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་རྗེ་ཡབ་སྐུ་
གསུམ་གྱི་གསུང་འབྲས་ལྷགས་ལུང་ཆ་ཆང་ཐོབ་པ་རེད། དེ་དུས་ཀྱང་གཅིག་ཐོབ་

པ་རེད། དེས་ན།

ཨོ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག།

འཇིག་རྟེན་མཐོ་རིས་བྱང་གྲོལ་ལྟ་བུའི་མིག།

སྲིད་ལམ་འབྲམས་པས་དྲུབ་པའི་ངལ་གསོའི་གནས།

བདེ་ལེགས་ཙ་བ་རིན་ཅན་སྒྲ་མ་དང་།

རྩེ་བཙུན་མཁུན་པའི་གཏེར་གྱི་ཞབས་ལ་འདུད།

ཅེས་ཐོག་མར་མཆོད་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། མཐོ་རིས་མངོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་དང་།
དེ་བཞིན་མཐར་ཐུག་རིས་ལེགས་བྱང་གྲོལ་གྱི་གོ་འཕང་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་
དག་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཚོགས་མ་ཆང་བ་མེད་པར་སྟོན་པའི་མིག་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་
སྲིད་པ་འཁོར་བར་འབྲམས་ནས། སྤྱི་ཁྱེད་འཆིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་ཞིང་།
ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དྲུག་ཕྱིན་ཆད་སྟོང་གཏད་བཅོལ་ས་དང་། རྒྱུན་ལྔ་
གྲོགས་སུ་གྱུར་ཐུབ་པ། རྒྱུན་ལྔ་བྱང་རྒྱུ་ལས་དྲུག་ཐུབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲེང་ནས་
ངལ་གསོ་ཐོབ་ཐུབ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་ནི་རིན་ཅན་ཙ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་རྩེ་
བཙུན་མཁུན་པའི་གཏེར་གྱི་སྤྱི་ཡི་ཆ་དམའ་ཤོས་ཞབས་གྱི་བརྒྱུར་གྱིས་པས་འདུད་
དོ་ཞེས་སོ།

འབད་པ་རྒྱུར་དུས་རྒྱུས་ཆེན་ཚོགས་སྤྱད་ལ།

དགེ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་མཆོག་ཏུ་གསུངས།

ཞེས་འབད་བཙུན་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་རྒྱུར་དུས་ཚོགས་རྒྱུས་པོ་ཆེ་སྤྱད་
པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་རྩེས་སུ་ཡི་རང་གི་ཐོག་ནས་ཡོང་བས་ན། རྩེས་སུ་ཡི་རང་དེ་ཉིད་

ཆོགས་རྒྱལ་པོ་ཆེ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཛད་ཏུ་བྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་།
ཁྱད་པར་རང་གིས་སྡོན་བྱས་དགེ་བ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་རྫོམ་སེམས་མི་བྱེད་པར་རྗེས་
སྤྱི་ལོ་རང་པའི་དགའ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན།

ཁྱད་པར་རང་གིས་སྡོན་བྱས་དགེ་བ་ལ། །

རྫོམ་སེམས་བྲལ་བས་དགའ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ན། །

སྡོན་བྱས་དགེ་བ་གོང་ཏུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས། །

རྫོམ་སེམས་བྲལ་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་ཡག་པོ་འདུག་ཅིང་། ང་རང་ཆོ་ང་རྒྱལ་
སྤྱིས་ནས་ང་ཁྱད་ཏུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ནས་གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་། དགེ་བ་
ཡོང་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་།

རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་བསྐྱབ་ཕྱིར་དང་། །

ཞེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གནང་བའི་ཚུལ་དེ་
དག་རྫོམ་སེམས་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ཡི་རང་གི་དགའ་བ་ཆེར་མཛད་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་
དགེ་བ་གོང་ནས་གོང་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་། དེ་འདྲའི་དགོས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
མིན་ཀྱི་དགོས་པ་མང་ཏུ་མཐོང་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱི་
རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་དང་། དེ་བཞིན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བོད་གངས་ཅན་སྤོངས་ཀྱི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་རིས་སུ་མ་མཆིས་པར་ཐམས་ཅད་
ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གནང་སྟངས་དེ་ལྟར་གནང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ན།
མང་པོ་ཞིག་གིས་དེར་ཡི་རང་སྤྱིས་ཉེ་དེར་སྒོམ་བ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་སྐྱབ་
ཕྱོགས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། ཡང་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོས་པའི་དབང་ལས། དེས་ན།

དགོས་པ་གཞན་ཡང་མང་དུ་མཐོང་བས་ན། །

སེམས་ཁྱོད་དགའ་བ་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་ན་ལེགས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། སྒྲིམ་ནི།

དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཅུལ། །

ཞེས་ཐོག་མར་ཐོས་པའི་སྒྲོན་མེ་མ་སྤར་ན། ལྷན་དོར་གྱི་གནད་རྣམས་ཞེས་
ཐབས་མེད་ཅིང་། དེར་བརྟེན་སྒྲོན་པ་བཀའ་ངེན་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་
པའི་དམ་ཆོས་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་ཞིག་ཡོད་ལ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་
བྱས་ཀྱང་། འོག་བྱ་བཞི་བརྒྱ་ཡས་མས་ཡོད་པའི་བཀའ་འགྲུར་པོ་ཉི་བརྒྱ་ཅུ་མ་
དང་། དེ་བཞིན་བསྟན་འགྲུར་ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་། འོག་བྱ་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་མ་ཡོད་པའི་པོ་
ཉི་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གངས་ཤིག་ཡོད། དེས་ན་དེ་དག་རྣམས་མཐེན་བསྒྲུབ་པ་འཇམ་
མཐོ་རིས་བྱང་ཕྱོལ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་བསྟན་པ་ཞིག་ལས། རང་དགར་རྒྱགས་
སྟོད་ལྷེད་རྒྱའི་དོན་དུ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་མེད།

དེར་བརྟེན་རྣམས་མཐེན་བསྒྲུབ་རྒྱ་ཞེས་པ་དེ་ཐབས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་དང་།
ཆོག་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་པའི་སྒྲོན་པ་བསྒྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་ཉེས་པ་
སྟོང་བ་ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་། རང་རང་ཆོའི་རྒྱུད་ལ་རྣམས་གངས་ཏ་ཅང་མང་པོའི་ཉོན་
མོངས་པའི་ཆོག་མཐའ་ཡོད་ཅིང་། དེས་བྱངས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་སྟོ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་
པས་ན། གཉེན་པོའི་སྤྱགས་དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལ་དབག་པ་ཞིག་ཡོང་དགོས་སྟབས།
སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་གི་འགྲོ་སྤངས་དེ་ཏ་ཅང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་
ཡོད་པས་ན། དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཅུལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར། །

ཞེས་དཔེ་ཆ་བལྟས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཆར་གཙོད་པ་དང་། སྤྲ་བ་བདེ་པོ་
བྱ་རྒྱ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་མིན་པར་རང་རྒྱུད་འདུལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པས་ན། དེ་ཐམས་
ཅད་གདམས་པར་ཤར་བར་བྱས་ཏེ་ཉམས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་
སྡོན་ལ་གོ་བ་ཆགས། དེ་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར། ཤར་སྒྲོམ་གྱི་ཐོག་ནས་
ཉམས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐ་མར་ཉིན་མཆན་ཀྱན་ཏུ་ཉམས་སུ་སྤངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། ཐ་མར་དེ་དག་སྤྱན་དང་སྤྱན་མཆམས་བཅད་ནས།
དབྱེད་འཛོག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་སྤྲགས་སྤྲ་
མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་ནས་ཡོང་བས་ན། སྤྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་གྱི་སྒོག་ཏུ་
བྱས། སྤྲ་བས་འདིར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ལ་ཆ་བཞག་
ན། སྤྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་གྱི་སྒོག་ཏུ་བྱས་ཤིང་། ཡི་དམ་གསང་བ་དེ་འདིགས་
གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཉམས་བཞེས་གནང་། གཞུང་ཆེན་མོའི་དགོངས་དོན་དེ་དག་
ལས་གྱི་རིམ་བཞི་ནང་དུ་བསྐྱེགས་ནས་ཉམས་བཞེས་མཛད་དེ་ཐོག་མར་ཉམས་
འོག་ཏུ་རྒྱུད། དེ་ནས་རྩོལ་བཅས་གྱི་ཁྱོང་བ་ཐོན། དེ་རྗེས་རྩོལ་མེད་གྱི་ཁྱོང་བ་ཐོན་
ཏེ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུད་པར་ཆར་གཙོད་པ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ཏེ།
སྤྲགས་སྤྲ་མེད་གྱི་ལས་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སེམས་དབེན་གྱི་རྒྱུ་ལས་པའི་མཆམས་
བར་ཕེབས་པ་དང་།

དེ་ནས་ཐ་མལ་པའི་ལས་དབང་གིས་བྱུང་བའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་

མཛད་སྐབས། དེ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་རོ་བོར་སྐྱེས་
ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོ་འགྲུབ་རྒྱུའི་ཆབ་ལ། བར་དོར་འོངས་
སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱབ་རྟེས་པའི་བར་ལ་མཆོག་གི་སྐྱབ་རྟེས་པ་ཞེས་མཁས་
བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་བཞིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་
དེ་ལྟར་ཡོང་བའི་ཉམས་བཞེས་གནང་བ་ལགས་སོ། །

ཀུན་ཀྱང་བརྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོས། །

ཞེས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་དོན་གྱི་འཁྲི་བ་དང་། རང་དོན་གྱི་བསམ་པ་མེད་
པར། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་
མེད་པའི་སྟེང་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞན་པན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་མཛད་
པས་ན། གཞན་པན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བསྟོ་བ་མཛད་ཡོད་ཅེས་སོ། །

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །

བཀའ་ངིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷང་དོར་གནས་ལ་ཀུན་ནས་འཛོམས་པའི་ཐུན། །

ཡང་དག་ཐོས་པའི་སྟོན་མེས་མ་བསལ་བར། །

ལམ་མི་ཤེས་ན་ཐར་པའི་གྲོང་མཆོག་ཏུ། །

འདུག་པར་འགྱུར་བ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། །

ཞེས་ང་ཚོ་ཐ་མལ་པའི་མི་ཆེ་སྐྱེལ་སྤངས་ཤིག་ཡིན་ཡང་། མི་ཆེ་སྐྱེལ་སྤངས་
དེ་དག་སྟོབ་སྟོང་བྱས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་ཤེས་དང་། རིག་གནས་གང་ཞིག་ཡིན་

ཡང་དེ་དག་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ། ཐོས་པའི་སྒྲོན་མེས་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་དེ་དང་
དེའི་སྒྲོངས་པའི་ཐུན་པ་མ་སེལ་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཆེ་སྐྱེལ་ལུགས་ཚུལ་བཞིན་མི་
ཤེས་པས། ང་རང་ཆེ་མི་ཆེ་སྐྱེལ་ལུགས་འདིའི་སྒྲོབ་སྦྱང་བྱ་རྒྱུ་དེ་དག་གཞན་ལ་
མིག་དཔེ་བལྟས་ནས་ཤེས་སྟབས་ཞིག་ལའང་དེ་ལྟར་དགོས་ན། དེ་ལྟར་མིན་པར་
ད་ལྟ་པན་ཆད་འགྲོ་མ་སྦྱང་ཞིང་། ཆ་རྒྱས་མེད་པའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ལ་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེར་བགྲོད་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་པ་
ཐོས་པའི་སྒྲོན་མེས་ལམ་རྗེ་འབྲུག་ལ་བགྲོད་པའི་ཚུལ་ལ་སྒྲོངས་པའི་སྒྲོངས་པ་དེ་
དག་པར་སེལ་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། འོ་ན། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པའི་ས་ལ་བགྲོད་པའི་ལམ་ལ་སྒྲོངས་པའི་ཚུལ་སེལ་ཐབས་རྗེ་ལྟར་བྱ་དགོས་
སམ་ཞེ་ན།

དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་མི་པམ་ཆོས་རྗེ་དང་། །

འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི། །

གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་རེས། །

ཞེས་པ་འདི་ཤོ་ལོ་ཀ་སྡེ་ཆན་འོག་མ་གཉིས་པོ་དེར་ཡང་སྦྱར་དགོས་པ་མིན་
ནམ་སྟམ་ཞིང་། མདོ་དོན་ཡང་སྟིང་། གཞུང་དེ་དག་གིས་ཐར་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ཤེས་
དགོས་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། དེ་གཙོ་བོ་གང་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། མི་པམ་ཆོས་རྗེས་
མཛད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཏེ། དུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
སྒྲས་དོན་མདོན་རྟོགས་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཤེར་ཕྱིར་གྱི་མན་ངག་མདོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མདོ་སྡེ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་འབྲེད་ནས་

གཉིས། གཞན་ཡང་དབུ་མའི་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱུད་སྒྲ་མ་བཅས་མི་པམ་ཆོས་རྗེ་
བྱམས་པ་མགོན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་དཔོན་ཐོགས་
མེད་དང་། དེ་བཞིན་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་། གཙོ་བོ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་
མ་པར་ཕྱིན་རང་ལས་མཁས་པ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ། ཆད་མ་རང་ལས་མཁས་པ་
སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོ། མངོན་པ་རང་ལས་མཁས་པ་སློབ་དཔོན་སློབ་རྟན།
འདུལ་བ་རང་ལས་མཁས་པ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ལ་སོགས་པ། ཐོགས་མེད་སྐུ་
མཆེད་ནས་བརྒྱུད་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཅས་
བྱམས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་གཞུང་མཐའ་དག་ལ་སྤྲངས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་
པའོ། །

དེ་ཡང་ཆོག་ཏུ་ཅང་གི་སྟན་པོ་དང་ལེགས་པོ་ཞིག་རེད། གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རེ་
བ་རགས་པ་རེས། །ཆོས་པར་མ་བྱས་ཞེས་གཞུང་དུ་མ་བྱ་གཅིག་ཚུར་བཏོན་ནས་
དེར་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་ཡིན་ན། གཞུང་དུ་མ་བྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ཞིག་སྟེབས་པ་ལས།
དེས་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གོ་བ་ཆགས་མིན་ཐེ་ཆོས་ཡིན། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྒྱན་བྱག་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་བའི་སྐྱབས།

ཆོས་པར་མ་བྱས་ཀྱང་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྤྲངས། །

ཞེས་རང་རང་སོ་སོས་དམིགས་བསལ་སྐྱབས་བབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལྟ་བུ་རེ་ཅལ་
དུ་བཏོན་ནས་བཤད་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་གཞུང་དེ་དག་ཆང་མ་གྲང་བསྐྱིགས་
དགོས་པ་དེ་ཏུ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་སོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་
བའི་མཚན་མའི་གཞུང་དང་གཅིག་དབུ་མའི་གཞུང་དང་གཉིས། དེ་དག་ཆང་མ་གྲང་

བསྐྱེགས་ནས་གཟིགས་ཤིང་དབྱེད་པ་ཡིན་ན། བསྐྱེད་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབང་ལྟ་
བུར་མཆོད་ན་དེ་ཉིད་ཏ་ཅང་གི་གསལ་པོར་ཐོན་ཡོང་བ་ཞིག་རེད།

དེ་ལ་ཡང་རྒྱབ་རྟེན་ཆད་མ་དང་བཅས་ཏ་ཅང་གི་སྤྱི་དག་པོ་ཞིག་ཡོང་བས་
ན། གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རེ་བ་བྱས་ཏེ་བལྟས་པ་མིན་ལ། དེ་བཞིན་གཞུང་ཆང་མར་
གཟིགས་སྤངས་དེ་ཡང་། ཤར་མར་ལན་གཅིག་གཟིགས་ཏེ་རྒྱས་ཡོད་ཅམ་བྱས་པ་
ལྟ་བུ་མིན་པར། གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རེ་བར་མ་སོང་བར་གཞུང་ཆེན་གཞུང་ཕྲན་འབྲེལ་
ཡོད་ཆང་མར་ཞིབ་ཆགས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རེ་
བས་ཆིམ་པའམ་རགས་པ་རེས་ཆིམ་པར་མ་བྱས་པར་ཀུན་ལ་ཞིབ་ཆགས་པོའི་
ཐོག་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །

བཀའ་ངོན་ཆེའོ་ཟླ་བཟུང་མཁུན་པའི་གཏེར། །

འདི་པར་ཕྱིན་ཀྱི་སྒྲོར་ཏེ་སྤྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གཙོ་བོ་
དེ་ཡིན། ཟླ་བཟུང་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲེལ་ཉེར་གཅིག་དང་། དེའི་ནང་ནས་
སྤང་བ་ནམ་གཉིས་སྟེ། འཕགས་པས་མཛད་པའི་ཉི་མེ་སྤང་བ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་སེལ་
བཟང་པོས་མཛད་པའི་རྒྱན་སྤང་གཉིས་དང་། འབྲེལ་རྒྱུད་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་པར་
ཕྱིན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཙོ་བོ་མཛད། དེར་བརྟེན་འདི་དག་གི་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེགས་པ་
ཞིག་དང་། མཁས་པ་སྤྱི་མཐུན་བཞེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་བཀོད་ཅིང་། མདོར་ན། བྱ་སྟོན་
ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཀུན་མཁུན་མཁུན་དབང་པོ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་
མཛད་པའི་པར་ཕྱིན་འབྲེལ་བ་དེ་དག་གཞི་རྩར་བཙོལ་བའི་ཐོག་ནས་ཟླ་བཟུང་པོ་

ཆེས་དམིགས་བསལ་ཟིན་གྱིས་མཛད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རེད། འདི་དག་ནི་པར་ཕྱིན་
གི་སྐོར་རོ།

ཆོད་མའི་སྐོར་ལ་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་སྟེ།

ཁྱད་པར་ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་དངོས་པོ་ཡི།

དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐོ་གཅིག་ལྟ།

ཞེས་པ་འདིའི་གསུང་ཟིན་དུ། ཁྱད་པར་ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་ཞེས་བྱེད་སྐྱུར་
ཞིང་། དངོས་པོ་ཡི་ཞེས་འབྲེལ་སྐྱུར་འདུག་མོད། ར་རང་གིས་གོ་ཆོད་ལྟར་བྱས་
ན། ཁྱད་པར་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཞེས་འབྲེལ་སྐྱུར་དང་། དངོས་པོ་ཡིས་ཞེས་བྱེད་སྐྱུར་
སྐྱར་ན་ལེགས་སམ་སྟམ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པ་སྟེ།
ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ཡིས་ཞེས་སྐྱར་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་
པ་ཟེར་བ་མིན་ནས་སྟམ། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པ་འཇམ། མདོར་ན་རྒྱ་
མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་ལོང་བར་བྱུང་བ། རིགས་པས་གཏུགས་སྐབས་
མཐར་མཛོན་སུམ་མམ། ཟློང་བ་ལ་གཏུགས་ནས་བཤད་དགོས། དེ་དངོས་སྟོབས་
རྗེས་དཔག་གམ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས། མདོར་ན་དངོས་པོ་
སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པས། རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པའི་དོན་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་།
དེ་དང་དེའི་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པས་
དབྱེད་ནས་གཏན་ལ་འབབས་དགོས་པ་རེད།

དེར་བརྟེན་ཁྱད་པར་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཞེས་འབྲེལ་སྐྱུར་དང་། དངོས་པོ་ཡིས་
ཞེས་བྱེད་སྐྱུར་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པས་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་

པའི་དོན་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཚུལ་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་
འབབས་པའི་སྒོ་གཅིག་བྱ་སྟེ།

ཡང་དག་རིགས་པའི་གཞུང་གི་དཀའ་གནད་ལ། །

འབད་པ་དུ་མས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྦྱངས། །

ཞེས་ཆད་མའི་གཞུང་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། ཆད་མ་རང་ལས་མཁས་པ་སྟོབ་
དཔོན་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲང་པོ་དང་། དེའི་ཡང་སྟོབ་ལྟ་བུ་སྟོབ་དཔོན་དབང་ལྷན་སྟེ་དང་།
སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བཅས་མཁས་པའི་དབང་པོ་འགྲན་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་
སྟོབ་དཔོན་ཚོགས་སྒྲང་དང་། དེའི་བྲལ་མཐའ་འཛིན་མཁན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་
ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་ས་རེད།

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །

བཀའ་ངིན་ཆེའོ་ཇེ་བཅུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །

ཞེས་ཆད་མའི་སྒྲོང་དེ་དག་གསུངས་སོ། །

མདོ་སྒྲགས་གཞུང་ལ་ངལ་བ་མང་བྱས་ཀྱང་། །

ཟབ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་དང་སྦྱ་བ་ན། །

གང་ཡང་མ་བསྐྱབས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི། །

ལྟ་བའི་ཚུལ་ལས་རིང་དུ་མ་སོང་བར། །

མཐོང་ནས་ལྟག་པར་སྦྱ་སྦྱབ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །

ཟབ་མོ་འབྱེད་པའི་སྤྲ་བའི་རིགས་ལམ་ནས། །

ཡང་དག་ལྟ་བུ་འབྱེད་པའི་གནད་ཀྱི་ལ། །

ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པར་བྱས། །

ཞེས་བ་འདིས་དབྱ་མའི་གཞུང་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ཟློགས་གཅིག་ནས་
བྱས་ན། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཡིན་ལུགས་གཏན་ལ་པལ་ནས། ཡིན་ལུགས་སྒྲིམ་པའི་
གནས་སྐབས་དེར། ཏུ་མ་རོ་གཅིག་ཚུལ་དུ་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྒྲོང་སང་དེའི་
སྒྲུང་ལ་གནས་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་འབྲེད་དེས་པ་མཐའ་ཆོད་བ་ཞིག་ཡོང་བ་
ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་བདེ་མོ་བྱས་ནས་འཛོག་ཤེས་བ་ཞིག་དགོས་པ་
ལས། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་རགས་རིམ་ཞིག་བཞག་ཏེ། ཟློས་བྲལ་ཞེས་བ་
ཞིག་གི་སྤྲེང་དུ་བྱིན་ཀྱང་། མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་དབྱ་མའི་གོ་བ་གཏིང་ཆོད་བ་
ཞིག་ཡོང་ས་མ་རེད། དེས་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་ལུགས་དེ་དག་ཀྱང་
དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་བས། དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཐ་སྙད་དུ་བཀག་པའི་
ལུལ་དེར། ཐ་སྙད་པའི་བྱ་བྱེད་རྣམ་གཞག་དེ་དག་མི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་
པར་བདེ་པོར་འཛོག་ཤེས་བ་ཞིག་དགོས་པ་རེད།

དེས་ན་ཞིག་བ་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་དང་། ཐ་སྙད་དུ་བྱི་དོན་ཡོད་མེད། རང་རིག་
ཡོད་མེད་དེ་དག་ལ་འབྲེལ་བ་ཞིག་སྒྲིབས་ཡོང་གི་ཡོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟློས་བྲལ་
རེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་ཆོག་ལྟ་བུའི་སྤྲེང་ནས་བརྗོད་བ་ཁོ་
ནས་དབྱ་མའི་ལྟ་བུ་མཐའ་ཆོད་བ་ཞིག་ཡོང་བུ་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་དབྱ་
མའི་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྤྲེད་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ཇི་ལྟ་

བའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་གོ་བ་རྣམས་མ་ཆགས་སྐབས་ཐ་སྙད་རྟེན་འབྱུང་བ་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་འགྲོ་བ་ཡིན། དེས་ན་དབུ་མའི་གཞུང་གིས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ནུས་གཞག་དཀའ་བའི་གནད་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་གྲགས་པའི་གཞུང་ནང་གསལ་པོར་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་འདི་ཚོའི་གས་མིན་ནུས་སྟུང་།

དེས་ན་སྤྱི་སྤྱོད་ཡབ་སྐུས་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་དང་། ཨུ་དྲེ་ཐ་བཅས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐུས་ཀྱི་སློབ་མའི་གས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བ་བསྐྱུངས་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་བཅས་གཙོ་བོ་དེ་དག་ཡིན་ས་རེད། དེ་མིན་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆེ་སྤྱོད་ཀྱི་སློབ་མ་དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གིས་མཛད་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་དག་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་འདོམས་པའི་གཞུང་ཆགས་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སྤྱི་སྤྱོད་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་ལ། ཟབ་མོ་འབྲེད་པའི་སྤྱི་བའི་རིགས་ལམ་ནས། །ཡང་དག་ལྟ་བུ་འདྲེན་པའི་ཞེས་རིགས་ལམ་སྤྱི་མའི་ལམ་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་འདྲེན་པའི་དཀའ་བའི་གནད་ཀྱི་ལམ་ལེགས་བར་སྐྱུངས་ཏེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་དེ་དག་ལ་སྐྱུངས་པའི་སྐབས། ལུགས་ལ་ཉམས་སྟོང་བྱུང་བ་དེ་དག་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་དེ་དག་ལ་མར་ལེགས་བཤམ་མཛད་པའི་ཐོག་མ་དེ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་རེད། དེ་ནས་བྱང་ངེས་ལེགས་བཤམ་སྟོང་པོ། དེ་ནས་ཅ་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཆེན། དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་རྒྱུ་དུ། དེ་དང་པལ་ཆེར་དུས་

མཚུངས་ལྟ་བུར་འབྲུག་འབྲེལ་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བཅས་གཞུང་ཆོན་ལྔ་
པོ་དེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་མའི་ལྟ་བར་གསལ་སྤྱོད་མཛད་ནས། ལྷ་སྤྱབ་ཡབ་སྐུ་གི་
དགོངས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དཔལ་ལྡན་ཆེ་བ་གྲགས་པས་གསལ་བར་བྱེ་བའི་
དགོངས་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བསྐྱེགས་པ་ཞིག་ཡིན།

ང་རང་ཆོས་གཞུང་འདི་དག་མཛུལ་བ་ཡིན་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་པའི་རྩ་
ལེས་ཉེ་ལག་ཆེན་འདི་བྱུང་བ་ལི་ཏ་དང་། ཆེ་བ་གྲགས་པའི་ཆོག་གསལ་གཉིས་པོ་
ཆོག་བསྐྱས་གནང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟེ། ཆོག་དེ་དག་གྲང་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་སྐྱབས་ཡོང་
གི་འབྲུག་པས་ཏ་ལས་བ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསར་བ་བཅོས་པ་
ཞིག་མིན་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། བྱུང་བ་ལི་ཏ་དང་ཆོག་གསལ་གྱི་དོན་དག་ཚུར་
བསྐྱས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་འབོད་སྙངས་དེ་དག་གྲང་། ཆོག་
གསལ་དང་བྱུང་བ་ལི་ཏ་འེན་དུ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཉིད་གསུངས་ཡོང་གི་འབྲུག་

འབྲུག་འབྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཡང་། ཆེ་བ་གྲགས་པའི་འབྲུག་པ་རང་
འབྲེལ་གྱི་དོན་དག་ཚུར་བསྐྱས་པ་ཞིག་འབྲུག་ཅིང་། དེས་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་
ཀྱིས་གཞུང་དེ་དག་ལ་སྤྱངས་ནས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་ལ་ཞེ་ས་མ་སྤྱར་ན། ལྷོ་
འདོགས་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཆོད་བའམ་ལྷོ་འདོགས་མཐའ་དག་སེལ་ནས། ལྟ་བའི་ངེས་
པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པའི་གསུང་དེ་དག་ང་རང་ཆོར་དངོས་
སུ་མཛུལ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་རེད། དེར་བརྟེན། ལེགས་པར་སྤྱངས་ཏེ་ཐེ་ཆོས་ཆོད་
པར་བྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །

བཀའ་འདྲིན་ཆེན་པོ་ལྟེན་པའི་གཏེར། །

ཞེས་འདུལ་བའི་སྐྱོར་དང་། མངོན་པ་གོང་ལོག་འདི་དག་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་
བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གོང་མ་བུ་སྟོན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་མཛད་པའི་གཞུང་
རྣམས་ཏུ་ཅད་གི་སྤྲུལ་དག་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ལྷག་པར་འདུལ་བའི་སྐྱོར་ལ་ཆ་
བཞག་ན། ཀུན་མཁྱེན་མཆོ་སྤྲུལ་པས་མཛད་པའི་མཆོ་ཉིལ་དང་། དེ་བཞིན་མཛོད་
ལ་ཆ་བཞག་ན་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དང་། མཆིམས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་
མཛད་པའི་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དེ་དག་རྒྱས་མ་བྲགས་ན། དེ་ལས་ལྷག་ཅིག་དགོས་
པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་སྟབས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དམིགས་བསལ་གང་ཡང་
མཛད་མེད་ཅིང་། འདི་ཡན་ཆད་པོ་ཉི་ལྔ་ཞེས་བ་དེ་ལྟར་རེད།

འདི་ན་རྗེ་གསལ་སངས་རྒྱས་སུ་བཟོད་པ་ལ། །

ཟབ་མོ་དོ་རྗེ་ཐེག་དང་པར་བྱིན་ཐེག །

རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་གསང་སྤྲགས་པར་བྱིན་ལས། །

ཤིན་ཏུ་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །

ཉི་མ་རྒྱ་བ་ལྟ་བུར་ཀུན་ཏུ་གྲགས། །

ཆོག་དེ་བདེན་པའི་ཆོག་ཏུ་འདོད་བཞིན་བུ། །

ཟབ་མོའི་ཐེག་དེ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅས། །

འཆོལ་བར་མི་བྱེད་མཁས་པའི་ཁྱར་འཛིན་བ། །

དེ་འདྲ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ན། །
དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་གང་། །
ཤིན་ཏུ་སྤང་དགའ་གོང་ན་མེད་པའི་ལམ། །
འདི་འདྲ་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཀྱི་མཐོ་མཆོད། །

དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་བའི་ཐེག་པ་མཆོག་།
སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་དགོན་པའི་དོན་ཐེག་།
དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་གཏེར་གྲུར་ཟབ་མོ་དེ། །
ཞུགས་ནས་འབད་པ་མང་པོས་རིང་དུ་སྦྱངས། །

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །
བཀའ་ངིན་ཆེའོ་ཟླ་བ་ཚུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །
དེ་ནས་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་སྟེ། གསང་སྤྲུགས་ལ་རྒྱད་སྟེ་གོང་འོག་ཡོད་པས་ན།
རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཚུལ། །
མི་ཤེས་དེ་ཡིས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་རྒྱད། །
རྒྱད་སྟེ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ཐག་བཅད་ཀྱང་། །
དམ་བཅའ་ཅམ་དུ་ཟད་པར་ལེགས་མཐོང་ནས། །

གསང་བ་སྤྱི་རྒྱད་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང་། །

དབུང་བཟང་གིས་ཁྱས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་སོགས། །
བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་སྤྱི་དང་བྲེ་བྲག་གི། །
རྒྱུད་སྤེ་རྣམས་ལ་རིང་དུ་འབྲིས་བར་བྱས། །

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །
བཀའ་ངོན་ཆེའོ་ཐེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །
རྒྱུད་སྤེ་གཉིས་པ་སྦྱོད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི། །
གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམ་སྒྲུང་མངོན་བྱང་གི། །

རྒྱུད་ལ་སྦྱངས་པས་སྦྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས། །
གང་ཡིན་དེ་ཡང་ལེགས་བར་ངེས་བར་བྱས། །
ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །
བཀའ་ངོན་ཆེའོ་ཐེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །

རྒྱུད་སྤེ་གསུམ་པ་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི། །
གཙོ་བོ་དཔལ་ལྷན་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད། །
བཤད་རྒྱུད་དོ་ཐེ་ཙོ་ལ་སོགས་ལ། །
སྦྱངས་པས་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཕྱོང་། །

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ།
བཀའ་ངིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁུན་པའི་གཏེར།
བཞི་བ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་ན་མེད་པ་ལ།
འཕགས་ཡུལ་མཁས་བ་རྣམས་ལ་ཉི་མེ་ལྟར།

ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བ་རྒྱད་འདུས་བ་དང་།
རྣལ་འབྱོར་བ་རྒྱད་ཀྱི་དོར་བདེ་མཆོག་གི།
ཞེས་མ་རྒྱད་ཀྱི་དོར་ཉ། འདིར་གསང་སྤྲུལ་རྟེན་མ་དང་། གསང་སྤྲུལ་
གསང་མ་བཅས་གསང་སྤྲུལ་ལ་གསང་རྟེན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གསང་སྤྲུལ་
གསང་མ་གཞིར་བཞག་གི་ཐོག་ནས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད།
ཅ་རྒྱད་བཤད་པའི་རྒྱད་ལ་སོགས་བ་དང་།
མདོ་རྒྱད་གཞན་དང་བཤད་སློལ་མི་འདྲ་བའི།
ཤིང་རྟའི་སློལ་ཆེན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད།
གསལ་བྱེད་ཅི་མ་མེད་པའི་འོད་ལ་སྤངས།
ཞེས་གསལ་བྱེད་ཅི་མ་མེད་པའི་འོད་བཅས་སེམས་འགྲེལ་སྒྲོར་གསུམ་ཞེས་
གསུངས་པའི་གཙོ་བོ་འགྲེལ་ཆེན་ཅི་མེད་འོད་དེ་གསལ་བྱེད་ཅི་མ་མེད་པའི་འོད་ལ་
སྤངས་ཞེས་སོ།

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ།
བཀའ་ངིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁུན་པའི་གཏེར།

དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་མང་དུ་སྒྲོས་པ་བཅའ་བའི་སྐབས་ཉེ་དང་པོའོ། །

སྐབས་གཉིས་པ། བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར་
བ།

དེ་ཡང་སྒྲོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། བསམ་བྱུང་གིས་ངེས་
པ་ཉིད་པ་དང་། སྒྲོས་བྱུང་གིས་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་སྟེས་པ་ཞིག་དགོས་པ་རེད།
བསམ་བྱུང་གིས་ངེས་པ་ཉིད་ནས་འདི་འདི་རེད་ཅེས་ཁོ་ཐག་ཆོད་པའམ་ཕྱ་ཐག་
ཆོད་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲོ་དེ་དེའི་རོ་བོར་སྟེ་དགོས་ཤིང་། སྒྲོ་དེ་དེའི་རོ་བོར་བསྐྱར་
དགོས་པ་རེད། དེར་བརྟེན། དོན་དེ་དང་དེར་སྒྲོ་འདིས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པའི་
སྒྲོས་གྱི་སྟོན་ནས་སྤྱོད་བསྟེ་དགོས་པ་རེད། དེས་ན་སྒྲོས་སྤྱོད་སྤངས་རི་ལྟར་གནང་
བ་རེད་དམ་ཞེ་ན།

དེ་ནས་གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་ཐུན་སེལ་བའི་མཆོག །

འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཤུགས་དག་རྒྱན་རིང་གི །

དད་པ་བརྟན་པོས་གཞུང་ལུགས་གདམས་པ་བྱ། །

འཆར་སྤྱིར་གསོལ་བཏབ་རྒྱ་ཆོགས་ཀུན་ལ་འབད། །

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །

བཀའ་འདི་ཆེའོ་ཟེ་བཙུན་མཁུན་པའི་གཏེར། །

ཞེས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་པ་རི་འདྲ་ཞིག་འཁྱུངས་སམ་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་འབད་པས་སྐྱ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་ལས། །

རིམ་བཞིན་བརྒྱད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལ། །

ཐུན་མོང་མེན་པའི་ངེས་བརྟེན་གྲུང་པས། །

ཞེས་སྐྱ་སྐྱབ་ནས་བརྒྱད་པའི་ཐབ་མོའི་ལྟ་བ་དང་། ཐོགས་མེད་ནས་བརྒྱད་
པའི་རྒྱ་ཆེན་སྟོད་པའི་ཐབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རིམ་བཞིན་བརྒྱད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ལམ་རིམ་ལ། རྩོ་བོ་ཐེས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཞེས་སྐྱེས་བུ་
གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་བསྐྱེགས་པར་གནང་མཁན་དེ་རྩོ་བོ་ཐེ་རེད། མཆོན་བཏགས་
མཁན་དེ་ཡང་རྩོ་བོ་ཐེ་རེད། དེས་ན་རྩོ་བོ་ཐེ་ནས་བརྒྱད་པའི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་
ཡུག་བཞེས་ལམ་རིམ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངེས་བརྟེན་པར་
གྲུང་པས།

ཐབ་མོའི་གཞུང་མཆོག་པར་ཕྱིན་གདམས་པར་ཤད། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །པར་ཕྱིན་གྱི་སྤྲས་དོན་མངོན་ཏོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་དག་གོ་
རིམ་མ་འཆོལ་བར་གང་ཐག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་རིམ་བཞིན་ཏོགས་པ་སྐྱེས་ལུགས་
དང་། རྫོ་སྟོང་ཆུལ་དེ་དག་དང་། དེ་ཡང་གང་ཐག་རྫོ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ལ་པན་
ཆེ་བའི་དགོས་པ་རྒྱ་མཆོན་གྱི་ཐོག་ནས། སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་དུའི་ལམ་རིམ་ལ། ཕྱི་མ་
དོན་གཉེར་གྱི་རྫོ་སྐྱེ་ཐབས་དང་། ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་རྫོ་སྐྱེས་པའི་རྩེས་ལ། ཕྱི་མར་
བདེ་བའི་ཐབས་དེ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་ན། སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་དུའི་ལམ་ཙམ་ལ་རྫོ་སྟོང་
མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་བ་སྤྱད་རྒྱུ་དང་། དོན་
གཉེར་སྐྱེས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་མངོན་མཐོ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་མ་ཆང་བ་མེད་པར་བསྟན་

ཡོད།

དེ་ནས་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་སྦྱངས། དེའི་
མཐུག་དེར་ཉེན་རིམ་བྱ་ཞིག་གིས་འཁོར་བ་ལྗོགས་པ་དང་། ལམ་རིམ་བྱ་ཞིག་གིས་
འཁོར་བ་ལྗོགས་པ་ཞེས་པའི་ས་ཁོངས་འདིའི་ནང་ནས། ཐར་པར་བསྐོད་ཚུལ་གྱི་ལམ་
དེ་དག་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བསྟན་ཡོད།

དེ་ནས་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་གསུངས་ཏེ། སྒོ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ལ་
ཕན་ཆེ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་གཙོ་བོ་དེ་འབྲེལ་ཡིན་ས་རེད། གང་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་
ལམ་རིམ་ལ་སྤྱད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་རྟེན་ནས་ཟབ་མོའི་གཞུང་མཆོག་པར་
ཕྱིན་གདམས་པར་ཤར་ཞེས་སོ། །

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །

བཀའ་ངོན་ཆེའོ་ཟླ་བ་ཐུན་མཁུན་པའི་གཉེན། །

འདིས་པར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲོར་དེ་དག་གསུངས་པའོ། །

དེ་ནས་ཆོད་མའི་སྒྲོར་ལ།

བྱང་ཕྱོགས་འདི་ན་ཆོད་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །

སྦྱངས་དང་མ་སྦྱངས་བྱ་མ་མཁུན་གཅིག་ཏུ། །

མདོ་དང་སྤེ་བདུན་ཀུན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །

ཞེས་པས་ཆོད་མ་མདོ་སྤེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་མཛད་པའི་ཆོད་མ་
མདོ་དང་། སྤེ་བདུན་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཅ་བ་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་
བཅོས་གསུམ་དང་། འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་བཞི་བཅས་ཀུན་ལ་

བྱང་ཆུབ་ཏུ།

བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་རིམ་བཤོད་མིན་ཟེམ། །

ཡང་སྟོགས་གཅིག་ནས།

འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲང་པོ་ལ། །

དངོས་སུ་འདི་ཚེ་མས་ཞེས་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲང་པོས་ཆད་མ་ཀྱན་བརྟམ་ཐོག་མར་
མཛད་སྐབས། ལྷ་སྟོགས་པས་ཐོ་འཆམ་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཇེ་བཅུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས།

དངོས་སུ་འདི་ཚེ་མས་འདི་ནི་མ་འོངས་དུས། །

འགོ་བ་ཀྱན་ཀྱི་མིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། །

གསུང་གི་གནད་བ་བསྐྱལ་བའང་ཆད་མར་བྱེད། །

དེ་ནི་མི་རིགས་སླ་བའི་ཕུལ་བྱུང་དུ། །

མཐོང་ནས་ལྷག་པར་ཚུལ་དེར་དབྱད་བ་ན། །

སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲང་པོས་མཛད་པའི་ཆད་མ་མདོའམ་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་
བརྟམ་པའི་མཆོད་བརྗོད་དུ།

ཆད་མར་གྱུར་བ་འགོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། །

སྟོན་བ་བདེ་གཤེགས་སྟོབ་ལ་ཕྱག་འཆམ་ནས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་རྐང་བ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་དོན། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་
ཀྱིས་ཆད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལེ་ལུ་བཞེ་གསུངས་པའི་ལེ་ལུ་གཉིས་པར།
ཆད་མར་གྱུབ་པའི་ལེ་ལུ་ཞེས་ལེ་ལུ་དེའི་ནང་ཆད་མ་ཀྱན་བརྟམ་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་

དོན་རྒྱལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་པབ་སྟེ།
རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་ལ་བཙམ་ལྟན་འདས། །
ཆོད་མར་བསྐྱབས་ཤིང་དེ་ལས་དེ་ཡི་ནི། །
བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་འཇུག་དོགས་སུ། །
ངེས་པ་གཏིང་ནས་རྟེན་པས་ཐེག་གཉིས་ཀྱི། །

ལམ་གྱི་གནད་ཀྱན་འབྲིལ་བར་རིགས་ལམ་ནས། །
ལེགས་པར་ཐོན་པས་ལྷག་པར་དགའ་བ་རྟེན། །
ཞེས་ཐེག་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་གོང་ལོག་གཉིས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་གསུངས་
ཀྱི་མེད་དམ།

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །
བཀའ་ངོན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །

དེ་ནས་བྱང་ས་མདོ་སྟེ་རྒྱན་གཉིས་པོ། །
ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་རབ་འབད་པས། །
མི་པམ་ཆོས་རྗེའི་གཞུང་དང་རྗེས་འབྲང་གི། །
གཞུང་ཀྱན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་པར་ཤར། །

ཞེས་བྱང་ས་དང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་གཉིས་ནི་ཡོངས་བྱགས་ས་རྒྱན་གཉིས་ཞེས་པ་
དེ་ཡིན་ཞིང་། ས་རྒྱན་གཉིས་སྦྱར་ནས་སྦྱོང་ཚུལ་བཅས།

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ།
བཀའ་ངེན་ཆེན་མཆོད་པའི་གཏེར།

ལྷག་པར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་གསུང་རབ་ཆོགས།
བསྐྱེགས་པའི་གོ་རིམ་ཉིད་ལས་ལམ་གྱི་གནད།
ཀུན་ལ་ངེས་སྟེང་བསྐྱབ་པ་ཀུན་བདུས་ལ།
བརྟེན་ནས་མདོ་སྟེ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་སོགས།

ལྷ་སྐྱབ་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་མཆོག་དུ་མའི་དོན།
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལེགས་པར་མཐོང་།
ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ།
བཀའ་ངེན་ཆེན་མཆོད་པའི་གཏེར།

ཞེས་པ་འདིས་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པའི་བསྐྱབ་བདུས་དང་། སྟོན་འདུག་འདིར་
གསུངས་མི་འདུག་ཀྱང་། བསྐྱབ་སྟོན་གཉིས་དང་བསྐྱབ་བདུས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་
གྱི་འགོ་སྐྱངས་གོ་རིམ་དེ་དག་ཟབ་མོ་ལྷ་རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་དེ་དག་ངེས་པ་རྟེན་པ་
འདི་ལྟར་བྱུང་སོང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དེས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དབུ་ཚད་ཀྱི་གཞུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དབུ་ཚད་པར་
ཕྱིན་གྱི་གཞུང་དེ་དག་གདམས་པར་ཤར་བའམ་སྤྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ནས།
སྤྱགས་ལ་གོ་རྟོགས་སུ་མོང་མ་ཡིན་པ་འབྲུངས་པའི་ཚུལ་དེ་གསུངས་པ་རེད།

དེ་ནས་བསམ་གཏན་སྤི་མ་ནམ་སྤང་ནི། །

མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ཡིས། །

ལེགས་པར་བཤད་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། །

ལམ་གྱི་གནད་ཀྱན་ལེགས་པར་གདམས་པར་ཤི། །

ཞེས་བསམ་བྱ་རྒྱུད་བསམ་གཏན་སྤི་མ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ནམ་སྤང་མངོན་པར་
བྱང་རྒྱལ་པ། གཞུང་ངམ་རྒྱུད་དེའི་དགོངས་དོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་ལེགས་
པར་བཤད་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། གཙོ་བོ་ཞི་ལྷག་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་གསུངས་ཀྱི་
ཡོད་དམ་སྟེ།

རྒྱལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །

བཀའ་ངོན་ཆེའོ་ཟླ་བ་ཅུན་མཁུན་པའི་གཏོར། །

དཔལ་ལྷན་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པའི་ལམ་གྱི་གནད། །

ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པར་མཐོང་བ་ནི། །

ཅུང་ཟད་སྤྲ་ཡང་ལམ་དེར་ཟབ་མའི་དོན། །

སྒོམ་རྒྱལ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བཅ་ཆེན་ནི། །

ཞེས་རྒྱུད་མྱེ་གསུམ་བ་ནམ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པའི་སྐབས་ནས་
གསུངས་པའི་རྟོར་དབྱིངས་དང་། རམ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཡི་བསྐྱེད་ཆོག་གི་ཉིང་
འཛིན་གསུམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེང་ས་ལྷ་བྱའི་ཐོག་ནས། བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་སྤངས་དེ་ཙམ་
ཞིག་ཤེས་པས། དེ་ཉིད་བསྐྱས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་མི་ཤེས་པའམ་དེ་

ཅམ་ཤེས་མི་ཐུབ་པས། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་པཎ་ཆེན་ནི།

སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྩ་བཤད་ཆ་མ་ཐུན་རྒྱད། །

ཞེས་པས་རྩ་རྒྱ་དང་། བཤད་རྒྱད། ཆ་མ་ཐུན་རྒྱད་བཅས་རྒྱད་རྣམ་པ་གསུམ་
སྒྲུང་ཉེ་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པ་དང་།

རྒྱད་ཕྱེ་གསུམ་གྱི་ཟབ་མེད་ཉམས་ལེན་རྣམས། །

ཞེས་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མེད་ནང་དུ་རྒྱད་ཁུངས་བྲངས་ཉེ་ཞི་ལྷག་གི་ཉིང་རེ་
འཛིན་སྒྲོམ་སྒྲངས་དུ་མ་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་པས་དེ་ཡིན་ས་རེད།

སྒྲོམ་རིམ་ཇི་བཞིན་བཤད་པས་སྒྲོ་ཐུན་བསལ། །

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །

བཀའ་བློན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །

དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ལ།

ཐུབ་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ། །

དཔལ་ལྷན་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱད། །

དེ་ཡི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཟབ་པ། །

དཔལ་ལྷན་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་རྒྱལ་ལ། །

སྒྲ་བའི་དམ་བ་ལྷ་སྒྲུབ་འདི་སྐད་གསུང་། །

རྩ་བའི་རྒྱད་དུ་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ནི། །

མཐར་དུག་ཚུལ་བཞིད་རྒྱ་ཡིས་བཏབ་སྟེ་གནས། །

དེ་ཕྱིར་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །
སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས་ནི་ཤེས་བྱར་གསུངས། །
ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་སྒྱུབ་ཀྱིས་མན་ངག་ཏུ་བྲིལ་ནས་ཡོད་པ་འདི།
ཚུལ་དེ་གནད་དུ་བཟུང་ནས་མན་ངག་གི། །
མཐར་ཐུག་མདོར་བྱས་སྟོན་བསྟུས་རྣམ་གཞག་སོགས། །
ཞེས་མཐར་ཐུག་སྒྲ་སྒྱུབ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་མདོར་བྱས་ཏེ། མདོའམ་གསང་འདུས་ཙུ་རྒྱུད་དང་།
དེའི་ཁུངས་བྲངས་པའམ་ཙུ་རྒྱུད་སྟེས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་བསྟེ། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་
པ་ལྟས་མཛད་པའི་རིམ་ལུང་དོན་འགྲེལ་སྟོན་བསྟུས། སྟོབ་དཔོན་སྒྲ་བྱང་གིས་
མཛད་པའི་རྣམ་གཞག་གི་རིམ་པ་སོགས།
འདུས་པ་འཕགས་པའི་སྟོར་གྱི་ཐུན་ཀུན་ལ། །
ཐུན་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་ཐུན་དང་། དེ་བཞིན་སྒྲ་སྒྱུབ་རང་ཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་
རིམ་ལྟ་བུའི་འཕགས་སྟོར་གྱི་གཞུང་ཐུན་ཀུན་ལ་རིང་དུ་འབྲིས་པར་བྱས་པ་སྟེ།
རིང་དུ་འབྲིས་པར་བྱས་ཏེ་ཙུ་བའི་རྒྱུད། །
ཞེས་གསང་འདུས་ཙུ་རྒྱུད་དེ། ཙུ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བའམ།
དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པ།
སྟོན་མེ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ། །
བརྟེན་ནས་བཤད་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལྟ་དང་ནི། །
ཞེས་འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་རྒྱུད་ཆེན་པོ་རྒྱུད་དོར་བྲེང་

དང་། དེ་བཞིན་ལྟ་མོ་བཞིས་ཁྱེས། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལ་སོགས་བཤད་རྒྱུ་ཆེན་
མོ་ལྟ་དང་ནི་ཞེས་ཐོད་ལ་བསྐྱར་བའི་བཤད་རྒྱུ་ཆེན་མོ་ལྟོ། །ལྟ་ཡི་དབང་པོས་
ཁྱེས་པའི་རྒྱུད་ཞེས་བདེ་ཐོད་ལ་བསྐྱར་མེད།

ལེགས་པར་སྐྱར་ལ་འབད་བ་ཆེན་པོས་སྐྱུངས། །

སྐྱུངས་པས་འདུས་པའི་རིམ་གཉིས་སྤྱི་དང་ནི། །

ཅེས་རིམ་བ་གཉིས་ཞེས་དབང་གི་རྣམ་གཞག་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་
རིམ་གཉིས་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་དུ་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྟའས་
རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་དུག དེའི་ནང་ཆོན་ནས་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒོར་ལ་མཐའ་ཆོད་པ་ཞིག་
མཁྱེན་བྱང་ཞེས་གསུངས་པའོ། །

བྱད་པར་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་གནད་ཀྱན་རྟེན། །

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །

བཀའ་ངོན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཉིས། །

དེ་ཡི་མཐུ་ལས་བདེ་དགྱེས་དུས་འཁོར་སོགས། །

ཞེས་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་གཉིས་སྤྱི་དང་། ལྟག་པར་རིམ་ལྟའི་
གནད་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱང་ན། བདེ་མཆོག་དང་། དགྱེས་རྟེན། དུས་
འཁོར་སོགས་པ་སྟེ།

རྒྱུད་སྟེ་མང་པོའི་གནད་དོན་གདམས་པར་ཤིང་། །

དེ་དག་བདག་གིས་གཞན་དུ་བཤད་པས་ན། །

འདིར་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ལ་སྒོ་ཅམ་ཞིག།

ཞེས་ལྷགས་རིམ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་བཞིན་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་
སློ་ལྟ་བུ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་སོགས་པ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་གཞུང་
མང་པོ་མཛད་ཡོད་པས་ན་དེ་དག་ལས་ཤེས་རྒྱ་དང་། འདིར་ནི་རྣམ་དཔྱད་ཅན་ལ་
སློ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །

བཀའ་ངོན་ཆེའོ་རྩེ་བཙུན་མཁུན་པའི་གཏེར། །

བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར་བའི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་
བའོ། །

སྐབས་གསུམ་པ། མཐའ་མར་ཉིན་མཆན་ཀྱན་ཏུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ།

དེ་ལྟར་གདམས་པའི་གཏེར་དུ་གྱུར་བ་ན། །

ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་ལམ་དང་ནི། །

ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཉིས། །

ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་གསུངས་པས་ན། བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་དང་། སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ། མཐར་གཏུགས་ན་དེ་གཉིས་ཉམས་བཞེས་གནང་
རྒྱ་དང་། དེ་གཉིས་ཆང་གཞིར་ཡོད་པའི་སྤྱིང་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས།

གནད་བསྐྱུས་ཆང་པའི་ལམ་ལ་འདྲིས་པར་སྦྱངས། །

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །

བཀའ་ངིན་ཆེད་མེ་བཟུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །

རྒྱལ་སྐུ་སློན་ལམ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་རྣམས་ནི། །

དམ་ཆོས་འདྲིན་པའི་སློན་ལམ་ནང་འདུས་པར། །

གསུངས་ཕྱིར་དགོ་ཅ་ཅི་སྟེན་བསགས་པ་ནི། །

ཀུན་ཀྱང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོས། །

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །

བཀའ་ངིན་ཆེད་མེ་བཟུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །

ཐ་མར་ཉིན་མཆོན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་སུ་མངས་པ་དང་། ཀུན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོས་པའི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའོ། །

སྐབས་བཞི་ལ། ཀུན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོས་པ།

རང་གི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་ཕྱིར་དང་། །

རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་སྐལ་བཟང་མང་པོ་ལ། །

འདུག་སྒོ་མ་འོར་ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་འདི་བྱས་སོ། །

དེ་ལས་ཐོབ་པའི་དགོ་བ་བསྟོས་པ།

དེ་ལས་ཐོབ་པའི་དགེ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །

རིམ་པ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཀྱི། །

ཞེས་གོང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་
རིམ་པར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ། ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་
བཟོད་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་སྒྲོལ། འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཀྱི། །

ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྒྲན་མེད་བཟུང་ནས། །

རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་ཤོག། །

ཅེས་རང་གི་རྟོགས་པ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་མདོ་ཙམ་དུ་བཤད་པ་འདི་ནི་མང་
དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སྲོང་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་སྒོ་བཟང་གསལ་པའི་དཔལ་གྱིས་འབྲོག་རི་བོ་
ཆེ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་ཡི་གེ་པ་ནི་བཀའ་བཞི་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་
ལོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་བྱས་པར་གྱུར་
ཅིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །

མདོར་ན་བོད་གངས་ཅན་གློངས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་འགྲོ་སྤངས་
རོ་སྒྲོད་བྱས་པ་དེ་དག་གཞི་ལ་བཞག་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོས་སྒོ་བ་སྒྲོང་བྱ་དགོས་ཞེས་
བཀའ་བསྩལ་ཏོ། ། །

༡༡། །ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཅ་བ་བརྒྱགས་སོ། །

རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྒྲིང་
པོའི་དོན། །རྒྱལ་སྤྲུལ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་ལམ། །སྐལ་ལྷན་ཐར་འདོད་
རྣམས་ཀྱི་འབྲུག་དོགས་དེ། །རྗེ་ལྷ་རྒྱལ་བཞུགས་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ། །གང་
དག་སྲིད་པའི་བདེ་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་། །དལ་འཕྱོར་དོན་ཡོད་བྱ་བྱིར་བཙོན་པ་
ཡིས། །རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་ཚོན་པའི། །སྐལ་ལྷན་དེ་དག་དང་བའི་ཡིད་
ཀྱིས་ཉོན། །རྣམ་དག་ངེས་འབྱུང་མེད་པར་སྲིད་མཆོ་ཡི། །བདེ་འབྲས་དོན་གཉེར་ཞི་
བའི་ཐབས་མེད་ལ། །སྲིད་ལ་བརྟམ་པ་ཡིས་ཀྱང་ལུས་ཅན་རྣམས། །ཀྱན་ནས་འཆིང་
བྱིར་ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་བཅའ། །དལ་འཕྱོར་རྟེན་དཀའ་ཆེ་ལ་ལོང་མེད་ལ། །ཡིད་
ལ་གོམས་པས་ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་ལྡོག། །ལས་འབྲས་མི་བསྐྱུ་འཁོར་བའི་སྤྱག་
བསྐྱལ་རྣམས། །ཡང་ཡང་བསམ་ན་བྱི་མའི་སྤང་ཤས་ལྡོག། །དེ་ལྷ་གོམས་པས་
འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོགས་ལ། །ཡིད་སྟོན་སྐད་ཡིག་ཅམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །ཉིན་མཆོན་
ཀྱན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་སྟོ། །བྱུང་ན་དེ་ཆེ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པ་ལགས། །ངེས་འབྱུང་
དེ་ཡང་རྣམ་དག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས། །ཟིན་པ་མེད་ན་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །ཕུན་
ཆོགས་བདེ་བའི་རྒྱ་རུ་མི་འགྱུར་བས། །སྟོན་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
མཆོག་བསྐྱེད། །འབྲགས་དག་ཆུ་བོ་བཞི་ཡི་རྒྱུན་ཀྱིས་བྱིར། །བསྐྱོག་དཀའི་ལས་ཀྱི་
འཆིང་བ་དམ་པོས་བསྐྱམས། །བདག་འཇིན་ལྷགས་ཀྱི་བྱ་བའི་སྤྱབས་སུ་རྒྱུད། །མ་

རེག་ལུག་པའི་སྒྲག་ཆེན་ཀུན་ནས་འཐིབས། །ལུ་མེད་མིང་པར་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་
 རུ། །ལུག་བསྐལ་གསུམ་གྱིས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་མཛད། །གནས་སྐབས་འདི་འདྲར་
 ལྷུང་པའི་མ་རྣམས་ཀྱི། །ངང་ཚུལ་བསམས་ནས་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པར་
 མཛོད། །གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་ལྟན་ན། །ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ལ་གོམས་བྱས་ཀྱང་། །མིང་པའི་ཙ་བ་བཅད་པར་མི་རུས་པས། །ངེ་མྱིང་
 རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །གང་ཞིག་འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི། །རྒྱ་འབྲས་ནམ་ཡང་བསྐྱབ་བ་མེད་མཛོད་ཞིང་། །དམིགས་པའི་གཏད་སོ་གང་
 ཡིན་ཀུན་ཞིག་ལ། །ངེ་ནི་སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས། །སྤང་བ་རྟེན་
 འབྲེལ་བསྐྱབ་བ་མེད་པ་དང་། །སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། །ངེ་མིང་སོ་
 སོར་སྤང་བ་ངེ་མིང་དུ། །ད་དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་བ་མེད། །ནམ་ཞིག་
 རེས་འཛོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། །རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱར་མཛོད་པ་ཙམ་ཉིད་
 ནས། །ངེས་ཤེས་ལུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀུན་འཛིག་ན། །ངེ་ཆེ་ལྟ་བུའི་དབྱེད་པ་
 རྟོགས་པ་ལགས། །གཞན་ཡང་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། །སྟོང་པས་མེད་
 མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད། །རྒྱ་དང་འབྲས་བྱར་འཆར་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན། །མཐར་
 འཛིན་ལྟ་བུ་བས་འཛོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ངེ་ལྟར་ལམ་གྱི་གཙོ་པོ་རྣམ་གསུམ་
 ཀྱི། །གནས་རྣམས་རང་གིས་ངེ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཆེ། །དཔེན་པ་བསྟེན་ཏེ་བཙོན་
 འབྲས་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས། །གཏན་གྱི་མདུན་མ་སྤྱར་དུ་སྐྱབས་ཤིག་བྱ། །ཞེས་པ་
 འདི་ནི་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སྟོང་སྟོང་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་རྩ་ཁོ་དཔོན་པོ་
 དག་དབང་གྲགས་པ་ལ་གདམས་པའོ། ། །

༡༡། །ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཀའ་ཁྲིད་བཞུགས་སོ། །

ལམ་གཙོ་བཤད་རོགས་གྱིས་ཞེས་ཞུ་མཁན་མི་འདུག་ཀྱང་། ང་རང་གིས་ང་
རང་ལ་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གནང་རོགས་གནང་ཞེས་ཞུས་པ་ཡིན། ལམ་གྱི་གཙོ་
པོ་རྣམ་པ་གསུམ་འདི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཛད་ཅིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་སྐྱེས་པ་
པོ་ནི་ཚུ་ཁོ་དབོན་པོ་དག་དབང་གྲགས་པ་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཐོར་བྱའི་ནང་
ཚུ་ཁོ་བ་དག་དབང་གྲགས་པར་སྐྱབས་ཀྱིས་གནང་བ་ཞིག་གི་ནང་འདི་ལྟར།

ཁོ་པོས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་བཞུགས་ཤིག་དང་། །

ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་དང་སློན་ལམ་ཀྱན། །

མཚུངས་པར་སྦྱད་དེ་ནམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཆེ། །

བདུད་ཅིའི་བཀོ་བཤའ་ཐོག་མར་སྦྱིན་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཚུ་ཁོ་བ་དག་དབང་གྲགས་པར་སྐྱབས་གཉིད་ནས་གཙོ་
པོ་ཡོད་ས་རེད། དེ་ལྟའི་ཆོག་འདི་ཞུས་པ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་
ཉིད་གྱིས་ངས་བཤད་པ་དེ་བྱིད་གྱིས་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་
རང་ཉིད་གྱི་མཛད་སྦྱོད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་གྱིས་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་མངོན་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་རྗེས་སུ་
བཟུང་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་བཀོ་བཤའ་ཐོག་མར་སྦྱིན་ཞོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་
ཏུ་ཅང་གི་སྦྱང་རྗེ་པོ་རེད། དངོས་སུ་ཞུ་མཁན་དེ་ཚུ་ཁོ་དབོན་པོ་དག་དབང་གྲགས་

བ་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མར་གདམས་སྐབས་མཐུག་དེར། འདི་ལྟར།
དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི།
གནད་རྣམས་རང་གིས་རྗེ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཆོ།
དབེན་པ་བསྟེན་ཏེ་བཙོན་འབྲས་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས།
གཏན་གྱི་མདུན་མ་སྤུང་དུ་སྐྱབས་ཤིག་བྲ།

ཞེས་མྱོ་ཁོ་བར་ཐུགས་དབྱེས་མཉེས་ཆེན་པོའི་རང་ནས་འདི་ལྟར་གསུངས་
འདུག་ཅིང་། རང་རང་ཆོ་ཡང་དེའི་གས་སུ་ཡོད་པའི་ཁུལ་རེད། རང་ཆོས་ཡར་འཆང་རྒྱ་
ལས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མར་ཐུད་གྱི་མ་རེད། ཡར་ཤོག་ཅེས་གསུང་མཁན་ཅང་མི་
འདུག་ཀྱང་དེའི་གས་སུ་ཡར་འཆང་རྒྱ་རེད།

གཏན་གྱི་མདུན་མ་སྤུང་དུ་སྐྱབས་ཤིག་བྲ།

ཞེས་ཉེ་ཆོག་གིས་བྲ། ཞེས་གསུངས་པའི་ནང་དུ་ཨེ་ཚུད་མི་ཚུད་ཅིག་བལྟ་
དགོས་ཤིང་། དེ་ཚུད་པ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་སྐྱབས་ཉེན་བསྐྱལ་བ་དང་། དེར་སྐབས་
གྱི་སྟོལ་ལྟར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་ཨ་སྒོར་ཆག་པ་ཡར་ཐུལ་ནས་བྱའི་གས་སུ་བཙུད་
རོགས་གྱིས་ཞེས་ཞུ་རྒྱ་མེད་ལ། སྟོབས་གོ་ས་ཆེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱའི་གས་སུ་
ཚུད་ཐབས་མེད།

དེས་འབྲུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་ལ་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་
ཞིག་བྱས། བསམ་བ་རྣམ་དག་རྒྱབ་མདུན་རོ་སྒོག་མེད་པའི་ཉམས་ལེན་ཞིག་བྱོས་
དང་བྱའི་གས་སུ་ཚུད་གྱི་རེད། དེས་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་
གསུམ་པོ་དེ་མྱོ་ཁོ་དབེན་པོ་དག་དབང་གྲགས་པར་རྗེ་ལྟར་གདམས་པ་བཞིན་ང་

རང་ཆོས་ཀྱང་སྒོན་ལམ་བཟུལ། དེར་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

མཆོད་བརྗོད་དང་། བཅུམ་པར་དམ་བཅའ། སྒོད་ལྷན་ཉན་པར་སྒྲུལ་བ།

རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། །

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྙིང་པོའི་དོན། །

རྒྱལ་སྤུལ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལམ། །

སྐལ་ལྷན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་དོགས་མཆོག།

རི་ལྷར་རྒྱས་བཞེན་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ། །

ཞེས་པ་ལས། རི་ལྷར་རྒྱས་བཞེན་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ། །

ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་གཅིག་བྱས་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཁེངས་སྒྱུང་མཛད་པའི་
ཆོག་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་མཐའ་ཆོད་པ་
ཞིག་གསུངས་མི་ཐུབ་ཀྱང་གང་ཐུབ་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་དང་།
མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ཁེངས་
སྒྱུང་གི་ཆོག་རེད། ཡང་ན་ཆོག་ཅུང་ཅུང་ཞིག་གི་ནང་དུ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་
གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཅི་རྒྱས་ཀྱིས་འདོམས་པར་བྱས་ནས་གསུངས་ཀྱི་
ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

གང་དག་སྲིད་པའི་བདེ་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་། །

དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་བྱ་བྱིར་བཙོན་པ་ཡིས། །

རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་རྟོན་པའི། །

སྐལ་ལྷན་དེ་དག་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན། །

ཅེས་སྒོད་ལྷན་ཉན་པར་བསྐལ་བ་ཡིན་ལ། ང་རང་ཆོར་མཆན་ཉིད་འདི་དག་
ཆང་བའི་འབད་བཅོན་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྐལ་མ་གནང་བ་དང་། དེ་ཡང་སྲིད་པའི་
བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་། དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱེད་བསམ་པའི་
བཅོན་པ་ཉིན་མཆན་ཀྱན་ཏུ་བྲན་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་བྱ་བྱིར་
བཅོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་ཡང་། བཅོན་འགྲུས་བརྩམ་ས་མ་ནོར་བ་ཞིག་དགོས།
བཅོན་འགྲུས་བརྩམ་ས་མ་ནོར་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་མགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐུག་ཟུང་འཐུག་
བར་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་ཞིག་ཐོག་མར་ཐོས་པས་ཤེས་པར་
བྱས། ཐོས་པའི་དོན་ལ་ཡང་ཡང་བསམས་པའི་སྒོ་ནས། ཐོག་མཐའ་མ་ལས།

ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིས། །

ཉིན་དང་མཆན་ཏུ་ཚུལ་བཞིན་རབ་བརྟགས་ནས། །

བསམ་བྱའི་གནས་ལ་བསམས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །

ནམ་དཔྱོད་སྒོ་ཡིས་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པར་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དབྱད་པ་བྱས། ཁོ་བོའི་བསམ་པར་འདིའི་དབྱད་པ་
བྱེད་རྒྱུའི་ནང་དེང་ཆན་རིག་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་འདུག་ཅིང་།

ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིས། །

ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། ལྟོས་པའི་རིགས་པ། འཐད་པ་སྐྱབ་
པའི་རིགས་པ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་བཅས་ཆན་རིག་པ་ཆོས་དབྱད་ཀྱི་ཡོད་

ཅིང་། ང་ཆོ་མཉམ་དུ་གོ་བསྐྱར་བྱས་ན་ཡག་པོ་འདུག་ལ།

ཉིན་དང་མཆན་དུ་ཚུལ་བཞིན་རབ་བརྟགས་ནས། །

བསམ་བྱའི་གནས་ལ་བསམ་ལས་བྱང་བ་ཡི། །

ནམ་དཔྱོད་སྒོ་ཡིས་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པར་ཤོག།

ཅེས་བ་ལྟར་བསམ་སྒོ་ཡང་ཡང་བཏང་ན། སེམས་ཀྱི་གཉིང་ལ་འདི་དངོས་
གནས་རེད་སྟམ་པ་གཞན་དང་མི་འབྲ་བའི་སེམས་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དང་། ཡིད་
ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོང་བ་ཞིག་དགོས་པ་རེད། གཞན་ཡང་ཐོག་མཐའ་མ་ལས་རི་སྐད་དུ།

གང་ཆེ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་ཆོས་ཚུལ་ལ། །

བསམ་བྱང་སྒོ་ཡིས་ངེས་ཤེས་རྟེན་པའི་ཆོ། །

ཆེ་འདིའི་འབྲི་བ་ཆོད་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས། །

དབེན་པ་བསྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པར་ཤོག།

ཅེས་བ་འདི་ང་ལ་པལ་ཆར་ཡོང་རྒྱ་མེད་པ་རེད། མ་བྱང་མ་བྱང་ཟེར་ནས་ཉི་
ཤུ་འདས། །ཞེས་བ་ལྟར་འདི་ལྟར་འགོ་བ་ལས་བྱེད་རྒྱ་ཅང་མི་འདུག འོན་ཀྱང་
འགྲོད་པ་གང་ཡང་མི་འདུག བྱེད་རང་ཆོ་དང་ལྷག་པར་ལོ་ན་གཞོན་པ་ཆོས་འདིར་
དབྱེད་པ་བྱས་ནས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲོར་དང་། ཟབ་མའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་
པའི་སྒྲོར། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གནས། གང་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དབྱེད་པ་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་
སེམས་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱང་ན། འདུན་པ་ཆེག་སྤེལ་གྱི་ཐོག་ནས་བྱ་བལ་རི་
ཁྲོད་འགྲིམས་ཏེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱང་ན་དངོས་གནས་ཡག་པོ་རེད།
དེས་ན་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་ཞིག་དང་། རྒྱལ་བའི་དབྱེས་པའི་

ལམ་ལ་ཞེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་ང་རང་ཚོས་བྱེད་དགོས་པ་རེད། འདི་བྱང་ན་
སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་པ་དེའི་གས་སུ་ཚུད་པ་རེད། སྐལ་ལྷན་དེ་དག་དང་བས་
ཡིད་གིས་ཉོན། །ཞེས་པ་ལྟར་རེད།

ངེས་འབྱུང་གི་སྒོར།

ནམ་དག་ངེས་འབྱུང་མེད་པར་སྲིད་མཚོ་ཡི། །
བདེ་འབྲས་དོན་གཉེར་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །
སྲིད་ལ་བཀམ་པ་ཡིས་ཀྱང་ལུས་ཅན་ནམས། །
ཀུན་ནས་འཆིང་བྱིར་ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་བཅའ། །

ཞེས་ངེས་འབྱུང་འཆོལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གཙོ་བོ་སྤྲུག་ཀུན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམས་
ནས་དེ་ལས་གྲོལ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོ་སྒྲིང་བ་དེ་གལ་
ཆེ་ཞིང་། གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་
བསྐྱལ་ལམ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྒྲིན་བསམས་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་དག་ལས་རྒྱལ་བ་ཞིག་བྱང་ན་བསམ་པའི་འདོད་པ་སྤྲུབ་རྒྱུ་དེ་ཉ་ཅང་གི་
གལ་ཆེན་པོ་རེད། རི་ཅམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མང་བ་མཐོང་བ་དེའི་
ཚོད་གིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དག་ལས་རྒྱལ་བ་ཞིག་བྱང་ན་བསམས་པའི་འདོད་པ་ཞིག་
དང་། ཉོན་མོངས་ལས་ཐར་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་ན་བསམ་པའི་སྒོ་བྲགས་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་
རེད། དེས་ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་སྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ངེས་འབྱུང་སྒོམ་

པའི་གོ་རིམ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཆེ་ལ་ལོང་མེད་པ། །

ཡིད་ལ་གོ་མས་བས་ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་ལྡོག། །

ལས་འབྲས་མི་བསྐྱུ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ནམས། །

ཡང་ཡང་བསམ་ན་ཕྱི་མའི་སྤང་ཤས་ལྡོག། །

ཅེས་པ་ནི་སློ་ལྡོག་ནས་བཞི་དང་ཉག་ཉག་རེད་འདུག་ཅིང་། སློ་ལྡོག་ནས་བཞིར་
འབྲེན་ཚུ་ལ་མི་འབྲ་བ་ཁ་ཤས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་སློ་ལྡོག་ཅེས་བ་དེ་
འཁོར་བ་ལས་སློ་ལྡོག་ནས་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་རྒྱ་དེར་སྤྱར་ཆོག་ཅིང་། སློ་ལྡོག་ནས་
བཞིའི་མིང་འདི་བཏགས་ན། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། འཆི་བ་མི་
རྟག་པ་བསམ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་ལྡོག་བ་དང་། ལས་རྒྱ་
འབྲས་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཕྱི་མའི་སྤང་
ཤས་ལྡོག་བ་བཅས་མདོར་ན་ངེས་འབྱུང་བསྐྱབ་རྒྱ་དེ་རེད།

རྩོ་བའི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སློ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་
ལ་པན་ཆེ་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱིག་སྤངས་དེ་ཡང་མི་འབྲ་བ་ཞིག་བསྐྱིགས་ཡོད། དལ་
འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེན་དཀའ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། རན་འབྱའི་སྤྱག་བསྐལ་བཅས་
ཀྱིས་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་སྤངས་ཤིང་། སྐབས་འགྲོ་དང་ལས་འབྲས་གཉིས་ཀྱིས་
ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་བ་ཞེས་གསུངས། དེར་བརྟེན་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་
བསྐྱབ་བྱ་དེ་མདོན་མཐོ་དང་། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སྐབས་འགྲོ་དང་ལས་འབྲས་
བཅས་མདོན་མཐོ་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་བྱུང་བའི་མཆོམས་སུ་མདོན་མཐོ་སྐྱབ་བའི་

ཐབས་ཆ་ཆང་གསུངས་ནས་དེ་སྤྱིས་བྱ་རྒྱུ་དྲ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ཅམ་ལ་
ལྷོ་སྤྱང་མཁན་ཞིག་ལ་ཐོག་མར་མངོན་མཐོ་དོན་གཉེར་གྱི་ལྷོ་སྤྱང་རྒྱ་དང་། མངོན་
མཐོ་མ་འཛོལ་བའི་ཉེས་དམིགས། མངོན་མཐོ་འཛོལ་བའི་པན་ཡོན། མངོན་མཐོ་
འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་བསྟན་པ་རེད། འདིའི་སྐབས་སུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
སེམས་སྒོམ་རྒྱུ་ཐག་བཅད་ནས་གོ་རིམ་དེ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བསྤྱིགས་པ་ཡིན་
ནམ་སྟེ།

དེས་ན་ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་ལྷོག་པ་དེ་དང་། ཕྱི་མའི་སྤང་ཤས་ལྷོག་པར་ལས་
འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་གཅིག་དང་། དེ་ནས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱུ་བས་མ་
རྒྱལ་དེ་ག་ཤས་དྲ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྤྱོད་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ཡར་བྲངས་ན་
ཉ་ཅང་གསལ་པོ་རེད།

འུགས་པ་ག་རྒྱུ་པོ་བཞི་ཡི་རྒྱུན་གྱིས་བྱེད།
བསྐྱོག་དཀའི་ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བསྐྱུམས།
བདག་འཛིན་ལྷགས་ཀྱི་བྱ་བའི་སྤྱབས་སུ་རྒྱུད།
མ་རིག་ཐུན་པའི་སྤྱག་ཆེན་ཀུན་ནས་འཐིབས།

སྤྱ་མེད་མིད་པར་སྤྱེ་ཞིང་སྤྱེ་བ་བྱ།
སྤྱག་བསྐྱུ་བ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མཛད།

ཞེས་པ་དེ་རང་སྤྱང་དྲ་བས་མ་ལྷོ་བཏང་ན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་སྤྱེ་བ་ཡིན།
དེ་ཡང་འདིའི་ནང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་འུགས་ཆེན་པོ་གསུངས་ཡོད།

ཤུགས་བྲག་རྩ་བོ་བཞི་ཡི་རྒྱན་གྱིས་ཁྲིམ། །ཞེས་པས་སྤྱི་ཤིང་འཆིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
གྱིས་མཉན་ཚུལ་དང་། བསྐྱོག་དཀའ་ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བསྐྱེད་སྤྱོད། །ཞེས་
པ་འདིས་བསྐྱོག་པར་དཀའ་བའི་ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བཅིངས་ཏེ་དེའི་གཞན་
དབང་དུ་སོང་བས་སྤྱི་ཤིང་འཆིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་དག་མི་འདོད་ཀྱང་རང་དབང་མེད་
པར་ཐུང་དགོས་པ་ཞིག་ལས་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་འདྲའི་ལས་དེ་གང་ཞིག་བྱས་ཏེ་བསགས་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བདག་འཛིན་
ལྷགས་ཀྱི་བྱ་བའི་སྤྱབས་སུ་ཚུད། །ཅེས་པ་ལྟར་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ། གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་སྦྱར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེས། རང་
བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པའི་ཐོག་ནས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་
རྟོག་གིས་སྤྱོད་བཏགས་ནས་ལུལ་བཟང་ངན། བདེན་པའི་བཟང་ངན་ཀྱན་རྟོག་གིས་
བཏགས་ཏེ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སྤངས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བདག་འཛིན་ལྷགས་ཀྱི་བྱ་
བའི་སྤྱབས་སུ་ཚུད། ལྷགས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཚུད་པས་དེ་བཟོད་པར་
དཀའ་འཁྲིང་། དེ་ཉིད་ཞིག་པར་དཀའ་བ་ཆགས་པ་རེད། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་
ཤེས་རབ་རྒྱུད་པས་སེལ་རྒྱུ་ལས་སྤོན་ལམ་བརྒྱུ་ནས་སེལ་མི་ཐུབ་ལ། ཞབས་
བརྟན་བསྐྱབས་ནས་ཀྱང་སེལ་མི་ཐུབ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་གཅིག་ཤུས་
ཀྱང་སེལ་མི་ཐུབ་ཅིང་། བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་མེད་པར་ཡོང་བས་མེད།

དེ་ལྟའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ཉིད་
གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གཞི་བྱས་
ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན། མ་རིག་ཐུན་པའི་སྤྱག་ཆེན་ཀྱན་ནས་འཐིབས། །ཞེས་

གསུངས་སོ། ། བྱི་དངོས་པོ་ལ་བལྟས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲིང་ལ་སླེབས་ཡོང་གི་
འདུག་ལ། ཉན་གི་ཁྱོད་བ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ཡང་དེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲིང་ལ་སླེབས་
ཡོང་གི་འདུག རི་ལྟར་སྒྲིང་བ་ལྟར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ་གང་ཟག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པའི་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་འོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་སྒོ་ལ་སྒྲིང་
ཞིང་། སྒྲིང་བ་ལྟར་དུ་རེད་བསམ་པ་བྲན་ན་དེ་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བའི་ཐོག་ནས་ང་ཞེས་
སྒོ་ལ་ཤར་བ་དེ་རང་བཞིན་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡོང་ས་རེད།

དེར་བརྟེན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་རྩ་
བྱས་ཤིང་། གང་ཟག་བདག་འཛིན་གྱིས་རྒྱུན་པས་ཆགས་སྒྲིང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་
མོངས་དེ་དག་སྒྲེས། དེས་ཉོན་མོངས་གཞན་ནམས་ཀྱང་སྒྲེས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལས་བསགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་གྲན་འཆིའི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་མེད་པ་ཁྱོད་བ་
འདི་ཡོང་བས་ན། ཉོན་མོངས་ལ་ཉེས་དམིགས་ཤིག་མཐོང་གི་འདུག་པ་སྟེ།

དག་ནང་ན་འདུག་པས་ཉོན་མོངས་འདུལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་གནས་ཀྱི་དག་དེ་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
པའི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་རང་གི་དག་འོ་མ་དེ་ཆགས་ཡོད། དེ་ཡག་པོ་ཞིག་བསམ་སྒོ་
བཏང་ན། ཉོན་མོངས་པའི་དག་ལས་རྒྱལ་བ་ཞིག་བྱང་ན་བསམ་པ་ཞིག་སྒོ་ལ་
སླེབས་ཀྱི་འདུག འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་སྒྲིངས་འདི་ལྟར་ཡིན། དེས་འབྱུང་
སྒྲེས་པའི་ཆད་ནི།

དེ་ལྟར་གོམས་པས་འཁོར་བའི་ཕྱན་ཆོགས་ལ། །

ཡིད་སྒོན་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་སྒྲེ་ཞིང་། །

ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ལྷོ། །

བྱང་ན་དེ་ཆེ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པ་ལགས། །

ཞེས་དེ་ལྟར་གོམས་པས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་
དག་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པ། ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དེ་ལས་
ཐར་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་པན་ཐོགས་
གང་ཡང་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། སྦྱིར་མངོན་མཐོང་ཕུན་ཚོགས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོད། གཟུགས་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་པ། འོངས་སྦྱོང་མཐར་ཐུག་པ་
དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལ་དེ་ཡག་པོ་རེད། དེ་
མིན་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། སྐྱག་བཟུལ་ཚུ་མི་གཉེར་
མ་བཞིན་བྱང་སྟེ་འགྲིགས་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡོད། ཡིད་སྟོན་སྐད་ཡིག་ཙམ་ཡང་མི་
སྐྱེ་ཁོང་། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ལྷོ། །བྱང་ན་དེ་ཆེ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་
པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོང་།

བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

ངེས་འབྱུང་དེ་ཡང་ནམ་དག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས། །

ཟེན་པ་མེད་ན་ལྷ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི། །

ཕུན་ཚོགས་བདེ་བའི་རྒྱ་རུ་མི་འབྱུང་བས། །

ལྷོ་ལྟན་ནམས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད། །

ཅེས་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བསམ་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་དོན་ལ་སྒོ་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་
པ་ཡོང་རྒྱ་མེད་ལ། གཞན་དོན་ནི་གང་ནས་ཡོང་། དེས་ན་དེ་ཙམ་ལ་ཆོག་ཤེས་བྱས་
ནས་མི་སྟོད་པར་ད་དུང་བསམ་སྒོ་བརྒྱུང་པོ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོང་དགོས།

དེ་རིམ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མདུན་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་དེ་
དག་སྐྱངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། སྐྱངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་དེ་
དག་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ངམ་ཞེ་ན། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞི་བ་སྟོགས་གཅིག་
པར་ལྷུང་བ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་ལས་སྟོང་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་དགོས་
པ་དེ་གང་གིས་ལན་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་རྒྱུང་པ་སྟོམ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱིས་ཐོངས་ཏེ་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཤུལ་ལམ། བདེན་འཛིན་ཀྱི་སྟོགས་དང་
བཅས་པའི་རང་གཅེས་འཛིན་དངོས་མེད་ཀྱང་། ད་དུང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་
ཤུགས་ལྟ་བུ་བསྐྱད་ཡོད་པས་ན་ཞི་བ་སྟོགས་གཅིག་པར་ལྷུང་གི་ཡོད།

སོ་ནམ་གྲོང་པའི་དཔེ་ལ་ལྟོས། །ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་འདི་ལྟར་བསམ་སྒོ་བཏང་
ན། དེ་འགྲིགས་མ་སོང་བསམ་པ་ཞིག་དང་། མདོར་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་
རྣམས་གང་ལ་གཤེགས་ཤིང་གཤེགས་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་དེར་སྐབ་རུང་མ་སྐབ་
རུང་འཆི་དང་གསོན། སྦྱིད་སྐྱུག་ལེགས་ཉེས་ཅི་ཞིག་བྱུང་ཡང་ལམ་དེར་འགྲོ་ཡི་
ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་གི་ངང་ནས། རྒྱལ་བ་དགྲེས་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་རྟོན་པའི་ཞེས་པ་
ལྟར་ང་ཚོས་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེ་བས་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་རྒྱུར་

བསམ་སྒོ་བཏང་ནས། དེ་འདྲ་དེ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་དོན་གཉིས་
མཐར་ཐུག་པ་ཡོང་རྒྱ་མེད། དེས་ན་སྒོ་ལྡན་ནམས་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་
བསྐྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་གི་སེམས་སྒོམ་སྟངས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

འུགས་པ་ཆུ་བོ་བཞི་ཡི་རྒྱན་གྱིས་ཁྲེད། །

བསྒྲོག་དཀའི་ལས་གི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བསྐྱམས། །

བདག་འཛིན་ལྷགས་གི་བྱ་བའི་སྤྱབས་སུ་ཚུད། །

མ་དེག་ཐུན་པའི་སྤྲུག་ཆེན་ཀུན་ནས་འཐིབས། །

ཕྱ་མེད་མིད་པར་སྐྱེ་ཁིང་སྐྱེ་བ་དུ། །

སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་མནར། །

ཞེས་གོང་ནས་རང་སྤྱིང་དུ་བསམ་སྒོ་བཏང་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་མནར་
ལྷགས་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཡང་འདུ་བྱེད་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་ལྷགས་བསམ་
སྒོ་བཏང་སྟེ་སེམས་ལ་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཐེབས་པའི་མི་ཞིག་གིས་ངོ་བོ་སེམས་ཅན་
གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཕར་ཁ་སྤོས་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། སེམས་ལ་འགྲུལ་བསྐྱོད་
ཐེབས་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན།

གནས་སྐབས་འདི་འདྲར་གྱུར་པའི་མ་རྣམས་གྱི། །

རང་ཚུལ་བསམས་ནས་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་སྤྱིང་ཇི་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱག་
བསམ་སྐྱེས། དེས་བྱངས་པའི་འདུན་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་དེ་རེད།

ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་སྐོར།

ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་ནི།

གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་ལྟན་ན། །

དེས་འབྱུང་བྱང་རྒྱུ་མེས་ལ་གོམས་བྱས་ཀྱང་། །

སྲིད་པའི་རྩ་བ་བཅད་པར་མི་རུས་པས། །

དེ་ཕྱིར་རྟོན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །

ཅེས་བ་འདི་ནས་མར་ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གསུངས་པ་
རེད། དེ་ལ་ཐོག་མར་ལྟ་བ་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་པ་སྟེ། གནས་
ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་མེད་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ནང་ནས་གཏིང་གནག་
པོ་ཡོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ལྟ་བར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་མེད་
པར་བཟོ་སྒྲུབ་ཐབས་མེད། ཞེ་སྤང་མཛེན་འགྱུར་བ་ལུགས་ཅུང་ཟད་རྒྱུ་དུ་གཏོང་
བར་བྱམས་པ་སྒྲོམ་ན་པན་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་མི་སྤྱད་པ་སྒྲོམ་ན་འདོད་ཆགས་རྒྱུ་
དུ་འགྲོ་བར་པན་པ་དང་། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་གནད་དང་། བྱང་ཁམས་སྐྱེད་མཆེད་ཀྱི་ནས་
གངས་སོགས་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་ང་རྒྱལ་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ལ་པན་གྱི་ཡོད།
འོན་ཀྱང་དེ་དག་རྩ་བ་ནས་བྱངས་འབྲེན་པ་ལ་སྤང་བྱ་དེ་དག་གི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཉོན་
མོངས་ཅན་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དེ་ཡང་ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་འབྲེད་
ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་མ་མེད་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སྟོང་རྒྱ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད། དེར་
བརྟེན་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྲིད་པའི་རྩ་བ་བཅད་པར་མི་རུས་པས། །

དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །

ཅེས་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །ཅེས་གསུངས་
ན་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཆར་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཆགས་པ་རེད། དེ་ཕྱིར་རྟེན་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཐབས་ལ་འབད། །ཅེས་གསུངས་ན། དབུ་སེམས་གཉིས་པོ་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཡི་མེད་
དམ་སྟུམ། དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །ཅེས་གསུངས་ན། དབུ་
མ་རང་གི་དོན་དག་དེར་པལ་ཆེར་སླེབས་ཀྱི་ཡོད་ས་རེད། དེའི་ནང་ནས་རང་རྒྱད་
པས་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆིགས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། རིགས་
པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བརྗེ་ཡུལ་གཙོ་བོ་དེ་ཐལ་འབྱུང་བའི་སྐབས་ལ་གསུངས་ཀྱི་མེད་
དམ་སྟུམ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཆོས་དེ་དག་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅ་མ་ལས་མེད་པ་ཞིག་
ཆགས་སྐབས་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱོད་པའི་ཞིག་བཤད་ཡོང་གི་ཡོད། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱོད་པའི་
མགོ་མཐུག་སློག་སྐབས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ཏག་ཏག་འགྲོ་བ་ཞིག་འདུག།

དེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅ་མ་ཞེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་
སྤང་བ་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱབ་མེད་པ་དེ་གཉིས་དངུལ་སྒོར་མོ་གཅིག་ལ་གདོང་གཉིས་
ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་འདི་འདྲ་ཡིན་ས་རེད། དབུ་
མ་ཅ་བ་ཤེས་རབ་དང་། དེ་བཞིན་བརྟེན་སྤྱོད་པའི་ནང་དུ་འདྲ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་ཞེས་པ་འདི་མང་དུ་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་
ཡང་རང་མཆོན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་དབུ་མ་པ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་
སྐུ་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་པས་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པའི་ཆིག་འདི་
གསུངས་སོ། །

གང་ཞིག་འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།

རྒྱ་འབྲས་ནམ་ཡང་བསྐྱ་བ་མེད་མཐོང་ཞིང།

དམིགས་སའི་གཏད་སོ་གང་ཡིན་ཀུན་ཞིག་ལ།

དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དགྲེས་སའི་ལམ་ལ་ཞུགས།

ཞེས་བ་འདི་ལ་སྤྱོད་ལྟ་སར་ཡོད་སྐབས་དངོས་བྱུང་མཆོག་བརྟེན་གྱིས། ལྟ་
བ་རྟོགས་སའི་ཆད། མ་རྟོགས་སའི་ཆད། ལྟ་བའི་དབྱེད་བ་རྟོགས་སའི་ཆད་བཅས་
གསུམ་ཅམ་གསུངས་ཀྱི་འདུག མདོར་ན་ལྟ་བ་རྟོགས་སའི་ཆད་དང། ལྟ་བའི་དབྱེད་
བ་རྟོགས་བ་གཉིས་སོ་དེར་བྱད་ཏན་ཏན་ཡོད་ས་རེད།

ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོས་ལྟ་བ་རྟོགས་སའི་ཆད་ནི། གང་ཞིག་འཁོར་འདས་ཆོས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཞེས་འཁོར་བ་དང་བྱུང་འདས་ཀྱིས་བསྐྱས་སའི་ཆོས་དང།
རྒྱ་འབྲས་ནམ་ཡང་བསྐྱ་མེད་མཐོང་ཞིང། ཞེས་རྟོན་འབྲེལ་སྤང་བ་བསྐྱ་བ་མེད་བ་
དང། བན་གཞོད་བྱ་བྱེད་དེ་དག་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱ་བར་མཐོང་ཞིང། རྟོན་ནས་འབྱུང་
བ་བསྐྱ་བ་མེད་སར་མཐོང་བས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ན་མི་ལྟོས་བས་འབྱུང་བ། མི་ལྟོས་
སའི་སྒོ་ནས་བྱུང་བ་དེ་དག་ཡོང་ཐབས་མེད་ལ། བརྟེན་བ་དང་མི་བརྟེན་བ་དངོས་
འགལ་དང། བལྟོས་བ་དང་མི་བལྟོས་བ་དངོས་འགལ་རེད།

དེས་ན་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་བལྟོས་སའི་རང་དབང་དང་བྲལ་བ་
རེད། རྒྱ་འབྲས་ནམ་ཡང་བསྐྱ་བ་མེད་བ་མཐོང་ནས། ཞེས་རྟོན་འབྲེལ་བསྐྱ་བ་མེད་
སར་མཐོང་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ཏེ། དམིགས་སའི་གཏད་སོ་གང་ཡིན་
ཀུན་ཞིག་ལ། ཞེས་བ་འདིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དམིགས་གཏད་ཟེར་ནའང་འདྲ།

བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཟེར་ནའང་འདྲ། དེ་གཏད་སོ་འཕེར་བ་དང་བྲལ་བ།
དེ་གཏད་སོ་མེད་ཅེས་དེར་ཆ་བཞག་ས་མེད་པ། གྲོས་བཀལ་ས་མེད་པ་ཞིག་ལ་བྱ་
ཞིང་། དམིགས་གཏད་བཞིག་ཅེས་བས་ང་རང་ཆོས་ཆོས་འདི་དང་འདི་ཞེས་
དམིགས་པ་ཞིག་བཞག་ཡོང་གི་ཡོད། ང་རང་ཆོས་འདི་དང་འདི་ཞེས་མཚུ་བ་མོ་
འཇུགས་ས་དེ་ཉིད་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐབས་མཚུ་བ་མོ་བཙུགས་ས་མེད་པ་ཞིག་
ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་དམིགས་གཏད་བཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། གཏད་སོ་མེད་
པ། གཏད་སོ་དང་བྲལ་བ། གཞི་རྩ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཁ་སང་ཁྱུས་པ་ལྟར་
གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་ཅེས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བ་དེ་ཉག་ཉག་རེད།

དེར་བརྟེན་རྒྱ་འབྲས་ནས་ཡང་མི་བསྐྱུ་བར་མཐོང་སྟེ། བཏགས་དོན་བཅའ་
ནས་མ་རྟོག་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱ་བར་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཞིག་མཐོང་
སྐབས་འདི་ཉན་ཉན་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཞིག་རེད། བརྟེན་ནས་བྱུ་བ་
པ་ཞིག་རེད་སྟེ་ཕྱི་ལོ་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་བའི་སྐབས་ལྟོས་མེད་རང་དབང་གིས་བྱུ་བ་
པ་གཏན་ནས་མི་འདུག་བསམ་པའི་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་ སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་མི་
འདུག་བསམ་པ་ཞིག་བསམ་སྒྲོའི་ནང་སྐྱེ་བས་ཡོང་གི་ཡོད་སྟབས།

དམིགས་པའི་གཏད་སོ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཞིག་པ། །

དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་ལམ་ལ་ཁྱེད་པ། །

ཞེས་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མ་རྟོག་པའི་མཚམས་སུ་མི་འདུག་བསམ་པ་
ཞིག་མིན་པར། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ། བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མི་རྟོག་པས་ཡོད་
ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མིང་གིས་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། མིང་གི་དབང་

གིས་ཡོད་པ་ཞིག་བསམ་སྒོ་འཁོར་སྐབས། ང་རང་ཚོའི་སྒོར་མིང་གི་དབང་གིས་
ཡོད་པ་ཞིག་སྤང་གི་འདུག་གམ་མི་འདུག་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་བ་དེན་
པ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། ད་ལྟ་འདིར་
དགག་བྱ་བ་དེན་པ་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་གི་ཡོད་པས་ན་ང་ལ་སྤང་ལུགས་འདི་ལྟར་དུ་
བྱུང་ཡོད་ན། རྒྱུ་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་མིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་
ཉིད་དགོས་པ་རེད། བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་ཉིད་རྒྱ་མེད་པ་དེས་རྒྱུ་ཉིད་འདི་པ་
ཙམ་ཞིག་ལ་གོ་ཡོང་གི་ཡོད།

དེས་ན་དེ་ཉིད་རང་དབང་གིས་མེད་པ་དེ་ད་ལྟ་ང་ལ་སྤང་བ་ལྟར་མི་འདུག་
བསམ་པ་ཞིག་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་ཁོ་ཐག་ཚོད་པའི་མེད་བསམ་པ་ཞིག་ཡོག་གི་
ཡོད། དེར་བརྟེན་དཔེར་ན་ང་རང་ཚོ། དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་གི་
སྤྲིང་གར་བསྒྲའི་སྤྲིང་བཞུགས་ལ། །ཞེས་བརྗོད་སྐབས་བདག་མེད་བསམ་པ་ཞིག་ལ་
སྒོར་ངམ་ངམ་འུགས་འུགས་ཀྱི་འཆར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ས་རེད། ཅུང་ཟད་ཡོང་
བྲལ་ས་ཁྱེད་ཀྱི་འདུག་ དེར་བརྟེན། དམིགས་པའི་གཏད་སོ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཞིག་
ལ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་ལྟ་བུ་མ་མ་རྟོགས་པའི་ཚད་དམ་ལྟ་བའི་གོ་བ་རྣམ་དག་མིན་པའི་ཚུལ་བཤད་
པ་ལ། ལྟར་བརྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་ཕན་གཞི་ད་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་དང་། དམིགས་གཏད་བཤེག་པའི་སྤྲིང་པ་གཉིས་པོ་དེ་གཅིག་
གོགས་སུ་གཅིག་སོང་བ་མིན་པར། དེ་གཉིས་དོན་ལ་སྤྲིད་སྤྱུག་ཐ་དད་ལྟ་བུ་སྤང་བ་
རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དེ་བཤད་སྐབས་སྤྲིང་པའི་གོ་བ་དེས་འདྲེན་མི་བྱུང་བ་

དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིམ་པ་དང་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་
བལ་བ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་སྒོ་ལ་སྒྲིམ་བལ་གྱི་སྣང་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིག་སྒོ་ལ་ཤར་
མདོག་ཁ་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་དེའི་གོ་བ་དེ་སྒྲིམ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཐོག་ལ་ཚུར་གོ་
བ་འཆར་བ་ལ་རྒྱས་པ་མ་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་ན། སྣང་སྣང་གཉིས་པོ་དེ་སྒྲིམ་
སྤྱུག་ཐ་དད་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེད། དེས་ན།

སྣང་བ་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དང་། །

སྣང་པ་ཁས་ལེན་བལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། །

རི་སྒྲིབ་སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་སྒྲིབ་དུ། །

ད་དུང་བྱུང་བའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། །

ཅེས་དང་། ལྟ་བའི་དབྱང་བ་རྟོགས་པའི་ཆད་ནི། ལྟ་བའི་དབྱང་བ་རྟོགས་ཞེས་
པ་ནི། གོང་གི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་དབྱང་བ་རྟོགས་ཞེས་བརྗོད་
སྐབས།

ནམ་ཞིག་ངེས་འདོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། །

རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱར་མཐོང་བ་ཅམ་ཉིད་ནས། །

ཞེས་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཆད་མ་གཞན་རྒྱད་མི་དགོས་
པར། ངེས་ཤེས་ལུལ་གྱི་འདྲིན་སྣངས་ཀྱན་འདིག་ན། ཞེས་པ་དེ་བདེན་འདྲིན་གྱི་
ཞེན་ལུལ་ལྟག་མེད་དུ་ཞིག་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་ན། དེ་ཆེ་ལྟ་བའི་དབྱང་བ་
རྟོགས་པ་ལགས། ཞེས་མཁས་བྱུང་ཞོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་
པོའི་ཤེས་པ་འཇམ་མིག་དབང་སྒྲོན་ཅན་ཞིག་ལ་རྒྱ་གཉིས་སྣང་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་བ་

གཉིས་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་བ་གཉིས་མེད་བ་དེ་ངེས་པ་རྟེན་བ་དེ་བཞིན་དོན་སྟེང་
ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྒྲུང་ཅམ་ཉིད་ནས་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་བསམ་པའི་ངེས་པ་
འདྲེན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་སོ།

གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག་སྒྲུང་ཡང་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་
སྒྲུང་ཞིང་། སྒྲུང་ཅམ་ཉིད་ནས་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་བསམ་པའི་ངེས་ཤེས་རྒྱ་
མཚན་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ངེས་པ་འདྲེན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་
གསུངས་སོ། །

རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱར་མཐོང་བ་ཅམ་ཉིད་ནས། །
ངེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱན་འཛིག་ན། །
དེ་ཆེ་ལྷ་བའི་དབྱུང་བ་རྫོགས་པ་ལགས། །

གཞན་ཡང་སྒྲུང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། །
སྟོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་བ་ཉིད། །
རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འཆར་བའི་རྩ་ལ་ཤེས་ན། །
མཐར་འཛིན་ལྟ་བས་འཕྲོག་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་སྒྲུང་དུས་ཉིད་ནས་སྟོང་བ་དང་། སྟོང་དུས་ཉིད་ནས་སྒྲུང་
བའི་གོ་བ་ཞིག་དང་། མདོར་ན་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་བར་ཤར་བ་དང་། སྟོང་བ་རྟེན་འབྲེལ་
དུ་ཤར་བའི་གོ་བ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། སྒྲུང་ཅམ་ལས་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་
པ་ཞིག་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་སྟུང་བའི་སྒྲུང་ཅམ་དེས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་

ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། སྟོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བའི་སྟོང་ཞེས་པ་ནི་གཏན་ནས་རྟེན་
རྒྱ་མེད་པའི་དོན་མིན་པར། རྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཞིག་བསམ་སྒོ་འཁོར་སྐབས་
བརྟེན་ནས་བྱུང་བའམ་བསྟོས་ནས་བཞག་པས་ན་བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་མིང་
རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ཞིག་སྟོང་ཤར་ཡོང་བས་ན།

སྟོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད། །

རྒྱ་དང་འབྲས་བྱར་འཆར་བའི་ཚུལ་ཤེས་ནས། །

མཐར་འཇིག་ལྟ་བུ་བས་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི། །

གནས་རྣམས་རང་གིས་ངེ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཆོ། །

དབེན་པ་བསྟེན་ཏེ་བཙོན་འབྱུང་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས། །

གཏན་གྱི་མདུན་མ་སྤྱར་དུ་སྐྱབས་ཤིག་བྱ། །

ཞེས་འདི་ལྟར་གསུངས་འདུག ཞེས་པ་འདི་ནི་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སྟོང་སྟོ་
བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་རྩོམ་ཁོ་དཔོན་པོ་དག་དབང་གྲགས་པ་ལ་གདམས་
པའོ། །

ལམ་གཙོ་འདི་ཡང་རང་རང་ཆོས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་བསམ་སྒོ་བཏང་། ལམ་གཙོ་
འདོན་ཤེས་ངེས་ཤིག་བྱས། དེ་ཡང་མདུན་ལ་རྩི་སྒྲ་མ་གསལ་བཏབ། དེ་ནས་རྩི་སྒྲ་
མས་གསུངས་པར་མོས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྟངས་ཤིག་དང་།
དགེ་ལུགས་པ་མང་ཆེ་བ་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མ་འདོན་མཁན་ཤིག་སྟག་རེད། དེར་

བཏེན་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མའི་ཐོག་ནས་ལམ་གཙོ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་བསམ་
སྒོ་བཏང་ན་ཡག་པོ་ཡོད། ལྟ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུའང་ལམ་གཙོ་བསམ་སྒོ་
གཏང་ན་དེ་ཁུལ་ཆེན་པོ་རེད། ཡོན་ཏན་གཞི་འབྱུང་མ་ལས་འདིར་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲོར་
ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་གྱི། ། །

༡༡། ཁྲི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་མ་བཟུགས་སོ། །

བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། ཡིད་བཞིན་ལོང་བུ་ལས་ལྷག་པའི། འོན་
མཆོག་སྐྱབ་པའི་བསམ་པ་ཡིས། རྟག་ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག། གང་དུ་སྤ་
དང་འགྲོགས་པའི་ཆེ། བདག་ཉིད་ཀུན་ལས་དམན་བལྟ་ཞིང་། གཞན་ལ་བསམ་པ་
ཐག་པ་ཡིས། མཆོག་ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག། སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་རང་རྒྱུད་
ལ། རྟོག་ཅིང་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་མ་ཐག། བདག་གཞན་མ་རུངས་བྱེད་པས་ན། བཅོན་
ཐབས་གདོང་ནས་བརློག་པར་ཤོག། རང་བཞིན་ངན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། སྤྱིག་
སྤྱག་ཐག་པོས་ལོན་མཐོང་ཆེ། འིན་ཆེན་གཉེར་དང་འཕྲད་པ་བཞིན། རྟེན་པར་
དཀའ་བས་གཅེས་འཛིན་ཤོག། བདག་ལ་གཞན་གྱིས་སྤྲུག་དོག་གིས། གཤེ་བསྐྱར་
ལ་སོགས་མི་རིགས་པའི། ཁྱོད་ཁ་རང་གིས་ལེན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་
འབྲུལ་བར་ཤོག། གང་ལ་བདག་གིས་ཕན་བཏགས་པའི། རེ་བ་ཆེ་བ་གང་ཞིག་
གིས། ཤེན་ཏུ་མི་རིགས་གཞོན་བྱེད་ནའང་། བཤེས་གཉེན་དམ་པར་བལྟ་བར་
ཤོག། མདོར་ན་དངོས་སམ་བརྒྱུད་པ་ཡིས། ཕན་བདེ་མ་རྣམས་ཀུན་ལ་འབྲུལ། མ་
ཡི་གཞོད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀུན། གསང་བས་བདག་ལ་ལེན་པར་ཤོག། འདི་དག་ཀུན་
ཀྱང་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི། རྟོག་པའི་བྱི་མས་མ་སྤྲུགས་ཤིང་། ཆོས་ཀུན་སྐྱུ་མར་ཤེས་
པའི་སྒོས། ཞེན་མེད་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཤོག། ཅེས་པ་འདི་ནི་དགེ་བཤེས་སྤང་ཐང་
པ་རྣོ་ཐེ་སེལྟེའི་གསུང་ངོ་། །

༡༡། །སློབ་སྦྱོང་ཆེ་ག་བརྒྱད་མའི་བཀའ་ཁྲིད་བཟུགས་སོ། །

སློབ་སྦྱོང་སྦྱང་ཐང་ཆེ་ག་བརྒྱད་འདི་བཞེན་པོ་ཉི་ལའི་སློབ་མ་གར་བ་དང་། དགེ་
བཤེས་སྦྱང་རི་ཐང་པ་སྟེ་སྦྱང་གར་གཉིས་ཞེས་སློབ་སྦྱོང་གི་ཉམས་བཞེས་ཆད་ཏུ་
འཁྱོལ་བ་གནང་སྟེ་ཉམས་སྦྱོང་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་སྦྱེས་པའི་སྦྱེས་བྱ་དམ་བ་གཉིས་
ལས་དགེ་བཤེས་སྦྱང་རི་ཐང་པས་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན། ཀུན་བཟང་སླ་མའི་ཞལ་ལུང་
ནང་སྦྱང་ཐང་རོ་ནག་པ་ཞེས་མཆན་ཐོགས་པ་ཡིན་ཚུལ་གསལ་འདུག་པ་ལྟར་ཉ་
ལས་པའི་སློབ་སྦྱོང་གི་ཉམས་བཞེས་པ་ཞིག་རེད།

སློབ་སྦྱོང་གི་རིགས་པལ་ཆེར་བྱང་ཚུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་གདམས་པ་ལ་མན་ངག་
རྒྱ་འབྲས་བདུན་མ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་ཞེས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཡོངས་
གསལ་སློབ་སྦྱོང་ཞེས་མིང་ཐོགས་ས་གཙོ་ཆེ་བ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེའི་སློབ་སྦྱོང་བ་
དེར་སློབ་སྦྱོང་གི་མིང་འབྲགས་ཆེ་བ་ཐོབ་ཀྱི་མེད་དམ་སྟུམ། སླ་མ་མཆོད་པའི་ནང་
གསུངས་པ་ལྟར་ཐོག་མར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ། དེ་ནས། རང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་
རྒྱད་པ་ཀུན་གྱི་སྟོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་ནམ་ཡོན་
ཏན་སྟོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པ་དང་། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་སྟོ་དུ་མ་ནས་
བསམས་པ། དེ་ནས་བདག་གཞན་བཞེ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོང་ལེན་སྟོམ་
ཚུལ་བཅས་ས་བཅད་ལྔ་ཙམ་གསུང་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པ་ལས་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་གསལ་
བ་ལྟར་ཡིན། མདོ་དོན་སློབ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་ཐོག་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སློབ་ཏང་

ན་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་ཞེས་པ་དེས། བསམ་རྒྱུ་རང་ཉིད་སྤྱིད་
པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་སྟེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། བསམ་སྒོ་
གཏོང་སྟངས་དེ་བསམ་རྒྱུ་དོག་པོ་དང་ཏུ་ཅང་གཉི་ཐུག་ཅིག་ཡིན་པར་བརྟེན་མགོ་
ལོག་ཁོན་ཅེད་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བསམ་སྒོ་དེ་གྲུ་ཡངས་པོ། རྣམ་དཔྱེད་
དང་ལྡན་པ། ཐུག་ཐག་རིང་པོའི་བསམ་སྒོ་ཞིག་ལ་སོང་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་
པའི་སྒོ་དེ་སྤྱང་ན་རང་དོན་ཞར་ལ་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། དཔེར་ན་རང་རང་ཆོའི་
མཐོང་ཆོས་ལ་རྣམ་དཔྱེད་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་དང་། གཉི་ཐུག་ཅན་གྱི་མི་ཞིག་སྟེ་མི་
གཉིས་ཀ་སྐྱབ་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པ་གཅིག་མཚུངས་རེད།
གཉིས་ཀས་སྐྱབ་བསྐྱལ་སེལ་ཐབས་དང་བདེ་བ་སྐྱབ་རྒྱའི་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་
མཚུངས་ཡིན། གཉིས་ཀས་རང་ཉིད་ལེགས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་ཀྱང་། མི་གཅིག་
དེ་གཉི་ཐུག་སྟེན་པ་ཡིན་སྟབས་ནམ་དུ་ཡང་རང་དོན་དེ་ཡང་སྐྱབ་རྒྱ་མེད་པ་མ་ཟད།
མགོ་ལོག་ཁོན་ཅེད་མཁན་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། གཅིག་ཤོས་མི་རྣམ་དཔྱེད་དང་
ཉམས་སྤྱོད་ཡོད་པ། བསམ་སྒོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོང་སྐབ་མཁན་དེས་གཞན་ལ་འང་ཕན་
ཐོགས་ཡོད་པ། དེའི་ཞར་ལ་རང་དོན་ཡང་སྐྱབ་སྐབ་མཁན་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

དེས་ན་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་བཏང་ན།
དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་རང་རང་ཆོ་སྐྱབ་བསྐྱལ་འཇོག་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་སྤྱོད་པའི་སྤྱིན་ཅ་
གཅིག་དེ་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་དེ་དང་། ཅ་བ་གཞན་ཞིག་ནི་
བདག་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་དེ་རེད། དེ་གཉིས་ལ་མགོ་འབྲུལ་ལུས་འབྲུལ་

ཁྱེས་ནས་དེའི་གཞན་དབང་དུ་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་བཏང་བ་རེད། བཏང་བའི་འབྲས་
དུར་ཁ་སྟབས་འདི་ལས་མ་བྱུང་བ་རེད། ད་དུང་ཡང་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་
གཅེས་འཛིན་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གཉིས་པོ་དེར་མགོ་འབྲལ་
ལུས་འབྲལ་ཁྱེས་ནས་དེའི་གཞན་དབང་དུ་བཏང་ན། འབྲུང་འབྲུར་ལའང་སྟུག་
བསྐྱལ་མཐའ་མི་མངོན་པ་ཞིག་སྤོང་དགོས་པ་པལ་ཆེར་ཐག་ཆོད་བ་རེད།

དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་པན་ཆད་ཀྱི་ང་ཚོའི་ཉམས་སྤོང་གི་སྟེང་ནས་རང་གཅེས་པར་
འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་དེར་སྒོ་
གཏད་བཅོལ་ནས་བསྐྱད་ན་ཁ་སྟབས་འདི་ལས་ཡོང་རྒྱ་མེད་པས། དེ་ལ་བསྐྱར་
བཅོས་ཤིག་བཏང་ན་རེ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད། དེས་ན་དུས་ད་རེས་རང་གཅེས་པར་
འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་ལ་སྒོ་དུ་མ་ནས་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་དེ་དང་དུ་མི་
ལེན་པར་བྱུགས་རེ་ཆུང་དུ་འགོ་ཁྲིལ་སྟབ་ཅིག་བལྟས། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་
གཅེས་འཛིན་དེ་ཡོན་ཏན་ཀྱང་གྱི་གཞི་མར་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས། མདོར་ན་སྟོན་པ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དཔེ་བལྟས་ནས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེར་ཉེས་དམིགས་
སུ་བལྟས་ནས་དེ་དང་དུ་མི་ལེན་ཞིང་། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་
བལྟས་ནས་དེ་དང་དུ་མེན། དུས་ནས་དུ་ཡང་གཅེས་འཛིན་གཉིས་པོ་དེའི་སྒྲིན་དང་
ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས། གཅིག་དང་དུ་མི་ལེན་པར་བསྒྲིག་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་
དང་། ཅིག་ཤོས་དེ་དང་དུ་སྒྲངས་ནས་རྒྱས་པ་བརྟན་སྟབ་རྒྱར་འབད་བཅོན་བྱེད་
དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་ད་ལྟ་ལས་སེང་
མེད་པ་བཟོ་སྟབ་ཐབས་མེད་ཀྱང་། རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་ལ་

ཉེས་དམིགས་མཐོང་བའི་ཐོག་ནས་གཅེས་འཛིན་ཁོ་ནའི་གཞན་དབང་དུ་མི་གཏོང་
བ་ཞིག་ང་ཚོས་བྱེད་དགོས།

ཀ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོར།

བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ།

ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི།

དོན་མཆོག་སྐྱབ་པའི་བསམ་བ་ཡིས།

ཏྲ་ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཅ་ཆིག་འདིར། ཏྲ་ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་
དགོས། །ཞེས་པའི་ཆིག་དེ་སྟོན་ལམ་ལ་ཚུར་བསྐྱར་ནས་ཤོག་ཅེས་སྐྱར་བ་ཡིན་
འདུག་ཅིང་། དོན་ནི་ཆོ་སྦྱོར་གླང་ཐང་ཆིག་བརྒྱད་འདིས་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བཟུང་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཟུང་བ་གཉིས་ལས། ཀུན་
རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཟུང་ཚུལ་དེ་གཙོ་བོ་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བཟུང་བ་དེ་མཐུག་ཏུ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་བོར། བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་
པའི་བདག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐབས་དེ་ཉིད་ནས་བདག་ཅེས་པའི་བདག་གི་ཡིན་
ལུགས་དེ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་མདོ་ཞིག་གི་ནང་དུ།

བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས།

ཁྱོད་ནི་ལྷ་བར་གྱུར་བ་ཡིན།

འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །

འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་པའི་མདོའི་ཆོག་འདི་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གར་ལ་ཐེབས་པའི་སྐབས་
དང་། སྦྱིར་ང་རང་ཆོ་སྟོག་ཆགས་འབྲུ་སྤྱོད་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་བདག་གམ་ང་ཞེས་པ་
ཞིག་སྟོལ་ཤར་གྱི་ཡོད་ཅིང་། ང་རང་ཆོའི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞེས་པ་འདི་དག་
ཀྱི་དང་ཆེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་ནས། ཅ་བ་
སེམས་དུལ་ན་བདེ་སྦྱིད་ཡོང་བ་དང་། སེམས་མ་དུལ་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོང་གི་ཡོད་
པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ། སེམས་མ་དུལ་བར་བྱེད་མཁན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་
དེར་སྟོན་དུ་བལྟ་བ་དེ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གར་ལ་ཐེབས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་
བཤད་མཁན་མང་དུ་ཡོད། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ཏེ་
ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་སྟོམ་བ་དེ་འབྲུ་ཡོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་བཙམ་ལྡན་འདས་ཐེབས་
པའི་གནས་སྐབས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་ཉོན་
མོངས་དང་དུ་མི་ལེན་བ་དེ་དག་ཅ་བ་འཁྲུལ་ཡོད་པ་རེད།

བདག་ཅེས་པ་འདི་སྟོ་ལྟན་སྦྱེས་ལ་ཕུང་པོ་ལ་དབང་སྦྱར་མཁན་གྱི་བདག་རང་
དབང་བ་ཞིག་ང་རང་ཆོའི་སྟོ་ལ་སྤང་ཞིང་ཞེན་བ་འདི་ལྟན་སྦྱེས་སུ་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ།
ད་དུང་ཕུང་པོ་དོར་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་བདག་ཅིག་ཡོད་དགོས་སོ་ཞེས་ཕུང་པོ་ལས་
དོན་གཞན་པའི་བདག་ཅིག་སྤྱབ་ནས་དེ་གཞིར་བཞག་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད།
འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཅ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་
པ་དེས་བྱེད་པར་དགོངས་པས་ན། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུན་གྱི་སེམས། །ཅེས་བདག་

ཅེས་པའི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་བ་དེས་རྒྱུན་པས་ཆགས་སྤང་སྒྲེས་པ་དང་། དེས་རྒྱུན་
པས་ང་རྒྱལ། དེས་རྒྱུན་པས་ཐག་དོག་ཀྱང་སྒྲེས་ཤིང་། སེམས་མ་རུང་བར་བྱེད་
མཁན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རིགས་མཐའ་དག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེས་ཡོང་བས་ན།
ང་རང་ཆོའི་སྒྲོ་ལ་ང་ཞེས་ཤར་བ་ཞིག་ཡོང་བ་འདིས་ཕྱང་ཁྲོལ་གྱི་རྩ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
པ་འདི་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་དེ་འདྲི་བདག་དེ་མེད་ཅིང་། གང་ལགས་ཤེ་ན།
འདྲུ་བྱེད་ཕྱང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །ཞེས་བདག་དེ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དེའི་མགོ་ཞབས་
སྤྱོད་བ་གང་ཞིག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ཡང་རྩ་བ་ནས་བཞག་རྒྱ་མེད་པས། རི་ལྷར་
སྒྲོ་ལ་ང་ཞེས་ཤར་བ་ལྷར་གྱི་བདག་ཅིག་མེད། འོན་ང་མེད་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན་དེ་ལྷར་
མིན་པར། དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་དེར།

རི་ལྷར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །

བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྷར། །

དེ་བཞིན་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །

ཀྱན་རྗོབ་སེམས་ཅན་བརྗོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར། བདག་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་བདག་ཡོད་ཅིང་། ཡོད་ཚུལ་
རི་ལྷར་ཡིན་ཞེ་ན། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་ཞེས་བཏགས་པ་ལྷར།
བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སྟེ་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ཤིང་རྟ་ཞེས་པ་ཞིག་མེད་ཀྱང་། ཤིང་རྟ་གང་
ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་ཞེས་སྟངས་བཏགས་པའི་དབང་གིས་
ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། མདོར་ན་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཀྱི་
ཡོད།

དེས་ན་ཐོག་མ་ནས། བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་པའི་བདག་དེ་
གང་འབྲེལ་གྱི་ཡོད་མེད་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་གཏོང་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་། ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་
པའི་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་དེའི་ཐོག་ནས་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་
ལྟར་ན། མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཅིག་
ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་དང་། དེ་བཞིན་ང་
རང་ཆོས་བྱམས་དང་སྦྱང་རྗེ་བསྐྱོམ་སའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱད་པ་བསྐྱེད་ཀྱིས་
མནར་བའི་ངའམ་གང་ཟག་དེ་བཅའ་བ་ན་དེ་ཡང་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟའི་
སྒྲོ་ནས།

བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི། །

དོན་མཆོག་སྤྱབ་པའི་བསམ་པ་ཡིས། །

ཏྲག་ཏུ་གཅེས་པར་འདྲིན་པར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་སོ། །ང་རང་ཆོ་ནམ་རྒྱན་ཡིན་ན། རང་གཅེས་པར་འདྲིན་པའི་
གཅེས་འདྲིན་གྱི་དབང་ལས་ང་ཞེས་པ་དེ་མི་ལམ་ཚུན་ཆད་ལ་སྦྱིད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་
བསམ་ནས་བདེ་སྦྱིད་ཡོང་བའི་འབད་བཅོན་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཞེས་བརྗོད་ན་ང་
དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་མེད་པར་རང་གི་ཞོར་ལ་སྦྱིད་པོ་བྱུང་ཡང་ཡག་པོ་རེད། འོན་
ཀྱང་སོ་སོའི་དོན་དག་ལ་སྤྱད་སྒྲུབས་གཞན་གཤམས་བཞག་བསམ་པ་ཞིག་ང་རང་
ཆོའི་སྒྲོ་ལ་འཆར་བ་འདི་ནོར་འབྲུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་བསམ་སྒྲོ་དེ་ལྟར་གཏོང་།

རྒྱ་མེད།

ནས་མཁའ་མཐོང་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ང་རང་ཆོའི་ཆེ་འདིའི་གོ་
ལྟོས་གཏམ་གསུམ་མཐའ་དག་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་དང་།
ང་རང་ཆོའི་ལུས་འདིར་ཆ་བཞག་ཀྱང་པ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ། མངལ་དུ་
གནས་པའི་རིང་ལའང་མ་ཡིས་སེམས་འཁྱུར་མྱངས་ནས། རང་གི་ཁོག་པའི་ནང་དུ་
ཡོད་པའི་བྱ་དེར་ལྷག་པར་བཅེ་བའི་བསམ་པས་བསྐྱངས་ནས་ཟླ་དགུ་ལོ་བཅུར་འདི་
ལྟར་འཆོ་བ་རེད། མངལ་ནས་སྐྱེས་ཟླེས་ཀྱང་ལོ་བདུན་བརྒྱད་དང་། ལོ་བཅུ་གངས་
བར་མའི་ལྷ་རྟོག་གི་ལོག་ཏུ་རང་ཉིད་འཆོ་བ་ལས། མ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ལྷ་རྟོག་
བྱེད་མཁན་དེ་དག་དང་བཅས་ན། དུས་ད་ལྟར་ཆོ་བསྐྱད་མེད་པ་དེ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་
རེད། དེར་བརྟེན་ད་ལྟའི་ལུས་འདི་ཆེ་འདིའི་མ་དང་དེས་མཆོན་པའི་ཆོས་སྒྲིབ་པའི་
རྟེན་བཟང་ཞེས་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོར་བཅི་བ་འདི་ཡང་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡོང་དགོས་པ་དང་། ལུས་འདི་འཆོ་བའི་ལྷོ་གོས། རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྤྱོད། གནས་
མལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་ལ། གཏམ་སྙན་
གྲགས་དེ་ཡང་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས། བྱི་མ་མངོན་མཐོ་ཐོབ་
པའི་རྒྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་གཞན་གཞོད་གཞི་དང་
བཅས་པ་ལས་ལྷོག་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་
ཡོང་དགོས། མཐར་ཐུག་དེས་ལེགས་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་
ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན།

བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཅ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་གཞན་

གཞོད་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལྷོག་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ཡོང་དགོས། ཐ་ན་ངེས་ལེགས་
ཐོབ་པ་ཡང་རྫོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་རེད། རྣམ་མཁུན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་
ལ་དེ་བས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཡོད་ན་རྣམ་མཁུན་ཡོད། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
མེད་ན་རྣམ་མཁུན་མེད་པ་ཐག་ཆོད་པ་རེད། དེ་ཡོང་བ་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དགོས་
ཤིང་། དེར་བརྟེན་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་སྤྱིག་བསྐྱེད་ལས་
བྲལ་ན་བསམ་པ་ཞིག་དང་། བདེ་བས་ཐོངས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་
བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྩེ་ས་རྩ་བ་བྱས་ནས་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤྱིག་བསམ་དང་། དེས་བྱངས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོང་
གི་ཡོད་པས། དེས་ན་རྫོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་སྦྱེས་གྱི་ཡོད།

སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་དེ་ཐོབ་ན་བསམ་པའི་སློ་དེ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལས་ཆ་ཆང་ཡོང་གི་མེད། གཙོ་བོ་དེ་ཆེད་དུ་བྱ་
བ་གཞན་དོན་ལ་བསམས་ནས་རྣམ་མཁུན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སློ་ཞིག་ཡིན་པས། རྫོ་
བོ་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་དེ་ཉ་ལས་པའི་དྲིན་ཆེན་པོ་རེད། མདོར་ན་རྣམ་མཁུན་བསྐྱེད་
རྒྱུ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དེས་ན་རྫོགས་པའི་སེམས་
ཅན་རྣམས། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་སྤྱིག་པའི། །དོན་མཆོག་སྐྱབ་པའི་བསམ་པ་
ཡིས། །རྟག་དུ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གང་དུ་སྤྱད་འབྲོགས་པའི་ཆོ། །

བདག་ཉིད་ཀྱན་ལས་དམན་བལྟ་ཞིང་། །

གཞན་ལ་བསམ་བ་ཐག་པ་ཡིས། །

མཆོག་ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཞོག །

ཅེས་པ་ནི་དཔེར་ན་ང་རང་ཆོ་མི་ནང་ཆགས་ཤིག་ཐུག་ཀྱང་རང་ཉིད་ལས་སྤྱ་
མདོག་དྲག་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེར་སྐབས་རེ་ཐག་དོག་སྤྱེ་བ་དང་། སྐབས་རེ་སྤྱེ་ལ་ལས་
བཤད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། ཡང་རང་ཉིད་ལས་ཅུང་ཟད་སྤྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། ངས་ངས་
ཤུགས་ཤུགས་ཀྱི་དེར་བྱད་གསོད་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་ཆུང་བྱེད་པ། དེ་འཕྲ་སྟོད་
བྱེད་སའི་ཡུལ་ཞིག་ལ་སྤེབས་འགྲོ་ཡི་ཡོད། ལྷག་པར་དུང་འགྲོ་འབྲུ་སྤྱི་ཞིག་དང་
འཕྲད་སྐབས་རང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཆོ་ཞིག་ཤར་གྱི་ཡོད། དེས་རྒྱན་པས་དེ་དག་
ལ་ལ་བར་དོར་བ་དང་། བརྟམ་བཅོས་དང་བྱད་གསོད་བྱེད་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ན།

གང་དུ་སྤྱད་པར་འགྲོགས་པའི་ཆོ། །

བདག་ཉིད་ཀྱི་ལས་དམན་བལྟ་ཞིང་། །

གཞན་ལ་བསམ་བ་ཐག་པ་ཡིས། །

མཆོག་ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཞོག །

ཅེས་གསུངས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་རང་ཆོ་མི་ནང་ཆགས་དང་། དུང་
འགྲོ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ལེགས་དང་ཉེས། བཟང་དང་ངན། མཐོང་དང་དམའ་ཞེས་པ་འདི་
དག་བལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཤིས་ཀྱི་རེད། བལྟོས་ནས་འཛོག་རྒྱ་ལས་བལྟོས་པ་མེད་
པའི་ལེགས་པ་ཞིག་དང་། བལྟོས་པ་མེད་པའི་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། བལྟོས་པ་མེད་
པའི་མཐོན་པོ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོང་བས་མེད།

དེར་བརྟེན་ང་རང་ཆོ་སྟོག་ཆགས་འབྲུ་སྤྱི་ཞིག་དང་བསྐར་ན། སྟོག་ཆགས་

དེ་ཚོ་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་དེ་ཁག་རྩ་བ་ནས་མེད། སྒྲིན་
ཞིང་གཉི་ལྷག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་ལ་འགྲོ་ཡི་ཡོད། དེ་བྱང་པོ་རེད། ང་རང་ཚོ་དལ་
འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མངལ། སྒྲ་མའི་བྱང་ནས་ཚོས་
ལུས། སོ་སོས་ཀྱང་ཚོས་བྱེད་གྱི་ཡིན་ཞེས་ཁས་སྤངས་དམ་བཅས་ཤིང་བྱེད་ཚུལ་
ཞིག་ཀྱང་ཤེས། ད་དུང་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་བཏང་ཞིང་ཉེས་སྦྱོར་
གྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ན། དེ་ལས་དུད་འགྲོ་དེ་བྱང་བ་རེད། དེས་སྒྲིག་རྩུབ་ཤོད་གྱི་
མེད། དེ་དག་ནི་མ་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ལན་པ་ལས་བྱང་པོ་རེད། ང་རང་ཚོས་ཤེས་གྱི་
ཡོད་ཅིང་། ཤེས་བཞིན་དུ་ཁ་སྟབས་འདི་ལྟར་བྱས་སྟབས་དུད་འགྲོ་ཞིག་ལས་དམན་
པ་རེད་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་ཞིང་། འཁོར་བ་དེ་བདེན་པ་རེད། དེ་འདྲའི་
བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། ངའི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་དེ་འདྲ་ཞིག་མི་ཡོང་བ་རེད། དེ་གལ་ཆེན་པོ་
ཡིན། དྲང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་གིས་རྟག་ཏུ་དམན་ས་འཛིན་
དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཞེ་པོ་གཅིག་ཡིན་བསམ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཅེས་ཁ་ནས་སྟོན་ལས་བརྒྱབ་ཀྱང་དོན་དངོས་ཁག་པོ་རེད། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་
སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད་ན་ལས་དེ་མིན་ཁག་པོ་རེད།

སྦྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལ། །

རྟོག་ཅིང་ཉོན་མོངས་སྦྱེས་མ་ཐག །

བདག་གཞན་མ་བྱུང་བྱེད་པས་ན། །

བཅན་ཐབས་གདོང་ནས་བསྒྲོག་པར་ཤོག །

ཅེས་པ་ནི་ང་རང་ཚོའི་སྒྲོ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་གཏད་ནས་ངས་གང་ལུབ་གྱིས་

དགེ་བ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་ཡིན་པས་མ་པའི་སྒོན་ལམ་རྒྱལ། འཕེན་བ་བཏང་ཡང་ལམ་དུ་
མི་གཏོང་མཁན་དེ་ཉོན་མོངས་ཡིན། ཉོན་མོངས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་དེ་གང་
གིས་བྱས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁག་མེད་པ་སྟེ། ཏུས་ད་ལྟ་བར་དུ་ང་ཆོས་ཉོན་མོངས་ལ་
གོམས་འདིས་བསྟན་ནས་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་རེད། དགེ་བའི་ཕྱོགས་དེ་དག་ད་
ལྟ་བར་དུ་གོམས་མེད། དེས་ན་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་རང་གི་རང་གིས་
ཉོན་མོངས་དེ་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་། དེའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
རིགས་དེ་དག་ད་ལྟ་གོམས་འདིས་མེད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཤུགས་ཆུང་ཆུང་ཆགས་པ་
རེད།

སྤར་ཡང་ཉོན་མོངས་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱང་བ་ཡིན་
སྟབས། ད་ཆ་གོམས་འདིས་དེ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟེན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་
གོམས་པ་མི་བསྟན་ཞིང་། དེ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་བྱེད་དགོས། དང་དུ་མི་ལེན་པ་ཞེས་
པ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་མངོན་འཛུང་བ་ཤུགས་བྲག་པོ་ཞིག་རྒྱས་པ་ཆ་ཆང་བཏྲས་
ཟིན་ཟེས་དེར་གཉེན་པོ་བསྟེན་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ནམ་ཉིག་
གིས་ཉོན་མོངས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ལ་ཉོན་མོངས་ཐོག་མར་འགོ་ཚུགས་ཡོང་
བའི་སྐབས་ཡིན་སྟབས། སྐབས་དེ་དུས་བྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ་བྱས་ཏེ་གཉེན་པོ་
བསྟེན་བྱུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མ་བཏྲས་པའི་གོང་ལ་གཉེན་པོ་སྐྱབས་
ན། ཉོན་མོངས་བརྗོད་པའི་གོ་སྐབས་མང་བ་ཡོད། དེས་ན། སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་རང་
རྒྱུད་ལ། །ཞེས་པ་ལྟར་མི་ལམ་ཚུན་ཆད་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོག་དཔྱིད་བྱས་ནས་ཉོན་
མོངས་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སམ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ནམ་ཉིག་གཡོ་བའི་སྐབས་ནས་

འཕམ་དུ་འདི་མི་རུང་བ་ཡིན་བསམ་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་པ་བྱས་ཏེ་ཉོན་མོངས་
གང་དང་གང་སྐྱེ་བྱའས་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་བསམ་སྒོ་
བཏང་ནས་ཉོན་མོངས་གཏོང་ནས་བསྒྲིག་པའམ་བཅན་ཐབས་ཀྱིས་བསྒྲིག་པར་བྱེད་
དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་བཞིན་ངན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །

སྤྱི་གསུག་དྲག་པོས་ནོན་མཐོང་ཆེ། །

དེན་ཆེན་གཏེར་དང་འཕྲད་པ་བཞིན། །

ཆེད་པར་དཀའ་བས་གཅེས་འཛིན་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ང་རང་ཚོས་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་ངན་པ། གཤེས་ཀ་
ངན་པའི་དེགས་ལ་སྐབས་རེ་བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་ཐེ་སྤྱིང་རྒྱ་ཅུང་ཟད་དཀའ་བ་དང་།
དེ་བཞིན་དེ་དག་ལ་གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་བྱེད་རྒྱུར་ཡང་ཅུང་ཟད་དཀའ་བ་
ཡོང་སྤྱོད་པ་རེད། ཡང་སྤྱོད་ལམ་རྒྱུ་པོ་དང་། དེ་མིན་ཉོན་མོངས་ཏུ་ཅང་རགས་པ་
ཡོད་པ་དེ་འབྲས་སྐབས་རེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་སྤྱོད་གི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་བདེ་པོ་
དེ་ཅམ་མི་ཡོང་བ་དེ་འབྲས་ཡོད་པས། དེ་སྤེར་བརྒྱུད་བཏང་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་
དགོས།

བདག་ལ་གཞན་གྱིས་སྤྲུག་དོག་གིས། །

གཤེ་བསྐྱར་ལ་སོགས་མི་དེགས་པའི། །

སྤྱོད་ཁ་རང་གིས་ལེན་པ་དང་། །

རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་འབྲུལ་བར་ཤོག །

ཅེས་པ་ནི། ར་རང་ཆོས་སློང་དཀའ་བའི་ཡུལ་གཅིག་ནི། རང་ཉིད་གྱིས་
བསམ་པ་རྣམ་དག་བྱས་ཀྱང་གཞི་མེད་པ་དང་། གཞི་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དེ་འབྲས་སློང་
བཏགས་པ། ཡང་ན་འཁྱོག་བཤད་གྱི་ཐོག་ནས་རང་ལ་སློན་འདོགས་བྱས་པ། བསྟོན་
བཅུགས་པ་སོགས་ཡོང་སྐབས་སྤྱིར་བཏང་འདིག་ཉེན་ལ་རབས་གྱི་ཁྲིམས་ཐོག་
ནས་བཤད་ན། རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་བསྟོན་བཅུགས་ནས་ཉེས་
པ་བཤད་ན་དེ་མ་འོས་པ་རེད།

རང་ལ་བདེན་པ་ཡོད་ཅིང་། ས་རོལ་པོར་བདེན་པ་མེད་པས་ཁྲིམས་ས་ལྟ་བུར་
གཏུགས་ན་པལ་ཆེར་གཏུགས་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་སློང་ཉམས་ལེན་གྱི་
མཁན་གྱིས་དེ་འབྲས་གྱི་རུང་ཞིང་། གཞན་གྱིས་རང་ལ་གཤེ་བ་དང་བསྐྱར་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་དེ་དང་དུ་སྦྲངས་ནས། ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་སྤྱི་ན།
གྲོང་དང་བྱུག་ཁ་རང་གིས་སྦྲངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་
གྲོང་ཁ་རང་གིས་ལེན་པ་དང་། །རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་འབྲུལ་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ནས་ལྷག་པར་དུ་སློང་དཀའ་བའི་ཡུལ་གཅིག་ནི།

གང་ལ་བདག་གིས་ཕན་གདགས་པའི། །

རེ་བ་ཆེ་བ་གང་ཞིག་གིས། །

ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་གཞོན་གྱི་ནའང་། །

བཤེས་གཉེན་དམ་པར་བལྟ་བར་ཤོག །

ཅེས་པ་ནི་ལྷག་པར་དུ་རང་གིས་སྤར་པ་རོལ་པོར་ཕན་མང་དུ་བཏགས་ཤིང་།
རང་གིས་བྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་སེམས་ཅན་ཞིག་གིས་རང་ལ་མི་འོས་མི་འཆོམས་

པ་དེ་འབྲ་བྱས་ན་དེ་ལ་ལྷག་པར་དུ་ཡང་བསམ་སྒྲིའི་ནང་དུ་ཁོས་རིན་ལན་ལོག་
འདྲལ་བྱས་བྱུང་བསམ་པ་བསམ་སྒྲིའི་ནང་ལ་འཁོར་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲིའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱིས་དེ་འདྲི་སྐབས་ལ་ལྷག་
པར་དུ་ཡང་དེར་བཅོད་པ་སྒྲིམ་པའི་རྟེན་མཚན་ཏུ་གྱུར་པ། རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པ་ལ་
སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱམས་པ་དགོས་པ་རེད།

དེའི་ལྷོག་སྒྲུབ་འགལ་རྒྱུ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཞེ་སྤང་རེད། ཞེ་སྤང་ལ་ཐད་ཀར་
གཤོང་ཐུག་བྱས་ཏེ་ཞེ་སྤང་ལ་གཤོང་ལེན་བྱེད་མཁན་དེ་བཅོད་པ་ཆགས་ཡོད།
བཅོད་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པར་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་དགྲ་ཞིག་དགོས་པ་
ཡིན། དེས་ན་རང་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་འོས་མི་འཚམས་པ་དེ་འདྲི་ཐོག་ནས་རང་ལ་གཞོད་
པ་བྱེད་མཁན་གྱི་དགྲ་པོ་འདི་ལྷག་པར་དུ་ཡང་བཅོད་པའི་རྟེན་མཚན་ཏུ་གྱུར་པ་
རེད་ལ། དེ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་བཤེས་གཉེན་དམ་པར་བལྟ་བར་ཤོག་ཅེས་
གསུངས་སོ། །

མདོར་ན་དངོས་སམ་རྒྱུད་པ་ཡི། །

ཕན་བདེ་མ་རྣམས་ཀུན་ལ་འབྱུལ། །

མ་ཡི་གཞོད་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཀུན། །

གསང་བས་བདག་ལ་ལེན་པར་ཤོག། །

ཅེས་པ་འདིས་གཏོང་ལེན་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་གཏོང་ལེན་བྱས་ནས་
དངོས་སུ་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་རང་གིས་སྤངས་རྒྱ་ཞིག་དང་། རང་གི་བདེ་དགེ་
གཞན་ལ་སྦྱིན་ནས་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་དེ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། དམིགས་བསལ་

རང་ཉིད་དང་ལས་སྒོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཏུ་ཅང་ཡོད་པ་དེ་འབྲ་རེ་བྱང་ཡོང་སྲིད་པ་ལས་
དེ་མིན་ཏུ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་དངོས་སུ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་མེད་མི་
ཤེས་ཏེ། གང་ལྟར་རང་གི་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་དང་། རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་
འཛིན་ལ་མགོ་ལྷག་ཞུ་རྒྱ། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་གོང་ནས་
གོང་དུ་འཕེལ་བའི་སྤྱོད་ལུགས་འཕེལ་བ་ལ་གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་བྱེད་རྒྱ་དེ་
རྣམས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན།

མདོར་ན་དངོས་དང་རྒྱུད་པས་རང་གིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་
བའི་ཅ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་། བཟང་པོའི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་དེ་
དག་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་གཏོང་བ་དང་། རྣམ་མཁའི་མཐས་
གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱུལ། དེའི་རྒྱ་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དེ་དག་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་མགོ་ཐོག་ཏུ་
སྒྲངས་པའི་སྒྲོན་པ་གཏོང་ལེན་སྤྱང་རྒྱ་དེ་རེད། དེ་ཡང་སྤྱིང་རྒྱའི་དམིགས་པ་ཅལ་དུ་
བཏོན་ནས་ལེན་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་གཏོང་བ་རེད།

དེ་ནས་སྤྲུག་བསྐྱུལ་མཐའ་དག་རང་གིས་སྒྲངས་ཟིན་པ་ཡིན་བསམ་པའི་རྗེས་
སུ་སྤྲུག་བསྐྱུལ་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། དེ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་མཐའ་དག་
དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱ་བསམ་པ་དང་། བདེ་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། བདེ་
བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ་བདག་གིས་བྱ་སྤྲུམ་པ་ཞིག་དགོས། བདག་གིས་ངི་ལྟར་བྱ་
དགོས་སམ་ཞེ་ན། རང་གི་དགེ་བའི་ཅ་བ་དགེ་ཚུལ་སྤོང་གི་སྤྲོམ་པ་སྒྲངས་པ། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒོ་སྤྱངས་པ། སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒྲོམས་པ། ལྟ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་

བསྐྱོམས་པ་སོགས་མདོར་ན་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་དགེ་བ་དང་། དག་གི་སྒྲོ་
ནས་བསགས་པའི་དགེ་བ། ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པས་མ་འདྲེས་པར་ཞེ་ཐག་པ་ནས་སམ།
སྤྱིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་དགའ་བཞིན་སྒྲོ་བཞིན་པངས་པ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་
གཞན་ལ་བཏང་། དེ་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱང་བཏང་། འོངས་སྤྱོད་ཀྱང་གཏོང་བའི་སྒྲོ་
ནས་གཏོང་ལེན་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱེད་ཆུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རེད། གསང་བས་བདག་
ལ་ལེན་པར་ཤོག ། ཅས་གསང་བས་བདག་ལ་ལེན་པ་ནི་རིམ་བཞིན།

གཏོང་ལེན་གཉིས་པོ་སྤེལ་མར་སྤྱད། །

ལེན་པའི་གོ་རིམ་རང་ལས་བརྩམས། །

དེ་ཉིད་རྒྱང་ལ་སྒྲོན་པར་བྲ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དབུགས་ཚུར་རྩ་བ་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་གྱི་སྤྱལ་
བསྐྱེད་ཚུར་སྒྲངས་པ་དང་། དབུགས་པར་གཏོང་བའི་སྐབས་རང་གི་བདེ་དགེ་གཞན་
ལ་སྒྲིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་སྒོ་སྤྱོད་འགྲོ་ཞོར་འདུག་ཞོར་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡིན་
ནའང་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཆུ་གསུངས་པ་རེད།

ཁ། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོང་།

དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི། །

རྟོག་པའི་བྲི་མས་མ་སྤགས་ཤིང་། །

ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་པོས་སྤྱིར་དགེ་བ་གང་བསགས་པ་ནམས་འཛིག་རྟེན་

ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ནམ་ཏྲུང་དང་འབྲེས་པའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད། ངས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱིས་བསྟོད་ར་བཏང་མི་ཡོང་ངམ་
བསམ་བ་དང་། ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ན་ཆེ་རིང་པོ་ཡོང་བ་དང་།
བསོད་ནམས་འཕེལ་ནས་ཡོངས་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་བ་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་མི་ཆེ་འདི་སྐྱེད་པོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་ན་ལྟས་ངན་ཡིན་པ་རེད། དེ་འབྲེས་
བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་མེད།

མདོར་ན་ཆེ་འདི་དང་འབྲེལ་ནས་རང་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་བ་དང་།
བསྟོད་ར་བྱུང་ན་བསམ་བ། ང་ལ་སྙན་གྲགས་བྱུང་ན་བསམ་བ་སོགས་དེ་འབྲེས་
འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོས་མ་འབྲེས་བ་ཞིག་དང་། ཆོས་བརྒྱད་དཀར་ནག་ཁ་
གསུམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་བརྒྱད་དང་མ་འབྲེས་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་རེད་
ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཆོས་ཀྱན་སྐྱེ་མར་ཤེས་པའི་སྒོས། །

ཞེན་མེད་འཆིང་བ་ལས་ཁྲོལ་ཤོག། །

ཅེས་གསུངས་པ་ནི་གོང་ཁྲུས་ལྟར་ང་ཞེས་བ་དེ་ཕྱང་པོའི་གསེབ་ནས་མེད་ལ།
ཕྱང་པོ་ཡོད་ས་དེར་ང་དེ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་ཡོད་ས་དེ་ནས་ང་དེ་བཙའ་ན་
ཉིད་རྒྱ་མེད། མེད་བ་མིན་ཞིང་། ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་རེད། དེ་ཙམ་མ་
ཟད་ཕྱང་པོ་ལྡ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ནམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་
སྐྱོབ་ལྟར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཉིད་རྒྱ་མེད་བ་
ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྐྱིར་ཕྱང་པོ་རྗེས་ཡོད་དང་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་

ཅེས་བཤད་གྱི་ཡོད། བཏགས་ཡོད་གང་ལ་བཏགས་སའི་རྫས་ཡོད་ཕྱང་པོ་དེ་ཉིད་
ཀྱང་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་དེ་
ཡང་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་མཆོན་པའི་བདེ་སྤྱག་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་བདག་ཅེས་བ་དེ་
ཡང་ཐ་སྙད་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཅམ་དང་། གང་གས་
གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅམ་ཡིན། གང་གས་གཞི་རང་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་ཆ་ཤས་
ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་དང་། ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་
པའི་སྤང་ནས་ཡོང་དགོས།

དེ་བཞིན་གཟུགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཕྱོགས་གྱི་ཆ་ཅན་ཡིན་པས་ན། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་མཐར་གཏུགས་ན་ཕྱི་དང་ནང་། བདེ་སྤྱག་
ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དང་། བདེ་སྤྱག་ཡོངས་སྤྱོད་བྱའི་ཕྱང་སོགས་གྱིས་མཆོན་པའི་
ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་། དེ་ཐམས་ཅད་བརྟག་ཅིང་དབྱང་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་ཅིང་།
མ་བརྟག་མ་དབྱང་པར་འདྲིལ་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་ལས་བརྟག་ཅིང་དབྱང་ན་མེད་པ་རེད།
མ་བརྟག་མ་དབྱང་པའི་རང་ལ་ཡོད་ལྷགས་དེ་ཡང་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་མིན་པ།
གང་ལྟར་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་གིས་བཏགས་ཅམ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་སྟོ་ལ་ཤར་བ་ཞིག་
བྱུང་ན་མ་བརྟག་མ་དབྱང་པའི་སྟོ་ལ་ཆོས་དེ་དང་དེའི་ཐ་སྙད་སྟོ་ལ་ཤར་སྐབས་དོན་
གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྤང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་བ་མེད་བསམ་
པ་ཞིག་རང་གི་རང་གིས་ཡོང་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ན་སྤྱོ་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་
ཡོང་གི་ཡོད།

ཆོས་ཀྱན་སྤྱོ་མར་ཤེས་པའི་སྟོས། །

ཞེན་མེད་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཤོག །

ཅེས་བདག་ཏུ་ཞེན་པའམ་བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་འཇིན་པ་དེ་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་ཏུ་
ཐིམ་ཏེ་མདོར་ན་སྤིད་པ་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་བདག་འཇིན་དེ་ལས་གྲོལ་བར་
ཤོག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཅེས་པ་འདི་ནི་དགའ་བ་ཞེས་སྒྲུང་ཐང་པ་དོན་རྗེ་སེལ་ལྷན་པུན་པོ། །སྒྲུང་ཐང་ཆོག་
བརྒྱུད་འདི་ཉུང་ཏུ་ཞིག་ལས་མེད་སྟབས་ཡང་ཡང་བཏོན་ན་ཡག་པོ་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་
པར་སྟོད་སྟོད་དང་སྦྱིད་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་བཏོན་ན་ཡག་པོ་ཡོད། ལྷོ་འགྲངས་ཉི་
མས་ངོས་ཆེ་ཆོས་པའི་གཟུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱིད་པོ་ཡོད་ན་སྒྲུང་ཐང་
ཆོག་བརྒྱུད་འབྲ་བཏོན། ལྷག་པོ་འདུག་ན་སྒྲུང་ཐང་ཆོག་བརྒྱུད་དེ་པར་གཤམས་
ནས་རྒྱལ་རེས་རྒྱལ་དགོས་བྱུང་ན་རྒྱལ་རེས་རྒྱལ། ཐག་དོག་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན་
ཐག་དོག་བྲས། མི་མི་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་བྲས། སྦྱིད་པོ་ཞིག་ཡོད་ན།

བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །

ཡིད་བཞིན་འོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི། །

ཞེས་སྒྲུང་ཐང་ཆོག་བརྒྱུད་འབྲ་བཏོན་ན་མེད་པ་ལས་བྲག་གི་རེད། སྒྲུང་ཐང་
ཆོག་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཤད་ལུང་མདོར་བསྟུན་འདིས་འཇུག་པ་དང་། ང་རྒྱུང་རྒྱུང་
སྐབས་ནས་བརྒྱུད་ཉིན་ལྟར་སྒྲུང་ཐང་ཆོག་བརྒྱུད་འདི་འདོན་གྱི་ཡོད་ལ། སེམས་ལ་
པན་པོ་འདུག འདི་ཡང་ཡང་བཏོན་ན་ཡག་པོ་ཡོད། སེམས་ལ་ཡང་ཡང་གོམས་
འདིས་བསྟེན་ན་སྟོ་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་ཀྱི་རེད། དེ་འབྲ་རེད་ཅེས་བཀའ་བསྟུན་ཏོ། །

ཕྱག་དེབ་འདིའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱག་པུ་

རིགས་ལས་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ཀློང་མཆོ་མཆོག་དང་།

ནམ་གྲུ་དགེ་བཤེས་སློབ་མཛེས་གྲགས་པ་ལགས།

སློབ་མཛེས་འཕྲོད་འཕྲུག་པ།

ནམ་གྲུ་ཐུབ་བསྐྱེད་ཡར་འཕེལ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་ནས་མི་ལོ་༥༠ ཟམས་པ་
ཕྱི་ལོ་བོད་ལོར་བའི་རྗེས་སུ་སྤྱང་བཅའ་ཆེད་སྤྱི་བཙན་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་པན་བདེ་ལེགས་བཤེས་པ་ལྟར་
སྤྱང་གྲུ་ཆོད་གི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆེགས་ནས་དེབ་གྲངས་ ༢༠༠༠ ཟམས་པ་དཔར་འགྲེམས་ཁྱེས། །